

PRIBOJSZKY MÁTYÁS

MÁSODIK MENET

ELBESZÉLÉSEK

Magánkiadás

Budapest, 1996

TARTALOM

FÉLIX, A TITKOS FEGYVER

A MESEMONDÓ

A BŰNÖS

A KIÁLLÍTÁS

KÖZÖS VAGYON

MÁSODIK MENET

AZ IDEGEN

FÉLIX, A TITKOS FEGYVER

Félix Rezső aznap is úgy ment be a munkahelyére, mint máskor: aktatáskájában ott lapult a tízórai - két szelet zsíros kenyér között egy harmadik -, meg az elmaradhatatlan újság, amit a reggelizés szünetében szokott átlapozni. Kissé nyomott volt a hangulata, mert megint összevissza álmódott mindenféle hülyeséget, ráadásul a kapun kilépve kóbor fekete macska futott át előtte keresztben az úton. Rezső szívesen állította önmagáról, hogy nem babonás, s ezt hitte is, csupán az ilyen félreérthetetlen jelekre adott nagyon sokat.

Mindenesetre, kiköpött a bal válla fölött. Az ember nem lehet eléggé elővigyázatos.

- Micsoda tébolyodott álom! - gondolta fejcsóválva.

Mintha óriási csarnokban lett volna, ahol rengeteg ember vette körül és mind azt üvöltözte: „*Halljuk Félix Rezsőt!*”. Ő meg ott állt középen és fogalma sem volt, miről kell szónokolnia. Hiába tiltakozott, feltuszkolták egy magas, díszes emelvényre, mikrofont dugtak a szája elé, s láthatta, hogy milliók tolongnak és integetnek, s már nem is csarnokban, hanem valahol kinn a szabad ég alatt beszél a tengernyi néphez.

A szavak pedig maguktól törtek elő:

- Megmondom, mi fog veletek történni, mert látom előre a jövőt! Reszkessetek! Szörnyű események közelednek, itt vannak egy karnyújtásnyira! Vigyázzatok! Hallgassatok rám, aki ismerem a jövőndöt, mert ha rám hallgattok...

Hogy mi fog történni, ha rá hallgatnak, az nem derült ki, miként az sem, mit jelentenek azok a *szörnyűséges események*, mert verejtékben úszva felébredt. Sokáig feküdt a sötétben, szemeit a plafonra meresztve, moccanni sem tudott, a nyomasztó álom odaszögezte az ágyhoz.

Végre nagy nyögésekkel kikászálódott a paplan alól és óvatosan, nehogy az asszonyt felébressze, átbotorkált a nappaliba. Cigaretára gyújtva didergősen töprengett, villanyt se gyújtott, csak ült a fotelban és próbálta megérteni álma jelentőségét - nem sok eredménnyel.

Így jött el a hajnali öt óra, amikor a vekker csörögni kezdett, s ezzel elindult a baljós előjelű nap és az az eseménysorozat, amely megváltoztatta az életét.

A munkatársak egyenként szállingóztak az öltözőbe. Volt, aki hangos „*Jó reggelt!*”-tel köszönt, de legtöbben csak morogtak valamit az orruk alatt és szótlán morcossággal nekiálltak átöltözni. Félix már melósruhában volt, és előre hajolva merengett az öltözőszekrénye előtti padon, változatlanul furcsa álmán törve a fejét.

- Mi van, Rezső, citromot reggeliztél? - kérdezte a szomszédja, egy hórihorgas lakatos, Fabó Jani. 19 éve öltöztek egymás mellett, nem létezett olyan, amit ne tudtak volna egymásról, még a gondolatuk is egy rugóra járt.

- Tudja a fene - húzta el a száját Félix. - Már megint olyan furát álmodtam, tudod, és azon tűnődöm, mit jelenthet.

- Miért nem hagyod a fenébe? Lassan az agyadra megy. Az álmok nem jelentenek semmit, öregem. Az orvostudomány kimutatta...

- Cseszd meg a tudósaidat, értenek is azok hozzá. Én igenis hiszek az álmokban. Már József Attila megmondta, hogy „*Anyám, az álmok nem hazudnak...*”, márpedig a költők értenek az ilyesmihez.

- Először is ezt nem József Attila, hanem Petőfi írta és nem szó szerint értette. Ez csak afféle költői kép.

- Lehet - hagyta rá Félix. - Azért nem árt, ha néha odafigyelünk az okos szavakra. Aztán ott volt a macska is, ugye.

- Miféle macska?

- Hát amelyik átszaladt előttem, amikor kiléptem a kapun. Egy nagy, fekete macska.

Fabó bosszúsan nézett a barátjára.

- Meg vagy te húzatva, Rezső. Csak nem hiszel újabban az ilyen marhaságokban is?

- Á! Mit képzelsz? Sose voltam babonás. De a fekete macska az más. Azzal nem szabad viccelni. A fekete macskát a tévében is mutogatják, a biztosító óva inti a nézőket: „Mielőtt átmenne ön előtt...”. Még sose hallottad?

- Na, szedelőzködni, emberek - lépett be az öltöző ajtaján Petró Illés művezető. - Lássuk, miből élünk. Ma nehéz napunk lesz. Az éjjel bementa az unalmast a kettes melegvíz-kazán. Félix, készülj fel a csoportoddal, ma azon fogtok dolgozni, de csipkedjétek magatokat, mert délre okvetlenül végezetek kell, mivel a másik kettő is döglődik, nehogy fűtés nélkül maradjon az üzem és a lakótelep. Fabó, ti a hármas kazánt készítsétek elő, mert amint Félixék befejezik a kettést, megkezdjük a leállítást. Lyukas egy forrcső, imádkozzunk, hogy addig kibírja. Lehetőleg úgy intézzétek, hogy...

- Várjál csak, Illés - szakította félbe aggódva Rezső. - Mi van teveled? Olyan furcsát látok az arcodon. Rosszul nézel ki.

- Miért, mi bajod az arcommal? Összekentem valamivel? - Petró zsebkendőt vett elő és végigtörölte borostás képét.

A többiek nem láttak semmi különöset a művezető arcán. Valaki nevetve megjegyezte:

- Félix már megint fantáziál - mire általános röhögés tört ki az öltözőben.

- Könnyen nevettek! - dörögte sértődötten Rezső. - Majd elválík. Mindenesetre, Illés, jobban teszed, ha elkerülsz a kazánok negyedik szintjét.

- Miért pont a negyediket?

- Mert le fogsz esni.

- Jó, majd elkerülöm - hagyta rá Petró. Kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy tréfálkozzék, de nem akart vitatkozni. - Na, gyereünk, emberek, a munka nem vár.

Az öltöző kiürült, mindenki ment a dolga után.

Petró Illés az irodájában még magához vett egy kemény fedeles dossziét, tele különféle műszaki rajzokkal, aztán sietett a hármas kazánhoz, ahol Fabóék már készülődtek a nagyjavításhoz. Alkatrészeket, forrcső kötegeket hordtak oda, az egyik szénőrlő malom forgórészét is cserélni kellett. A negyedik szint kémlelő-ablakához állványt ácsolt egy másik brigád, ott fogják beemelni az új forrcsőveket. Ugrai Vili, az ácsok csoportvezetője leordított Petrónak:

- Hé, főnök, biztos, hogy ehhez az ablakhoz kell az állvány? Mert a másik is be van jelölve. Akkor most melyik az igaz?

- Várjatok! Mindjárt megyek! - kiáltotta vissza a művezető és elindult a lépcsőn. Mehetett volna lifttel is, de akkor kerülnie kellene és nem volt hozzá türelme. A második szintről jól belátta a teret. Egy pillanatra megállt, Félixéket figyelte, amint kezdenek felvonulni a

melegvíz-kazánhoz, szerszámokat, alkatrészeket, hegesztő-apparátokat cipelnek. Eszébe jutott Félix figyelmeztetése, de vállat vont és sietett tovább, fel a lépcsőn.

Van is neki ideje jóslatokkal foglalkozni!

Amikor felért a negyedik szintre, bakancsa beakadt a járórács egyik kilazult kazettájába. Megtántorodott és keze ijedten fogózkodott volna a korlátba, de az nem volt a helyén: Ugriaiék szerelték le alig néhány perce, hogy elférjen a csőköteg, amikor felhúzzák a csőrlővel, mint máskor is szokták.

Petró Illés sikoltása végighasított a kazánházon.

A magatehetetlen test ide-oda csapódva, kalimpálva zuhant lefelé. Aki látta, az iszonyattól bénultan állt, senki sem tudott moccanni, olyan hirtelen történt az egész.

Petró már a második szinten meghalt: koponyája nekicsapódott egy tolózár peremének és szilánkokra zúzódt.

Félix Rezső jóslata beteljesült.

Pedig nem kívánta halálát a művezetőjének. Szerették egymást, barátok voltak, fiatalabb korukban együtt rúgták a labdát az üzemi focicsapatban, a két család összejárt és sokszor meg-esett, hogy közösen mentek kirándulni.

Aligha volt ember a gyárban, akit jobban megviselt volna Petró Illés tragédiája, mint őt.

*

A temetés utáni napon gyászos hangulat telepedett az öltözőre.

Félix Rezső elhagyatottan ücsörgött, senki sem szólt hozzá, még Fabó is üres arcot vágott, úgy vette át magára a munkásruhát, hogy egész idő alatt meg se mukkant.

Rezső nem is bírta sokáig. Az öltöző közepére állt és megkérdezte:

- Most mi bajotok? Csak nem engem hibáztattok Illés haláláért? A közelében sem jártam.

Nem kapott választ, az arcok komoran elfordultak tőle. Rezső elkeseredve lépett oda Ugriaihoz és megmarkolta a vállát.

- Vili, te ott voltál, láttál mindent. Mondd meg, tehetek én bármiről? Én szereltem ki azt a rohadt korlátot? Mondjál valamit, ezek az örültek úgy néznek rám...

Ugriai lesöpörte magáról Rezső kezét, s csak annyit morgott az orra alatt:

- Menj a fenébe! Eredj máshová jósolni, minket hagyjál békén. Elég volt a hülyeségeidből. A végén még kiirtod a fél üzemet.

Mielőtt Rezső válaszolhatott volna, nyílt az öltöző ajtaja és belépett Apáti mérnök, az új üzemvezető. Megállt az ajtóban, levette a szemüvegét, zavartan megtörölgette és hosszasan krákolgott. Végre erőt vett magán és azt mondta:

- Jó reggelt mindenkinek! Ne haragudjanak, hogy most hozakodok elő ezzel, de a munkának folytatódnia kell, ezt lássák be. Az élet megy tovább, uraim. Új művezetőt kellett kijelölnöm. Higgyék el, én sajnálom legjobban, hogy olyan kiváló embert, mint Petró Illés, elvesztettünk, de ezen már hiába siránkozunk, ami történt, megtörtént. A vizsgálat folyamatban van, de ettől függetlenül...

- Félix megjósolta! - mordult fel az egyik hegesztő.

- Igen, hallottam. Micsoda hátborzongató véletlen. De senki sem láthatja előre a jövőt.

- Én már nem tudom, mit higgyek - szólt közbe Ugrai. - Az biztos, hogy Rezsőnek az utóbbi időben vannak ilyen különös megérzései. Ne röhögjetelek, de sokszor már félek tőle. A múltkor azt mondta, figyeljünk a gyerekekre, mert hamarosan beteg lesz. Mit tesz Isten, másnap tüszős mandulagyulladását kapott.

- Lehetett járvány... - jegyezte meg bizonytalanul a mérnök.

- Fenéket, nem volt semmiféle járvány. Az én fiam volt az egyetlen az egész iskolából, aki beteg lett. Honnan tudta előre Félix, hogy pont az én Peti fiam...

- Rám ne fogjátok már, hogy boszorkány vagyok - tiltakozott dühödten Rezső. - Én se értem, ez az igazság. Csak jönnek ezek a megérzésem és olyankor megáll körülöttem a levegő és olyan tisztán látom, mi fog történni, mintha ott lennék. Tudja a nyavalya, honnan... De hogy nem akarok senkinek se rosszat, azt elhihetitek. Amióta az a balesetem volt... akkor kezdődött.

- Mi volt az a baleset, Félix úr? - érdeklődött az üzemvezető. Pár hete dolgozott az üzemnél, nem tudhatott a dologról.

- Á, nem érdekes! - legyintett Rezső. - Leesetem egy állványról és beütöttem a fejem egy kiálló csőbe. Ennyi. Bekötözték és kész. A körzeti rendelőben megröntgeneztek, de nem találtak semmit.

- Szóval, amióta a fejedre estél, megokosodtál, mi, Rezső? - csúfolódott Monyók Lajos hegesztő. - Azóta ismered a jövőt? Miért nem nyitsz egy jósdát? Kiváltod a vállalkozói engedélyt és dőlni fog hozzád a pénz. Szinte már látom a cégtáblát, nagy, piros betűkkel: *FÉLIX A CSODAPÓK!* - plusz áfa.

- Csak marhaskodjatok! - sértődött meg Rezső. - Nem tudom mit szóltok majd, ha a jövő héten... - hirtelen elhallgatott.

- Na mondd - unszolta Fabó -, mi lesz a jövő héten? Ha már elkezdted, fejezd is be.

- Semmi, semmi - szabadkozott fülig pirulva, zavartan Rezső. - Csak úgy kiszaladt a számon. Szóra sem érdemes.

- Mese, öregem, te nem szoktál *csak úgy* dumálni a levegőbe. Na, halljuk azt a jövő hetet. Ne kímélj bennünket, ki vele.

- Hát jó, ti akartátok - adta meg magát Rezső. - Szerintem nagy elbocsájtások várhatók. Fabó, neked is kiadják az utadat, és Ugrai is repülni fog.

- Honnan veszi ezt az örültséget? - kérdezte megbotránkozva Apáti. - Éppen ellenkező a helyzet, létszámhiánnyal küzdünk. Mindenki menekül a váltóműszak elől. S persze, magát nem bocsátják el, igaz? Önmagának csupa jót jósol? Figyelmeztetem, hogy ez lázítás. Maga rontja a munkafegyelmet, Félix úr. Ha még egyszer meghallom!... Remélem, megértett. S én eredetileg magát akartam művezető javasolni.

Az emberek között nyugtalanság támadt és egyszerre kezdtek beszélni.

- Nem kell Félix, van nála jobb is. Legyen Fabó Jani a művezetőnk!

- Semmi kifogásom Fabó János ellen. Na látja, tisztelt Félix úr - mondta kárörvendőn az üzemvezető -, kár volt okosabbnak megjátszani magát, mint amilyen. Ha máskor jósolni támad kedve, ne ide jöjjön, hanem a cirkuszbá. Fabó úr, kérem, legyen szíves velem fáradni az irodába. A többiek kezdjék el a munkát. Egyelőre a legutóbbi utasítások maradnak érvényben. Jó napot! És jó munkát!

- Egy pillanat, mérnök úr - lépett közelebb váratlanul Félix. - Szóval azt mondja, menjek cirkuszba? Nem is rossz ötlet. Nincs kedve velem jönni? Hiszen magát is lapátra teszik.

- Engem? - hökkent meg Apáti. - Megbolondult maga, Félix úr.

- Jó, majd elvállik, ki bolondult meg. Az irodában már várja a felmondása. Érzem.

- Tudja mit, Félix, zárjuk rövidre ezt az ügyet. Sokkal egyszerűbb, ha maga megy el tőlünk. Mégpedig most azonnal! Megértette? Úgyhogy szépen fogja a táskáját, pakolja össze a holmiját és jelentkezzen a munkaügyön. E pillanattól el van bocsátva. Végeztem. - Már az ajtóból visszafordulva mondta: - S ne higgye, hogy viccelek. Szedje a cókmozóját és tűnés! Elegem van a hülyeségeiből.

*

Félix Rezső lehorgasztott fejjel ballagott a Király utcában.

Nagyon el volt keseredve.

Életében először lett munkanélküli, s most elképzelése sem volt, mihez fog kezdeni. Semmi máshoz nem értett, mint a kazánszereléshez, talán még egy közönséges ajtózárat sem tudott volna megjavítani.

Honnan szorult beléje ez a megmagyarázhatatlan képesség, hogy előre megérez dolgokat? Azelőtt ilyen nem létezett az életében.

A baleset?... Az okozta volna?

Igaz, jókora ütést kapott a koponyájára, de előfordult ez máskor is, nem volt egy kényeskedő fajta. De ha már egyszer így van, miért nem tudhatja a következő heti lottózszámokat, miért mindig a bajt kell megéreznie? A jót meg soha?

A járdán összeütközött valakivel. Felnézett: Fabó Jani állt előtte, széttett lábakkal, bal kezében táská lógott.

- Szevasz! - morogta barátságtalanul Rezső és vonakodva nyújtott kezét. Amióta kirakták az üzemből, kerülte a régi munkatársakat. - Mi van? Sietek...

- Sietsz a fenét - karolt bele Fabó. - Úgy sétáfkálsz itt, magadba merülve, mint aki nem lát, nem hall. Olyan vagy, akár egy alvajáró, rossz rád nézni. Gyere, ott egy pad, üljünk le. Beszélne szeretnék veled.

Rezső hagyta magát vezetni. Van ideje, gondolta. Fabó Jani különben is nagyon hiányzott neki, jobban, mint bárki a többiek közül, sokat adott a véleményére. De azért nem bírta megállni, hogy meg ne jegyezze:

- Azért mert művezető lettél, nem jelenti azt, hogy...

- Fogd be a szád, nem lettem művezető. Ugyanolyan munkanélküli vagyok, mint te.

Rezsőnek megroggyantak a lábai. Alig tudott megszólalni.

- Hogy érted ezt? Ezek szerint...

- Igen, megint bejött a jóslatod, öregem, szóról szóra. Apátit úgy kellett felmosni, amikor az irodájában átadták neki a felmondó levelet. Vele kezdték. Kiderült, hogy az új tulajdonos se szó, se beszéd, vagy kétszáz embernek kiadta az útját. Hát így állunk. Te aránylag jól jártál, kaptál valami végkielégítést, de tőlünk még azt is elvitatják. Mehetünk koldulni. Vagy kukázni.

- És a szakszervezet? Hagyták?

- Szakszervezet! Viccelsz? Mit tehetnének? Egyébként mi a fenét csinálsz itt az utcán? Mész valahová, vagy csak unalmadban söpröd a járdát az orroddal? Sikerült munkát találnod?

- Francokat! Hol találnék? Bármerre nézel, mindenhol ez folyik. Úgy szórják ki a melósokat, mint a szemetet.

- Mi lesz velünk, Rezső? Állítólag te a jövőbe látsz. Éhen döglünk?

- Nem tudom. Nem merek rágondolni. Csak kavarognak bennem a dolgok. Egyszer úgy érzem, minden rendbe jön, aztán a következő pillanatban meg... Jani, figyelj - tétován felállt és belekapaszkodott a másik karjába. - Szerinted is bediliztem? De őszintén.

Fabó elgondolkozva nézett vissza Félixre. Sokáig maradtak így, egyikük se szólt egy szót sem. Aztán a hosszú, nyurga ember csendesen, szánakozva azt mondta:

- Hát valami nem stimmel nálad, az biztos. De hogy bediliztél volna, azért azt nem hinném. Vannak emberek, akik valamiképpen megérzik, mi fog történni. Mindig is voltak. Velem is előfordult már hasonló, de a te esetedben többről van szó. Hogy aztán ez jóslás-e, vagy babona, vagy esetleg telepátia, ne tőlem kérdezd. Én ehhez nem értek.

- Értem. Lehet, hogy igazad van.

- Tegyük egy próbát - folytatta Fabó. - Nézd, ott megy az a jólöltözött, elegáns pasas, csupa drága cuccban. Most megy oda az autójához. Igen... ballonkabátos! Tippeld meg, mi fog vele történni a következő órában.

Félix Rezső megmerevedett. Kiguvadt szemekkel bámulta az ismeretlen férfit, aki megszokott mozdulattal játszadozott az autó távkapcsolójával. Halkan dudorászott, s láthatóan remekül érezte magát. Belső zsebéből fésűt vett ki és belekapart hullámos, fekete hajába.

- Álljon meg! - üvöltötte Rezső és rohanni kezdett a férfi felé. - Ne csináljon semmit, ne nyissa ki az ajtókat!

A férfi meghökkenve fordult a szélesebben száguldó Rezső felé. Riadtan felemelte a karját, mintha védekezni akarna, de többre nem maradt ideje. Rezső odaért és kicsavarta kezéből a távkapcsolót.

- Mit akar tőlem? Kicsoda maga? Rendőr! Hé, rendőr! - ordított a férfi.

- Nem akarom bántani, ne féljen - lihegte Rezső. - S ne kiabáljon. Valaki megbütykölte a kocsiját. Nem tudom, mit csináltak vele, de az biztos, ha megnyomja a gombot, valami rettenetes dolog fog bekövetkezni. Lehet, hogy az autó felrobban, vagy... akármilyen... Higgyen nekem!

- De kérem... - dadogta a férfi vöröses arccal. - Hogy merészel... Egyáltalán kicsoda maga és... Nem ismerem magát. Hol vannak a testőreim?

- Ott, benn - mutatta remegő ujjakkal Rezső -, ott fekszenek a hátsó ülésen... ha ők azok.

Az autóban két tagbaszakadt, kopaszra nyírt alak feküdt a kocsik hátsó ülésén, elnyúlva, tátott szájjal, egyikőjük arcán vékony csíkban csordogált a vér, a másiknak a mellén vöröslött az ing.

Mindketten halottak voltak.

- Szent Isten! - motyogta elborzadva a férfi és megfordult, hogy elszaladjon, de e pillanatban ért oda két rendőr és megmarkolták a karját.

- Maguk hívtak rendőrt? Mi történt? - kérdezték hivatalos hangon. - Mi ez a randalírozás, miért ordítóznak? Valami baj van?

- Nézzék... Az embereim... a testőreim... megölték őket. Állítólag bombát szereltek a motorba. Még szerencse, hogy ez a derék ember látta, hogy... Hol van? Hová tűnt?

- Itt vagyok - lépett közelebb Rezső. Fabó alig két méterre állt a jelenettől, most ő is oda-somfordált hozzájuk. Legalább úgy meg volt döbbenve, mint az autós.

A törzsőrmester elővett egy jegyzetfüzetet és szemeit rászúrta Félixre.

- Tehát maga látott mindent. Mesélje el, mi az, amit észlelt. Ne hagyjon ki semmi, a legkisebb apróságnak is jelentősége lehet. Először is, hogy hívják?

- A nevem Félix Rezső, de sajnálom, az égvilágon semmit sem láttam. Az úr téved.

- Akkor nem értem... Honnan tudta, hogy valami nem stimmel a kocsival, s hogy a testőröket megölték? - a rendőr gyanakodva nézett Rezsőre.

- Az a helyzet - lépett közelebb Fabó János -, hogy a barátomnak van egy ilyen különös képessége, előre megérzi a bajt. Mintha jósolna.

- Ne hadováljon itt nekünk össze-vissza - rivallt rá a másik rendőr, aki őrmesteri váll-lapot viselt. - Mindketten igazolják magukat! Maga is - fordult az autóshoz. Eközben a törzsőrmester rádión beszélt valakivel: -... Igen, mind a kettő halott... Gyorsan, mert nem lehet tudni, hátha tényleg... Köszönöm!

Az autós férfi is előkapott zsebéből egy mobiltelefont.

- Szeretném felhívni az ügyvédemet - mondta egész testében remegve. - Ő jobban kiismeri magát az ilyen helyzetekben.

- Hát akkor hívja - engedélyezte vonakodva az őrmester.

- Pákos Gyula vagyok - kezdte mondani a telefonba a férfi, feldúltan hadonászva. - Bent van a főnöke? Hogy-hogy melyik? Ne viccelődjön velem. Természetesen Csarády ügyvéd urat kérem... Mi az, hogy nincs bent? Akkor keresse meg! Próbálja utolérni és küldje ide a... halló, a Király utca és a Székely Mihály utca sarkánál vagyok. Megértett? Ide várom az ügyvéd urat, amilyen gyorsan csak lehet. Azonnal intézkedjen. Megértette? Tegyen félre minden mást, emberéletről van szó, siessen.

Fülsiketítő szirénázással először mentőautó, majd rögtön utána egy járőrkocsi érkezett és négy civil ruhás nyomozó szállt ki belőle. Alacsony, határozott fellépésű, csupa izom ember volt a vezetőjük.

- Füredi százados... - mutatkozott be hűvösen. - Mi a helyzet?

A törzsőrmester szakszerű pontossággal és tömören összefoglalta a történeteket, pedig egyetlen egyszer sem pillantott a jegyzeteibe.

-... Ugyanakkor Félix úr azt állítja, hogy nem látott semmit, csupán *megérezte*, hogy a kocsival és testőrökkel valami baj van - fejezte be és elhallgatott.

- Szóval csak úgy, hipp-hopp, megérezte. Remek. Na és ön? - kérdezte a százados a tulajdonost. - Mit szól mindehhez? Elhiszi, amit ez az úr állít? Lehetséges, hogy valóban bombát szereltek az autójába? Állhat valakinek az érdekében, hogy magát és a testőreit kicsinálják?

- Nem tudom... - hebegett elcsukló hangon Pákos. - Fogalmam sincs. Olyan hirtelen jött az egész, tisztára meg vagyok zavarodva. Az embereim... Nincs tíz perce, hogy bementem ebbe a házba...

- Az urat ismeri? - mutatott a nyomozótiszt Félixre.

- Sose láttam.

- Rendben van. Majd elvállik. A kollégám felírja az adatokat, mi addig megvizsgáljuk, van-e tényleg eldugva valami pukkantó a járgányában.

- Az alvázra van erősítve... mágnessel - suttogta halkan Rezső, lehunyt szemmel. - Az alvázon van... elől, a motor alatt... Egy apró, fekete doboz... piros huzalok...

A százados bizonytalanul pislogott Félixre, aztán intett az egyik nyomozónak. Az leguggolt, alá nézett a kocsinak. Izgatottan kiáltotta:

- Ott van! Látom!

- Hadd nézzem... A szentségit! Igen, az az. El tudja távolítani?

- Azt hiszem... Megvizsgálom közelebbről.

- Jó, de legyen óvatos. Gyerünk - adta ki a parancsot a százados -, mindenki menjen arrébb, a járókelőket állítsák meg, egy lélek sem tartózkodhat harminc méteres körzeten belül. Kezdheti, hadnagy!

Alig fél perc múlva a hadnagy feje előbukkant az autó alól. Kezében négyszögletes, fekete dobozát tartott.

- Huh, ez meleg volt - fújtatott megkönnyebbülve. - Elég lett volna egy pöccintés a távkapcsolóval és mehetett volna imádkozni Szent Péterhez, Pákos úr, az embereivel együtt. S még jó néhányan, akik erre jártak. Pokoli mázli, hogy ez az úr észrevette.

- Hiszen éppen az a különös - vágott közbe komoran Füredi százados -, hogy Félix úr tagadja, hogy bármit látott volna. Azt mondja, *megérezte* - nyomta meg erősen a szót. - Még szép, hogy nem a szaglására hivatkozik. Micsoda maga, bűvész, vagy illuzionista?

- Hiába gúnyolódik - kelt Rezső védelmére Fabó -, a barátomnak tényleg szoktak lenni ilyen telepatikus pillanatai. A múltkor például...

- Jól van, inkább elhiszem - állította le a nyomozótiszt. - Fiúk, maguk vizsgálják át az autót, hívják ki a helyszínelőket... ujjlenyomat... satöbbi... tudják a dolgukat. Mi, ezzel a kedves három úriemberrel bemegyünk a kapitányságra és elbeszélgetünk.

- Tiltakozom! - ugrott előre nyugtalanul Pákos Gyula. - Nekem erre nincs időm, egy életbevágóan sürgős tárgyalásra kell mennem, már így is késésben vagyok. Az ügyvédem minden pillanatban itt lehet, majd ő mindent elintézt. Hívok egy taxit és...

- Uram - állt szorosan eléje Füredi -, itt gyilkosságról és robbantásos merényletről van szó, egy hajszálnyira volt attól, hogy meghaljon. Akkor ki tárgyalt volna maga helyett? Az ügyvéd úr? Hogy képzeled, fogja magát és leléphet? Na jó, elég volt a kifogásból, üljenek be a kocsiába. Majd az ügyvéd úr utánunk jön, ha megérkezik. Örüljön, hogy megmenekült, még magának áll feljebb? A kocsiját a kollégáim behozzák a kapitányságra, ahol alaposabban átvizsgálják, hátha találunk még egyéb meglepetést is. Na, indulhatunk.

*

Dr. Kardos Ibolya rendőrőrnagy, pszichiáter, közel tíz éve állt a rendőrség szolgálatában, de ilyen esettel még nem találkozott. A vizsgálandó paciensen látszott, hogy mindenben igyekszik segíteni, valamennyi kérdésre azonnal és készségesen válaszol, semmi csalafintaság - s mégis!... Amit mondott, az szinte hihetetlen volt! Nem töprengett sokáig, hanem odafordult Félixhez:

- Nézzük át még egyszer. Kérem, próbáljon összpontosítani arra, amit kérdezek. Érez e pillanatban valami szokatlant? Úgy értem, fáj a feje, vagy szédül... vagy hasonlót?

- Nézze, doktornő, ne kezeljen úgy, mintha bolond volnék - mondta Rezső kiborulva. - Értse meg, fogalmam sincs, miként, de előre megérzek bizonyos dolgokat, nem tehetek róla, de ellene se, semmit. Egyszerűen csak úgy jön... megvillan a szemem előtt... s nekem muszáj kimondani. Ha felakasztanak, sem mondhatok ennél többet.

- Értem. Rendben van - felelte beletörődve a pszichiáter. - Ha nem, hát nem. Senki sem kényszerítheti, s nem is akarja. Mint orvost, érdekel az esete. Nem vagyok az ellensége. Tekintse kérdéseimet tudományos jellegű érdeklődésnek, s kérem működjön együtt velem. Ennyi az egész. Hajlandó erre?

- Eddig se tettem mást - sóhajtott Rezső. - Még örülök is, legalább végre valaki belátja, hogy nem vagyok szélhámos, csaló és nem csinálok semmiféle hülye hókusz-pókuszt. Remélem, kapok igazolást a vizsgálatról?

- Meglátjuk - mondta kitérően a doktornő. - Feküdjön le erre a heverőre, helyezze teljes kényelembe magát. Lazuljon el és ne idegeskedjen, nem fogom bántani.

- Hipnotizálni akar?

- Ugyan már! Ne vicceljen! - mosolygott a nő. - Akaratán kívül senkit nem lehet és nem is szabad hipnotizálni. Engem az érdekelne, történt-e magával valami rendkívüli akár mostanában, akár régebben. Netán gyerekkorában.

Rezső elgondolkozott. Minden erejével segíteni akart az orvosnőnek, mert őt magát is izgatta: honnan ered és mióta működik benne ez a csoda?

- Volt egy kisebb balesetem... két hónappal ezelőtt - kezdte bizonytalanul. Az orvosnő azonnal lecsapott rá:

- Na látja, eddig erről nem beszélt. Tehát egy baleset. Meséljen róla.

- Nem nagy ügy... Leestem az állványról és alaposan bevertem a fejemet. Ennyi. Néhány percre elveszítettem az eszméletemet. A kórházban megröntgeneztek, de nem találtak semmi elváltozást. Három napig betegállományban voltam, életemben először. Igaz, egy teljes hétre kiírtak, de a fene tud otthon ülni a négy fal között, hiányoztak a srácok, a meló, az erőmű... Maga ezt nem értheti.

- Miért ne érteném? Én is emberek között élek, nekem is vannak barátaim, kollégáim. Folytassa. Mi történt a későbbiek során? Érzett valamit?

- Hát... mit is mondjak? - tűnődött el hosszan Félix. - Az biztos, hogy van egy állandó zúgás... mintha darázs röpködne a fejemben... Nem mindig, csak amikor... Segítsen már!...

- Amikor megérez valamit?

- Pontosan! - kapott a szón Rezső. - Ránézek valakire és olyan rossz előérzetem támad, hogy hamarosan baj éri az illetőt. Eleinte nem is tudom megfogalmazni, hogy miféle... Később egyre világosabban megjelenik előttem egy kép, és látom... tisztán, élethűen... mintha moziban

lennék... Valósággal megrémültem attól, hogy... szóval félttem, hogy megbolondulok... Megért engem? Vagy maga is kinevet?

- Hová gondol? - fogta meg gyöngéden a kezét a doktornő. - Rettenetes lehetett tehetetlenül várni, hogy bekövetkezzék a baj, s maga nem tehetett ellene semmit. Vagy mégis? Próbált esetleg szólni, hogy vigyázzanak, mert...?

- Persze! Minden alkalommal. Tulajdonképpen ez volt az oka, hogy kirúgtak. De általában vagy hülyének néznek, vagy félnek tőlem. Még a legjobb barátom, Fabó Jani is elkerült az utóbbi időben. Most meg ez a rendőrségi ügy... soha életemben nem volt dolgom a törvénnyel. A kihallgatások... bíróság! Kisül a szemem.

- Felejtse el, az ügy lezárult, túl vagyunk rajta. Magát senki nem vádolta semmivel. Ne is beszéljünk róla, mert csak megzavarja.

- Pedig érdekelne, mi lett a pasással. Az ítélethirdetésnél nem lehettem ott.

- Nézze, az az igazság, hogy én se tudom, ez már nem az én területem. Annyit hallottam, hogy két egymással huzakodó társaság magánháborúja... Mindenki megkapta a neki kijáró büntetést. Pákos Gyulát öt évre ítélték különféle rábizonyított csalásokért, sikkasztásért, a mérnylőket viszont a mai napig sem találták meg. Hagyjuk. Nem ránk tartozik. Inkább beszéljünk még magáról. Hol is tartottunk? Na igen, a balesete. Könnyen lehet, hogy az idézte elő a szokatlan elváltozásokat. Nem ismerjük az emberi agy működésének töredékét sem. Feltűnt viszont, hogy kizárólag kellemetlen, rossz dolgokról vannak megérzései. Véletlen volna?

- Tényleg! - hökkent meg Rezső. - Látja, ezen már én is elgondolkoztam. Például önmagam számára soha, semmit sem tudtam előre megmondani. Igaz, nem is próbáltam. Érdekes. Hogy lehet, hogy mindig csak a szerencsétlenséget látom, a jót még véletlenül se, soha? Meg tudja ezt magyarázni?

- Nem, ahogyan a többi jelenséget sem. Egyelőre az égvilágon semmit sem tudok megmagyarázni. Ez meghaladja az én szerény tudásomat és szakmai tapasztalatomat.

- Akkor meg mire való ez az egész faggatódsdi?

Az orvosnő lerakta kezéből a jegyzetfüzetét, felállt és mindkettőjüknek kávéát öntött.

- Hm. Jó kérdés. Ez az, amire én is szeretnék választ kapni. Hogy hová fogunk kilyukadni? Nem tudom. Egy biztos: olyan nem hétköznapi jelenséggel állunk szemben, ami messze túllép az én ismereteim határán. Ha beleegyezik, jelentem a professzoromnak a maga esetét. Talán ő többet tud mondani, nagyon érdekelne a véleménye.

- Engem is. És a rendőrség? Nem is szólva arról, hogy még mindig nincs munkám.

- Mondtam már, felejtse el a rendőrséget. Ami pedig a munkahelyét illeti, megpróbálok segíteni. Van egy ötletem... Megenged még egy kérdést?

- Tessék - bólintott kényszeredetten Rezső.

- Velem fog-e történni valami kellemetlenség a közeljövőben?

- Magával? - Félix felült a heverőn és merev tekintettel kibámult az ablakon, mintha onnan várná a választ. Szemeit lehunyta, arcából kifutott a vér - Nem akarom elkeseríteni, de... szóval... nem haragszik?

- Mondja már, az istenért, ne kíméljen! - sürgette megriadván a doktornő.

- Most rabolják ki a lakását. Ha szól a rendőrbarátainak, talán még tetten érik a betörőket. De vigyázzanak, ne szirénával menjenek, mert a ház előtt ott áll egy figyelőjük, telefonnal. Ha meglátja a közeledő autót, a haverjai a hátsó lépcsőn simán elszelelnék.

*

Csöngettek. A rákövetkező pillanatban a csöngő ismét megszólalt, hosszan, türelmetlenül.

Erzsi harapósan ment ajtót nyitni, s közben fennhangon morgolódott.

- De sürgős, de sürgős! Jövök már, nem kell fellármázni az egész házat.

Az ajtóban ismeretlen, feltűnően elegáns, vonzó külsejű, szemüveges férfi állt, levett kalappal. Rendkívül tisztelettudóan, már-már túlzott udvariassággal viselkedett. Hangja kellemesen és kulturáltan csengett, ahogy megszólalt:

- Csókolom a kezeit, asszonyom, elnézését kérem, hogy bejelentés nélkül zavarom. A nevem doktor Csarády Miklós, és a férjével szeretnék beszélni.

Erzsit azonnal levette lábáról a finom modor, s hirtelenében nem tudta, mit válaszoljon.

- Köszönöm... - hebegte megilletődötten -, nagyon kedves... Sajnos, az az igazság, hogy a férjem jelenleg nem tartózkodik itthon. De bármelyik percben megérkezhet.

- Megengedné, hogy megvárjam? Feltéve természetesen, hogy nem okozok ezzel önnek kellemetlenséget.

- Ó, dehogy okoz, ellenkezőleg, nagyon örülök, fáradjon be, doktor úr. Tessék, foglaljon helyet. Adhatok egy kávé? Most főtt le, friss. Nem a legjobb minőség... Mi már megszoktuk.

- Nagyon jól fog esni a kávé, asszonyom, és biztosíthatom, nem vagyok válogatós.

Erzsi kapkodva szedte elő az ünnepi porcelán csészéket a vitrinből, amiket kizárólag a jobb vendégeknek tartogattak. Csarády elégedett mosollyal figyelte az asszony izgatott mozdulatait, s közben arra gondolt: nem lesz itt baj. Félixék úgy fognak hasra esni előtte, mint azt remélte és feltételezte. A feleség már rendben van, vele nem lehet gond, ami pedig a férjet illeti, hát majd meglátjuk. Ellenállhatatlannak kell lennie - most az a legfontosabb!

- Megkérdezhetem, hol van férje?

- A munkaközvetítőben - mondta Erzsi elpirulva. - Mostanában minden nap odajár szegény. Képzheti...

- Iiigen - nyújtotta el a szót a doktor. - Ismerem ezt, sok emberrel akad dolgom, akik hasonló helyzetben vannak. Megértem, hogy aggódnak a jövőjükért. De remélem, jövőtelem célja megváltoztat mindent. Feltéve persze, hogy sikerül egyezsége jutnom a férjével.

- Szabad nekem is tudnom, miről van szó? Az a helyzet, hogy mi...

Csarády nem engedte folytatni.

- Természetesen - mondta kifürkészhetetlen mosollyal. - Kinek, ha önnek nem? A kedves férje különleges adottsága miatt vagyok itt.

- Különleges adottság? - nézett nagyot Félixné. - Rezsőnek? Az én férjemnek? Miféle adottságról beszél? Nem mondom, jó szakember, de hogy különleges volna, arról nem tudok.

A doktor hangosan felnevetett.

- Remek humora van, asszonyom! Igazán élvezet önnel társalogni - Erzsí ismét elpirult. Rég bókoltak már neki ilyen kellemesen, s nagyon jólesett. - Az ön igen tisztelt férje jövőbe látó képességére gondolok.

- Jöv... na ne! Csak nem veszi komolyan? Tudja, kivel mókázzon az úr!... - sértődött meg Félixné. S ő, buta liba, még azt hitte, udvarol a pasi. - Rezső néha szeret bolondozni, de ennyi. A barátai ugratják is érte eleget. De hogy jövőbe látna... Képtelenség, el ne higgye.

- Úgy látom - hajolt előre titokzatoskodva az ügyvéd -, ön nincs tisztában a dolog jelentőségével, vagy egyszerűen a férje nem avatta be teljes mértékben, vagyis, hogy ő egy igazi *látnok*. Félix úr a szó szoros értelmében előre megérez bizonyos dolgokat, ez bizonyítást nyert. Tudományosan ezt úgy nevezik: telepátia. Lehet, hogy ő maga sem tudja, miként érez rá az eseményekre, de ettől ez még igaz. Nekem elhiheti, asszonyom S nem pusztán következtetést ad, hanem konkrét tényeket tár fel kristálytiszta, melyek kivétel nélkül, a legapróbb részletekig be is következnek. Tanú vagyok rá.

- Az én uram? - Erzsínek tátva maradt a szája a csodálkozástól. - Sohase mondta, hogy jóslói tud. Azt hittem, ez csak egy vicc. Akkor viszont nem értem, miért nincs hetenként öt találattunk a lottón. Jó, ha a totón hármát-négyet eltalál. Csak pocsékolja rá a pénzt, de sose nyer.

- Igen, ez furcsa, ezen már mi is elgondolkoztunk. De minden bizonnyal erre is megvan az ésszerű magyarázat. Nos, üzletet szándékozom felajánlani a férjének, asszonyom. Ahogy elnézem a lakásukat - kérem, meg ne bántódjék -, ráférne némi felújítás... már megbocsásson, hogy ezt mondom... jól jönne egy kis mellékes jövedelem, ami után nem kell adózniuk.

A doktor telibe találta Félixné legérzékenyebb pontját. Hát igen, az az átkozott pénz... Amióta Rezső munkanélküli segélyen volt, szűkösebben éltek, mint azelőtt, amikor még jobban megengedhettek maguknak ezt-azt. Erzsí már közel egy éve nem dolgozott és reménye sem lehetett arra, hogy a közeljövőben sikerül elhelyezkednie. S most tessék, ez az idegen jólélek azzal jön, hogy mellékkereset. Naná!

- Hát tényleg nem jönne rosszul - ismerte el őszintén. - Mit kellene a férjemnek csinálnia?

- Úgyszólván semmit. Csak elmondani, ha valami megérzése van a jövőre nézve.

- S ha nincs?

- Akkor... Majd lesz. Kivárjuk. A fizetését így is, úgy is megkapná.

- Ne haragudjon, de ez olyan szépen hangzik, hogy el se merem hinni. És mennyi lenne a fizetése? A férjem jól keresett az erőműnél.

- Igen, tudom. Havi 17 572 forintot, nettóban.

Félixnében meghűlt a vér. A doktor pontos számot mondott. Tényleg fene fontos lehet ez a Rezső, ha ennyire utánaszimatoltak. Na jó, azért nem árt tovább beszéltetni az ipsét.

- Mikor mennyi volt. Ha túlóráztak...

- Kérem, asszonyom, ne álltassuk egymást. Ön nem mondhat olyat, amiről én ne tudnék. A férje az elmúlt év során egyetlen alkalommal hozott haza húszezer forint feletti összeget. Ez tavaly volt, július 2-án, amikor nagyrevíziót tartottak az erőműnél és Félix úr éjjel-nappal bent dolgozott. Ezért nem tudtak elmenni nyaralni Siófokra, pedig nagyon szerettek volna. Jól mondom? Nos, hisz már nekem? S ha kijelentem, hogy mi havonta fizetünk a férjének 60... no jó, 80 ezer forintot, tisztán? Erről mi a véleménye?

Félixné levegő után kapkodott és képtelen volt megszólalni. 80 ezer? A mai világban? Ez nem lehet igaz! Vagy ő bolondult meg, vagy ez a kinyalt képű úriember. Felugrott, s hogy zavarát leplezze, kérdés nélkül teletöltötte a csészéket a kihűlt kávéval. Hiába próbálta palástolni a megdöbbenését, keze remegése elárulta. Végre sikerült kinyögnie:

- Ennyi pénz... ilyen munkáért... már ne haragudjon...

Szerencséjére ezúttal Csarády doktor értette félre.

- Jó, rendben van, legyen kereken 100 ezer, de egyelőre egy fillérrel sem több. Később még visszatérhetünk erre a kérdésre. S még valami: ha segít abban, hogy a férje elvállalja nálunk a közreműködést, vásárolhat magának a mi költségünkre egy vadonatúj, legmodernebb olasz kávéfőzőgépet, s hozzá öt kilogramm elsőrendű kávé. Ez persze köztünk marad, a férjének nem kell megtudnia. Vagy ha esetleg egyéb kívánsága volna, szóljon... Készséggel állunk rendelkezésére.

Erzsiben felébredt maradék óvatossága.

- Azt se tudom, kikről van szó.

- Nem is muszáj tudnia, a részleteket majd Félix úrral beszéljük meg. Önnek csak annyit kell megígérnie, hogy beszél a férjével az érdekünkben. Parancsoljon, itt a névjegyem és ötvenezer forint. Tekintse előlegnek. Majd hívjanak fel. Rádiótelefonon bárhol, bármikor elérhetnek. Éjszaka is - tette hozzá és felállt, a második csésze kávéhoz hozzá se nyúlt. - Asszonyom! - hajolt meg főúri eleganciával, s mire Erzsik magához tért, már el is tűnt. Az ajtót olyan finoman csukta be maga mögött, hogy nem is lehetett hallani.

A pénzről sem kért elismervényt, csak hanyagul odatette az asztalra.

A terítőn úgy világított az égből pottyant tíz darab ötezres és a névkártya, mint valami bűnjel. Erzsik égő szemekkel, megbűvölten nézte, s fejben már el is osztotta. De jóformán még bele sem kezdett, máris kiderült: kevés. Nagyon kevés.

Sokkal több pénz kellene! Sokkal, de sokkal több! S még az sem elég, még több kell! Ha már egyszer ekkor szerencsájuk van!...

Az asszony felkapta a bankjegyeket és körbe táncolta velük a szobát.

Ha Rezső látta volna, most igencsak elcsodálkozik felesége bolondos viselkedésén.

Hát még a jövőn!

*

A férfi egy fa mellett állt. Benyúlt a belső zsebébe, valamit megtapogatott, s közben figyelő tekintettel lesett körbe. Sísapkát viselt, barna bőrdzsekije alatt fekete garbó simult szorosan a nyakára. Időnként leguggolt, úgy tett, mintha a cipőfűzőjét babrálná, de szemei ide-oda cikáztak, láthatóan várt valakit.

A kapitányság ajtaján most kilépett egy magas, szálás, kisportolt alakú férfi, kezében aktatáska és autókulcs. A leselkedő alak revolvert rántott elő, célzott...

Félix felordított:

- Ne...! Vigyázzon! Feküdjön le! Hasra!

- Jó, jó, nyugalom, nincs semmi baj - veregette meg a magából kikelve ordító Rezső arcát Czege Attila alezredes. - Térjen magához. Nyugodjon meg. Amint látja, itt ülünk az irodában, ketten, és békésen beszélgetünk. Miért kiabált? Megint látomása volt?

Rezső döbbenetesen nézett körül. Mi történt vele? Roppant zavarba jött és szégyenkezve lehajtott a fejét. Elfogadta a feléje nyújtott cigarettát és remegő kézzel, gyámoltalanul gyűrögette, mígnem az alezredes égő öngyújtót tartott eléje.

- Ne tessék haragudni... - motyogta idétlenül. - Egy alakot láttam... mintha itt ólálkodott volna a kapitányság előtt. Maga kilépett az ajtón és... - bizonytalanul elhallgatott.

- És? Folytassa. Egyre érdekesebb. Mi történt azután?

- Valaki le akarja löni magát. Sötét sísapkában van, barna bőrdzsekiben. Most is ott lapul egy fa mögött. Ha igyekeznek, még elkaphatják.

- Hát erre kíváncsi vagyok - mondta hitetlenkedve Czege és kiment az irodából. Fél perc sem telt el, már vissza is jött. - A fiúk körülnéznek, hátha találnak egy hasonló egyént. Érdekes volna, ha valóban... - elhallgatott.

- Most haragszik? Azt hiszi, hülyéskedek, mi?

- Ugyan! Nincs harag, Félix úr. Maga nem rossz fiú, nem bűnöző, csak az a gyanúm, hogy kissé élénk a fantáziája, vagy túl sokat néz tévét. Tudja, ott a baj, hogy azok a személyek, akikkel mostanában gyakran van együtt, rossz hatással vannak magára, bár ezt egyelőre még nem érzékeli, mert nincsenek tapasztalatai. Majd rájön, csak nehogy késő legyen. Ezeket az embereket mi is szeretnénk kissé közelebbről megismerni. Amennyiben hajlandó velünk együttműködni, nem fogja megbánni. Később ez még jól jöhet magának.

- Az ügyvéd úr nagyon rendes úriember - kezdte mondani Rezső, de az alezredes gúnyolódva félbeszakította.

- Hát ennyit a látnoki képességeiről. Ami a maga úriember barátját illeti, legalább három ügyben folyik eljárás ellene.

- A doktor úr ellen? Nem létezik, nem hiszem el.

E pillanatban az utca felől lövés dörrent, majd rögtön utána még egy. Czege felugrott és a nyitott ablakban még láthatta, amint hárman letepernek egy sísapkás alakot, a negyedik nyomozó bilincset csattint hátra csavart kezeire. Az alezredes falfehér lett és döbbenetében moccani sem tudott. Végre magához tért.

- Maradjon itt, Félix úr, azonnal jövek. Úgy látom, valami tényleg történt az utcán.

Rezső szorongva várakozott.

Egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy az alezredes ellen merényletet akartak elkövetni, hiszen *látta*, a kép tisztán jelent meg előtte. Ez legutóbb Pákos autója esetében fordult elő vele, azóta egyszer sem. Nem is vágyott rá. Csöppet sem volt kellemes érzés. Egy gyilkos esemény kellős közepében lenni... brrr... Még rágondolni is rossz, hát még így átélni.

Eszébe jutott szegény Petró Illés, bár azt inkább csak megérezte, látni nem látott semmit.

Czege visszajött és vele két másik nyomozó, akikkel eddig nem találkozott. Azok oldalt leültek, meg se szólaltak. Az alezredes kissé zilált hajjal, kiizzadva, sápadtan lehuppant Rezső mellé és sokáig bámult az arcába. Amikor megszólalt, hangja rekedt volt.

- Megmentette az életemet, Félix úr. Köszönöm.

- Igen? - habogta Rezső. - Ezek szerint igaz volt?

- Szó szerint. S ha maga nem kerül itt nekem transzba, ha nem figyelmeztet, simán eléje megyek a hapsi revolverének, s nekem annyi.

- Akkor már hisz nekem?

- Mindenesetre másként nézem, mint eddig. Mert ugye még mindig fennáll annak a lehetősége, hogy előre kicsinált jelenet volt.

- Ezt nem gondolhatja komolyan! Ki az az örült, aki szándékosan hagyja magát elkapni, fegyverrel a kezében, éppen a rendőrség előtt, csak azért, hogy engem igazoljon? El tud ilyet képzelni, ép ésszel?

Czege hallgatott, nem tudott mit válaszolni. Félix érvelése tökéletesen helytálló volt, ilyen hülye nem létezik.

Hátulról most előre sétált az egyik nyomozó, a másik köszönés nélkül elhagyta az irodát.

- Elnézést, hogy közbeszólók - mondta különös, rekedt hangon. - A nevem Szalontai. Ha nincs ellenére, Félix úr, kérdeznék valamit.

- Ne tölem tessék engedélyt kérni, hanem az alezredes úrtól. Én azt se tudom, miért vagyok itt, miért hívtak be. Itt az alezredes úr a főnök.

Szalontai elmosolyodott és kérdően nézett Czegére.

- Megengedi, alezredes úr?

Czege akaratlanul is kihúzta magát.

- Parancsoljon... - de látva a másik összeránduló szemöldökét, gyorsan elhallgatott.

Rezső ennyiből is értett. Úgy látszik, Szalontai még az alezredesnél is nagyobb kutya. Hirtelen nagyon meleg lett az irodában, kénytelen volt kigombolni a zakóját, és meglazítani szorosan megkötött nyakkendőjét.

Mi lesz még itt, jóságos teremtmény?

- No, hol is tartottunk? - folytatta furcsa, suttogó, rekedtes hangján Szalontai. - Való igaz, hogy az alezredes úr magának köszönheti az életét. Kár szerénykednie, ami igaz, az igaz. Volt már hasonló esete? Meséljen magáról. Nős? Gyerekei vannak? Mi a foglalkozása? Hol lakik? Minden érdekel, még az is, mennyi a havi keresete.

- Ez a legjobb - nevette el magát keserűen Rezső. - Egyszeriben hány embert kezd érdekelni, mennyit keresek. Tulajdonképpen semmit. Munkanélküli vagyok. Éppen azért rúgtak ki, mert előre megmondtam, hogy a művezető meg fog halni, ha odamegy a kazán negyedik szintjére. Persze, kiröhögtek...

- És? Mi történt?

- Hát.... Odament a szerencsétlen. Megcsúszott a lába... Aztán volt ez a Pákos féle dolog. Soha azelőtt közelében sem voltam rendőrségnek. Néhány napja, vagy hete, már nem is emlékszem, beállított a feleségemhez ö... izé... Csaroday ügyvéd úr, és megmondom őszintén, lerakott az asztalra ötvenezer forintot, azzal, hogy dolgozzak nekik. Azt mondta, előleg. Ki nem fogadna el ennyi pénzt az én helyzetemben?

- Doktor *Csarádyról* beszél? - kérdezett közbe Szalontai halkán.

- Igen, persze, ő az! Elnézést... - bólintott Rezső.

- Ismerte őt régebről is?

- Sose hallottam a nevét. Hogy képzelik, nem forgolódom én ilyen nagy urak között. Úgy néz ki, mint egy valóságos Monte Christo, elegáns, gazdag, nagyvonalú. Az asszony egészen ki van akadva tőle.

- Folytassa. Azóta tehát nekik dolgozik, így van?

- Igen, így is mondhatom.

- Meséljen a munkájáról. Voltaképpen mit csinál? Mi a feladata?

- Hát éppen ez az, hogy... semmi. Minden nap reggel kilenc órára bemegyek az ügyvéd úr irodájába és ott ülök egész nap. Kapok kávé, kaját és a kutya sem törődik velem egész álló napon át. Délután, úgy öt-hat óra tájban szól az egyik titkárnő, hogy haza mehetek. Kész.

- Sokan járnak Csarády irodájába?

- Rengetegen! Rosszabb, mint a Keleti Pályaudvar. Nincs olyan perc, hogy valaki ne jöjjön, vagy ne telefonálna.

- Felismerne valakit azok közül, akik ott megfordulnak?

Rezső eltűnődött. Előszedett egy csomag cigarettát és rágyújtott.

- Nem is tudom... - mondta. - Van egy-két érdekes pofa.

Szalontai egy csomó levelezőlap nagyságú fényképet rakott Rezső elé.

- Figyeljen ide, Félix úr, mutatok pár fotót. Alaposan nézze meg őket és próbáljon visszaemlékezni, látta-e valamelyiket az irodában. Kezdje el. Itt van mindjárt ez - emelt ki egyet Szalontai. - Látta már ezt az arcot?

Rezső összeráncolta a szemöldökét és sokáig nézte a képet.

- Láttam - jelentette ki határozottan. A többi fényképért nyúlt. - És ezt is... meg ezt...

Összesen négy darab képet választott ki.

- Igen - bólintott öntudatosan. - A többire nem mernék esküt tenni, de ezzel a négygyel biztosan találkoztam.

- Nagyszerű - mosolygott elégedetten Szalontai. Időközben Czege intézkedett, hogy hozzanak be kávé, a titkárnő most adta át a tálcát az alezredesnek. - Nem is gondolja, Félix úr, milyen sokat segített.

- Örülök... csak aztán nehogy bajom legyen belőle.

- Nincs miért aggódnia. Egyébként érdekelne a személyes véleménye: milyen embernek találja ezt a maga titokzatos Monte Christóját, Csarády doktort?

- Sokat nem beszéltem vele. Mindig nagyon udvarias. Különben éppen most fogunk találkozni Újpesten, odarendelt, nem az irodájába... hol van a papír, amire felírtam... Ez az!

- Mutassa - nyúlt a papírért Szalontai. Rezső engedelmeskedett. A másik azonban rá se pillantott, hanem azonnal továbbadta Czégének, aki egy papírlapra feljegyezte a címet, aztán visszaadta Rezsőnek.

- Tehát úgy döntött, hogy továbbra is Csarádynak fog dolgozni? Miért nem nekünk? Vagy ha úgy jobban tetszik: miért nem nekünk is?

- Már ne haragudjon, uram, azt se tudom kicsoda maga. Milyen alapon faggat engem?

- Nem faggatom, Félix úr - nyugtatta Szalontai -, szó sincs róla, csak roppant kíváncsi természetű vagyok. Kérdezze meg az alezredes urat.

Czege bólintott, de egy mukkot sem szólt. Rezső belátta, jobb, ha nem okoskodik, mert könnyen megütheti a bokáját.

- Tehát mi a szándéka? Szeretném hallani.

- Hogy mi a szándékom? Hát mi lenne? Naná, hogy bejárok Csarády úrhoz. Ennyi pénzért elvagyok az előszobájában, akár guggolva is, pláne most, hogy heteken át a munkaközvetítőben kuncsorogtam. És mi az eredménye? Az asszony lassan egy éve lejárja a lábát, hogy valami állást találjon.

- Megértem - mosolyogott Szalontai. - Igaza van. A maga helyében én is bizonyára ugyanígy gondolkoznék. Csak hát nem vagyok a maga helyében, ezért hadd kérdezzem meg: s ha kiderül, hogy törvénytelenes dolgokra akarják felhasználni a képességeit?

- Törv... - Rezsőnek hirtelen nagyon melege lett. Magasságos ég! Erre nem is gondolt. Pedig egyáltalán nem lehetetlen. Ilyen rengeteg pénzt nemigen szoktak becsületes, rendes munkáért fizetni, akármilyen különleges is az ember. Ki a jó fene ez a Csarády, hogy ennyire izgatja a zsarukat? Mit tudhatnak róla? Semmi gyanúsat nem tapasztalt körülötte, az égadta világon semmit. No de hát mit ért ő ehhez? Másrészt ki Szalontai, aki suttogó hangjával bűvölgeti már fél órája? Czege is úgy be van tojva előtte, mint egy iskolás gyerek. Biztos, hogy nem véletlenül.

- Ezen nem gondolkoztam idáig - nyögte kínkeservesen. - Soha életemben nem volt dolgom a törvénnyel. Még autóm sincs...

- Igen, tudom. Maga rendes ember, Félix úr, és azt is belátom, hogy a nagy pénz megszedíti. De figyelmeztetem, a tüzzel játszik. Önmagára vonatkozóan nem lát semmi rosszat a jövőben?

- Nem... magamnak nem tudok jósolni.

- Kár, sajnálhatja! Na, figyeljen ide, Félix úr. Amit hallani fog, az a legszigorúbb titok az utolsó betűig. Megértette? Adja a becsületszavát.

- Be... becsületszavamra - dadogta lámpalázasan Rezső. Halálosan meg volt rettenve. Legszívesebben megszökött volna, de tisztában volt azzal, hogy erről szó sem lehet.

- Jó. Hiszek magának. Hajlandó nekünk segíteni? Előre bocsátom, tőlünk ne várjon pénzt. Viszont megvédjük magát és a feleségét a gazemberektől. Bármilyen történjék is, maguknak a hajakuk szála sem fog görbülni. Ezt teljes felelősséggel megígérhetem. Tehát? Vállalja?

- I... igen. Vállalom. Mit?

- Nagyszerű. Akkor most nagyon, de nagyon nyissa ki a fülét.

Az elkövetkező tíz percben Félix Rezső olyan dolgokat hallott, amiket eddig csak filmekben tudott volna elképzelni, s amikről azt hitte, a valós életben soha nem fordulhatnak elő. Amikor felállt és elköszönt, egy *másik ember* szédelt ki az ajtón.

Czege az ablakból figyelte az utcára kilépő férfit. Odafordult az asztalnál álló Szalontaihoz és megkérdezte:

- Gondolja, hogy sikerülni fog, ezredes úr? Alaposan ráijesztett szegény fickóra.

- Miért ne? Fogalma sincs a világról. Ez egy jóhiszemű, érintetlen, becsületes ember, aki elhiszi, hogy amit lát, amit hall, az úgy van. Csarádyt magára bízom. A nagy halakat én veszem kézbe. Minden lépésről tudni akarok és én is átadok magának minden értesülést.

*

Félix Rezső kopogtatott és a kihallatszó „*tessék!*”-re benyitott az ajtón.

Az irodában vágni lehetett a füstöt, lehetek vagy tízen, csupa marcona, kopaszra borotvált, széles vállú alak, az egyetlen titkárnőt kivéve, aki időnként kávé és szendvicseket hordott széjjel. A nő olyan szép volt, mintha egy divatlap címdaláról lépett volna le: karcsú derék, lángolóan vörös haj, diszkrét festés, gyönyörűen ívelt keblek, kecses bokák; kivétel nélkül mindenki rajta legeltette a szemét és gondolatban meztelenre vetköztették. A titkárnő nem zavartatta magát. Nyilván megszokta.

Rezső először járt itt. Eddig Csarády belvárosi irodájában ücsörögve lopta a napot, először történt, hogy iderendelték. A társaságból senkit sem ismert, és nem sok jót nézett ki belőlük. Az ügyvéd sohasem említette, hogy van még egy irodája, de ez a bűnöző kinézetű különítmény sehogy sem illett dr. Csarády kimért, finom modorához.

A hatalmas íróasztal mögött Csarády trónolt. Előtte számítógép, a monitoron fotók peregettek gyors egymásutánban. Időnként rábökött egy billentyűre, mire a kép kimerevedett, s a lézernyomtató kilökte a kész másolatot.

A belépő Félix láttán felállt és szélesre tárt, ölelő karokkal eléje sietett.

- No lám, itt van a mi csodálatos látnokunk. Szeretettel üdvözlöm szerény körünkben. Gondolom, meg van lepődve, hogy nem a megszokott helyen találkozunk, de kérem, ugyanúgy érezze magát otthon, jóbarátok között van. Ne, ne oda üljön, itt kényelmesebb, családiasabb - és egy hatalmas, görgőkön guruló bőrfotelre tolt a gyámoltalanul toporgó Rezsőhöz. - Parancsoljon, Félix úr. Örülök, hogy pontosan érkezett. Tudja, hol van?

- Nem egészen... illetve, Újpesten - nyögte ki Rezső. - Az asszony csak annyit mondott, ne oda menjek, ahová máskor, hanem erre a címre. Egyébként köszöni a virágot, amit küldött. Úgy gondolom, valami munka lesz...

- Csodálatos felesége van, gratulálok, Félix úr! Villámgyors felfogás, kellemes megjelenés. Mit iszik? Vodka, konyak, gin, bor...

- Nem, köszönöm, soha nem élek vele... Esetleg egy kávé, ha kérhetek.

- Mi az, hogy kérhet! Parancsolhat, drága jó Félix úr, parancsolhat! Viola! - mire a szépséges titkárnő illatozó kávé tette Félix elé. Remegő kezébe vette a csészét - az irodában ülők egyetlen szó nélkül, feszülten figyelték minden mozdulatát.

- Akkor talán bele is vághatunk. Egyetért, Félix úr?

- Vágjunk. Legalább végre megtudom, miért kaptam már megint azt a halom pénzt? Eddig még semmi hasznomat nem vették.

- Ugyan, Félix úr, szóra sem érdemes, magának százezer forint *halom*? Téved, nálunk ez aprópénznek számít, kedves barátom. Nos, természetesen az ön rejtélyes telepátikus képességét szeretnénk próbára tenni. Egy őrző-védő szolgálat vendége, Félix úr, ahol sokra értékelnék, ha mindaz igaznak bizonyulna, amit önről meséltem nekik. Uraim - karját szélesre tárva fordult körbe -, bemutatam önöknek Félix Rezső látnokot, aki telepata és ellenőrizhetően előre lát a jövőbe. Tudom, tudom... - emelte fel a kezét - ismerem a kételyeiket, hallottam eleget, szükségtelen megismételni. A modern időkben nem szokás babonás boszorkánykodáshoz folya-

modni. Lássunk tehát egy konkrét példát. Félix úr, mutatok önnek egy fotót. Alaposan nézze meg és próbálja minél részletesebben megjósolni, mi fog az illetővel történni az elkövetkező huszonnégy óra során.

Rezső félve vette kezébe a fényképet: mi lesz, ha nem sikerül? Akkor vissza kell adnia a pénzt? Rögtön rájönnek, hogy kettős játékba kezdett és ezek nem sokat teketóriáznak az emberrel. Fülében még ott csengtek Szalontai óvatosságra intő szavai és ahogy az arcokat elnézte, most nagyon is hihető volt mindaz, amit tőle hallott.

A kép ismeretlen arcot ábrázolt. Magas homlok, kissé kopaszodó fej, intelligens tekintet, talán ha negyven éves... Vajon ki az ördög lehet? Nézte a képet és igyekezett maga elé képzelni a férfit. Rendes embernek tűnik, semmi ellenszenves nincs rajta, hacsak a keskeny, kemény száját nem vesszük... széles, markáns áll...

Hirtelen végigfutott testén egy borzongás és a homályos kép kivilágosodott... Igen... Ezüst-metál-szürke BMW-ben ül az illető, és hangosan énekel. De a kanyaron túl már ott várja egy hatalmas kamion, a kanyar előtt pedig egy alakot látott földhöz lapulva telefonálni, még hallotta is, amint azt mondja suttogva: *Jön! Rajta!* - mire a kamionsofőr begyűjtja a motort és elindul, szembe a BMW-vel... A beláthatatlan szakaszban áttér az út túloldalára... Ez hülye!... morogja hangosan Rezső... A BMW gyanútlanul száguld... még 100 méter... már csak 50... oldalt mély szakadék...

Félix kétségbeesve felordított:

- Fékezzen, szerencsétlen! Mindjárt belerohan...

Hárman is ugrottak, hogy lecsillapítsák a transzban vergődő látnokot. Rezső fokozatosan magához tért, de az iméntiek hatása alatt lélegzete nehéz és sípoló volt. Homlokáról szakadt a verejték. A titkárnő papírzsebkendővel törölgette és egy pohár vizet adott a kezébe, amit Rezső mohón felhajtott.

- Szörnyű! - nyöszörögte kimerülten. - Rettenetes. Képzeljék, a szerencsétlent valósággal felnyársalta egy kamion, aztán legurult a szakadékba és kigyulladt az autó. A saját anyja sem fog ráismerni. És megesküdnék, hogy az egész előre ki volt tervezve. Az a kis sunyi alak... ott feküdt a fűben és telefonon jelezte a BMW érkezését... Na és a kamionos?... Iszonyatos! Most mi lesz? Fel kellene hívni a rendőrséget.

Az irodára döbbszent csönd telepedett. Az eddig gúnyosan figyelő arcokról lehervadt a hitetlenkedő mosoly, valamennyien dermedten ültek és kikerekedett szemekkel meredtek a vén-asszonyosan sopánkodó látnokra. Dr. Csarády diadalmasan hordozta körbe tekintetét, mintha azt kérdezné: *Hisztek már nekem, pupákok?*

Hittek. Az irodában tartózkodók között voltak olyanok, akik pontosan tudták, hogy amit Félix „látott”, az szóról szóra igaz és megtörtént. Most, e jelenettel egyidőben.

Közben Csarády intésére Viola újabb csésze kávé és üdítőt tett Rezső elé. Fáradt pillantással köszönte meg az italt, Viola olyan csábosan mosolygott vissza, hogy az felért egy nászéjszakai kéjes szerelmi vallomással.

- Nem kell semmiféle rendőrség, Félix úr. Ez csak játék, afféle vizsgafeladat. Amit látni vélt, természetesen nem valóság. Mint mondtam, ez az egész csak próba.

- Ne haragudjon, ügyvéd úr, én nem szoktam csak úgy a levegőbe képzelődni. Biztos, hogy az a férfi bennégett a kocsiban. A kamionos szándékosan szorította le az úttestről a szakadékba. Még az arca is előttem van. Szakállas, kövér és röhög...

- Jó, jó, elhiszem - torkolta le Csarády. Megijedt, hogy Félix túl sokat árul el. Mindent nem kell a többiek orrára kötni. - Elárulom a trükköt, Félix úr. Mi, valamennyien, akik itt vagyunk, megbeszéltünk egy elképzelt eseményt és együttesen arra koncentráltunk, hogy lássuk: képes-e megérezni és átvenni a mi közösen sugallt gondolatunkat. Csodálatos volt, Félix úr, gratulálok. Kiválóra vizsgázott.

- Szóval csak vizsga volt? - Rezső kételkedve nézte az arcokat. - Maguk találták ki? Nagyon élethű volt. A frászt hozták rám.

- Annak kellett lennie, mert csak így tudtunk meggyőződni, hogy pontosan azt látja-e, amit mi elképzelünk. Felejtse el - nevetett Csarády és megveregette Rezső vállait.

Visszanyerve nyugalját, az ügyvéd magabiztosan fordult a reá bámuló emberek felé.

- Nos, uraim? Elégedettek a bemutatóval?

- Hát igen... kétségtelenül. - emelkedett fel leghátul egy tömzsi, széles vállú férfi. Jobboldali szemöldöke helyén vízszintes forradás csúfodott, amitől arca féloldalasnak és zsarnokinak tűnt. Minden ujján jókora gyémántköves gyűrű szikrázott. Odaballagott Rezsőhöz és vállára tette felélszerezett kezét.

- Rendben van - mondta agyondohányzott, fátyolos hangon. - Alkalmazzuk. A többi a maga dolga, Csarády. Intézze el. Adjon neki mondjuk... mondjuk... ötszázat...

- Ötszáz forintot? - kérdezte Rezső felháborodva.

- Hülye! - hangzott a fölényes, kurta válasz. A férfi pillantásra sem méltatta Félixet. - Ötszázezret! Kezdetnek... Adj a oda neki, Csarády, most azonnal - tette hozzá, aztán a szemével intett: - Mehetünk.

A társaság felpattant és libasorban kivonultak az irodából. Velük együtt távozott Viola, a szép titkárnő is.

Az irodában ketten maradtak, Félix és Csarády.

Rezső hallgatott, képtelen volt hangot kiadni magából. Az ötszázezres szám megbénította. Eszébe jutottak Szalontai szavai és egyre jobban megrémült. Úristen, mibe keveredett? Mi a fontosabb, a pénz, vagy a tisztesség? A kérdés marón égette a lelkiismeretét és egyelőre nem tudott rá válaszolni. Úgy döntött, inkább folytatja a játékot, amíg lehet.

Csarády a páncélszekrényből elővett egy köteg ötezerest és lerakta Rezső elé.

- A magáé. Félmillió forint. Nem kis pénz. Minden alkalommal megkapja, sőt többet is, sokkal többet, ha jól viseli magát, s ha rám hallgat.

Rezső reszkető kézzel rágyújtott. Iszonyú köhögési roham kapta el, ahogy az első slukkot leszívta, kis híján megfulladt. Gyorsan lehajtotta az odakészített üdítőitalt. Ettől úgy-ahogy rendbejött, s már képes volt megszólalni.

- Kik ezek, ügyvéd úr? Ki ez a köpcös alak? Úgy beszélt velem, mint a cselédjével.

- Nem mindegy magának? Ritkán fog velük találkozni, ne féljen, általában velem tartja a kapcsolatot. Minden úgy zajlik majd, mint ma: mutatunk egy fényképet, s maga megmondja, mi fog az illetővel történni. Ennyi. Kész. Van valami kifogása az eljárás, vagy a munka ellen?

- Már hogyan volna! Mire jó ez? Mi értelme van megállapítani, hogy valaki kinyiffan, ha egyszer nem tesznek ellene semmit? Vagy azt hiszi, elhittem, hogy az iménti jelenet csak próba volt, hogy maguk találták ki? Mese! Semmi kedvem börtönbe kerülni.

- Ennyi pénzért sem?
  - Sokra megyek a millióikkal, ha bekaszliznak pár évre. Mi lesz az asszonnyal? Tudni akarom, kikkel állok szemben.
  - Rendben van, legyen meg az akarata. Amint mondtam, egy őrző-védő szolgálat kft vezetőjével beszélt. Azokra vigyáznak, akik megbízzák és megfizetik őket. Elég ennyi?
  - Nem hiszem, hogy csak erről volna szó. Az az autós valóban meghalt. Nem lepődnék meg, ha kiderülne, hogy éppen ezek rendezték meg a balesetet.
  - Túl élénk a fantáziája, Félix úr. Sokan meghalnak az utakon. Ne izgassa magát, nem magára tartozik, hogy ki szervez meg és mit.
  - Hogy hívják a pasast?
  - Melyiket? Az autóst, vagy...
  - Ne vegyen palira, doktor úr. Nagyon jól tudja, hogy erről a tömzsi ürgéről kérdezem.
  - Ne haragudjon, de semmi köze hozzá. Bár, ha jobban belegondolok, előbb-utóbb úgyis megtudná. Az urat Kusztics Oszkárnak hívják. Most már tényleg azt mondom, elégedjen meg ennyivel. Nem egészséges dolog túl sokat tudni. Különben van még egy másik neve is.
  - Igen? És mi az?
  - *Pénz! Rengeteg pénz!*
  - Világos. Megértettem. Nem vagyok hülye.
- Rezső kezébe fogta a köteget és elgondolkozva forgatta.
- Életemben nem volt ekkora összeg a kezemben. Szinte ijesztő.
  - Elhiszem.
  - Az asszony meg fog örülni, ha meglátja.
  - Hát ne mutassa meg neki. Adjon oda valamennyit, mondjuk százezret, a többit tegye be egy számlára. Elintézzem magának?
  - Nem, majd én... de jó ötlet. Most akkor, hogy lesz tovább?
  - Tessék, kap egy hordozható telefont, ott van rajta a száma. Éjjel-nappal tartsa magánál, s ha hívjuk, azonnal, érti, *azonnal* - nyomta meg a szót - jelentkezik ugyanitt. Ha kell, éjszaka kettőkor is. Idejön, rápillant a fotóra, amit mutatunk, elmondja, mit lát, ezzel kész, s már viheti is a pénzét. Egyelőre maradjunk ennyiben, később pedig... Majd meglátjuk. Ja, és még valami: ha bárhol, bárki előtt eljár a szája... folytassam? - és fenyegető képpel vízszintes mozdulatot tett a saját torka előtt, mintha kést húzna el. - Vigyázzon, a mi kezünk és szemünk messzire elér. De hiszen maga okos ember, Félix, igaz? Van jogosítványa?
  - Van, de régen nem vezettem.
  - Az nem számít. Egy-kettőre belejön. Fogja, ez annak az Opel Corsának a kulcsa, ami itt áll az épület előtt. A kesztyűtartóban megtalál minden papírt, a maga nevére kiállítva. Ezzel a hitelkártyával pedig pénz nélkül tankolhat: csak felmutatja, beteszik egy leolvasóba, s már mehet is. Szerencsés fickó, nem gondolja?
  - Mi tudom én, milyen vagyok. Egyelőre annyit szeretnék tudni, mibe keveredtem.

*

Kusztics Oszkár széles íróasztala mögött ült és egy fényképet nézegetett.

A fotó őt magát ábrázolta, fiatalon, karcsún, kihúzott derékka, dús hajzattal és kackiás bajusszal, francia idegenlégiós egyenruhában, tiszthelyettesi váll-lappal, lábánál két barna bőrű nő feküdt, mezítelenül, kicsavart tagokkal, holtan. Mindkettőjük mellén, nyakán lecsurgó vérfoltok, homlokuk közepén apró lyuk sötétlett. Kusztics revolvert tartott a kezében, arcán önelégült, diadalmas vigyor.

Nehéz lett volna felismerni a mostani vastag derekú, köpcös, kopasz, nyakkendős, sebhelyes szemöldökű üzletembert.

Amikor a felvétel készült még Pierre Courtein-nek nevezték, s ezen a néven körözték az egész világon, immár tizenöt esztendő óta. Hogy azóta hány neve volt, talán maga sem tudta volna megmondani. Az átváltozás tökéletesre sikerült, hála a kiváló japán plasztikai sebésznek és annak a harmincöt kiló súlytöbbletnek, amit két éves rejtőzködése során felszedett. Szinte sajnálta, hogy a kis japánt likvidálni kellett, még hasznára lehetett volna, de nem volt szabad kockáztatnia. Tömeggyilkosságok sorozata, kábítószercsempészet, nemzetközi terrorizmus, fegyverkereskedelem - ez mind-mind ott szerepelt francia neve mellett az *INTERPOL* vaskos dossziéjában.

Kusztics elmerengve nézte fiatalkori önmagát a sárgult fényképen, amit most szándékozott megsemmisíteni. Meg volt győződve róla, hogy végre otthonra talált hányatott életében. Magyarországon senki sem fogja keresni, holott itt született, itt volt kiskölyök, innen szökött át a jugoszláv határon nyugatra, még 1947-ben. A magyar rendőrségről meglehetősen lesújtó volt a véleménye és nem tartott tőlük. A papírjai tökéletesek voltak, s ami a fő, valamennyi eredeti. Emberei megbízhatóak, s ha mégsem, a fickónak nem sok ideje maradt a fecsegésre: a legapróbb gyanú árnyéka elegendő volt ahhoz, hogy rövid úton eltegyék az útból. Valamennyiüket külföldről hozta magával, egytől-egyig kipróbált kemény fiúk, akiknél az élet nem volt értéke-sebb egy megromlott hamburgernél. Saját maga válogatta és képezte ki őket, s a kiképzés nem egynek az életébe került, ám akinek sikerült túljutnia rajta, az felvehette a küzdelmet akár 2-3 ellenfélle szemben is, pusztá kézzel, késsel, vagy lőfegyverrel. Kivétel nélkül rendelkeztek magyar állampolgársággal, tökéletesen beszéltek magyarul, hiszen itt látták meg ők is a napvilágot, de az élet messze sodorta őket az európai alvilágban.

Az őrző-védő szolgálat nem volt több fedőnévnel, bár a látszat kedvéért időnként ilyen feladatokat is elvállalt az *ŐRANGYAL Kft.* Valójában egy nemzetközi hálózat ítéletvégrehajtó csoportjaként működtek, magas tarifáért. Tevékenységi körük kiterjedt egész Európára, sőt azon túl is, ha úgy hozta a helyzet, szoros összeköttetésben álltak jó néhány veszedelmes hírű politikai terrorszervezettel is. Ha valaki veszélyessé, vagy csak egyszerűen terhessé vált egy jelentős személyiség, vagy társaság számára, az közvetlenül Kuszticshoz fordult, letette a pénzt, s ezzel megszűntek a gondjai. Mindennek és mindenkinek megvolt a szabott ára: egy átlagos ember élete tízezer dollárt ért a Kusztics-féle tarifa szerint, de felmehetett akár egy-két millióig is. A fizetés kizárólag készpénzben, lehetőleg dollárban és többnyire előre történt, s jaj volt annak, aki megpróbálta kijátszani a tartozás pontos rendezését.

S a megrendelésekben nem volt hiány.

Valójában sokkal több tagja volt az *Őrangyal Kft.*-nek, akik szanaszét szóródva a világban, utasításra várva tették a dolgukat, s csupán a legszűkebb belső vezérkar tette át székhelyét Magyarországra, főként azok, akik beszéltek a nyelvet és otthonosan mozogtak a hazai környezetben.

Sóhajtvá visszarakta a fotót titkos fiókjába, hiába, nem volt szíve elégetni. Elővett egy bőrfedelű irattartót, sűrűn teleírt lapot emelt ki belőle és elmerülve tanulmányozni kezdte.

Am akárhogy próbált odafigyelni, gondolatai állandóan elkalandoztak.

Ki a fene ez a Félix, és hogy csinálhatja a trükkjeit? Mi, vagy *ki* van mögötte?

Nem lehetséges, hogy Csarády felkészítette? Összejátszanak ellene - az ő helyzetében az ember nem lehet eléggé óvatos. Bár ez kizárható, mivel az akcióról egyedül ő, Bodolai és az akcióban résztvevő két embere tudhatott, Csarády semmiképpen sem, ráadásul az ügyvéd a markában van, mióta a feleségét eltetette velük láb alól. Kiváló húzás volt az ügyvéd szeretőjét lepénzelni és beszervezni, így Csarády állandó megfigyelés alatt állott, anélkül, hogy erről a leghalványabb sejtelme lehetne. Külön haszon, hogy a kis nő tőle sem tagadta meg alkalmi szerelmi szolgálatait - s milyen ügyesen! Meg kell adni, Csarádynak van ízlése, ért a nőkhöz.

Aztán itt van ez a Czege nevű nyomozó. Kezd az idegeire menni. Túlságosan lelkes a fiú, le kell csendesíteni. Kár, hogy kiszúrták azt az állatot és lekapcsolták a rendőrség épülete előtt, mielőtt még végezhetett volna vele, most a feje sem fájna.

De hogyan történhetett? Ezt is mielőbb ki kell derítenie.

A lebukott ember tapasztalt róka a szakmában, lehetetlenség, hogy elárulta volna magát. Valakit be kell juttatni hozzá, és gyorsan elhallgattatni, mielőtt eljárna a szája... igen, ezzel nem szabad várni. És Pákossal sem, sürgősen meg kell szabadulni tőle, mert ő is könnyen veszélyessé válhat.

Furcsa, mennyi minden összejött az utóbbi időben.

Czegét minden áron megszerezni, akármennyibe kerül, már csak a két lebukott hülye miatt is - ez most a legégetőbb, mert valószínűsíthető, hogy sokat tud, s különben se árt, ha minél mélyebben beépülnek a rendőrség soraiba! Félix talán ebben is segítségére lehet. Az alezredes közelébe kell juttatni valamiképpen. Kérdés, hogyan?

Vagy jobb lenne Csarádyt felhasználni? - töprengett tovább. Igen, ez nem rossz... Valami álproblémával felkeresi Czegét és kipuhatolja, miféle, kiféle, mik a gyöngye pontjai, hol lehet megfogni. Nincs megvehetetlen ember. Sajnos, az eddigi hírek szerint az alezredes eléggé zárkózottan él, s ami ennél is a nagyobb gond: becsületes és imádja a szakmáját.

Na, majd ezt megbeszéljük az ügyvéddel. Biztos, hogy találunk megoldást.

Gondolatai visszatértek Félixre.

Gyámoltalan kisember, akit megijesztett a nagy pénz. Ez, úgylehet, hiba volt, de már mindegy. Kevesebbet, sokkal kevesebbet kellett volna adni neki, olyan összeget, ami belefér az ő szűk kis képzeletvilágába, de azért elég nagy ahhoz, hogy megszédítse. Csarády okosan cselekedett, amikor az asszonyt bevonta. Netán még szorosabbra kéne fogni a nőt? Nem ártana kissé ráijeszteni. Mindenesetre, egy embert rá kell állíttatnia.

Nem árt alaposabban tanulmányozni a kérdést, könnyen megszervezhető. Úgy van, ezt kell csinálni - döntötte el.

Félix, Félix... változatlanul mozgatta fantáziáját a látnok. Az nem sokat segít, ha előre megmondja, hogy a merénylet sikeres lesz-e és miként fog lezajlani, hiszen ez utólag úgyis kiderül, bár az a tény, hogy időben értesülnek róla, sokszor jól jöhet. Több, más kellene. Egyáltalán, mennyivel látja előre a jövőt? Ez eddig fel sem vetődött. Azonnal, egy órára, egy napra, vagy akár egy egész évre? Mert ez sem mindegy. Minél távolabbra, annál jobb.

S ha nem csupán a rosszat képes megjósolni? Kísérletezni kell.

Mindenekelőtt azonban a legfontosabb, hogy az ő személye felett őrkdjék. Félix - ha igaz, amit mond -, képes arra, hogy előre figyelmeztesse, ha baj leselkednék rá.

S ez minden pénzt megér. Holnap ezt is el kell intézni: odarendeli maga mellé őrkdni.

Csöndesen ftyörészve visszarakta a papírt az irattartóba, anélkül, hogy végigolvasta volna, bezárta a páncélfiókot és a kulcsot zsebre vágta.

Ivott egy pohárka vodkát és sietve elhagyta az irodát. Testőrei szó nélkül eredtek a nyomába és kísérték az autójához.

Egyikük sem tulajdonított jelentőséget annak a toprongyos öregembernek, aki a túloldali postaládánál a fal felé fordulva egy boríték címzésével bajlódott. Trottyos nadrágja a földet söpörte. A borítékot feje magasságában, kissé oldalt tartva a falhoz szorította, szemüvege mögül vaksin pislogott. Hóna alatt, barna papírba tekerve, kenyeret szorongatott. Írás közben golyóstolla zárókupakja a kapun kilépő társaság felé irányult. Ha közelebbről megvizsgálják, igencsak meglepődtek volna: a kupak olyan miniatúr objektívben végződött, amivel fényképeket lehet csinálni.

Szerencsére Kuszticsék sokkal nagyobb biztonságban érezték magukat, mint hogy ilyen jelentéktelen apróságokkal törődjenek. Fel sem merült bennük a gondolat, hogy a magyar nyomozóhatóság gyanakodna, vagy akár csak sejtelve volna igazi tevékenységükről.

Ez nagy hiba volt!

Amikor az autó elindult, az öregember is elvált a faltól és ruganyos léptekkel, sietősen elindult az ellenkező irányba.

A megcímzetlen, üres borítékot összegyúrte és bedobta a legközelebbi szemétláda.

Már nem volt rá szükség.

*

Erzsi tétován forgatta a ruhákat és képtelen volt dönteni. Nem az ár érdekelte, meg se nézte, mennyibe kerülnek - a csillogó, ragyogó luxuskörnyezet zavarta, a földig érő tükrök, az üzlet minden részletéből áradó luxus, pazar gazdagság és úri flanc.

Az eladónő szerette volna rászógni mind a három darabot, mert az első pillanatban ráérezett, hogy a vevő életében először jár ilyen drága, előkelő üzletben, ahová a felső tízezer asszonyai is meggondolják, hogy betérjenek. Ez meg egyszerre három kisestélyivel is kacérkodik.

- Csórikám, van fogalmad, hová kerültél? - nevetett magában az eladónő, aki küllemében maga volt az üzlet eleven reklámja.

A habozó, félénk vevőről messziről látszott a külvárosi élet, a hozzá nem értés. Olcsó, konfekciós ruházata mindennél beszédesebben árulkodott. Ha nem mutatja meg, el se hitte volna, hogy van pénze. Lehet, hogy lottón nyerték? Esetleg ügyeskedő újjgazdag vállalkozó felesége, aki méltó akar lenni a férj nagyzolási hóbortjához, csak nem tudja, hogyan kell csinálni? Manapság minden elképzelhető - az ellenkezője is.

Erzsi, mintha véletlenül tenné, úgy nyitotta ki a táskáját, hogy az eladónő láthassa a pénz-köteget. Dühös volt magára, amiért ilyen bután elfogódott és lámpalázás. Tudta, milyen nevet-séges, hogy inkább ő gazsulál és többször is elnézést kér, amiért nehezen képes elhatározni magát, ahelyett, hogy hagyná, hogy ez a kirakatbábu ugrálja körbe őt a pénzéért. De könnyebb ezt elhatározni, mint végigcsinálni.

A ruhák egyébként kitűnően álltak rajta, még igazítani sem kellett, hiszen remek alakja volt, s az ügyes eladónő gondoskodott arról, hogy Erzszi minél jobban elbizonytalanodjon. Végül is egy zöldes árnyalatú muszlin kisestélyinél állapodtak meg. Amikor az eladónő kimondta az árát, Erzszi kis híján elájult. A ruha 42 ezerbe került! Ez a vacak rongydarab? Jóságos Isten, ha Rezső ezt megtudja... De mit számít, gondolta dacosan, elvégre most már gazdagok. Rántott egyet a vállán és rábökött egy búbajos kis lila kosztümre, amit valószínűleg az életben nem fog viselni, mert nem lesz hol.

- Azt is kérem - mondta affektáltan felhúzott ajakkal.

- Hová küldhetem az árut? - kérdezte az eladónő, miután Erzszi leszámolta a pénzt.

- Hát... természetesen haza - hökkent meg Erzszi. Szóval ez itt így megy? Az anyjukat!... A gazdag méltósága persze nem cipekedik. - A címem... - kezdte mondani, de az eladónő félbeszakította.

- Egyszerűbb volna, ha egy névkártyát kaphatnék.

- Ó... elfelejtettem... izé... magamhoz venni. Akkor inkább csomagolja be, elviszem.

- Ahogy parancsolja - mosolygott udvariasan az eladónő. Erzszi elvörösödött, mert megérezte a lenézést és a gúnyt: az okos kis fruska nyilván átlát rajta, s ez felbőszítette.

A következő üzletben már a frissen szerzett tapasztalattal felvértezve viselkedett. Ékszerek között válogatott, kimérten, szűkszavúan és fellengzős modorban. Egymás után próbálta fel az ízléstelenebbnél ízléstelenebb, féldrágakővel villogó gyűrűket. Minél nagyobb, annál jobb - vélte, ezért csakis és kizárólag a vastag, feltűnő darabokat rakatta ki és húzogatta felváltva az ujjaira. Az üzletben többen is voltak és odakapták a fejüket Erzszi hangos szavaira. Egy alacsony férfi megtaszította, de rögtön mély tisztelettel elnézést kért a *nagyságos asszonytól*. Erzszi kegyesen bólintott. Végül egy meglehetősen hivalkodó, rikítóan nagy gyűrűt választott, s meglepődött, hogy csupán 30 ezerbe kerül. Olcsóbb volt, mint a ruha.

A kijáratnál szorosan melléje lépett az üzlet vezetője. Erzszi nagyot nézett, amikor az hirtelen belekarolt és a fülébe súgta:

- Elnézést, asszonyom, legyen szíves az irodába fáradni.

- No de kérem! - tiltakozott Erzszi felháborodva. - Hogy képzelem...

- Ne csináljon feltűnést, mert rendőrt hívatok. Jobb lesz, ha szépen velem jön. A pulton négy gyűrű volt, ebből ön egyet megvásárolt, de csak kettő maradt ott. Hol van a harmadik? Gyanítom, hogy a zsebében, vagy a táskájában. Kénytelenek leszünk megmotozni. Ne okoskodjon, csak önmagának árt vele.

Erzsinek eleredtek a könnyei. Még soha nem került ilyen megszégyenítő helyzetbe. Hogy őt tolvajnak nézik? Mit gondolnak ezek róla? Van elég pénze ahhoz... Idegesen kinyitotta a táskáját, hogy megmutassa és... ott csillogott árulkodóan a harmadik gyűrű!

Megszédült a döbbenettől. Nem örült meg, bizonyosan tudta, hogy nem ő csempészte a táskába. De akkor hogy került oda?

- Na látja, asszonyom. Jobb lesz, ha szép csöndben bemegyünk az irodába és...

- Hagyja a hölgyet, a gyűrű ki van fizetve - szólalt meg mellettük egy reszelős hang. Az alacsony férfi volt, aki ott sündörgött Erzszi mellett, s aki meg is lökte egy pillanatra. - Tessék, itt a blokk.

Az üzletvezető hosszasan, gyanakodva vizsgálta a blokkot. A pénztártól intettek: minden rendben van. Nem volt mit tennie, zavartan elnézést kért, kinyitotta Erzsi előtt az ajtót és mélyen meghajolt.

- Parancsoljon, asszonyom, s kérem, ne haragudjék. Nálunk az ember sohasem lehet eléggé óvatos, s néha azokat éri kellemetlenség, akik a legártatlanabbak. Túl nagy a csábítás. Őszintén sajnálom a félreértést. Legyen máskor is szerencsénk.

Az utolsó szavakat Erzsi már nem hallotta, sírva kimenekült az üzletből, nyomában megmentője, az alacsony férfi. Egy darabig szótlanul mentek egymás mellett, az asszony nem mert felnézni rá. A férfi jókedvűen dúdolgatott valami elcsépelte operettmelódiát. Amikor a sarokhoz értek, megszólalt:

- Hát ez meleg helyzet volt, kedves Félixné asszony.

Erzsinek földbe gyökerezett a lába, ahogy a másik kimondta nevét.

- Maga ismer engem? Kicsoda maga? Különben esküszöm az anyám emlékére, hogy nem én tettem a táskámba a gyűrűt.

- Tudom, én voltam - nevetett döcögősen a férfi és cinkosan megveregette Erzsi karját. - Ügyesen csináltam, mi? Egy finom mozdulat és a gyűrű már be is röppent a ridikülbe.

- Hogy merészelte?...

- Miért? Ha előre szólok, biztos, hogy elárulja magát. Így viszont fele-fele a haszon.

- Maga megőrült. Én nem vagyok bűnöző. Tisztességes munkásasszony vagyok.

- Na, ne etessen, angyalom. Ennyi pénzzel? Tudja, kivel próbálja ezt elhitetni. Egyébként ne aggódjon, a pénz, amivel fizettem, hamis volt.

- Ráadásul! Azonnal rendőrt hívok...

- Jó ötlet. Csak tessék. Legalább együtt visznek be bennünket. Sokan fognak irigyelni, hogy ilyen csinos asszony a bűntársam. Aztán majd próbálja bemesélni a zsaruknak, hogy semmi közünk egymáshoz. Megjósolom, hogy a kedves Csarády ügyvéd úr sem tudna segíteni magán, de még az a varázsló férjecske sem.

Erzsiben megfagyott a vér. Ez az idegen mindent tud róla. A nevét, a családi ügyeiket, Rezsőt, sőt még Csarádyt is ismeri. Muszáj volt megállnia, mert ha még egy lépést tesz, összeesik. Elővette a zsebkendőjét és megtörölte könnyben úszó szemeit. Hirtelen mozdulattal kirántotta a táskájából a gyűrűt és a férfihoz vágta. Zokogásba tört ki, el akart futni, de a férfi gyorsan magához ölelte és a nő fejét keményen odaszorította a vállához.

- Ne bőgjön, a szentségit, inkább hallgasson ide. A fél utca minket figyel. Jöjjön, beülünk ebbe a kis presszóba, és mindent megbeszélünk. - S mert az asszony vonakodott, halkán a fülébe sziszegte: - Engedelmeskedjen, mert pofonütöm és én hívok rendőrt. A férje életéről van szó. Na, tűnés, irány a presszó. És elég a könnyhullatásból. Utálom, ha egy nő sír.

Erzsinek nem volt választása, szipogva követte a férfit. Annak még arra is volt ideje, hogy az elhajított gyűrűt villámgyorsan felkapja a földről és zsebre vágja. Jó lesz még az!

Bárki veszekedő házaspárnak vélhette volna őket.

Egyetlen ember volt a járókelők között, aki tudta az igazságot.

*

Czege alezredes feszesen állt és Szalontai ezredes szavaira figyelt.

- Maga szerint miféle ember ez a Félix? Megbízhatunk benne?

- Tökéletesen, ezredes úr. Egyszerű melós, a hülyeségig becsületes, akinek egyetlen vágya van: visszakapni a munkahelyét és kikeveredni ebből a számára idegen és elrettentő helyzetből.

- Priusza?

- Az égvilágon semmi.

- Maga elhiszi ezt a... hogy is mondjam...

- Látnoki képességet?

- Igen, azt. Attól tartok, nevetségessé tesszük magunkat, hogy az akciót holmi babonára építjük. Nem tudom, mit fognak szólni a külföldi kollégák.

- Kénytelen vagyok elhinni. Amint látni tetszett, nekem az életemet mentette meg.

- Lehetett ügyesen megrendezett jelenet, hogy a bizalmunkba férkőzzék. Számomra ez túlságosan hihetetlen.

- Eleinte én is így voltam vele, de több tényező szól inkább mellette, mint ellene. Vegyük például a pszichiáter, dr. Kardos Ibolya jelentését. A lakásában elkaptuk a betörőket, minden úgy volt, ahogy Félix mondta. A doktornő szerint különleges, de nem egyedi esettel állunk szemben, és nem zárható ki, hogy a fejét ért ütés következtében keletkeztek bizonyos elváltozások az agyában. A tesztek egyértelműen kimutatták, hogy Félix nem hazudik, ellenkezőleg, valósággal retteg önmagától. Ami pedig a pénzt illeti...

- Jó, erre majd visszatérünk. Beszéljen az asszonyról. Mi történt vele?

- Szegény teremtés... Kuztics embere csúnyán ráijesztett. Amikor elmondta neki, mibe keveredett a férje, nagyon kiborult és gondolkodás nélkül felajánlotta, hogy segít. Egyszóval, az asszony már az övék. Majd mi vigyázunk rá. Egyébként minden szót rögzítettünk. Ez bizonyítja, hogy az asszony zsarolási kényszer hatása alatt vállalta az együttműködést velük.

- Rendben van, alezredes. Mutassa a fotót.

Czege a hóna alatt lévő dossziéból elővett néhány fényképet és átnyújtotta az ezredesnek.

- Meglehetősen jól sikerültek - mondta. - Suba hadnagy érti a dolgát.

- Igen - dörmögte az ezredes és nagyítóval kezdte vizsgálni a képeket. - Igen, ő az, Pierre Courtein, azt hiszem. Persze, nem könnyű azonosítani a régi fizimiskájával, de aligha tévedünk. A körözésben megadott személyleírással tökéletesen megegyezik. S ott van az másik figura... Mintha ismerném.

- Olyan testőr féle, vagy inkább afféle alvezérnek mondanám. Kintről hozta magával, épp úgy, mint a többieket. Nálunk nincs anyaga egyiknek sem, kivéve Kuzticsot, de ez nem jelenti azt, hogy a külföldi kollégák ne tudnának róluk egy s mást. Egyébként a televízióból ismerhetjük a barátunkat. Bodolai Ottónak nevezi magát. Mostanában sűrűn előfordul politikai rendezvényeken, ügyesen szólal fel, általában sikere van. Rendkívül jó szónok, sokan az elkövetkező idők egyik legbefolyásosabb politikusát látják benne.

- Hát persze, most már emlékszem. Szóval már a politikába is beásták magukat? - ráncolta homlokát aggodalmasan az ezredes. - Ki tudja, ki mindenkit tartanak a markukban ezek a gazemberek. Ha csak egy hónappal hamarabb felfigyelünk rájuk, talán nem itt tartanánk. Az ég küldte ezt a Félixet. Mondjon valamit Csarádyról.

- A szokásos, ezredes úr. Jól menő ügyvédi iroda, nemzetközi kapcsolatok, gazdag ügyfelek, gátlástalan módszer. A pénzvilág legdivatosabb jogásza. Jelenleg több ügyben folyik vizsgálat, melyek összefüggnek a nevével, de egyelőre nincs semmi bizonyítékunk. Mindenesetre bizonyos körökben óriási szaktekintélynek örvend.

- Annál veszedelmesebb. Ne feledje, rajta keresztül Kuszticsék beépülhetnek bárhová, akár egy bank is a markukba kerülhet. Akkor mossák tisztára a pénzüket, amikor akarják. Kikkel tart még kapcsolatot Csarády?

- Sokakkal. Ott talál egy részletes kimutatást az állandó klienseiről. Folyik az átvilágításuk. Legtöbbjük sáros, ha nem is túlságosan. Eddig hárman vannak, akik konkrétan szóba jöhetnek, de sajnos... - Czege zavartan elhallgatott.

- Mi van? Miért nem folytatja?

- Az a helyzet, ezredes úr, hogy az a három túl magasan van. Ha a nevük nyilvánosságra kerül, olyan politikai botrány lesz, hogy belerendül az ország.

- Hm. Úgy gondolja? Kik azok?

- Ott van aláhúzva a nevük piros ceruzával.

Az ezredes belelapozott a dossziéba és elsápadt.

- Te jószagú...! Hát már itt tartunk? Mindegy, akkor is lépnünk kell. Találkozni akarok ismét ezzel a Félix Rezsővel. El tudja intézni?

- Természetesen, de nagyon körültekintőnek kell lennünk. Nem lehetetlen, hogy Kusztics figyelteti. Ha rájönnek, hogy Félix nekünk is dolgozik, máris megjósolhatja a saját halálát.

- Szervezze meg, én alkalmazkodom.

- Köszönöm a bizalmat, ezredes úr.

- Mit hálálkodik itt nekem? - dörrentett rá Szalontai. - Dolgozunk, nem?

A telefon megcsörrent, az ezredes megnyomta a kihangosító gombját:

- Tessék.

- Megérkeztek, ezredes úr - hallatszott egy női hang.

- Akkor mire vár? Engedje be őket. - mondta az ezredes és felállt. Megropogtatta a csontjait. - Végre! Az Interpol emberei. Elkezdődik a végjáték. Legalábbis reméljük.

Két férfi lépett be. Szolid külsejükkel csöppet sem emlékeztettek a filmekből ismert zsarutípusokra, inkább gyári bérelszámolónak néztek ki. Kopottas aktatáska volt náluk, az is a leg-egyszerűbb fajtából, a magasabbik kezében egy gyűrött reklámszatyor egészítette ki a látványt.

Az ezredes udvariasan eléjük sietett, már messziről nyújtotta a kezét és angolul köszöntötte őket.

- Uraim, üdvözlöm önöket. Foglaljanak helyet. Milyen nyelven óhajtanak tárgyalni? Angol tolmácsról gondoskodtam, hogy a kollégáim...

- Köszönjük - mondta a legtökéletesebb magyarsággal a magasabb nyomozó, miközben mindketten leültek. - Beszélünk magyarul, lévén, hogy mindketten magyar szülőktől származunk, de már kint születtünk. Engedje meg, hogy bemutatkozzunk: engem nevezzen Gombás Józsefnek, a társamat pedig Palotai Istvánnak. Könnyű megjegyezni. Egyébként, parancsoljon, itt vannak a papírjaink, azokból többet is megtudhat.

Az ezredes átvette az iratokat, beletekintett és némi meglepetéssel nézett fel.

- Óh! - húzta fel a szemöldökét elismerően. - Megtisztelő... Uraim, bemutatom a nyomozás vezetőjét, Czege Attila alezredes urat. Tájékoztatni fogja önöket mindarról, amit eddig sikerült összegyűjtenünk és megállapítanunk. Addig is nézzék meg ezeket a fotókat. Tegnap délután, 17,20-kor készültek.

Gombás mohón kapott a képek után. Neki nem kellett nagyító, elég volt egy pillantást vetnie a képekre, arca felderült és átadta Palotainak. Az is megnézte és bólintott.

- Ügyes! Kiváló! - mondta elismerően. - Ők azok. Bodolai és Kusztics. Végre van használható képünk ennek a két zsványinak az új arcáról. Gratulálok, alezredes úr. Ez eddig egyetlen embernek sikerült, de megközelítően sem ilyen jól. Hálásak lennénk, ha készíttetne számunkra néhány másolatot. Ezek a fotók bekerülnek a nemzetközi körözési hálózatba. Jó lenne a banda többi tagjáról is...

- Már elkészültek, parancsoljanak. Milyen intézkedéseket kívánnak tenni nálunk?

- Mi? Egyelőre semmit, a legteljesebb mértékben egyetértünk mindazzal, amit a magyar szervek idáig csináltak. Csakis az azonosítás végett utaztunk Budapestre, ahogyan önök kérték. Még ma, a legközelebbi géppel visszarepülünk Párizsba. Természetesen, ha bármiben segítségükre lehetünk, vagy ha a fejlemények úgy diktálják, azonnal és örömmel állunk rendelkezésükre. De nem féltem a magyar rendőrséget.

- Jólesik hallani, köszönjük. Úgy gondoljuk, a dolgok jelenlegi állása szerint elboldogulunk mi magunk is.

- Van közvetlen kapcsolatuk a bandával? - kérdezett közbe Palotai.

- Igen. - Szalontai ezredes elmosolyodott. - Csodálkoznának, ha azt mondanám, hogy egy *látnokról* van szó? Persze, nem csak rá számíthatunk.

- Látnok? - tűnődött el Gombás. - Miért ne? Hallottam már hasonló esetről. Az eredmény a fontos. Meséljen valamit erről a... hogy is mondta?... Látnokról.

*

- Jó, hogy végre haza méltóztatsz nézni - zsörtölődött Erzsi az urával, amikor az este tízkor fáradtan lerogyott a konyhaasztal mellé. Ma egész nap az utcákat rótt, egyikből ki, a másikba be, mert egy vadidegen alakot kellett követnie, s arra gondolni, történik-e vele valami az elkövetkező egy-két órában, amit telefonon jelenthetne. Az illető nem vette észre Rezsőt, legalábbis nem mutatta. Rezső elképzelni sem tudta, hová, milyen céllal rohángálnak keresztül-kasul a városon gyalog. Aztán a férfi bement egy házba a Váci úton, s ki se jött onnan, nála pedig megcsördült a telefon, s egy hang annyit mondott: *haza mehet*.

- Fabó Jani többször is keresett - közölte Erzsi.

- Igen? És mit akart, nem mondta?

- Állítólag talált munkát és beajánlott téged is.

- Hm. - Rezső az állát vakargatta és mélyen magába merülve töprengett. - Szép tőle.

- Nem is érdekel?

- De, de! - riadt fel Rezső. - Csak elgondolkoztam. Rendes srác ez a Fabó. És mit válaszoltál neki?

- Hogy már van munkád. Különbén is láthatta, hogy mostanában vásároltunk néhány új dolgot, például kicseréltük a tévét, a bútort. Van szeme, nem vak. Csodálkozott is, hogy miért nem szóltál, hátha ő is...

- Ez a munka nem Janinak való. Örüljön, hogy kimarad belőle. Legszívesebben én is...

- Megörültél? - csattant fel Erzsi. - Ott akarsz hagyni egy ilyen aranybányát?

- Aranybánya! - legyintett Rezső. - Lehet, hogy az. De könnyen fejére szakadhat az embernek. Persze, neked csak a pénz számít.

- Talán téged nem érdekel, hogy a feleségednek nem kell rongyokban járni?

- Azelőtt sem jártál rongyokban - vágta vissza sértődötten a férfi. - Micsoda bolond beszéd ez? Megkaptál mindent, amit egy munkásember felesége elvárhat az élettől. Nem tetszik neked, hogy megjárjod a nagyságos asszonyt.

Erzsi arca lángba borult, mert eszébe jutott a jelenet, amikor így szólították. Csak nem tud a dologról Rezső?

- Miért mondod ezt? - kérdezte óvatosan.

- Nézd, anyukám, én most olyan fazonokkal vagyok körülvéve, akikkel nem árt vigyázni. Könnyen megtörténhet, hogy belerángatnak akár engem, akár téged valami olyasmibe, amiből nem lesz visszaút. Érted? Akkor aztán megnézhetjük magunkat. Világos?

- Nem egészen...

- Na jó, figyelj. Ezek az emberek abból élnek, hogy másoknak bajt okoznak. - Rezső megfogta az asszony karját és odaültette magával szemközt. Hangját lehalkította: - Ezek bűnözők, Erzsi! Eddig nem voltam benne biztos, de ma történt valami. Akaratlanul végighallgattam egy beszélgetésüket. Egy nőről volt szó, akit behülyítettek valami ékszerügyben, hogy rajta keresztül markukban tartsák a férjet. Mit tehet a szerencsétlen? Vagy a saját férje ellen kémkedik, vagy meghurcolják, tönkreteszik a családi életét, még arra is képesek, hogy megöljék. Hát ilyen aranybánya ez. Erzsi, mi van veled? Erzsi! Rosszul érzed magad?

Az asszony falfehéren meredt az urára és lassan csúszott lefelé a székről, ájultan. Rezső rémülten ugrott, felkapta a karjába és rohant vele a hálószobába, lefektette az ágyba, aztán vissza a konyhába vízért.

A telefon ekkor szólalt meg a zsebében.

Egyetlen szó hangzott el:

- Induljon!

- Most nem lehet. Feleségem rosszul lett és...

- Ne vitatkozzon! Üljön kocsiba és azonnal jöjjön.

- Nem megyek sehová! - üvöltötte magából kikelve Rezső. - Nem tudják megérteni, hogy a feleségem rosszul van, elájult, nincs magánál? Csak nem fogom itt hagyni ilyen állapotban? Különbén sincs félórája, hogy hazajöttem.

- Figyeljen ide, Félix - mondta a hang fenyegetően. Rezső felismerte: Bodolai beszélt. - Ha 25 percen belül nincs itt, akkor mi megyünk magáért, de azt nem fogja megköszönni. Addig is, kérdezze meg a feleségét, mi történt tegnap a Váci utcai ékszerboltban és hol van az a gyűrű, amit megtaláltak nála. Remélem, megértett - ezzel a vonal megszakadt.

Rezső úgy állt, kezében a telefonnal, mint akit fejbe csaptak. Erzsí és a gyűrű? Tehát róla volt szó? Uramisten! Mi folyik itt?

Szédelegve ment vissza a hálósobába, ahol az asszony kezdett magához térni, görcsösen zokogott és olyan kétségbeesetten nézett az urára, hogy annak megesett rajta a szíve.

- Szóval te voltál? Remélem, most már elhiszed? - kérdezte a feleségétől szemrehányón. - Miért nem szóltál nekem azonnal?

- Nem voltál, itthon - zokogta Erzsí. - Meg aztán féltem is... Rettenetes volt.

- Nem csodálom. Most hívtak telefonon, azonnal indulnom kell. Figyelj, elmegyek, ezekkel nem célszerű vitatkozni. Te zárd be az ajtót és csak nekem nyisd ki. Ha véletlenül idejönne Csarády, azt se engedd be, mert ő az egyik főzsidó. Ne félj, kimászunk valahogy. Tudom a módját. Vegyél be altatót és próbálj aludni. Igyekszem haza. Máskor jobban bízzál bennem.

*

Amikor Rezső kilépett a kapun, egy sötét árny osont mellé és a fülébe súgta:

- Nyugi, Félix úr, én vagyok, Czege. Ne aggódjék. Mi állandóan a közelében vagyunk, ha maga nem is lát bennünket. Tegyen mindent úgy, ahogy megbeszéltünk. A felesége miatt ne aggódjék, tudjuk, mi történt, és azt is, hogy ártatlan, mi majd vigyázunk rá. Menjen, nehogy gyanút fogjanak. Ne hívjon telefonon, mert lehallgathatják. Ha szükséges, én fogom keresni, személyesen. Legyen óvatos.

*

Kusztics Oszkár őrzöngött.

Öklével verte az íróasztalt, jobb kezében egy fonott korbáccsal hadonászott. Az emberei kushadva álltak, levegőt is alig mertek venni. Egyelőre nem tudták, mi váltotta ki a főnök haragját, de hogy nagy zűr van, az biztos. Kusztics nem szokott így kiborulni, a legkeményebb pillanatokban is hideg fejjel, halálos nyugalommal intézkedett, ehhez voltak szokva, ezért hatott rájuk elrémisztően, hogy ez a kötéldegzetű ember így kivetkőzik magából.

- Barmok! Hülyék gyülekezete! Taknyos kiscserkészek, akiket egyetlen civil úgy vezet az orránál fogva, mintha életükben először csinálnának ilyet. Évszázados trükkkel etetik meg őket! Amikor bement a házba, miért nem futott egy emberünk azonnal a hátsó kijáráthoz? S közben egész nap cipelte maga után két árnyékát és végig röhögött a markába. Vagy azt hiszitek, nem vett észre benneteket?

- De Oszkár... - próbált közbeszólni a legelöl álló Bodolai. Tizenöt év alatt sok mindent megért Kusztics mellett, de ilyen nevetséges kudarcot még nem.

- Pofa be! Jobban tennéd, ha főbe lőnéd magad, amíg én meg nem teszem. Hogy lehet az, hogy mostanában minden akciónknál közbejön valami? Vagy nem így van? Minek kellett azt a tyúkot provokálni? Én nem erre adtam utasítást. Félixet felesleges még jobban beszaratni. Ha megtudja, mi műveltetek a feleségével, ész nélkül rohan a rendőrségre. Ez nem Amerika és nem Franciaország, itt egészen más módszerekkel kell dolgozni. Nem fogjátok fel, hogy ennek a mafla, jámbor melósnak elég egy legyintés, egy apró löket és máris kikészül? Őt kell

megfogni és nem az asszonyt! Az ilyen liba első dolga, hogy elmeséli a barátnőjének. Hol van Félix? Miért nincs már itt?

- Itt vagyok - hangzott az ajtó felől. Rezső e pillanatban lépett a szobába. - Egy karambol miatt kénytelen voltam kerülni, mert nem akartam, hogy igazoltassanak, mint tanút.

- Remélem, nem maga karambolozott?

- Nem. Két taxis csattant előttem. Én azonnal befordultam a mellékutcába és elhúztam a csíkot, hogy a közelben se legyenek.

Kusztics alaposan megnézte magának Félixet és elismerően bólintott. Szemvillanás alatt lecsillapodott, s már a legtökéletesebb hidegvérrel szólalt meg:

- Helyes. Nagyon helyes. Csak semmibe sem belekeveredni. Látjátok, még egy amatőr is feléri ésszel. Meg vagyok elégedve magával. Azt mondják, beteg a felesége.

- Kik mondják?

- Válaszoljon!

- Nem vészes - vont a vállát nyugodtan Rezső és a szeme se rebbent. - Máskor is előfordul, a vérnyomásával van baj. De gyorsan elmúlik. Adtam neki gyógyszert. Az ember persze megijed...

- Na igen. - Kusztics körbesétálta a kényelmesen álldogáló Félixet. - Más nem történt a feleségével? Na mi van, miért hallgat? Leragadt a nyelve?

- Azon gondolkozom, miért kérdezi ezt tőlem. Mi a fene történhetett volna? Alig mozdul ki otthonról.

- Nem mesélt semmi rendkívülit?

- Erzszi?... - Rezsőnek megnyúlt a képe az erőlködéstől. - Ne haragudjon, Kusztics úr, fogalmam sincs, hová akar kilyukadni. Mi a csodát mesélhetett volna? Hogyan kavarta a rántást, vagy hány nokedlit tett a pörköltbe? Már megbocsásson, nem akartam pimaszkodni.

- Okos asszony a felesége, Félix, elégedjen meg ennyivel. Mondja meg neki, hogy üdvözlöm. De el ne felejtse!

- Jó, nem felejttem - Rezső maga volt az élő, eleven csodálkozás.

Kusztics hatalmas szivart vett elő, levágta a végét és rápöfékelt. Mindezt olyan gondosan csinálta, mint akinek egyéb gondja sincs. Közben ide-oda járkált, minden ember előtt megállt, szúrósan a szemükbe nézett, mintha veséjükbe akarna látni, végül Félix előtt kötött ki.

- Valaki köp! - mondta fojtottan. - Valakinek kétszínű a gatyája, de egyelőre nem tudom, kié. Lehetetlen, hogy bármit teszünk, a másik oldal előre megsejti és lép. Most nagyon figyeljen, Félix és igyekezzen pontosan, röviden válaszolni. Állítólag maga a jövőbe lát...

- Nem így mondanám...

- Nem kérdeztem! Arra feleljen, képes-e a jelenben is megmondani, mi történik körülöttünk? Volt-e olyan, hogy magát megkereste valaki, információkat kért rólam, vagy bármiről.

- Nem volt ilyen - jelentette ki Rezső szemrebbenés nélkül.

- Mond valamit magának az a név, hogy Czege Attila?

Rezső úgy tett, mintha mélyen elgondolkozna. Aztán felderült az arca - egy színésznek is becsületére vált volna, olyan jól játszotta a szerepét.

- Hát persze! Kis zsaru, a rangját nem tudom, mert civilben volt. Ő hallgatott ki, amikor megmondtam, hogy egy autóba bombát szereltek.

- Azóta nem találkozott vele?

- Nem. Felvették a jegyzőkönyvet. Ennyi. Láttam, hülyének néz és...

- Hol van jelenleg? Mi csinál most?

Rezső lehunyta a szemét és összeráncolt homlokkal koncentrált. A szobában tartózkodók kíváncsian, vagy gúnyosan figyelték, de szólni senki sem mert. Egyedül Kusztics türelmetlenkedett. Nagyot szívott a szivarjába és kifújta a füstöt.

- Sajnos, nem tudom felidézni magam elé. Ha történne vele valami, biztos látnám, de semmi... Még az arcára sem emlékszem.

Bodolai egy fényképet tett Félix kezébe. A kép nem Czegét ábrázolta, de nagyon hasonlított rá, akár össze is lehetett volna téveszteni vele. Mi ez - villant meg Rezsőben a gyanú - vizsgáztatás? Jó lesz óvatosnak lenni.

- Így már emlékszik? Ez Czege alezredes, a maga kis zsaruja. Na, tud róla nekünk mesélni valami érdekeset?

Rezső hosszasan nézte a fényképet. Ráismert: ez volt az az alak, aki Czegére leselkedett a kapitányság előtt, s akit az ő figyelmeztetése alapján kaptak el. Akkor sísapkában látta, de ez nem számított.

- Igen, alighanem ő az, bár nem mernék rá megesküdni. Valami nem stimmel... - és a fejét vakargatta.

- Miért? Mi nem stimmel? - Kusztics összenézett Bodolaival és közelebb lépett.

- Ez a pasas egy cellába van bezárva. Miért volna egy zsaru becsukva? Nem értem.

Kusztics Oszkár diadalmasan tekintgetett körbe, mintha azt kérdezné: Na, mit szölk ehhez, nagyokosok? A fényképet kivette Rezső kezéből és az íróasztalra lökte. Félix pontosan azt mondta, amit várt tőle. Csodálatos! Mint a legtöbb bűnöző, Kusztics is hajlamos volt a babonaságra, hitt az előjelekben, a megérzésekben. Ő maga roppant büszke volt arra, hogy az ösztönei sose csalták meg.

- Remek! - veregette meg Rezső vállát. - Ügyes fiú. Igaza van, ez nem Czege, csak úgy néz ki. Mindegy, most nem ez a lényeg - tette hozzá és egy másik fényképet vett elő. - Na és most ezt nézze meg. Mi a véleménye róla?

A kép a saját légionista fényképe volt, a lelőtt nőikkel. Rezsőnek végigfutott hátán a hideg, ahogy a kicsavarodott végtagokat nézte.

Ki lehet ez az állat?

Most valóban erősen koncentrált, és hagyta, hogy eluralkodjon rajta az a különös érzés, ami akkor szokott rátörni, amikor látomása kezdődik. A következő pillanatban a fénykép összezemosódott a szeme előtt, az alakok szétfolytak és egy zsiros, döllyfős arc jelent meg előtte - Kusztics Oszkár arca. Lehetetlen! De mégis... nem téved, igen, ő az, fiatalon és *átoperálás előtt* - ez a felismerés mint a villám suhant végig az agyában. Vigyázni, óvatosnak lenni! - hasított belé -, nehogy elárulja magát, ugyanakkor mondania kell valamit, hogy Kusztics bizalmát megnyerje. Most mit tegyen? Erre bezzeg nem oktatták ki ott bent, igaz, honnan sejtették volna előre.

Megrázta magát, s hogy időt nyerjen, halkan azt mondta:

- Hadd üljek le - és zsebkendőjével megtörölte a homlokát.

Bodolai is kíváncsian közelebb somfordált. A társaságból egyedül ő tudta, ki van a fényképen, a többieknek kevés fogalmuk volt Kusztics előéletéről.

- Nem szeretnék ezzel a fickóval találkozni - kezdte sejtelmesen Rezső. - Egészen melegem lett. Kemény ember, rendkívüli szervezőképességgel. Azt ajánlom, ne kezdjenek ki vele. Nagy jövő előtt áll, az egész világon ismerni fogják. Ki a csoda ez? Vagy nem szabad tudnom a nevét? Valahol a közelben van, azt érzem és hamarosan történni fog vele valami, aminek sokan nem fognak örülni, de hogy mi, az egyelőre homályos. Hiába nézem a képet, az arca nincs előttem. Érthetetlen.

Kusztics és Bodolai szájtátva, ámulatan hallgatták a halkan suttogó Rezsőt. Időnként egymásra pillantottak. Kusztics elismerően bólintott, Bodolai nyugtázva visszaintett és tekintetével fejezte ki, mennyire el van bűvölve Félix varázslatos tudományától.

Most már hittek mindketten, Félix azt mondhatott, amit akart. A többiek semmit sem értettek a jelenetből, de nem is kellett. Kusztics szavai annál többet mondtak:

- E perctől kezdve Félixnek mindenben engedelmeskedni fogtok. Megértettétek? Ez rám is vonatkozik és Bodolaira is. És most beszéljük meg a legközelebbi teendőket. Csarádyt hívjátok fel, beszélni akarok vele.

- Igenis, főnök - lépett a telefonhoz egy lapos orrú, barátságtalan pofa és tárcsázott. Valamit hadart a kagylóba, aztán Kuszticshoz fordult: - Már úton van ide, minden pillanatban megérkezhet.

Hamarosan nyílt az ajtó és dr. Csarády jelent meg, elegánsan, finom mosollyal az arcán.

- Üdvözlöm az urakat! - köszönt hangosan.

- Jó, hogy jössz - rohanta le Kusztics. - Mit sikerült intézned?

- Minden rendben van - jelentette ki fölényes magabiztossággal az ügyvéd. - Tessék, itt van a cégbírószági végzés. Az üzem gyakorlatilag a miénk.

- *Miénk?* - húzta fel a szemöldökét Kusztics.

- Úgy értem - jött egy pillanatig zavarba az ügyvéd -, a dolgok kedvezően alakulnak. Megbízom ügye az enyém is, másként nem tudnék azonosulni vele, ezért mondtam azt, hogy a „miénk”. Kérlek, Oszkár, ne kapd fel rögtön a vizet. Lám, lám, Félix úr! Csak nem megint a jövőbe lát? - és csúfondárosan nevetett.

Rezső szólni akart, de Kusztics megelőzte:

- Ő mától közénk tartozik. Minden döntésünket az ő előrelátásától teszünk függővé.

- Ó! - Csarády gúnyosan meghajolt Rezső felé. - Gratulálok! Ez ám a gyors karrier! Talán akkor rám nincs is szükség.

- Nézze, ügyvéd úr, velem hiába keckeckedik - védekezett Rezső. - Túl kis pont vagyok magához képest, nekem halvány gőzöm sincs semmiről. Én csak végrehajtom a főnök utasítását. Ha ő azt mondja, próbáljam kitalálni, mi fog történni a következő tíz percben, vagy holnapután, megpróbálom, aztán vagy sikerül, vagy nem. Rám ne haragudjék, nem én dirigálok, jól-lehet épp az imént kaptam utasítási jogot. De azt nem tudom, hogy magára nézve is kötelező-e. Döntsék el egymás közt.

Kusztics vigyorogva figyelte a két ember vitáját. Dr. Csarády nyelt egyet és magában igazat adott Félixnek: jelentéktelen senki, nem érdemes törődni vele mindaddig, amíg olyan tanácsokat ad Kuszticsnak, ami neki is hasznára van, s amit ő sugall ennek a fafejű látnoknak. Az biztos, hogy neki nem fog dirigálni ez a bunkó. Visszafordult a főnökhöz.

- A versenytárgyalás holnap lesz, pusztá formáság, nem kell tartani attól, hogy felüllicitálnak bennünket. A vállalatot könnyen megszerezzük, s utána szabad a terep. De ez nem lesz olcsó mulatság.

- Nem érdekes - legyintett Kusztics. - Hány ember dolgozik ott jelenleg?

- Körülbelül nyolcszáz, de...

- A felének azonnal felmondunk, úgyse lesz rájuk szükségünk. A többit...

- Nem kellene elsietni - jegyezte meg Félix, csak hogy éreztesse Csarádyval, itt neki is szava van. - A szakszervezet fellármázhatja a melósokat, ránk terelődik a sajtó figyelme, erre pedig nincs szükség. Két-három hónapon semmi sem múlik.

- Rendben van, majd gondolkozom rajta - gyújtott új szivarra Kusztics, holott már így is vágni lehetett a füstöt a helyiségben, mivel Csarádyt kivéve mindenki dohányzott. - Most volna más, ami még ennél is sürgősebb. A Czege-ügy...

- Mi van vele?

- Szükségünk van rá. Félix, neked most nincs más dolgod, mint Czegére összpontosítani. Próbálj a közelébe férkőzni és kipuhatolni, mit fog csinálni a közeli napokban.

- Felesleges - mondta Rezső -, lehet, hogy így is sikerül. Maradjanak csöndben egy kicsit... - és erősen összeszorította a szemeit. Kezébe fogta a fejét és előre görnyedt a székén. Látszott rajta, hogy minden erejét megfeszítve igyekszik transzba hozni magát. Percekig előre-hátra himbálózott, aztán suttogva megszólalt:

- Czege vett egy autót...

- Igaz - mondta halkan az egyik férfi a sarokban állva.

-... egy piros Toyotát, de a pénzt kölcsön kapta, illetve... nem is kölcsön... Úristen!

- Mi van? - lépett közelebb izgatottan Bodolai, de Kusztics szájára tett ujjal intett, hogy ne zavarja a látnokot. Csarády hökkenten figyelt: lehet, hogy Félix tényleg tud valamit? Csak nem...?

Rezső folytatta:

- Ez a marha! Hiszen ez nem is az ő pénze... sikkasztotta... illetve nem... valakit látok, hogy kezébe nyom egy csekket... átveszi... magas, elegáns alak... - Csarády halálsápadt lett -, most aláírnak valami papírt... Czege a kocsiban ül és Gödöllő felé halad... Házat akar venni... Látom az adás-vételi szerződést, Csarády ügyvéd úr neve is rajta van...

- Micsoda? - hördült fel Kusztics és keményen megragadta Csarády zakóját. - Miért nem jelentetted, hogy sikerült felvenni a kapcsolatot Czegével? Külön utakon járunk?

- Mit idegeskedsz? - rázta le megvetően Kusztics kezét az ügyvéd. - Most akartam elmondani. Czegéhez annyi közöm van csupán, hogy utasításod értelmében megpróbáltam becserkészni.

- De nem a saját szakálladra! - üvöltött Kusztics.

- Honnan veszed, hogy a saját szakállamra? Te mondtad, hogy a nyomozót minden áron meg kell szereznünk. Pénzt adtam neki, annyit, amennyit soha nem fog tudni megadni. Ezt akartad, nem?

- És Gödöllő?

- Arról nem tudok semmit. Lehet ott egy rokona, vagy barátja, fogalmam sincs. De itt az aláírt papír, két millióról. Fedezetként a terézvárosi lakása van megjelölve. Végül is az aláírás a lényeg, ha nem tévedek. A markunkban van.

- Hadd lássam - Kustics kezdett megnyugodni. Csarády olyan pillantást vetett Rezsőre, hogy abban egy másodpercre megfagyott a vér.

Lehet, hogy sejt valamit az ügyvéd? Talán korai volt ráijeszteni.

Egyedül abban bízhatott, hogy az alezredes nem árulta el magát, és ő is jól mondta fel a leckét, mert ha nem, az a halálát jelentené. Ezek nem kukoricáznak. Mindenesetre, a legfontosabbat sikerült elérnie: Kustics bízik a szavában és Csarádynak csökkent a tekintélye. A többi nem az ő dolga.

Majd megmondják, mi legyen a következő lépés.

*

- Hallgatom - mondta Szalontai ezredes és figyelmesen tekintett fel Czegére.

- Az események, úgy néz ki, kezdenek felpörögni. Ma este tízkor érdekes látványban lehet részünk az M3-as út hatvani kijáratánál. Egy teherautó defektet fog kapni a kanyarban.

- És?... Folytassa, alezredes.

- Mit tesz a véletlen, abból a bizonyos *három magas rangú személyből* a legfontosabb éppen arra halad el. Salgótarjánban politikai nagygyűlés lesz, ahol Bodolai is fellép. Tartok tőle, hogy a teherautót későn fogják észrevenni és belerohannak...

- S maga ezt ilyen nyugodtan mondja?

- Ilyen nyugodtan, ezredes úr. Minden elő van készítve. A személykocsiban nem azok ülnek, akiket várnak, hanem a mi embereink. Az autót egy kaszkadőr vezeti.

- Azt hiszem, nem nehéz kitalálnom, hogy mindezt Félixől tudja, igaz?

- Úgy van, ezredes úr. 30 perccel ezelőtt kaptam a jelentést.

- Nem lesz baj?

- Ha Félix igazat mondott és pontosan betartja az utasításaimat, akkor nem. Meglátjuk.

- Amint látom, a lekenyerezésről nem óhajt beszélni.

- Ezredes úrnak nem kellene mindenről tudnia - nevetett Czege. - Hát igen, mi tagadás, egy megvesztegetett, korrupt zsaru áll most itt ön előtt, Csarády pedig boldog. A hangfelvételt egyébként a labor már elemzi. A legszebb azonban nem ez...

- Hanem?

- Csarády a saját bűntársát is becsapja. Nekem egy milliót adott át, de a papírt két millióról töltötte ki. Remélem, nem kezd gyanakodni Félixre, mondván, egy látnok előtt nincs titok. De ez már legyen a mi Félixünk gondja. Nem buta ember az.

*

Vörös összehúzott szemmel figyelte a ködbe vesző utat. Mintegy 50 méter volt a látótávolság, de ez csöppet sem zavarta. Lassan hajtott, nehogy a mögötte jövő Mercedes túlzottan lemaradjon. Már elhaladtak a benzinkút mellett, hamarosan a hatvani elágazáshoz érnek.

A nagy zöld forgalmi tábla felsejlett a ködben és Vörös odaszólt a mellette ülő kísérőnek.

- Figyelj, Taraj, készülj, fél perc múlva akció.

Taraj megkaparta égnek álló túske haját - innen kapta a gúnynevét - és a műszerfalon egy apró gombra helyezte a mutatóujját. Egy mozdulat és a hátsó jobboldali keréknél fel fog robbanni egy picinyke töltet, ami ripityára szaggatja a gumit. Tökéletes durrdefekt, cáfolhatatlan alibi, ha mégis adódna egy okoskodó helyszínelő. Várta a parancsot, amit cimborája, Vörös fog kiadni.

- Most! - kiáltotta Vörös és Taraj megnyomta a gombot.

A teherautó abban a pillanatban ide-oda imbolyogni kezdett, megfarolt, a hátsó rész enyhén nekicsapódott a korlátnak, onnan a túloldalra vetődött át. Vörös minden ügyességével igyekezett egyenesbe hozni a járművet, s közben hátra is figyelt, mikor vágódik beléjük a mögöttük araszoló Mercedes, hogy azután felgyorsítson és eltűnjön a helyszínről. Százszor megcsinálták már ezt a trükköt Tarajjal, volt benne tapasztalatuk, s eddig mindig sikerült.

Azonban váratlan dolog történt. Amire nem számított: mindkét első keréken szétpukkadtak a gumik és a teherautó keresztbe állt, s többé nem mozdult. Vörös káromkodva próbálta visszakormányozni, de a kerekek nem engedelmeskedtek, valami megfogta őket. Kissé távolabb, ott állt a fekete Mercedes, láthatóan semmi baja nem volt. Az ellenkező irányból is feltűntek autók - lehet, hogy ott is karambol történt? Taraj revolvert rántott, de Vörös mérgesen rákiáltott:

- Tedd el, te örült. Le akarsz bukni?

- Állítsa le a motort és szálljanak ki mindketten! - hallatszott egy dörögő hang. - Rendőrség, kérem a jogosítványt, forgalmi engedélyt. Hogy mernek ekkora ködben ilyen gyorsan hajtani? Még szerencse, hogy nagyobb bajuk nem lett.

- Látod, te marha? Nincs semmi baj - suttogetta Vörös Taraj fülébe. Zsebéből előszedte a papírokat és lekászálódott a vezetőülésből.

- A társa is szálljon ki - mondta a rendőr, mire Taraj káromkodva a másik oldalon kinyitotta az ajtót és a lépcsőre lépett. Abban a pillanatban megbilincseltek. Taraj felüvöltött:

- Vigyázz!... - de ekkor már Vörös is bilincsbe szorított kezekkel vergődött a terepszínruhás, álarcos kommandósok karjában. Mindkettőjüket beültették a mögöttük lévő Mercedesbe, ami- ben nem azok voltak, akikre Vörösék váraoztak, hanem Czege és még egy nyomozó.

- Hogy maguknak mekkora mázlijuk van! - fogadta őket Czege kedélyesen. - Most me- hetnének gyalog vissza Pestre, ha mi nem lennénk itt. Csak nem történt valami probléma az autójukkal? Mi van, nem tudnak magyarul?

- Defektet kaptunk. Vagy már ez is bűncselekmény - hőzöngött Vörös.

- De mekkora defektet! Nem is sejti. - nevetett az alezredes. - Ráadásul ráfutottak egy szöges akadályra. Lehet, hogy mégsincs mázlijuk? Az a gyanúm, Kusztics úr nem fogja magukat megdicsérni. Vagy nem jól gondolom?

- Fogalmam sincs, miről beszél. Ki az a Kusztics úr?

- Ejnye, Vöröském, hát illik megtagadni a jótévőjét? - Az alezredes rosszállóan csóválta a fejét. - És Taraj, magának sincs egy jó szava a főnökéről? Bezzeg, amikor Marseille-ben kihozta magukat a börtönből, akkor nem így viselkedett.

Taraj eltátotta a száját, de nem tudott megszólalni. Vörös is megdermedt: ezek mindent tudnak róluk! Akkor pedig... vége mindennek.

- Mi van - folytatta Czege -, megkukultak? Csalódtam magukban, fiúk, több vagányságot vártam. Ha már mindenképpen lebuktak, viseljék el férfiasan. Különösen, hogy a legjobb haverjuk, a jóságos Bodolai dobta fel a mai akciót.

- Bo... Bodolai? - dadogta döbbsen Taraj. - Az nem létezik! Ő nem olyan...

- Fogd be a szád, te állat! - rivallt társára Vörös. - Nem ismerünk semmiféle Bodolait.

- Késő, Vöröském, túlságosan késő, az okos haverja elszólta magát. Hamarabb kellett volna figyelmeztetni. Mindenesetre, köszönöm a gyors beismerést. Nekem egyelőre elég is ennyi. A többit majd bent megbeszéljük.

*

Erzsi végzett a krumplipucolással és nekiállt felvagdossni apró kockákra a húst. Brassóit akart csinálni, Rezső kedvenc étele volt, s ma jelezte, hogy kivételesen itthon ebédel. Ez mostanában ritka esemény volt. Legtöbbször éjszakánként is odavolt, az asszonynak még kérdeznie sem volt szabad, hol, merre jár. Ha megpróbálta, Rezső ráfordult, hogy ne kíváncsiskodjon. Minél kevesebbet tud, annál jobb. Pénzt mindig adott bőségesen, soha ilyen jól nem álltak, de hogy mennyijük is van valójában, arról halvány gőze sem volt.

A gyűrűset óta Rezső nem volt hajlandó Erzsi kezébe nagy összeget letenni, mert félt, hogy ismét elkapja a vásárlási láz, a szomszédok már így is irigykedtek és kíváncsiskodtak. Erzsi képtelen volt visszafogni magát, ha pénz került a kezébe, imádott költeni, szenvedélyesen vett meg össze-vissza mindenfélét.

Azért a keserves lecke hatott rá. Még az ABC-be is kiszámolt pénzzel ment, utána sietett haza, lehetőleg nem állt szóba senkivel. Időnként olyan érzése támadt, mintha figyelnék. Hol itt, hol ott tűnt fel egy-egy alak, aki a közelében somfordált, félszemmel lesett rá és legtöbbször ugyanazok - Erzsi már felismerte egyiket-másikat. Mondta is Rezsőnek, de az tréfálkozva leintette, hogy képzelődik, lehet, hogy csak ki akarnak kezdeni vele, mert olyan csinos.

Erzsi elgondolkozott ezen, de nem találta meggyőzőnek Rezső szavait. Azelőtt miért nem akart kikezdeni vele senki? Nem igaz, hogy egyik napról a másikra annyira megszépült.

Idegesen az órájára nézett: jöhetne már Rezső, legalább beszélgetnének. Az utóbbi időben alig tudnak szót váltani. Kinézett az ablakon és megdöbbenve ismerte fel azt az alacsony, bajuszos alakot, akire már délelőtt, az ABC-ben is felfigyelt. A kapuban állt és a lakás felé bámult.

- Mit keres ez itt? - hasított belé a rémület. Valakinek szólni kéne, de kinek? Rezső mindig magával hurcolja azt a rohadt telefont. Kezét tördelve állt az ablak előtt és szemét képtelen volt levenni az utcai kapunál cigarettázó férfiról.

- Mit akarnak tőle? - jajdult fel magában. - Lehet, hogy többen is vannak?

E pillanatban Rezsőt látta belépni a kapun. Csodálkozva látta, hogy a két férfi összenéz, alig észrevehetően biccentenek, mintha azt mondanák, minden rendben van. Tehát ismerik egymást? Rezső nagy léptekkel átszelte az udvart és kulcsával kinyitotta a bejárati ajtót.

- Szervusz - mondta és futólag szájon csókolta az asszonyt. - Farkaséhes vagyok. Mi lesz az ebéd? - kérdezte és beleszimatolt a levegőbe. - Brassói szagát érzem!

- Inkább nézd meg azt a bajuszos palit, aki ott ólálkodik a kapuban. Ma az ABC-ben is a nyomomban volt.

- Melyik? Ja, az? Ne törődj vele. Tegyel úgy, mintha észre sem vennéd.

- Ismered? Nekem úgy tűnt, mintha köszöntetek volna egymásnak.

- Fantáziálsz.

- Akkor honnan veszed, hogy nem kell törődnöm vele?

- Honnan, honnan!... Nem mindegy? Nyugodj meg, nincs semmi baj. Különbözik nem lehetetlen, hogy esetleg ismerem. Mit változtat ez a lényegen?

- Rezső, én félek.

A férfi felállt és magához ölelte az asszonyt. Haját cirógatva mondta:

- Én is. De vigyáznak ránk. Magas helyekről figyelik minden lépésünket.

- Olyan fontosak lettünk? Mi van a látnoki képességeddel? Még mindig a jövőbe látsz?

- Már magam se tudom. Valami van bennem... Egyszer csak elkap egy fura érzés, olyankor megáll körülöttem a világ, s mintha nem ott lennék, ahol vagyok. A doktornő azt mondta, telepátia. Ne kérdezd, mit jelent. Csarády nem járt itt?

- Nem. Kellett volna?

- Minden percben megérkezhet. Odasúgta, hogy legyek itthon ma délből, mert beszélni akar velem. Nem tudom, mi a jó fenét akar már megint. Ő, már jön is.

Erzsi azt látta, hogy a bajuszos alak egy biciklit bütyköl, tisztára úgy viselkedett, mintha a ház lakói közé tartozna. Csarády figyelemre sem méltatta. Gyors léptekkel haladt Félixék lakása felé, az ajtóban egy pillanatra megállt, figyelmesen körülnézett, aztán csöngetés nélkül benyitott. A bajuszos férfi időközben elkészülhetett a biciklivel, mert kitolta a kapun, felpattant rá és elhajtott.

- Kezeit csókolom, asszonyom! - köszönt az ügyvéd szokásos udvariasságával. - Üdvözlöm, Félix úr. Elnézésüket kérem, hogy délidőben zavarom önöket.

- Tartson velünk - kínálta Erzsi -, mindjárt kész az ebéd. Brassóit csináltam, Rezső imádja, remélem, a doktor úrnak is ízleni fog. Addig is, foglaljon helyet.

- Ó, nem, nem - szabadkozott Csarády finom mosollyal. - Csak néhány percig rabolnám a kedves férje idejét, ha megengedi. Félix úr, beszélhetnénk négyszemközt?

- Hogyne, tessék velem jönni, átmegyünk a másik szobába. Erzsi, légy szíves, főzzél nekünk kávé.

Csarády modora abban a pillanatban megváltozott, amint beléptek a szomszéd szobába. Szorosan odaállt Rezső elé és keményen megmarkolta a vállát.

- Miért kellett magának előhozakodnia a Czege ügyvel? Azt hiszi, nem tudom, hogy színeszkedett? Egy szó sem volt igaz Gödöllőből, maga egyszerűen blöffölt.

- De doktor úr...

- Ne meséljen nekem! Az egész nem úgy játszódott le, ahogy előadta. Ezzel árulta el magát. Szerintem maga, Félix úr, kettős játékot űz. Nem fél, hogy Kusztics rájön és kinyírja?

- Akkor maga is velem jön, ügyvéd úr.

- Fenygetőzik, Félix?

- Én? Honnan veszi ezt? Csak tudom, amit tudok. A két millió például csak egy millió volt. Elég ennyi? Vagy akar többet is hallani?

Csarády nagyon megdöbbsen. Elengedte Rezső vállát, hátrább lépett és falfelhéren meredt a másokra. Zsebkendőjét vett elő és megtörölte verejtékező homlokát.

- Szóval így állunk?

- Nem tudom, miről beszél.

- Egy szavát sem hiszem el. Maga átveri Kuszticsékat, s velük együtt engem is. Azt hiszem, lebecsültem magát, Félix úr.

- Az lehet. De én inkább attól tartok, hogy saját helyzetét becsüli le. Fel nem tudom fogni, hogy egy ilyen okos, művelt ember, hogy kerülhet kapcsolatba olyanokkal, mint Kusztics és társai. Furcsa volna, ha ennek a veszélyére nekem kellene figyelmeztetnem egy jogászt.

- Csak ne féltsen engem, inkább a saját sorsa miatt aggódjék. Ha csak egy szót szölok Oszkárnak, magának vége. Úgy kicsinálják, mint a pinto.

- Magát is, doktor úr.

- Lehet, hogy igaza van. Ezért jobb, ha összedolgozunk. Egyetért?

- Tegyük fel. Mit akar tőlem?

- Információt.

- Mire vonatkozóan?

- Tudni akarom, mire számítsak, mi lesz Kuszticsékkal. Hajlandó segíteni?

- Az attól függ...

- Maga azt mondta tegnap este, hogy az akciónk sikerrel jár. Ezzel szemben két fontos emberünket lekapcsolták. A rendörség már várta öket. Mivel magyarázza ezt? Vagy már nem lát a jövőbe?

- Fogalmam sincs - húzódoott távolabbra Rezső. - Tőlem annyit kérdeztek, mi történik, ha egy csoport kimegy az elágazáshoz. Defektet láttam, aztán egy keresztbeforduló autót, de azt mondták, ennyi elég, többre nincs szükség. Így hát hallgattam.

- Ezek szerint maga tudta, hogy az embereinket le fogják tartóztatni?

- Nem vagyok én egy isten. De abban biztos voltam, hogy sok örömük nem lesz az *akcióban*, ahogy maga nevezte.

- Hm. Ez érdekes. - Csarády lehuppant a fotelba, onnan nézett hosszasan, elgondolkozva Rezsőre. - Hát persze. Mit bánja, hogy sikerrel járunk, vagy veszítünk, igaz? Magának csak az a fontos, hogy a pénzt felmarkolja. Rengeteg pénzt! Utána az özönvíz, ugye? Csakhogy ebben nagyon téved, igen tisztelt Félix úr. Ha mi bukunk, maga is velünk bukik.

- Ezt már egyszer tisztáztuk. De miért kellene lebukni? - adta továbbra is a butát Rezső. - Nekem az ügyvéd úr azt mondta, minden szabályos és törvényes. Kusztics úr kiváló úriember, akinek a szava szentírás.

Csarády keserűen felkacagott.

- Istenem! Szent együgyűség! Szinte irigylem magát, Félix. Ha tudná, ki ez a szent ember, nem így beszélne. Kívánom, hogy sose tudja meg, mert... Na mindegy, hagyjuk. Kérdeznék valamit, de kérem, válaszoljon őszintén, ne hallgasson el semmit. Rendben?

- Hát ez is attól függ...

- Mitől?

- Hogy tudok-e és merek-e válaszolni?

- Reméljük, igen. A felesége hallja, mit beszélünk?

- Nem hiszem. Nem szokása hallgatózni.

- Nos, szeretném tudni, történik-e velem a közeljövőben olyasmi, ami... hogy is mondjam... ellenem fordíthatja bizonyos körök szándékait?

- Ne haragudjon, ügyvéd úr, fogalmazzon egyszerűbben. Nekem az ilyen csavaros beszéd túl kínai. Miről van szó? Mondja ki kerek-perec.

- Jó. Akkor másként kérdezem. Elkapják-e Kuszticsékat, s ha igen, velem mi lesz?

Rezső meglepődött. Tehát már az ügyvéd is fél? Most mit mondjon? Már így is túlságosan messze ment azáltal, hogy elismerte, belelát az ügyvéd titkos kártyáiba.

- Nézze, ügyvéd úr... - kezdte volna tétován, de elhallgatott. Nem, nem szabad elárulnia magát. Ha őszinte lesz, mi a biztosíték, hogy Csarády nem árulja el, vagy nem éppen Kusztics küldte-e rá, hogy ellenőrizze. Mást kell kitalálnia.

- Nem értem én ezt az egészet - mondta és tűnődve rágyújtott egy cigarettára. - Kusztics úr tegnap ugyanezt kérdezte tőlem magával kapcsolatban. Most akkor hogy van ez? Maguk barátok, vagy ellenségek? Mert hogy nem bíznak egymásban, azt már én is látom. S ha így van, hová fog ez vezetni?

- Maga kérdezi? A jós?

- Igen. S ha már itt tartunk, megéri ez magának, ügyvéd úr?

- Na látja, Félix úr, ez az, amit én is folyton kérdezek magamtól. Megéri ez nekem?

*

- Ismételje el még egyszer, pontosan, lehetőleg szó szerint Csarády szavait - kérte Czege. Szalontai is előre jött az asztal mögül és leült a két ember mellé.

- Csak ugyanazt mondhatom - tette hozzá Rezső, miután megismételte a Csarádyval folytatott beszélgetés minden részletét. - Szerintem Csarády ki akar szállni a buliból, csak nem tudja, hogyan csinálja. Rettenetesen fél. Őszintén szólva, én is. Lehet, hogy túlságosan sikerült ráijeszteni. Van annyira okos, hogy az én szerepemet világosan lássa, s tudja, hogy két tűz közé került. Az asszony tegnap kiszúrta a maguk emberét, ahogy ott ólálkodott a kapuban, azóta nincs nyugta. Ki se meri tenni a lábát a lakásból. Muszáj ilyen nyíltan csinálni?

- Rendben van, majd lecseréljük, de jobb, ha van ott valaki. Hanem arról még nem esett szó, hogy mostanában ritkulnak megérzései. Mi van, Félix úr, csökken a képessége? Mikor találkozott a doktornővel?

- Tőle jövök. Ő is észrevette, hogy valami változás állt be nálam. Ő úgy nevezte, hogy gyógyulófélben vagyok. Örülök neki, nem volt kellemes állapot mások jövőjében turkálni.

- Várhatott volna még pár napot. Most innen hová megy?

- Jelentkezmem kell Kusztics lakásán. Ha egy óráig nem vagyok mellette, már őrjöng. Valami nagy bulira készülhetnek, de ha megfeszülök, se vagyok képes kitalálni, mire. Igen, azt hiszem, rövidesen lőttek a látnokságnak. Egyet viszont mondhatok: kihallgattam, hogy ma délután várnak valakit, vagy valakiket a párizsi géppel.

- És ezt csak így mondja? - ugrott fel Czege. - Erre várunk napok óta! Ezredes úr, riaszthatom az embereimet? Már a repülőtéren elkaphatjuk őket.

- Várjon - mondta nyugodtan Szalontai. - Félix úr, maga szerint is riasszuk?

- Szerintem nem... - nézett Rezső bocsánatkérően az izgalomtól remegő alezredesre. - El-nézést, de nagy hiba volna, ha nem győződnék meg arról, kik azok és miért jönnek Budapestre. Lekapcsolni azután is ráérünk őket. Elég volna rájuk tapadni, de azt nagyon.

- Helyes. Egyetértek - bólintott az ezredes.

Czege leforrázva állt és büntudatosan hajtotta le a fejét.

- Hogy én mekkora marha vagyok! Igaza van, Félix úr, bár ezt nekem jobban illett volna tudnom. Azért mégiscsak riasztom az embereimet, de megfigyelésre. Csarádyt pedig bízza ránk. De vigyázzon, legyen vele óvatos. Nehogy neki is tanácsokat adjon.

*

- Végre megjöttél - fogadta Rezsőt Kusztics örömmel és meglapogatta a vállait. A szobában Bodolai is ott volt és még egy ismeretlen, szakállas ember. - Beszélni akarok veled.

- Parancsoljon, főnök.

- Figyelj ide, mutatok egy fényképet. Most hozta ez a barátom. Nézd meg alaposan és mondd róla véleményed. De ne kapkodd el, mert élet-halálról van szó. Ma ez az ember idejön és... de ez már nem tartozik rád.

Rezsőnek villámsebesen száguldoztak a gondolatai. Elvette a fényképet és megnézte. Tehát ezt az alakot várják Párizsból és Kusztics tart tőle. Nagyon tart, szinte retteg, érezni, ahogy beszél az illetőről. Vajon ki lehet? Nagyon kíváncsi lett és elkezdte erőltetni az agyát.

A képen csontsovány, 60-70 év körüli, hajlott hátú férfit látott, vékony vonalra kiborotvált bajusszal. Sötét napszemüveget viselt és piperkőc eleganciával öltözködött. Hullámos gyér haja feketére volt festve. Bal kezével felfelé mutatott, míg jobb kezében egy hordozható telefont tartott a füléhez, ajkai éppen beszédre nyíltak, s látszott vakító műfogsora. Egész lényéből, megjelenéséből kegyetlenség és hideg, parancsoláshoz szokott nyugalom és önteltség sugárzott.

Hirtelen a képen látható alak mintha megmozdult volna és Rezső agyát elöntötte a köd. Újra látott, s a látvány nem volt szívderítő. A férfi egyenruhában feszített, körülötte holttestek százai... A kép váltott: egy hajó fedélzetén áll, munkások hada zsákokat, ládákat pakol, s egyszerre feltűnik Kusztics, karcsún, fiatalon... két színes bőrű fiút vonszol, karjuknál fogva... A férfi revolvert vesz elő és lő... a fiúk összecsuklanak, Kusztics vigyorog, de lefagy arcáról a vigyor, mert a revolver most rá irányul... A következő képen Kusztics a férfi mellén térdel és hatalmas ütések mér rá, aztán felkapja a magatehetetlen, ájult testet és behajítja a tengerbe... Újabb váltás: a férfi áll a ház előtt, néz, figyel, mellette két félelmetes óriás, sugdolóznak, aztán kiszállnak egy autóból...

- Hé! - bökte oldalba Rezsőt Kusztics - Ne ábrándozz, hanem beszélj! Mi van?

- Maga ezt az embert tényleg a tengerbe dobta?

A szobában lévők döbbsen néztek össze. Kusztics egy pillanatra elsápadt, de gyorsan összeszedte magát.

- Honnan veszed ezt?

- Láttam... - nyögte fáradt, ernyed hangon, kimerülten Rezső. - Egy hajón voltak... És most idejön... a ház előtt leskelődött két hatalmas barommal... Főnök, ez az ember ártani akar magának.

Bodolai valamit belesúgott Kusztics fülébe, aztán az idegennel együtt kisiettek a szobából. Kusztics álmétkodva még mindig Rezsőt bámulta, mintha kísértetet látna. Remegő lábakkal felállt a fotelból, ahová lerogyott, aztán megölelte Rezsőt.

- Félix, te egy kész csoda vagy! Egy valóságos csoda! Pontosan úgy történt minden, ahogy mondtad. Igen, bedobtam a tengerbe, mert ha nem teszem, most nem élnék. Ez nem ember, ez egy állat, egy szadista örült, akiről én azt hittem, meghalt. Ma reggel kaptam egy hihetetlen fülest attól, akit az imént Bodolaival láttál. Azt állítja, hogy él és ide készül, hogy engem kinyírjon. De te... te megmentetted az életemet, Félix, és ezért jutalmat érdemelsz. Mondd meg, mit tehetek érted? De ne pénzt kérj, azt úgyis kapsz. Halljam, mit szeretnél?

- Nem haragszik meg, főnök?

- Mondjad nyugodtan.

- Hadd maradjak ki ebből a balhéból. Ma este itt lövöldözés lesz, meg mindenféle szörnyűségek. Nem nekem való az ilyesmi. Egyszerű melós vagyok, aki...

- Rendben van, öregem, megértelek - kacagott Kusztics. - Bújj az asszony szoknyája mögé és ki ne gyere onnan, amíg én nem hívlak. A mai előadáshoz nem lesz szükségem rád. Egyébként mátol szólíthatsz Oszkárnak és tegezhetesz.

- Köszönöm... Oszkár - hebegte megkönnyebbülten Rezső. A mai estét tehát sikerült megúsznia, ezért Oszkár jutalmat érdemel, gondolta nagylelkűen. - Volna itt még valami...

- Mondjad, pajtás, ma mindent kérhetsz tőlem - Kusztics maga volt az eleven odaadás.

- Nem, másról van szó - mondta Rezső és megnézte, be van-e csukva rendesen az ajtó. - Remélem, nem hallgatják le a szobát?

Kusztics meghökkent.

- Megörültél? Honnan veszed ezt?

- Csak úgy kérdeztem... Ha neked volnék, Oszkár, átvizsgálatnám a berendezést. Lehetnek a közvetlen környezetben olyanok, akikért nem tenném tűzbe a kezem.

Kusztics izgatott lett. Töltött magának egy nagy pohár vodkát és egy hajtásra kiitta.

- Van valami konkrét okod, arra, hogy ezt mondd, vagy csak találgatsz? Kiről van szó?

- Inkább *kikről*... Mióta ismered Csárdyot? Megfigyeltem, hogy Bodolaival rendszeresen találkoznak kint a városban és olyanokkal sutyorognak, akiket még nem láttam itt. Nem ártana a körmükre nézni, különösen most, hogy az a pasas ideérkezik a gorilláival.

- Bodolai... - suttogta elhűlve Kusztics és egészen összeomlott. Visszaült a fotelbe és kezébe temette az arcát. - Pont Bodolai? Bárkiről elhittem volna... Az életét köszönheti nekem az a szarházi. És Csárdy... ez a nyavalyás... szét fogom zúzni, darabokra töröm a csontjait.

- Sajnálom, Oszkár...

- Mit sajnálsz? Azt, hogy ilyen gazemberekkel vagyok körülvéve? Te nem tehetsz semmiről. Az egyetlen vagy, akiben megbízhatok. Nesze, itt van kétszázezer, tedd el.

- Köszönöm. Akkor most elmehetek? - kérdezte Rezső háborgó lelkiismerettel.

- Menj, Félix, de a telefon mindig legyen a kezed ügyében. Hamarosan beindulnak a dolgok. S akkor majd csodálkozhatasz. Akkor majd megtudod, ki az a Kusztics Oszkár!

*

A repülőtér érkezési oldalánál már szállingóztak a párizsi járat utasai. Az újságos standnál szakadt külsejű, fiatal hippi lány ácsorgott, fülén sétálómagnó hallgatója feketéllett, vállán ócska dobgitár volt átvetve, magában dúdolgatott, s közben a fülhallgatót babrálta. Talán elromlott. Várhatott valakit, mert szemét egy pillanatra sem vette le a lassan kifelé sodródó, poggyászt cipelő utasokról.

A kijáratnál most megjelent egy feltűnően sovány, körszakállat viselő, sötét hajú, fekete ruhás férfi, majd rögtön utána még két másik utas is kilépett. A három férfi összetartozott. Ez abból látszott, hogy egy másodpercig megálltak egymás mellett, szemük összevillant, aztán külön-külön elindultak a kijárat felé, ahol egy fekete Opel Vectrához siettek és mindhárman beszálltak. A sofőr kérdés nélkül, azonnal indított.

A lány, amikor megpillantotta a társaságot, dúdolásból prózára váltott és annyit mondott:

- Most léptek ki! A kijárat felé haladnak, de nem együtt. Vége.

Az Opel elgurult a parkoló ör bódéja mellett, a sofőr menet közben nyújtotta ki a pénzt, a visszajáróra csak legyintett és a város felé vezető útra fordult. A lány ekkor lépett ki az épület elé és szeme találkozott egy hordár tekintetével. Egymásra hunyorítottak, a hordár alig észrevehetően bólintott.

Amikor az Opel kiért a gyorsforgalmi útra, éppen akkor ért nyomába egy Renault 19-es. Próbált előzni, de már elkésett, záróvonal következett, így kénytelen volt beállni az Opel mögé. Villogással igyekezett nagyobb sebességre ösztökélni az Opel sofőrjét, de az nem hagyta zavartatni magát. Végül a Renault lemaradt és váltakozó követési távolságot tartva haladt az Opel nyomában végig az Üllői úton. A Bihari útnál jobbra kanyarodott, az Opel pedig folytatta útját a Nagyváradi tér irányába.

Addigra már egy fehér Fiat Uno gurult az Opel mögött.

Az Uno hátsó ülésén Gombás József és Palotai István ült.

Ugyanazzal a géppel érkeztek Budapestre, amivel az Opel utasai.

*

A szemetesautó sofőre káromkodva szállt ki, és visszaordított a rádudálókra.

- Nem látják, mi van? Inkább segítsenek megtolni ezt a dögöt, vagy kerüljenek a másik utca felé. - Felhajtotta a motorház tetőt és valamit piszkált a motorban. A két segítő elővette táskájából az uzsonnáját, leültek az út szélére és pimasz nyugalommal enni kezdtek, időnként hangosan röhögtek. Láthatóan csöppet sem izgatta őket a sofőr dühöngése; nekik telt az idejük, a pénz nem lesz kevesebb, az pedig, hogy a kukákkal mi történik, hogy ki lesznek-e ürítve, vagy sem, nem érdekelte egyiküket sem.

Kissé arrébb útfelbontás volt, néhány munkás tett-vett. Éppen egy korlátot próbáltak felállítani, az árokban hárman földet lapátoltak. Egy házzal arrébb egy szerelő a villanyoszlopon büttykölt valamit, társa letről irányította, rádiótelefonnal.

Hétköznapi kép volt, amelyet általában egy nem túlságosan forgalmas, külső kerületi utca nyújthatott. Járókelő nem mutatkozott, álmos unalom ült a környéken, csak a reggeliző szemétesek röhögése és a kukás sofőr hangos morgolódása verte fel a csendet.

A 12. számú ház előtt két kopasz, széles vállú férfi ténfergett fel s alá. A kellemes meleg ellenére mindketten ballonkabátban voltak, jókora kidudorodásokkal. Gyanakodva pillogtak a kukások felé, de nem avatkoztak közbe, hagyták, hadd kínlódjon a sofőr. A magasabbik időnként zsebre vágott kézzel, lustán előre sétált a sarokig, beledörmögött a levegőbe, mintha csak úgy magának beszélne, s felemelt kézzel jelezte a társának, hogy minden rendben van.

Most hirtelen az utca megélénkült: fekete Opel közeledett, lassan, alig 20-30 kilométeres sebességgel. A leeresztett ablakból kalapos fej hajolt ki, a házszaomokat figyelte. Láthatóan ismeretlenek lehettek errefelé és valamelyik házat keresték. Mögöttük, alig száz méterrel egy piros Lada kirakta az indexét balra - és jobbra elfordult. Nyomában feltűnt a fehér Uno... majd egy furgon, erőlködő motorral...

A két földugós fickó szempillantás alatt felszívódott, villámgyorsan besurrantak a 12-es számú ház kapuján, mielőtt még az Opel utasai észrevehették volna őket. A következő percben a felső emelet ablakainak függönyei mellett leselkedő arcok tűntek fel és a magas kőkerítés fölött is előbukkant néhány fej.

Az Opel megállt a tízes számú ház előtt. Fekete ruhás, körszakállas férfi szállt ki és gyorsan odaszaladt a kerítéshez. Intett a kocsiban ülőknek, mire még ketten ugrottak ki. Meggöngyöedve, ide-oda figyelve, lopakodva osontak a szomszéd épület irányába. A kalapos lábujjhegyre emelkedve nézett át a kerítésen. Ott semmi mozgást nem észlelhetett, mert megnyugodva intett a társainak.

A bejárat kapu szerencsájukra tárva-nyitva volt. Ezt gyanúsak találhatták, körbe-körbe tekintgettek, aztán beugrottak a kapun és szétszóródtak a kertben.

Az utcakép abban a pillanatban megváltozott. A kukások, a villanyszerelők szemvillanásnyi idő alatt a 12-es ház előtt termettek, a környező kapualjakból kommandósok futottak elő és a kukás autó is megjavult, odatolatott a bejáratához és elállta az utat. Vezetőfülkéjéből Czege alezredes szállt ki, szemetes egyenruhában, egyik kezében felhúzott revolverrel, a másikban rádiótelefonnal. Az Opel sofőrjének arra sem volt ideje, hogy megnyomja a riasztó gombját, máris bilincs zárult a kezén. Közben előkerült a kóválygó piros Lada; átrakták a sofőrt, s a Lada már fordult is vissza.

Az ellenkező irányból egyszerre négy autó érkezett, melyekből újabb kommandósok ugráltak ki és egyetlen lendülettel átvették magukat a nem túl magas kerítésen. Czege a kapun ment be, s még láthatta, hogy a ház hátsó traktusa felől is fegyveresek futnak lehajolva - ők a szomszéd kerteken át jutottak be az udvarba. Az épületet egyetlen szoros gyűrűbe fogták.

Az alezredes elemes kézi hangosbeszélőt vett át a mellette loholó nyomozó hadnagytól:

- Figyelem! Rendőrség! Kusztics, Bodolai és a többiek... A házat körülvettük. Semmi esélyük, adják meg magukat. Figye...

Lövés dördült és Czege feljajdult. A karján találták el. Kiejtette a hangosbeszélőt, mire a hadnagy azonnal lerántotta a földre a megsebesült alezredest. A pokol elszabadult, a kommandósok egy része tüzet zúdított a földszinti és az emeleti ablakokra, a többi a tetőről ereszkedett lefelé és könnygáz-bombákat hajigáltak a szobákba.

Az akció alig tartott három percnél tovább. Amikor a megbilincselte embereket sorban kivezeték, Kusztics azt mormogta:

- S én marha, még azt hittem, ez egy elmaradott rendőrség.

Most az Opelesek következtek, külön csoportban, őket a kert végénél lévő hátsó garázsban fogták el. Amikor kiléptek az utcára, váratlanul odagördült a fehér Uno és Gombásék szálltak ki.

- Jó munka volt, alezredes úr, gratulálunk - mondta Gombás a kerítésnek támaszkodó, halkan nyögdecslő Czegének. - Maga vérzik. Szerencsére, ahogy nézem, nem súlyos a sérülése. Szépen csinálták, fiúk, minden elismerésem. Köszönjük. - Odalépett a körszakállashoz és egyetlen mozdulattal letépte az álszakállt. - Üdvözlöm Magyarországon, Monsieur Duval - mondta franciául, majd angolra váltott. - Vagy szólítsam miszter Thompsonnak? Most éppen milyen néven van szerencsém köszönteni?

Mentőautó fordult be nagy szirénázással az utcába. Mindössze egyetlen sebesült volt, Czege alezredes, az akció irányítója, aki azonban csak az elsősegélyt vette igénybe.

*

Egy külvárosi, földszinti bérlakásban Félix Rezső megkönnyebbülten felsóhajtott.

A nehezén túl vannak. Nagy baj már nem történhet velük.

Kiballagott a konyhába és elővett a hűtőből egy doboz sört.

Erzsi csodálkozva nézte az urát, s nem értette, mitől lett olyan vidám egyszeriben, hiszen nem is olyan sokkal ezelőtt még magába roskadva ült, lógatta az orrát és hiába szólt hozzá, nem is hallotta, csak nézett mereven előre, bele a levegőbe.

Úgy látszik, csoda történt.

Vagy valami más?

*

Dr. Kállai Ibolya rendőrőrnagy végigsimított Rezső homlokán és mosolyogva mondta:

- Minden rendben van, Félix úr. Örökre verje ki a fejéből ezt a történetet. Mi az, hogy megbolondul? Egy súlyos ütés érte a fejét, az váltotta ki ezt a furcsa állapotot. Tulajdonképpen már ki is heverte, s már csak akkor jön elő, amikor akarja, vagyis képes uralkodni önmaga felett. Ez nagy előrelépés. Sokan irigyelnék, hogy valami olyat tud, amit senki más.

- Senkinek sem ajánlom - mormolta Félix.

- Elhiszem. Most hogy érzi magát?

- Jól. Elmúlt a zúgás a fejemből. Sosem fogom tudni meghálálni, hogy megszabadított az örökös látomásaimtól.

- Fordítva van, Félix úr. Nem emlékszik? Mi vagyunk a maga lekötelezettjei.

- Szóra sem érdemes. Ja, igen, a betörői! Mi lett velük?

- Szerencsére idejében érkeztek a rendőrök. S még maga hálálkodik? Végül is meggyógyult. Mehet haza a családjához.

- Sajnos, még nem. Várnak Szalontaiék. Elképzelni sem tudom, mit akarhatnak még. Kuszti-csékat elkapták, nekem többé nincs velük semmi dolgom. Azt kérték, hogy a feleségemmel együtt menjük be a főkapitányságra. Erzsi, szegény, valósággal belebetegedett, amikor elmondtam, hogy neki is jönnie kell. Jó lenne tudni, miről van szó.

A doktornő felkacagott.

- Na, szép kis látnok maga, mondhatom! - aztán elkomolyodva hozzátette: - Lehet, hogy tanúskodniuk kell?

- Lehet. Bár őszintén szólva, nem sok kedvünk van hozzá.

*

- Itt vannak, ezredes úr - hajolt be az ajtón a titkárnő. - Beküldhetem őket?

- Hát persze. Jöjjenek csak.

Nyílt az ajtó, belépett a Félix házaspár és Czege. Fel volt kötve a bal karja és a homlokán is vöröslött egy múltban lévő, kerek heg.

Darálni kezdte a szokásos szöveget:

- Ezredes úr, jelentem...

- Hagyja a formáságokat - sietett eléjük Szalontai. - Foglaljanak helyet. Asszonyom, örülök, hogy megismerhettem. Sokat segített nekünk.

- Én? - csodálkozott Erzsébet. - Tudtommal nem csináltam semmit.

- Dehogynem! - nevetett Szalontai. - Magára vont egy kisebb hadsereget, akik azzal voltak elfoglalva, hogy magát figyelték, mert azt hitték, a férje magán keresztül tartja velünk a kapcsolatot. Így aztán mi is figyelhattuk őket és velük az egész bandát.

- Nekem erről fogalmam sem volt. Egyetlen embert láttam...

- Igen, ő volt a csalétek.

- Szűz Máriám! Akár egy regényben. Na, nekem ebből elegendő volt.

- Reméljük, soha nem lesz alkalma még egyszer átélni hasonló dolgokat. Félix úr, sejti-e, miért kértem, hogy fáradjon be a feleségével.

Rezső kényszeredetten húzta fel a vállát.

- Gondolom, tanúskodni kell. Az orvosnőnek is ez volt a véleménye.

Az ezredes elmosolyodott.

- Mindketten tévedtek. Éppen ellenkezőleg: azt szeretnénk, ha eltűnne és ebben az ügyben még véletlenül sem szerepelne a neve.

Czege nem bírta tovább a hallgatást.

- Ezt nem értem, ezredes úr. Félix úr az első számú, legfontosabb koronatanúnk.

- Hol? Milyen ügyben? - játszotta az értetlent Szalontai.

- Hát... hogy-hogy milyen ügyben? - dadogta Czege. - Ezredes úr bizonyára tréfál. Természetesen a Kustics ügyéről van szó.

- Honnan tudhatna Félix úr a Kustics ügyéről?

Czege úgy bámult Szalontaira, mintha nem akarna hinni a fülének-szemének.

- De ezredes úr... Félix úr a látomásaival... Hiszen tetszik tudni...

- Miféle látomásokról beszél? Alezredes úr, csak nem lett babonás? - mosolygott hamiskásan Szalontai és titokban rákacsintott Félixre. - Képzelve, mit szólnának a külföldi kollégák. Egyéb sem hiányzik, mint hogy ráanksüssék, javasasszonyokhoz járunk jósoltatni.

Czege szemei kikerekedtek, aztán elnevette magát.

- Értem már. Nem akarja belekeverni a barátunkat. Igaza van, ezredes úr. Kuszticsék különben is mindent bevallottak. De vajon szabályos ez?

- Hát - húzta be a nyakát Szalontai -, nem merném letenni a nagyesküt. Azonban nem csak szabályokból áll a világ, alezredes, vannak egyéb szempontok is. Félix úr személye azon ritka kivételek közé tartozik, amikor át kell értelmeznünk néhány kérdést. Azt hiszem, ezzel neki is jót teszünk és a későbbi együttműködést sem zárjuk ki általa.

- Azért ez nem ilyen egyszerű, ennyivel nincs elintézve a dolog - kotyogott közbe Erzsi.

- Fogd be a szád - lökte oldalba az asszonyt Rezső. - Örülj, hogy simán kimászunk az egészből. Egyszer ezek még kiszabadulnak és akkor...

- Én nem arról beszélek, hanem a pénzről, amit kerestél. Végére is az életeddel játszottál!

- Bocsánat, asszonyom! - szólt közbe az ezredes. - Miféle pénzről van szó? Ha ugyanis a férje nem vett részt semmiben, még csak nem is tanúskodik, akkor ugyebár holmi anyagi vonatkozások sem jöhetnek szóba. A Félix Rezső név említve sincs az aktákban. Nem tudok semmiféle pénzről, s nem is kívánok erről hallani egy árva szót sem. Így viszont nem kell attól sem tartaniuk, hogy egyszer majd szabadlábra kerülnek a mi drágalátos ügyfeleink. No persze, az még soká lesz. Világosan fogalmaztam?

- Világosan - mondta Rezső és megszorította az asszony karját.

- Hát akkor végeztünk is. Voltaképpen ennyit szerettem volna önökkel megbeszélni. Asszonyom, szeretném kifejezésre juttatni hálánkat a türelméért. Kérem, fogadja el emlékebe ezt a csekélységet - és egy bársony ékszertokot nyújtott át. A tokban *az a bizonyos gyűrű* volt. Erzsi lángvörös lett, de hang nem jött ki a torkán. - Félix úr, végeztünk.

- Nem egészen - dörögte Rezső. - Most, hogy ismét munkanélküli lettem...

- Látja, látja, milyen feledékeny vagyok, jó, hogy említette. Mondja, nincs kedve nálunk dolgozni? Akadna itt egy jó kis állás a maga számára. Még nem tudom pontosan, mit lenne a feladata, de majd közösen kitaláljuk.

- Én kazánszerelő lakatos vagyok, nem nyomozó.

- Lehet, hogy éppen ezért válna be. Nálunk is van javítani való éppen elég. Ha nem kazán, hát... legfeljebb kinevezzük magát..., nos, mi szeretne lenni? Ne töprengjen! Maga lesz a mi *titkos fegyverünk*. Ha kissé megerőlteti magát, úgy lehet, még mindig messzebbre lát, mint egy-néhányan közülünk. Itt a nagy alkalom, hogy vigye valamire.

Rezső kérdően sandított a feleségére, mintha tőle várná a választ, de Erzsi konokul hallgatott és a gyűrűt forgatta, próbálgatta. Talán nem akarta a döntésben befolyásolni a férjét.

Félix Rezső elővett zsebéből egy cigarettát, ujjai között morzsolgatta, aztán engedélyt sem kérve, nagy gondossággal rágyújtott.

Mosolyogva ingatta a fejét, mintha végszót mondana:

- Tudja, ezredes úr, eddig sem voltam elégedetlen a sorsommal, amíg volt munkám. De ha úgy gondolja, hogy a rendőrség egy *látnok* segítségével képes az ügyeket megoldani, hát nem bánom, rajtam ne múljon a közbiztonság. Vállalom a *titkos fegyver* szerepét. Csak aztán miből fogok megélni? A rendőri fizetésemből? Ez egyelőre legalább olyan hihetetlennek tűnik, mint a jövőbelátás. Attól tartok, még egy csodára lesz szükségünk. .

A MESEMONDÓ

A műsorszámok nem voltak színvonalasak, de a közönség lelkesen tapsolt. Őszes férfi magyar nótákat énekelt, a bűvész mindenfélét varázsolt elő a kalapjából, egy erősen kifestett, terebélyes hölgy a Csárdáskirálynőből adott elő részleteket kissé megfakult hangján. A szociális otthon lakói azonban hálásak voltak: ajándékműsor, amit akkor is illik megtapsolni, ha legtöbbjük jóízlése háborgott a gyöngye teljesítmények láttán.

A műsorvezető a következő számot jelentette be:

- Hölgyeim és uraim, most prózát fognak hallani. Az előadó ifjú ember, alig túl a húszon, sokunknak a fia lehetne. Fogadják szeretettel Gábort, aki saját meséjét kívánja előadni. Gábor önként jelentkezett szereplésre, nem tagja a stábnak, mi is most halljuk őt először. Reméljük, tetszeni fog önöknek. Kérem, tapsolják meg a barátunkat!

A közönség tétován összeütögette a tenyerét. A sok bohóckodás, dal, zeneszám és bűvész-mutatvány után sehogy sem illett ide a mese, de nem akartak udvariatlanok lenni.

Amikor a függöny szétment, sovány, lámpalázás fiatalembert láttak, félszegen előre tartott arccal, valahová a semmibe meredve. Megvárta, míg elül a gyér taps, aztán beszélni kezdett:

- Amit hallani fognak, nem igazi mese, hanem olyan, amely naponta születik, változik, alakul. Mindenki ismeri, csak nem tud róla. A címe, mondjuk... *Énekel a fény*. Tudom, most magukban arra gondolnak, a fénynek nem lehet hangja, amiként a színeknek sem. Tévednek. Csodálatos hangjuk van, csak oda kell figyelni. A piros színű fénynek lázas, riasztó dallama van, a zöld szín éneke nyugtatóan lágy, a sárgaé ármányosan suttogó, a kék erőszakos, a fehér szűzies. A fekete a legszomorúbb, bár néha az is szép, ha nem is örömteli. Egy virágoskertben egész zenekart hallhatunk, mintha hangversenyteremben ülnénk, de itt az a karmester, aki értő füllel, alázatos szívvel adja át magát a színek és a fény összhangzatának. Kérem, hunyják le a szemüket és hallgassák velem együtt, mit énekel a fény...

A közönség nem erre számított, s hökkenten, megbabonázva önkéntelenül engedelmeskedett. Volt, aki sírva fakadt, bár nehezen tudták volna megmondani, mi váltotta ki a megilletődöttséget: a fiatalember hangja, vagy az, amit mondott.

Gábor a mikrofonba suttogva, folytatta:

- Fogadják be a fényt, a színeket! Nem is tudják, milyen ajándék, hogy láthatják és eggyé olvadhatnak velük. Ne *nézzék*, hanem *érezzék*, hogy fehérek a falak, piros a függöny, világít az ablak, s a szomszédjuknak szürke a haja. Kint bearanyozza a tájat a lenyugvó nap, pompáznak a növények, a virágok kacéran illegetik szirmaikat, s közben énekelnek egymásnak. Hallják a dallamokat? Igen? Találkoztak ezekkel a hangokkal hosszú életük során? Ugye, milyen csodálatra méltó?...

- Istenem, de szépen beszél! - sóhajtott fel egy sírós női hang valahol középen, de az egész teremben hallani lehetett.

A varázslat ezzel megtört. Mindenki a színpad irányába bámult, ahol változatlan mozdulatlanságban állt a mesemondó, szelíden mosolygó arcát a mennyezet felé fordítva. Botorkálva két apró lépést tett oldalra, s karjait kinyújtva megállt.

- Tetszik a mesém? - kérdezte bizonytalanul és tekintetét körbehordozta a teremben ülőkön.

Óriási vastaps volt a válasz. Az eddig elbűvölten, csöndben ülő közönség feloldódott. Nevetésükben őszinte öröm volt, semmi tettetés. Az első sorból felkiabált egy bácsi:

- Honnan vette ezt a gyönyörű szöveget, fiam?

- Nem szöveg - válaszolta a fiatalember és furcsán elnézett távolba a férfi feje fölé. - Komolyan gondoltam.

- Hát nem olyannak tűnt... - jegyezte meg valaki hangosan.

- Pedig ez az igazság - fordult a hang irányába Gábor. - A fény valóban énekel, és minden színnek megvan a saját dala. Én legalábbis így képzelem... Hogy valójában milyenek a színek, nem tudom, mert... - zavartan elhallgatott.

- Folytassa! - kiáltották többen. - Nagyon szép!

- Nincs tovább - hajtotta le fejét szomorkásan a színpadon álló fiatalember. - Ennyit szerettem volna... hogy megértsék... hogy fogalmuk legyen, milyen az, amikor...

- Gáborka, elég volt! Vége a produkciónak! - lépett a színpadra a műsorvezető. - Kedves közönségünk, most ismét Lontay Lillácska következik, a mi kis csalóányunk, aki...

- Hagyja még Gáborkát beszélni! - zúgtak fel az öregek. - Hadd fejezze be, amit mondani akart.

- Hát jó, én nem bánom - nevetett idegesen a műsorvezető. - De attól tartok, Gáborkának nincs több mondanivalója, nem is volt, hiszen ő nem művész. Így van, Gáborka? Hajolj meg és vége. Hallottad? - mosolygott vészjóslóan a mesemondóra.

- Igen, hallottam - bólintott megszégyenülten a fiatalember.

- Ott hagyta abba, hogy milyen az, amikor az ember... - szólt fel egy hófehér hajú aggastyán. - Mit akart ezzel mondani?

- A színeknek és a fénynek hangja van - kezdte újból Gábor. - Én... *vak vagyok*. De együtt élek mindazzal, amit önök, látó emberek látnak és szeretném, ha átéreznék, milyen, amikor valaki örökös sötétségben is képes örülni, hogy ragyog a nap és színes virágok illatoznak körülötte. Csak ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm, hogy meghallgattak.

Csend szállt a teremre. A közönség megrendülten ült, mindenki a saját nyomorúságával volt elfoglalva. Hordják a maguk keresztyét, rozogák, betegek, ki ezért nyög, ki azért - *de látnak!* Ha szemüveggel is, ha homályosan is - látnak, s tudják, milyen a piros, a zöld, a fehér, s nem elképzelt hangok alapján kell megkülönböztetni a rózsákat, szekfűket, a liliomot és a nap ragyogását.

Az igazgatónő előre jött a hátulsó sorból.

- Nagyon köszönjük az értékes, szép műsort. Nem csak nagyszerűen szórakoztunk, de okultunk is.

- Még nincs vége... - mondta sértődötten a műsorvezető.

- Úgy gondolom - tárta szét karját az igazgatónő -, ennél többet, különbet már aligha kaphatnánk. Így van? - kérdezte az otthon lakóit, amire azok egyetértően, bizonygatva bólogattak.

Egyetlen hang sem hallatszott.

A lecsurgó könnyek mindig némák.

Ahogy a mesélő mondta: csak a színeknek és a fénynek van igazi hangja.

A BŰNÖS

A kis falusi szekta papja szigorúan pillantott végig gyülekezete tagjain, kivárt egy ideig, aztán fojtott hangon megszólalt:

- A perselyt kifosztották. Harmincezer forintot vittek el!

A hívekből kitört a mélységes felháborodás.

- Gonosz járt közöttünk - kiáltozták és többen sírva fakadtak.

- Ki tartózkodott utoljára az imaházban? Próbáljon mindenki visszaemlékezni.

Gyanakodva méregették egymást, tétova tekintetek vibráltak, végül szőke, pattanásos arcú fiún állapodtak meg, aki a sarokban térdepelve imádkozott, lehajtott fejjel, elmélyülten. Még új volt a gyülekezetben és rendkívül buzgó. Egy asszony rámutatott:

- Őt láttam kijönni... Imre sokáig volt bent egyedül.

- Igaz ez, Imre? - förmedt a fiúra a pap gorombán. - Hozzád beszélek!

Imre felnézett. Időbe tellett, míg felfogta, hogy róla van szó. Lángvörösén, mint akit rajtakapnak valamin, dadogva válaszolta:

- Bocsánatot kérek... nem hallottam a kérdést.

- Voltál ma délután az imaházban?

- Igen, imádkoztam. Jézussal kellett valamit megbeszélnem. Négyszemközt.

- Na ne mondd! Csak úgy, megbeszélni! Mi dolgod van neked Jézussal *négyszemközt*?

- Azt... azt itt nem mondhatom el. Nagyon csúnya...

A pap lejött a szószékről és odasietett a fiúhoz, szorosan föléje állt és ráripakodott:

- Mire kellett a pénz? Itt, mindannyiunk előtt meséld el, minek neked ennyi pénz?

- Pénz? Nekem? - Imre értetlenül tekintgetett körbe-körbe. - Nem értem... Miféle pénzről beszélnek? Nekem nincs pénzem.

- Nincs? És amit elloptál a gyülekezet perselyéből!

- Één? - Imrének leesett az álla. - Ezt ugye nem tetszik komolyan gondolni? Hiszen az nem a gyülekezeté, hanem Jézusé. Hogy lophatná el valaki Jézus pénzét? Jézus nem engedné.

- Ne okoskodj, hanem halljuk, miért loptál? Nálad van? Vagy már elköltötted?

- Én nem loptam! - sírt fel kétségbeesetten a fiú. - Én sohasem lopok, mert Isten megbüntet. És nem is hazudok, mert azt sem szabad. A tízparancsolat...

- Úgy! - a pap gúnyosan végigmérte. - Tehát tagadod. Vigyázz, mert az Úr színe előtt állsz. Krisztust akarod becsapni? Nem félsz, hogy megkérdezzük tőle, magától.

Imre arca felragyogott a megkönnyebbüléstől.

- Az jó lesz! Jézus tudja, hogy igazat beszélek. Ő mindent tud.

A gyülekezet felzúgott: ekkora elvetemültség! Még Jézus Krisztus nevével is képes dacolni! Meg kell büntetni az ilyet, hogy egy életre megjegyezze magának!

- Gyere az oltár elé - parancsolta a pap. - Térdelj mellém és imádkozzunk, mondja meg az Úr, hazudtál-e.

Imre leborult, tágra nyílt, őszinte tekintetét a feszületre szegezte, szeméből olyan hit és bizalom sugárzott, hogy mindenki mást meggyőzött volna - de nem a papot! A fiú fejére helyezte kezeit, égnek emelte csontos arcát, szemeit lehunyta, s valamit hosszasan mormolt. A gyülekezet izgatottan figyelte, mi fog történni.

Percek teltek el így. Végre a pap nagyot fújtatva felsóhajtott.

- Nos? Hogy döntöttél? Hajlandó vagy végre beszélni? - kérdezte a fiútól.

- Hogyne! - mondta az, mosolyogva. - Jézus szeret engem. Tudom, érzem. Ő velem van.

- Nekem a *te* Jézusod azt mondta, te vagy a tolvaj. Add ide a pénzt!

Imre arca lángba borult, aztán halálosan elsápadt. Döbbsen nézett fel a keresztre, majd rekedt hangon, hebegve megszólalt:

- Nem létezik... Ez lehetetlen... Jézus nem tévedhet... Hiszen tudja, hogy én... Jézus ezt nem mondhatta. Vétkeztem, de nem így...

- Elég! - kiáltotta ridegen a pap. - Gyalázatos! Megloptad az Isten házáat! A Sátán szolgája letél, légy átkozott, sose lelj nyugalmat e földön. Fel foglak jelteni a hatóságnál!

- Uram, irgalmazz bűnös lelkének! - szörnyülködtek a hívek és mindenki egyszerre kezdte gajdolni a Miatyánkot.

- Az embernek megáll az esze - suttogta egy idős tanárember a szomszédjának. - Olyan kedves, tisztelettudó gyerekek látszott és árva létére a nevelőintézet legjobb tanulója. Ilyen képmutatás! Ki hitte volna?

Imre még mindig a kereszttel térdelt és merően nézte. Hirtelen felpattant és kinyújtott karral rámutatva, hangosan zokogással kiáltotta:

- Jézus! Hát már te is...? Ez nem igazság! Miért nem mondod meg nekik, hogy én... Miért hazudtál? Igen, bűnt követtem el, de a nagyok mondták, hogy csináljam és nem is volt jó, szégyellem magam és azért kértem, bocsáss meg, hogy soha többé... De neked tudnod kell, mi az én valódi bűnöm! Rosszabb vagy, mint a nevelőtanár, mert az nem mindenható, de te állítólag az vagy. Csalódtam benned. Elegem van belőled! Gyűlöllek! Mindent gyűlölök!

Megfordult és a kijárat fel indult. Amikor az ajtóhoz ért, az váratlanul kinyílt és két rendőr állt ott. Imre falfehér lett, azt hitte, máris érte jönnek.

- Elnézést - lépett be az egyik rendőr és egy sunyi képű, megszeppent, vonakodó suhancot húzott maga után, karjánál fogva. - Ezt a legénykét innen láttuk kisurranni nem rég, és feltűnően sok pénzt, harmincezer forintot találtunk nála. Nem maguktól vitte el?

- De igen - nyögte kínos zavarban a pap. - Kifosztotta a közös perselyünket. Mi azt hittük... - ránézett a lehorgasztott fejjel álló Imrére. - Őt gyanúsítottuk. Érthető, hiszen intézeti gyerek, ki másra gondolhattunk volna.

- Hallelúja! - zengett fel a kis imaház. - Isten csodát tett!

A rendőrök felvettek egy rövid jegyzőkönyvet, majd leszámolták a pénzt és a suhancal együtt gyorsan eltávoztak.

- Testvérek! - állt a szószékre a pap. - Hála az égnek, bebizonyosodott, hogy a gyülekezet tisztességén nem esett folt. Ül vissza a helyedre és kérj bocsánatot az Úrtól, hogy megbántottad őt - fordult Imréhez és kegyesen rámosolyogott.

- Nem ülök - mondta Imre konok haraggal. - Vagy maga hazudott, vagy Jézus nem tud semmit, talán nem is létezik. Elmegyek. És többé nem jövök ide.

- Szégyentelen! Hogy beszélsz Isten szent házában? - háborodott fel a pap - Azonnal kérj bocsánatot az Úrtól! Ne akard, hogy én beszéljek vele, mert akkor...!

- Tőlem beszélhet - húzta fel a vállát a fiú. - Maguk mind egy húron pendülnek. Én igazat mondtam, de Jézus nem védett meg, pedig azt hittem, ha őt hívjuk tanúnak, belátják, hogy ártatlanul bántanak. Csak azért, mert intézeti vagyok? Ennél még a haverok is jobbak.

- Az Úr megbüntet! El fogsz kárhozni!

- Maga is - mondta a fiú és kilépett az imaház ajtaján.

A gyülekezet tagjai lesújtva hallgatták a párbeszédet és beleborzongtak a szörnyű szavakba. A pap dühtől remegve állt a szószéken. Szemeit rászúrta a hívekre és megkérdezte:

- Láttátok, testvéreim, ezt a bűnös megátalkodottságot? Az ördög költözött lelkébe a szerencsétlennek. Jertek, imádkozzunk, hogy az Úr világosítsa meg az ő elméjét, s minket tartson meg kegyelmében, mert mi jók vagyunk, bölcsek és igazságosak, amikor kiűztük magunk közül a Sátánt, nem engedjük, hogy közénk keveredjen. Mi atyánk, ki vagy a mennyekben...

A járókelők az imaház falának tövében, a földön ülve egy szőke kamaszt láttak: arcát tenyerébe rejtve keservesen zokogott. Megálltak, nézték, aztán tovább mentek.

- A mai ifjúság! - mondták megvetően. - Isznak, lopnak, züllenek, aztán elbögik magukat. Mi lesz ezekből, ha felnőnek? Milyen példát mutatnak majd a gyerekeiknek? Ki a felelős azért, hogy ilyen mélyre süllyedtek?

Vajon ők okolhatók mindenért?

A KIÁLLÍTÁS

Hudák Pál amilyen jó festő volt, olyan pocsék üzletember. Műtermében plafonig tornyosultak a porosodó képek, akadt ott tájkép, portré, csendélet, megtalálható volt a kubizmustól az absztrakton át a nonfiguratívig minden, épp úgy, mint egy mérgében festett cigánylány, amint kiszáradt hegyipatak szélén, csónakban állva hegedül a békésen legelésző szarvasoknak.

Ma akarta utolsó művét megalkotni, s utána örökre letenni az ecsetet. A téma adva volt: *Pesti háztetők* - lévén, hogy a műterem ablakából egyebet se láthatott.

Nekikészülődött: hatalmas, keretbe feszített vásznat tett a festőállványra, a festékek konzerves dobozokban, köcsögökben sorakoztak, ecsetekkel és minden egyébbel, ami kellett.

- Mi volt ez? Földrengés? - A ház megmozdult, az állvány eldőlt. Hudák megtántorodott, kalimpáló lábaival elkaszála a festékes edényeket, tartalmuk ráömlött a vászonra és szanaszét folytak.

- Na, ezt dobhatom a fenébe - dühöngött a művész. Fogta magát, és morogva levonult a kis sarki csehóba, ahol szokása szerint jól berúgott.

Késő éjjel keveredett haza. A földön heverő vásznon már száradni kezdett az összekeveredett festék és furcsa, alakatlan színorgiában villódzott. Ettől még inkább dühbe gurult, bevágta a sarokba, festékes oldalával a fal felé, hogy ne is lássa.

Hetek teltek, és Hudák képtelen volt ismét ecsetet venni a kezébe. Utcán, aluljárókban árulta potom pénzért a képeit, amíg a rendőrök el nem zavarták. Volt, hogy vettek tőle, ebből úgy-ahogy eltengődött néhány napon át.

Egy délelőtt sunyi képű emberke jelent meg a műteremben.

- Schulek Emil - mondta szűkszavúan. - Érdekelnének a képei. Megnézhetem?

- Tessék - bólintott Hudák felcsillanó reménnyel - Ne zavartassa magát. Várjon, segítek.

Schulek mindent darabot apróra végigvizslatott, a tönkretett vásznat is felfedezte. Megállt előtte, hosszasan bámulta, aztán Hudák legnagyobb meglepetésére rábökött:

- Ennek mi a címe?

- Semmi, semmi - restelkedett Hudák. - Véletlenül kiborult a festék és... mindegy, felejtse el, nem tartozik a kollekció közé.

- Nem baj, azért engem érdekel.

- Értse már meg, ez nem festmény, csak elfelejtettem kidobni - magyarázta türelmesen Hudák.

- Háztetőket akartam, de... nem sikerült, mert...

- Ragaszkodom hozzá. Vagy ezt, vagy semmit. Most fizetek, készpénzben, adok érte tízezer forintot.

Hudák nem akart hinni a fülének. A látogató nyilván megbolondult. Aztán vállat vont.

- Hát ha ennyire akarja! Vigye! - röhögött. - A magáé.

Schulek a vásznat összetekerte és hóna alá vágva, arcán diadalmas mosollyal, elsietett. Hudák szédülten kóválygott a műteremben, aztán lement megszokott kis csehójába és rossz lelkiismerettől gyötörve, megint leitta magát.

Egy hét múlva döbbsen fedezte fel saját nevét egy óriás-plakáton, amely különleges kiállítást hirdetett az egyik legelőkelőbb kiállítási teremben, s csak *egyetlen* képről volt szó, Háztetők címmel. *Rendkívüli művészi szenzáció!* - ígerte a szöveg. Hudák hitetlenkedve dörzsölte a szemét.

A kiállításra nyakkendőt kötött, megborotválkozott, de a kutya se törődött vele. A Háztetők elegáns acélkeretben, rafinált megvilágításban tündökölt egy magas állványra helyezve a terem főfala előtt. A megnyitón Schulek beszélt, ékes szavakkal elemézve a képet és a színek bűvös kavalkádjának titokzatos, hátborzongató szépségét. Sejtetni engedte saját érdemét, miként bukkant a csodálatos remekműre, melynek értéke ma még felbecsülhetetlen, éppen ezért egyelőre nem is eladó, csupán a festészet iránti alázatos rajongása készítette, hogy megossza a felfedezés örömét a nagyrabecsült műértő közönséggel.

- A művész egyébként itt van közöttünk - tette hozzá -, de attól tartok, szerénysége tiltja, hogy megmutassa magát. Mint mondtam, a kép nem eladó, hacsak ő...

Hudák ezt a tömény hülyeséget már nem hallgathatta tovább, előbbre akart furakodni, de látván elhanyagolt öltözékét, félresodorták.

Schulek mellett valaki felpattant egy székre és azt harsogta:

- Hölgyeim és uraim, rendezzünk egy próba-árverést! Hátha sikerül jobb belátásra bírunk a mestert. Felajánlok a Háztetőkért mondjuk... 150 ezer forintot.

- Kétszázezer! Háromszázezer!... - a számok úgy röpködtek a levegőben, hogy Hudák képtelen volt követni. S amikor elhangzott az 550 ezres szám, s ott megállt a licitálás, Schulek megtört és hagyta magát meggyőzni, hogy a Háztetők mégiscsak eladó, mint minden más a világon.

A fölzaklatott tömeg lassan elszivárgott. Schulek odalépett a magába roskadt Hudák Pálhoz és vigyorogva mondta.

- Na, mit szól, művészkém? Látja, így kell üzletet csinálni. Minden képét megveszem, a régieket is, de van egy kikötésem: azokat is átfesti ugyanilyenre. Majd én nevet szerzek magának.

Hudák arca lángolt a haragtól.

- Maga kókler, közönséges szélhámos! Ez nem művészet, hanem csalás. Ha valaki rájön...

- Ugyan már! És akkor mi van? Mutasson nekem olyan kritikust, aki ki meri mondani, hogy a Háztetők nem modern, hanem tényleg rossz.

- Nem fejez ki az égvilágon semmit... - motyogta Hudák.

- Kit érdekel az? Tudja, mi számít? Drága legyen és furcsa. A többi bízunk a sznobokra. Náluk van a pénz!

- A művészi lelkiismeretem tiltakozik...

- Hja, barátom, annak nem tudom az árát. Elavult, ósdi fogalmakkal én nem kereskedem.

KÖZÖS VAGYON

A citeráról hiányzott a *d* hang, így a dallamok kihagyással, sántítva szóltak, de az öreget ez nem zavarta: az aluljáró kövezetén ülve, leszegzett fejjel játszott, s csak akkor tekintett föl, amikor valaki pénzt dobott az ócska kalapba. A hangszer oldalához fehér kartonpapírt támasztott, rajta nagybetűkkel, egyetlen szó feketéllett:

- G Y Ó G Y S Z E R R E !

Többen megálltak és szánakozva nézték a húrokkal bajlódó embert. Nem látszott valódi koldusnak: ruhája elhasznált volt, de tiszta, csupán arcán éktelenkedett több napos borosta.

- Az ország kirakata! - fakadt ki keserűen egy idősebb nő.

- Itt tartunk! - zúgták egyszerre többen. - Micsoda szégyen! Már a gyógyszerre valót is úgy kell összekoldulni? Ide kéne hozni minden képviselőt, mondják el itt az aluljáróban gyönyörű szónoklataikat a szociális érzékenységükről.

Az öreg új nótára váltott, pattogós csárdást próbált előcsalni a hangszeréből, nem sok sikerrel. Rosszul játszott, idegesen kapkodva rángatta bal kezében a nyomót, ráadásul a húrok is hamisan zengtek, mert nem voltak felhangolva.

- Hé, öreg, nyomjál valami klassz rockosat - kurjantotta egy fülbevalós suhanc, s egy szál cigarettát dobott a kalapba.

A haverja se akart kimaradni a heccből:

- Gyűjtsen rá, papa! Nem köteles maga egész nap verni a húrokat! Nyolc óra pihenés, nyolc óra szórakozás! Mit szól ehhez a szakszervezet?

Az öregember abbahagyta a játékot és kiemelte a cigarettát a kalapból. Forgatta, nézegette, szomorúan bámult a fiatalok után, aztán megcsóválta a fejét és egy hallgató nótával próbálkozott, de ha lehet, még nehezebben találta el a hangokat.

- Magaé a citera? - szólította meg egy elegáns férfi, aki már vagy negyed órája figyelte az öreg esetlen játékát.

- Enyém - mordult a koldus barátságtalanul. - Kié lenne?

- Honnan van ez magának? - faggatta tovább a férfi.

- Honnan, honnan... Rég megvan, gyerekkorom óta. Csak eddig nemigen használtam. Újra kéne tanulnom.

- Azt hallom. Megnézhetném közelebbről?

- Ne haragudjon, uram, dolgoznom kell. Ha nincs muzsika, nincs adomány.

- Természetesen kárpótolom - mondta a férfi és egy ezrest vett elő a pénztárcájából. - Elegendő? Szeretnék a hátlapján megnézni valamit. Köszönöm.

A koldus morogva adta át a hangszert, a férfi megfordította és izgatottan vizsgálta a fába vésett jeleket.

- Hihetetlen! - motyogta maga elé. - Egyszerűen hihetetlen! Ez a citera Okányban készült, Pardi Sándor kezei által, 1931-ben. Itt van beleírva. Tudta?

- Lehet - vont a vállát az öreg kelletlenül.

- Maga nem okányi születésű, igaz?

- Nem, hanem...

- ... hanem ócsai. Eltaláltam? Zöldfa utca 42.

Az öreg meglepődve nézett fel. Összehúzott szemekkel, gyanakodva pislogott az előkelő úr arcába és mérgesen kirántotta kezéből a citerát.

- Micsoda maga, ellenőr? Van engedélyem...

- Szó sincs róla, nem vagyok semmiféle ellenőr - nevetett a férfi. - Ha hiszi, ha nem, ismerjük egymást ötven éve.

Az öreg még jobban meghökkent.

- Hogyan?... Ott laktam valamikor, Ócsán, az igaz.

- Bizony, és negyvenötben egy éjszakára befogadtak egy menekülő családot, akik Pestről gyalogoltak haza, Okányba, mivel a lakásukat lebombázták. Így volt? Aztán éjjel kettőkor orosz katonák zörgettek be, felverték az egész házat és...

- ... reggelre elvittek mindenünket - suttogta döbbenten az öreg. - Emlékszem egy gyerekre, aki citerázott az oroszoknak... Jóságos Isten, csak nem maga az?

- Nézze meg - mutatta sugárzó mosollyal a férfi -, itt van a nevem belevésve. Látja? Igen, ez az én gyerekkori citerám. Hol találták meg? Én úgy tudtam, magukkal vitték a katonák.

- Nem, nem - billegette fejét a koldus -, az istálló mögött eldobták. Nem kellett nekik. Másnap találtam meg. Azóta őrzöm. Gondoltam, hátha egyszer visszajön érte a gazdája.

- Hát most itt vagyok.

- Na igen... - Az öreg ellenségesen nézett a meghatottan lelkendező idegenre. - Csakhogy én most ebből élek, uram. Ha odaadom, végképp nem marad semmim. A nyugdíjam...

- Családja nincs?

- Volt. Feleségem meghalt, a gyerekeim meg... hagyjuk. A ház sincs már meg, a fiaimra írtam, azok meg eladták, kellett nekik a pénz autóra. Mindegy. Na és maga? Hol él? Mit csinál?

- Én amerikai lettem. Tudja, 56... Egy hónapja költöztem haza, mint nyugdíjas. S már van citerám, jobb, szebb, mint ez itt, de ez mégis kedvesebb, mert anyámtól kaptam öt éves koromban. Mondja meg, mit kér érte, nem fogunk összeveszni.

- Nem eladó. Mondtam, munkaeszköz. Nem olvasta el a papírt? Tessék, itt van - és a férfi orra alá dugta a kartonlapot.

- Gyógyszer? - borult el a férfi arca. - Ne haragudjon... ez igaz? Vagy... hogy is mondjam... ügyes koldustrükk?

Az öreg a zsebében kotorászott, három orvosi receptet vett elő és szó nélkül felmutatta.

- Igen - bólogatott komoran az amerikai. - Lakása van?

- Hogyne. Enyém az egész ország, ott fekszem le, ahol tudok. Meg ahonnan nem zavarnak el a rendőrök.

- Úristen! Az újságok egészen más képet festenek az itthoni viszonyokról.

- Hát nem is hozott mindenkinek *ilyen lehetőségeket* a rendszerváltás. Vannak, akik egész szépen megélnek belőle. Érti már, miért nem adhatom vissza a citeráját még pénzért sem?
- Nézze, adósa vagyok. A maga családja annak idején befogadta az én családomat. Volna egy javaslatom: engedje meg, hogy most én segítsek magán.
- Szép kis segítség, mondhatom. Elkótyavetyéltetné velem az egyetlen kereseti lehetőségemet?
- Félreértett. Van egy kis házam Budán. Ellakhatna nálam élete végéig. Nekem sincs senkim. Egyedül maradtam.
- Mi van itt ma? - álmélkodott az öreg? - Megjött a Jézuska? Vagy álmodom?
- Nem, nem álmodik. Fogja a hangszerét és hozza. Többé nem kell koldulnia. Nos, visszaadja a citerámat?
- Tudja mit, egyezzünk meg. Ne legyen se a magáé, se az enyém, hanem a *mienk*. Ez lesz a mi közös, induló tőkénk. A vagyonunk. Így legalább végleg ottmarad a *családban*.

MÁSODIK MENET

Bujdosó Bencének - ha majd megnő!

Az ökölvívó csapatbajnoki rangadó, mint mindig, most is telt házat vonzott, jóllehet, a szakértő közönség tudta, hogy a Damjanich SE még ilyen rosszul nem állt az utóbbi évek során Minden összejöött! Sérülések, kiütés miatti ideiglenes letiltások; Kánok Ferenc edző alig tudott összeverbuválni egy teljes csapatra való gárdát. A Vasmunkás SC szurkolói biztosra vették a győzelmet, ami - a hátralévő mérkőzésektől függetlenül - egyben a bajnoki címet is jelentené.

Egetverő hangzavar töltötte be a hatalmas csarnokot. Kivörösödött képű, felajzott emberek rázták öklüket a lelátókról a pontozóbírák felé, káromkodások röppentek. Lent a küzdőtéren, a ring mellett, körben, a bennfentesek ültek, csupa régi, kiöregedett harcos. Fel-felugrálva adtak csálhatatlan tanácsokat kedvenceiknek - akik ebből természetesen egy árva szót sem hallottak.

A pillanatnyi állás is a Vasmunkásnak kedvezett, már 4:0-ra vezettek, mivel Kucserát a Damjanich-osok papírsúlyúját az ellenfél döntő fölénye miatt az első menetben leléptették. A légsúly keményebb csatát hozott: két, egymást alaposan ismerő, nagyszerű verekedő csapott össze, amit a jobb erőnlétben lévő Böröcz nyert, enyhén vitatható pontozással. A Damjanich szurkolótábora most ezért pfujolt és tiltakozott, mert szerintük az ő versenyzőjük, Csonka volt a jobb, nem is szólva arról, hogy Böröczöt egyszer megintették fogásért, fejt, tenyereket ütött, de a vezetőbíró csak elvétele állította meg.

A csarnok hangulata most még az eddiginél is jobban felizzott: a Vasmunkás SC félelmetes hírű KO-királya, a pehelysúlyú Csató közeledett a szorító felé. A közönség nagyobb része diadalmas örömmel fogadta és egy emberként üvöltöttek:

- Üsd ki! Üsd ki! Üsd ki! - Csató fölényes, öntelt mosollyal nyugtázta rajongói hódolatát és felemelt karral jelezte, úgy lesz, ahogy kívánják.

Csató nem tartozott a jól képzett ökölvívók közé. Közel húsz éves pályafutása sikersorozatát erőszakos, kegyetlen, rohamozó stílusának és hihetetlenül nagy ütőerejének köszönhette, no meg félelmetes külsejének: testét tetőtől talpig sűrű, fekete szőrzet borította, karjai abnormálisan hosszúak voltak. Elég volt ránézni, az ellenfél máris verve érezte magát. Az edzéseken rendszeresen 3-4 súlycsoporttal feljebb lévőkkal kesztyűzött és többnyire padlóra vitte őket - nem is szívesen állt ki ellene senki. A technika nála abból állt, hogy nekirontott az ellenfélnek, beszorította a sarokba és addig verte agyba-főbe, amíg össze nem rogyott. A hozzáértők, a szép, vívó bokszt kedvelők nem sokra becsülték, de eredményességét nem lehetett elvitatni: évek óta nem akadt, aki képes lett volna megszorítani, vagy akár csak három menetet talpon kihúzni ellene.

A piros sarokban szőke, lányos arcú, világítóan kék szemű, jó alakú, 20 év körüli fiú, Bujdosó Bence hallgatta edzője, Kánok Ferenc tanácsait, de szemmel láthatóan képtelen volt odafigyelni: fejjvédőjét igazgatta, s szinte megbabonázva meredt a szorító átellenes sarkába, ahová a legfelső kötelet átrepülve, most ugrott be Csató, magabiztosan, erőből duzzadva és azonnal egy látványos, gyors sorozást mutatott be, hogy a közönséget még inkább lázba hozza. Brutális képe, laposra vert orra, az arcán, a szeme körül éktelenkedő forradások sokasága véres harcokról árulkodott. Bokszesztyűs kezei a térdét verdesték. Ijesztő megjelenése tovább borzolta a vérszomjas nézősereg amúgy is végsőkig feltüzelt izgalmát.

Olyanok is voltak, akik sajnálkozva nézték a sápadt, szolid képű, szőke fiút.

- Nem volna szabad vágóhídra küldeni egy félig-meddig kezdőt - mondta fennhangon egy jobb érzésű néző, ám a szomszédai lehurrogták.

- Vállalta a meccset, nem? Kánok a hibás, ismerte a párosítást, miért indította? Tudta, hogy ez nem tánciskola. Hadd szokja a gyerek a verést! Csató a legjobb iskola neki.

Bujdosó Bence nem először játszott csapatbajnoki viadalon. Természetesen tisztában volt azzal, hogy Csató ellen a legcsekélyebb esélye sincs és a csodával volna határos, ha sikerülne végigvinni a három menetet, de ha már úgyis ki kell kapnia, minden tőle telhetőt megtesz, hogy ne valljon túlságosan szégyent - határozta el. A nálánál sokkal tapasztaltabb, sérült Foka II. helyett ugrott be, szinte az utolsó pillanatban, hogy a csapatnak ne kelljen szégyenszemre két pontot eleve átengednie a rivális egyesületnek. A fiatal, harmincöt éves edző is aggódott, megbánta, hogy nevezte félig gyerek versenyzőjét. A ringsegéd, Havancsák Dodó, izgatottan hadarta:

- Igyekezz távol tartani magadtól, amíg bírod, szurkálj kettőket és lépj el, vagy ha nem megy, azonnal fogd le. Ne engedd, hogy a sarokba vigyen, vagy rád erőltesse a belharcot, mert akkor véged. A jobb kezed mindig legyen fenn, mert különösen a balcsapottjai életveszélyesek. Amint az első nagy ütést megérzed a kesztyűdön, fekdüj le és hagyd magad kiszámolni, várd meg a tízet. Megértetted? Hallod, mit beszélek? Hé, figyelsz rám? - Havancsák nagyot káromkodott.

A fiú nem válaszolt, csak nézte elkerekedett szemekkel gorillaszerű ellenfelét. Aztán lassan bólintott és szájába vette a fogvédőjét. Kinézett a közönségre, de gyorsan vissza is kapta a tekintetét, mert onnan csupa ellenséges arcot látott feléje acsarkodni.

A hangszóróból felharsant a versenyzők bemutatása:

- Csapatbajnoki mérkőzés következik, pehelysúlyban. Piros sarokban Bujdosó, Damjanich SE. Eddigi legjobb eredménye: ifjúsági Budapest-bajnokság, második helyezés. Kék sarokban Csató, Vasmunkás SC, hétszeres országos bajnok. Mérlege: az utóbbi három évben veretlen, valamennyi mérkőzését kiütéssel nyerte. Korábban...

A közönség hangja elnyomta a bemutatást:

- Csa-tó, Csa-tó!... Üsd ki, üsd ki! - Valaki odafurakodott a piros sarok mellé és röhögve kiáltotta fel a szorítóba:

- Pubika, remélem, dupla gatyát vettél fel. Csató felnyalatja veled a padlót!

Bence kényszeredetten rámosolygott az edzőjére és felhúzta a vállát, mintha azt mondaná: most már mindegy. Kesztyűs kezeit összeütogette és a kötélbe kapaszkodva rugózott néhányat. Csató szokása szerint még körbefutotta a szorítót, közben torka szakadtából ordította:

- Fél menetet engedélyezek! Aztán lecsapom. Fél menet! Figyeljete!

A vezetőbíró kézfogásra szólította a versenyzőket. Odaszólt a harci tűzben izzó Csátónak:

- Legyen kíméletes! Apja lehetne ennek a gyereknek, felesleges agyonvernie. Jó mérkőzést!

Csató köszönésként akkorát ütött Bujdosó kezeire, hogy az meghökkenve felszisszent. A ringhez közel ülők jól látták és fergeteges röhejjel kísérték a jelenetet.

Megszólalt a gong. Elkezdődött az első menet.

Bence aprókat lépegetett előre. A kék sarokból Csató kilőtt, átviharzott a szorítón, és azonnal heves támadásba kezdett. Úgy látszott, még az engedélyezett fél menetet sincs türelme kivárni, azonnal végezni akar a fiúval, aki szemtelenül ki mert állni ellene, ahelyett, hogy eleve feladta volna az reménytelen küzdelmet. Ezért a pimaszságért büntetés jár. Óriási balhorgot indított el, de Bujdosó nem kesztyűvel védte, ahogy Csató várta, hanem ügyesen lehajolt, jobbal keresztbevert és teljes erővel, tisztán állcsúcson találta ellenfelét, aki nem számított erre. Az ütés erejét megsokszorozta Csató hatalmas, elsőprő lendülete.

Feje oldalra csuklott és fenékre huppant.

A csarnokban olyan csönd lett, hogy a bíró számolását tisztán lehetett hallani. A megdöbbenet közönség nem akart hinni a szemének. Jól látnak? Csató a padlón? Ilyen emberemlékezet óta nem fordult elő. Ki ez a... hogy is hívják? Bujdosó? Hogy történhetett?

Csató hatnál négykézlábra emelkedett, majd nagyot nyögve feltápáskodott és támolyogva, értetlenül nézett maga köré. Fejét rázogatta és igyekezett összeszedni magát. Nyolcnál a bíró megkérdezte:

- Tudja folytatni? Jól van?

Csató szemei még ködösek voltak, de kesztyűs kezeit feje fölé emelve jelezte, hogy minden rendben. A bíró nem tehetett mást, középre intette a versenyzőket és hangosan kiáltotta: *bokszt!* Bujdosó a semleges sarokban állt, alighanem az egész csarnokban ő volt leginkább meglepődve, de nem járta az ilyenkor szokásos diadaltáncot, nem integetett a közönség felé, hanem nyugodtan várt. Kedves, lányos arca kissé megszínesedett, de semmi ijedelem, vagy lámpaláz nem látszott rajta.

Csató ismét rárontott. Fejét leszegve, egyenesekkel indított, de Bencét már nem találta ott: egy villámgyors mozdulattal ellépett és hajszálpontos balhoroggal fogadta dühtől elvakult ellenfelét. Csató megint összeesett.

A közönség végre magához tért. Mintegy vezényszóra, 1200 ember ugrott fel, és szájtátva, iszonyattal nézték, hogy imádott kedvencük, a legyőzhetetlennek hitt bajnok szédelegve tántorog a kötélnél, miközben a bíró - maga is hitetlenkedve - hangosan számol, ujjjaival mutatva, hol tart. Bujdosó a túloldalon ide-oda táncolva lazított és alapállásban várta, hogy a bíró jelt adjon a folytatásra.

Csató a kötelező nyolc után harcmódort változtatva, óvatos, bizonytalan léptekkel közelített. Ki akarta várni, hogy az ellenfél támadjon, s most ő verje keresztbe annak az ütését, azután fogásba menekülve bőven lesz ideje kiheverni a kétszeres leütést. A megroggyanás már úgy-ahogy átfutott rajta, de érezte, hogy a látása még zavaros, ezért vigyázott és kettős fedezékbe bújott. Felfoghatatlan volt a számára, hogyan üthette le őt kétszer egymás után ez a tejfeles szájú kölyök, de megemlegeti egy életen át, fogadkozott magában ádáz gyűlölettel. Gyere csak, öcsi, gyere, hozd azt a szelíd képedet... Megnézheted, mit kapsz, a tied... Majd megtanulod tisztelni az öregebbet!

Bárki más kihasználta volna ellenfele gyöngye pillanatait és igyekezett volna lerohanni. Bence ösztöne azt súgta, hogy ezzel nem menne semmire, ezért nem támadott. Lazán váltogatta súlypontját egyik lábáról a másikra, és figyelt. Látta Csató szemében a gyilkos indulatot és tudta: dühből nem lehet harcolni. Megnyugodott és világos fejével várta a másik támadását, ami nem is maradt el.

Csató nem bírta tovább idegekkel, a fiú nyugalma megörjítette. Gyors beugrással próbálta bevinni félelmetes jobbhorogát, de megint csak a levegőt találta el, a szőke fiú addigra már a háta mögött pattogott. Amikor Csató megpördült, szélesebb, kemény egyenesek fogadták,

valamennyi tisztán ült a fején és a gyomrán, végül egy gyönyörűen kivitelezett felütés után Bujdosó lehajolva hátralépett, így sikerült elkerülnie Csató széles csapottját. A bajnok üldözte, de az ellenfél már az ellenkező oldalról záporozta egyre súlyosabb, kábító bal-jobbkezeseit. A Damjanich-os versenyzők minden ütést diadalittas kórossal kísérték: *Igen! Igen! Megy bal! Hármakat üss! Nagyon szép! Ne állj le verekedni! Maradj kívül!*

Csató megrémült és elvesztette a fejét, ami egy bokszolónál a holtbiztos vereséget jelenti.

Csak nem csinál belőle bohócot egy taknyos kezdő? Ezt nem teheti vele, aki fél Európát verte végig, s aki ellen az utóbbi években senki sem bírta egy-két menetnél tovább. Ez a kis mitugrász merészel dacolni vele? Agyát elborította a sötét harag és minden dühét beleadva irtóztatós jobbegyenest zúdított az orra előtt hajlongó fehér arcba. Ha eltalálja, a fiúnak vége, talán szét is repeszi az állcsontját.

De nem találta el, az ütés megint elzúgott a levegőben.

Bence könnyedén lebukott az egyenes elől és szűk, térdből, derékból indított rettenetes erejű balhorgot helyezett el ellenfele állán. Csatót a saját lendülete is rálökte az ütésre és letaglózva, arccal előrezuhant, csak úgy döngött a padló.

Éppen a menet felénél tartottak.

Nem kellett rászámolni. A bíró a fogvédőt ráncigálta, igyekezett gyorsan kiszedni a magatehetetlen, ájult bokszoló szájából. A szorító pillanatok alatt megtelt, beugrott az edző, az orvos, a ringsegéd, és vizet fröcsköltek Csató falfehér arcába, próbálták magához téríteni. Bence a semleges sarokból viaszasétált a sajátjába, ahol Kánok és Havancsák fejcsóválva fogadták. Az edző a kesztyű fűzőjét bontogatta, Dodó Bence arcát törölte, bár igazából meg sem izzadt. A fogvédőt kitolta a nyelvével, a bandázst ő maga kezdte letekerni.

- Ezt hogy csináltad, fiú? - kérdezte leesett állal Havancsák. - Ez egyszerűen nem lehet igaz. Tudod te, ki vertél ronggyá?

- Félttem is... - mondta Bence a ringsegédnek. - Nagyon félttem Csatótól. Már az elején úgy nézett rám, mintha meg akarna ölni. A közönség is haragszik rám. Nézze, Dodó bácsi... ezek széttépnek.

Valóban, öklök emelkedtek a piros sarok felé és dühtől vöröslő arcok erdeje szitkokat süvöltött a piros sarok felé. A józanabb nézők azonban tapsoltak és ezek voltak többen. A válogatott edzője odajött és áthajolt a kötélen.

- Ezt szép volt, gyerek. Figyelni foglak. Egyszer még a kezem alá kerülsz, ha így folytatod.

Időközben Csatót úgy-ahogy rendbe hozták és magába roskadva ült a kék sarokban. Edzője ordítva szidta, gyalázta, az orvos megpróbált bevilágítani Csató szemébe, de félretolták. Bence átfutott a szorítón és kezet nyújtott ellenfelének.

- Sajnálom... - akarta mondani.

- Hagyj békén! Minden oké - bólogatott elgyötörten Csató. - Győztél. Én is így kezdtem húsz évvel ezelőtt, én is megvertem egy vén hülyét, aki nem tudta, mikor kell abbahagyni és nagyképű volt. Tehetséges vagy, még sokra viszed. De legközelebb nem úszod meg ennyivel. Még találkozunk! S akkor az Isten legyen irgalmas hozzád. Jó, elég, tűnés a francba!

Csató edzője is megveregette Bence arcát, jelképesen végighúzta rajta a törülközőt és savanyú képpel gratulált. Csató vereségével alighanem az ő karrierjének befellegzett.

A bíró felemelte Bence karját, közben a hangosbeszélőn kihirdették a hivatalos eredményt:

- Kiütéssel győz az első menet második percében Bujdosó, Damjanich SE. Kedves közönség, most pedig... - a többi elhalt a nagy hangzavarban.

A szorító mellett már ott melegített a soron következő pár, ki-ki a maga oldalán. Bence kilépett a kötelek közül. Edzője még megveregette a hátát, de már az új versenyzővel volt elfoglalva. A ringsegéd, Havancsák Dodó - maga is egykori híresség a boksztvilágban - az öltöző felé kísért a fiút, nehogy valaki a közönségből belekössön.

A nézőtérén egy csokornyakkendős úriember elővett egy apró, bőrkötéses noteszt és gondosan feljegyezte a fiú nevét. Tűnődve meredt maga elé, mosolygott, aztán halkan odaszólt a mellette ülő, szemüveges férfinak.

- Dokikám, azt hiszem, megtaláltuk. Ő a következő emberünk. Megvesszük. Akár dupla áron is, de meg kell szerezni. Tudj meg róla mindent, hogy áll anyagilag, milyenek a körülményei, mik a gyöngéi és hasonlók. Mielőbb! Sürgős! Egy hetünk van.

Az öltözőben lelkes ovációval fogadták Bencét. A szuper-nehézsúlyú Toma felkapta és a vállára ültetve körbehurcolta, a többiek ütemesen éljeneztek. Még a 48 kilós Kucsera is ott sündörgött a csapattársak között, pedig csúnya nagy ruhát kapott a mai mérkőzésen, s még alig heverte ki. Jobb szemöldökét jókora tapasz díszítette.

Bence végigfeküdt az asztalon és hagyta, hogy a gyúró végig dörzsölje a combját, lábait és a mellizmait. Egy szót sem szólt, de az öreg Bandi bácsi beszélt helyette is.

- Muszáj legyúrni, nem boksztoltad ki magad. Csodálatos voltál, kisfiam, én mondom, csodálatos. Csatót még így nem páholták el. Meg se tudott ütni! A hajadat sem borzolta össze. Nem is értem.... El se akarom hinni. Az a balhorog...! Zseniális volt. Egy villanás... és a nagy Csatónak arra sem maradt ideje, hogy elköszönjön. Mindig mondtam, hogy tehetséges vagy, no de hogy ennyire, azt nem gondoltam. Nagy jövő előtt állsz, fiam, én mondom, nagy jövő előtt állsz - és pörgött, pörgött a nyelve, mintha fizettek volna érte.

- Köszönöm, Bandi bácsi - mondta Bence, amikor végeztek a gyúrással. - Megyek, lezuhanyozok. Jól fog esni.

- Menj csak. Hé, jómadarak, ki a következő!

Bence zuhanyozás után, már melegítőben, visszament a csarnokba a ring mellé, ahol legjobb barátja, Balog Laci a második menetet kezdte el. Az első magabiztosan, jelentős pontkülönbséggel nyerte, az ellenfél eléggé megviseltnek látszott. Sajnos, Balognak felszakadt a szemöldöke és félő volt, hogy az orvos lelépteti, ha nem sikerül elállítani a vérzést. Havancsák vazelint kent a sebbe és leszorította egy tapasszal, de a tapasz alól máris vékony, vörös csík indult lefelé az arcán.

- Próbáld minél előbb befejezni - adta a tanácsot nem nagy meggyőződéssel Kának. - Menj közel és a fejedet dugd a vállgödrébe, töröld le az arcodat, nehogy a bíró kiszúrja a vérzést. Rövideket üss, gyomorra és lengőbordára. Fejre csak akkor, ha kinyílik a srác. Megcsinálod, bízom benned. Jobb vagy! Láttad a kis Bujdosó gyereket? Vegyél példát róla. Idő!

Bence még hallotta az utolsó szavakat és nem örült neki. Balog Laci nem szorul az ő példaadására, sokkal inkább fordítva van. Most szerencséje volt, de ez nem jelenti azt, hogy ő jobb ökölvívó, mint a barátja. Odaállt a kötélhez, hogy buzdítsa.

Balog mindent megpróbált, de Kokas, az ellenfél, tapasztalt vén róka volt. Mint a gyík, mozgott el a belharcot erőltető Balog elől és kívülről szurkálta pattogó egyeneseseit. Tudta, hogy a bíró hamarosan leállítja a mérkőzést, a másik vérzése egyre erősebb lett. Ő maga is gondoskodott arról, hogy így legyen: a sérült szemhéjat célozta, vigyázva, nehogy beleszalad-

jon egy kósza ütésbe, mert akkor neki annyi. Kokas híresen üvegállú volt, akit könnyű kiütni, viszont rendkívül technikás.

A bíró valóban megelégtelte az egyre csúnyábban vérző sérülést. Kokast elküldte a semleges sarokba, Baloghoz pedig orvost hívott.

Bence látta, hogy itt már nem lesz folytatás, elindult, hogy megkeresse a lányt. Alig tett néhány lépést, hallotta, hogy a bíró Balogot sérülés miatt lelépteti. Szegény Laci, övé lett volna a meccs, a mester majd jól leszidja, hogy nem vigyázott.

A lányt nem ismerte, csupán pillanatra villant szemébe az arca, az is félig, mert kezét viszolyogva maga elé emelte, amikor Csató összeesett, de azért jól megjegyezte a vonásait. Bence mindenképpen beszélni akart az ismeretlen lánnyal. Valahol jobb-középen, a ringülés harmadik sorában ült, s remélte, hogy még nem ment el.

A lány ugyanott volt és egy könyvet olvasott, legalábbis úgy tett. Mellette üres volt a szék. Bence anélkül, hogy engedélyt kért volna, melléje telepedett.

- Szia - köszönt rá. - Unatkozol? Én játszottam az imént. Láttam, megijedtél.

A lány meglepetten nézett a fiúra. A könyvét ölébe ejtette és csodálkozva kérdezte:

- Hogy-hogy láttál? Neked még arra is volt időd, hogy valakit észrevegyél a közönségből?

- Csak téged... Olyan különösen néztél. Nem szoktam kifelé figyelni, de téged lehetetlenség volt nem meglátni. Láttam, mennyire haragudtál rám. Miért? Szeretném tudni...

- Csak nem engem is le akarsz ütni, mert nem borulok a nyakadba?

- Ne butáskodj - válaszolta megbántódva Bence. - Hogy mondhatasz ilyet? Soha életemben nem verekedtem ringen kívül. Fiúkkal sem, nemhogy lánnyal. Ráadásul te tetszel nekem. Baj?

Most a lány arca is megenyhült és együtt nevetett a fiúval.

- Nem, nem baj. Az sosem baj egy lánynak, ha tetszik. Csak furcsa, hogy negyedórával ezelőtt még félig agyonverted azt a gorilla külsejű fickót, most meg olyan angyali ártatlansággal ülsz itt, mintha a légynek sem tudnál ártani. Furcsa alakok vagytok ti, bokszolók. Így közelről egészen rendesnek látszol.

- Kösz! - bosszankodott Bence, alig titkolva. - Ha hiszed, ha nem, tudok írni, olvasni. Te már ismerheted a nevemet. Téged hogy hívnak?

- Géressy Erzszi vagyok és nem akartalak megbántani. Ne haragudj, tapintatlan voltam.

- Semmi baj - legyintett Bence. - Megszoktuk, hogy többnyire bunkónak néznek bennünket. Jó, igaz, vannak olyanok is, de azért nem mindenki. Ha ennyire elítéled a bunyót, miért vagy mégis itt?

Erzszi elnevette magát.

- Jogos kérdés. A hely, ahol ülsz, az apámé. Fiatal korában ő is bokszoló volt. Tudod, rossz a szíve és félek, hogy túlságosan felizgatja magát, inkább vállalom, hogy végigszenvedem mellette a mérkőzést. Egyébként az öcsém szokta elkísérni, de ő most kirándul az osztályával. Gondoltam, ha más kibírja, én is kibírom. De nem könnyű. Különben, ne sértődj meg, ő Vasmunkás drukker és nagy rajongója annak, akit megvertél. Majdnem elbőgte magát, amikor kiszámolták. Azért is ment ki levegőzni.

- Na és te? Melyikünknek drukkoltál?

- Én? - a lány pajkosan rámosolygott Bencére. - A bírónak. Vigyázz, jön a papám.

Öles vállú, őszülő hajú, markáns arcú férfi nyomakodott melléjük. Megállt és csodálkozva nézett Bencére.

- Hé, fiatalúr! Mit keres maga itt? Erzsi, honnan ismered te Bujdosót?

- Leülni! - kiabáltak többen a hátuk mögül.

Bence azonnal felpattant és átadta a helyét.

- Elnézést kérek, már itt sem vagyok. Megvárhatlak? - kérdezte a lánytól.

Erzsi az apjára nézett, tőle várva az engedélyt. Az vállat vont.

- Tőlem! Akár most is kimehetsz. Jól vagyok, ne pátyolgass, semmi bajom. De nehogy elcsavarogjatok nekem valahová, itt beszélgessetek az előcsarnokban. Mellesleg - csettintett vigyorogva és rákacsintott Bencére -, Csatót rendesen elintézted. Szabályos volt, nincs harag, ilyen a bunyó, csak sajnálom az öregebbet. Menő vagy, fiú, de el ne bízd magad. Na menjetek!

A fiatalok sűrű bocsánatkérések közepette kikecmeregtek a sorból. Nem ment könnyen, mert mindenki Bence kezét akarta elkapni, hogy megszorítsák.

- Ez a gyerek mindennek kinéz, csak bokszolónak nem - mondta egy néző. - Nem létezik, hogy ez készítette ki Csatót. Inkább kedvesnővérnek vélné az ember. - mire harsány nevetés tört ki. Bence nem törődött velük.

A büfé előtt sokan álltak sorba, és hangosan vitatkoztak.

- Kérsz valamit? - udvariaskodott Bence. - Gyere, iszunk egy kólát. Van hamburger is. Bevallom, én nagyon megéheztem. Meccs előtt ugyanis nem szabad enni.

- Kösz, elfogadom, én is éhes vagyok - egyezett bele Erzsi. Bence megfogta a kezét és magával húzta, nehogy elsodorják őket egymástól. Soronkívül szolgálták ki, a büfés nem fogadott el pénzt Bencétől.

- Kifizetted azzal, hogy ezt a nagypofájú Csatót megverted. Valamikor engem is elkapott, azóta forogva járok az utcán - mondta nevetve és megveregette Bence vállát.

- Sikered van - nézett rá csöppnyi irigységgel a hangjában Erzsi. - Milyen érzés?

- Ezt neked jobban kell tudnod. Aki ilyen szép, mint te vagy, annak akkor is sikere van, ha nem akarja. Inkább én kérdezem, milyen érzés szépnek lenni?

- Ó! Ez kedves volt - nézett nagyot a lány és elnevette magát. - Te aztán tudsz bókolni. Ami azt illeti, te sem tartozol a legrondábbak közé. Hogy lettél bokszoló? Igaza volt annak a nézőnek, tényleg nem illik hozzád. Ne mondd, hogy ez volt életed álma, úgyse hinném el.

- Nem is - Bence lenyelte a falatot és ivott a kólából. - Soha nem akartam bunyózni, nem is igazán tudtam, miből áll az ökölvívás. Püfölik egymást... de hogy ebben mi a jó?... Szelíd kis kölyök voltam, aki mindenkitől tartott. Aztán beleestem egy szomszéd lányba és a szeme látára leütött egy bunyós srác, csak úgy balhéból, hogy hencegjen a lány előtt, milyen erős. Akkor határoztam el, hogy addig nem nyugszom, amíg ezt a srácot le nem győzöm, de nem olyan alattomosan, ahogy ő csinálta, hanem szabályosan, becsületes harcban. Szóval, így... Elkezdtem edzésekre járni és lassan belejöttem. Na és, te? Gondolom, gimis vagy...

- Várjál, még nincs vége a történetnek. Mi lett a fogadalmaddal? Megverted azt a bunyóst?

- Igen - bólintott közönyösen Bence. - Egy év múlva találkoztunk ringben. Ott volt a lány is. Pontozással győztem. Már nem bokszol. Akkor én is abba akartam hagyni, eszem ágában sem volt folytatni, de a mester, úgy látszik, talált bennem fantáziát, mert nem engedett el.

- Most büszke lehetsz, mert jobb ökölvívó vagy, mint az, akit az imént legyőztél, igaz?

- Ugyan! - szerénykedett Bence. - A nyomába sem léphetek. Legalább húsz éves múlt van mögöttem. Ha nem ilyen dühből támad, elfenekel, mint annak a rendje. Nem is értem hogy tehetett ilyet. Szerencsém volt. Pokolian félttem tőle. Éjszaka arról álmodtam, hogy megszólal a gong és rám ront. Annyira belém ivódott ez a kép, hogy amikor valóban így történt, szinte öntudatlanul csináltam mindent. Nem én vertem meg őt, hanem ő saját magát. Én még csak három éve bokszolok, és soha nem ütöttem ki senkit, legfeljebb véletlenül, remélem, nem is fogok. Nem az én stílusom.

- Azt hittem, örülsz, hogy...

- Nem... Ne is folytasd. Éppen ellenkezőleg van. Nagyon sajnálom, ami történt.

- Sose képzeltem volna, hogy így beszél egy marcona bokszbajnok.

- Én? Hát annyira félelmetesnek látszom? Különben sem vagyok bajnok.

Erzsi elpirult.

- Mit mondjak erre? Tényleg nem vagy félelmetes, inkább olyan... - zavartan elhallgatott.

- Folytasd. Milyen vagyok? Lányos képű kamasz, igaz? Tudom, sokan mondják. Nem izgat. Na jó, eleget beszéltünk rólam, most te következzel. Kérdezhetek?

- Rendben van. Mire vagy kíváncsi?

- Mindenre. Például, jársz-e valakivel?

- Arra nincs időm, de ez egyébként sem tartozik rád.

Bence elengedte füle mellett a mondat második felét és folytatta a kérdést.

- Hogy-hogy nincs idő? Miért, mivel foglalkozol? Tanulsz?

- Első éves színinövendék vagyok. Most meglepődtél, igaz?

Bence inkább elkedvetlenedett, mint meglepődött.

- Szóval színésznő leszel? Akkor én aligha rúghatok nálad labdába. S én, bolond, azt reméltem... mindegy... hagyjuk. Nem érdekes. - Kisfiús arcára olyan őszinte szomorúság ült ki, hogy Erzsi megsajnálta.

- Félreértettél - mondta komolyan. - A színészet is csak egy szakma. S amint mondtam, még csak első éves vagyok, messze attól, hogy igazi színésznő legyek, addig ötször is kirúghatnak. Nálunk félévenként vannak a vizsgák, könnyen kirotálják a hallgatókat. A művészet nem olyan, mint a...

A tereméből hirtelen kitörő, óriási hangzavar hallatszott, s ez megszakította a beszélgetésüket. Az előcsarnokban lézengők a bejáratához tódultak. Bence is kíváncsian nyújtogatta a nyakát.

- Várj egy pillanatra, megnézem, mi van.

Kiderült, hogy a szuper-nehézsúlyú Toma, holtbiztos esélyesként kikapott. A harmadik menetben beleszaladt egy jobbegyenesbe és simán kiszámolták.

Bence felnézett az eredményjelző táblára és döbbenet láttát a számokat: a Vasmunkás 20:2-re győzött, vagyis egyedül ő nyert mérkőzést. Messziről látta, hogy az edzőjük haját tépi elkeseredésében. A Damjanich SE fennállása óta ilyen vereséget még soha nem szenvedett el.

- Ne haragudj - sietett vissza a lányhoz -, rohanok, fel kell mennem a ringbe. Tudod, az elején és a végén mindenki felsorakozik, a két csapat köszönti egymást. Így szokás. Muszáj ott lennem. A mester megölne, ha hiányoznék. A csapatunkat csúnyán elpáholták, én győztem egyedül. Megvársz?

- Nem tudom - húzta fel a vállát Erzsi. - Aputól is függ. Majd meglátom. Meg aztán, kérdés, van-e értelme egymás idejét rabolni. Menj csak, el ne késs a jelenésedről.

Bence zavartan toporgott, nem tudta, mit mondjon. Váratlanul Bandi bácsi, a gyúró ragadta karon és rárivallt.

- Fél órája kereslek! Gyere azonnal. A többiek már a ringnél sorakoznak - és húzta a fiút magával. Bence felemelte a kezét, a lány mosolyogva visszaintett.

- Várj meg! - kiáltotta Bence. - Átöltözöm és itt találkozunk. Ha te is akarsz...

- Jó - mondta a lány és maga sem tudta, miért, boldogan felkacagott.

A vérgőzös, kemény csaták színhelyén valami elkezdődött.

Tekintetük egybefonódott, s mindketten tudták, hogy összetartoznak.

*

Bence lassan, kényelmesen sétálva ballagott hazafelé. Munkából jött, s bőven volt ideje. Öt-re kellett edzésre mennie, s addig még maradt két teljes órája. Megállt egy kirakat előtt, de szinte nem is látott semmit: gondolatai Erzsi körül kószáltak. Vajon hol lehet most, mit csinál, s ami a legfontosabb: gondol-e ő is ugyanúgy rá? A meccs óta keveset találkoztak, sokkal kevesebbet, mint szeretne volna, de egyre jobban megértették egymást és ez volt a lényeg. A lány a félévi színészmesterség vizsgára készült, s nagyon izgult, mert, mint mondta, az első év az, amikor eldőlhet egész főiskolai jövője. Az utóbbi három napban csak telefonon beszéltek, akkor is kapkodva, rohanva, pár szót.

Ma este viszont találkozni fognak, ha minden igaz. Erzsi azt kérte, várja meg őt a főiskola előtt, s Bence valóságos lámpalázzal készült a találkozóra.

Az autószerelő műhelyben nagy hajtás volt egész napon át. Bence szerette a szakmáját és különösen a régi, muzeális kocsikat bütykölte szívesen. Ma azonban mindenféle gyorsjavítósokra állították rá, amit kevésbé kedvelt, de nem volt mese, minden kézre szükség volt. A műhelyfőnök kedvelte, jó szakembernek tartotta, fiatal kora ellenére.

- Östehetség a fiú - szokta mondogatni -, egyszer még jó mester lesz belőle. Belelát a motor szívébe és rögtön megérzi, hol fáj.

Természetesen szóba került legutóbbi győzelme, bár a srácok közül senki sem látta a mérkőzést, csak az újságokból értesültek Bence szenzáció számba menő sikeréről. A fiú nem szívesen beszélt munkahelyén a bunyóról, mert attól tartott, dicsekvésnek veszik, ráadásul Surányi, aki állítólag maga is boksztolt hajdanán, s már látta Bencét néhányszor játszani, minden alkalmat megragadott, hogy gúnyolódjon lányos kinézetén. A legváratlanabb pillanatokban elengedett egy sumák balegyenest, vigyázva, nehogy eltalálja a másikat, de erre nem is volt sok esélye: Bence könnyedén elhajolt az ütés elől és vállat vonva, kelletlenül faképnél hagyta. Néha megtörtént, hogy ő is visszaütött, óvatosan és pillekönnyű legyintéssel, de éppen elég volt ahhoz, hogy megcsípje Sunyi - ez volt Surányi gúnyneve - orra hegyét. Ilyenkor nagy röhögéssel az egész műhely Sunyira rontott és ugratták, uszították, hogy csapjon oda Bencének. Sunyinak azonban volt annyi esze, hogy ő maga igyekezzon elnyomni ezeket a hangokat, mert tudta, ha komolyra fordulna a játék, csúnyán megjárhatná Bencével szemben.

Bence e pillanatban egy csodálatos Sony hifitornyot bámult sóvárogva és szomorúan vallotta meg magának, hogy belátható időn belül reménye sem lehet megvásárolni. Már sóhajtva tovább akart indulni, amikor valaki dörögve megszólalt mögötte:

- Szeretnéd?

Bence csodálkozva fordult hátra. Köpcös, feltűnően elegáns, középkorú, csokornyakkendős férfi állt a járda szélén, szájában vastag szivar lógott, húsos arcán barátságos mosoly terült szét. Bozontos szemöldöke összeért, s ettől a fekete szempár szúrósnak, erőszakosnak hatott. A férfi kedélyesen vállon veregette Bencét és még egyszer megkérdezte:

- Örölnél neki? Látom, a nyálad csurog érte.

- Elnézést - mondta kényszeredett udvariassággal Bence -, de azt hiszem, még nem találkoztunk. - Ki nem állhatta, ha a szurkolók úgy kezelték, mint saját tulajdonú, ismerős havert.

- Ki tudja? - nevetett az ismeretlen férfi. - Én már ismerlek, láttalak bunyózni. Nagyon tetszik a stílusod. A nevem Szalóki Pál, bár nem hiszem, hogy ez a név sokat mondana. Nem rég települtem haza Amerikából. Szervusz, Bujdosó - és kezet nyújtott.

Bence bizonytalanul fogadta a kézfogást és nem tudta, hogyan viselkedjék Szalókival, aki korban apja lehetett volna.

- Jó napot! - mondta végül. Visszategezni egy felnőtt férfit nem akart és nem is volt szokása. - Köszönöm az elismerést.

- Miféle elismerést? Egy szóval sem mondtam, hogy jó bokszolónak tartalak, csupán a stílusodat dicsértem. Tehetséges vagy, de egyelőre ez minden. Van még miben fejlődöd, nem is kevés. Most megsértődöttél?

- Nem, szó sincs róla - mosolygott a fiú. - Szeretem, ha valaki őszinte hozzám. Én sem tartom magamat vérbeli, jól képzett bokszolónak.

- Pedig Csátót könnyedén elintézted. Nem kis teljesítmény.

- Belerohant az ütésbe. Életemben először ütöttem ki valakit ringben.

- Hogy-hogy? - kérdezte Szalóki és a hangjában volt valami vérlázítóan csúfondáros. Bence megérezte, de nem akarta kiélezní a beszélgetést - Sajnálod az ellenfeleidet? Vagy nincs elég erő a kezekben?

- Nem tudom... Utálom a kegyetlenséget. Ellenkezik a természetemmel.

- Értem. Nem mondom, szokatlan ilyesmit hallani egy bokszoló szájából, de rendben van, elfogadom. Ilyen is kell. Persze, ha vinni akarod valamire, a mutatós technika, a játékosság kevés. Ütni kell, kis barátom. Nagyokat kell ütni! Egyetlen komoly balegyenes többet ér, mint ez a hifitorony. Kettőt is vehetsz az árából.

- Ezt nem értem - Bence olyan álmélkodó arcot vágott, hogy Szalóki hangosan felkacagott. - Nem szeretem, ha kinevetnek. Inkább magyarázza meg.

- Rendben van - mondta Szalóki, nagy nehezen elfojtva a kacagását. - Tetszik nekem, hogy ilyen ártatlan vagy. Szóval, ha megversz egy bizonyos illetőt, szabályosan, ringben, de nem három, hanem négy menetben, tied ez a torony. Áll az alku? Gyere, ülünk be valahová és megbeszéljük.

- Fölösleges, megbeszélhetjük itt is, nemigen szoktam presszókba járni. Szóval hogy érti azt, hogy négy menetben?... És kiről van szó? Tudhatom a nevét? Hol játszik?

- Tulajdonképpen sehol. Fogalmazzunk úgy, hogy ez lenne az illető első pénzdíjas meccse. Neked gyerekjáték legyőzni. Nem ellenfél.

- Akkor mire jó az egész? Magának miért éri meg, hogy egy ilyen drága készüléket adjon azért, hogy egy kezdőt megverjek. Nem is lenne sportszerű.

- Én nem mondtam, hogy *teljesen* kezdő. S hogy miért éri meg nekem, az az én dolgom. Talán mert szeretem a szép bokszt és meg tudom fizetni. Mondjuk holnap eljössz a lakásomra, az alagsorban van az edzőterem, ott egy szorító, leszünk vagy húszan-harmincan. Négy menetet csináltok. Nem kell agyonverni a srácot, csak eljátszadózol vele. Egy kicsit meg kell leckéztetni, hogy szokja a profiszintet, s hogy ébredjen rá saját hibáira. Négy menet, neked meg se kottyán, még egy kiadós edzéssel sem ér fel, és ott fog rád várni ez a csodamasina. Kizárólag rajtad múlik.

Bence hitte is, meg nem is Szalóki szavait. Az jutott az eszébe, hogy amire kéri, szabálytalan, de a csábítás túl erős volt. Ilyen könnyen, szinte potyán megszerezni ezt a remek gépet!... Hát lehet ennek ellenállni?

- Komolyan beszél? Ha megtudják, hogy...

- A lehető legkomolyabban beszélek. S miért tudnák meg? Én nyilván nem mondom el, s te is tartod a szádát.

- Tudomásom szerint nálunk egyelőre tilos a profibokszt.

- Pontosan, *egyelőre*. Elárulom, hogy már kész az új törvény, amiben engedélyezni fogják, én csak egy kissé elébe megyek a dolgoknak, hogy úgy mondjam, előkészítem a terepet. Nos, hogy döntesz?

- Hát nem is tudom... - dadogta zavartan Bence. Titokban a Sonyra sandított. Szalóki követte a tekintetét és azonnal lecsapott:

- Ha akarod, bemegyünk és előtted kifizetem. Beteszem a kocsimba, hazaviszem, de csak a meccs után kapod meg.

Bence megingott. Hiába keresett kibúvót, Szalóki ajánlata szíven találta.

- Hány kiló a srác? - kérdezte.

- Nyugi, egy súlycsoportban van veled.

- S mi van, ha nem bír ki négy menetet?

Szalóki apásan megsimogatta Bence arcát és nagyot nevetett.

- Ki fogja bírni. Muszáj! Ha én azt mondom, hogy bírja ki, akkor ott általában nincs mese. Ha pedig mégse, nos, annyi baj legyen. Máskor majd jobban vigyáz. Nesze, itt a névjegyem, remélem, könnyen odatalálsz. Találkozunk holnap este hatkor. El ne késs! És ne feledd: egyedül gyere! Az edződnek semmiképpen sem szabad tudnia a dologról.

Bence idegenkedve forgatta a névjegyet. Pasaréti út... igen, hát persze, hogy odatalál. De vajon szabad ezt? Már éppen visszakozni akart, amikor rádöbrent, hogy egyedül ácsorog a kirakat előtt. Szalóki felszívódott, Bence észre sem vette, mikor ment el és milyen irányba, anélkül, hogy az üzletbe betette volna a lábát.

Lehet, hogy szélhámossal van dolga, és az egészből nem igaz egy szó sem?

- Mindegy - gondolta -, majd holnap elválik. Elmegy erre a Pasaréti úti címre, aztán majd meglátja, mi lesz. Nincs veszíteni valója.

*

Az edzésen Bence ímmel-ámmal végezte a munkát. Már a bemelegítésnél többször rászólt Kánok Feri bácsi, az edző. A maga harmincöt évével még jócskán versenykorban volt, időnként, ha úgy hozta a helyzet, maga is beszállt egy-egy csapatbajnoki mérkőzésen, váltakozó sikerrel. Az edzéseken rendszeresen kesztyűzött, hogy formában maradjon.

- Mi van veled, Bence? Ne lazálj itt nekem! Fejedbe szállt talán a dicsőség? Legalább árnyékolj, ha már ugrókötelezni lusta vagy. Vagy menj rá a zsákra, csak csinálj valamit.

- Ne haragudjon, mester, nem érzem jól magam. Egész nap hajtottam, hullafáradt vagyok és sietek. Találkoznom kell valakivel. Engedjen el korábban, ha lehet.

- Lány? De őszintén!

Bence zavartan hallgatott.

- Értem. De ha nem dolgozol, holnap sokkal rosszabb lesz.

Bence feje búbjától a talpáig elvörösödött, mint akit rajtakapnak valamin.

- Hogy... hogy érti azt, hogy *holnap*? - dadogta.

Úristen, csak nem sejt valamit a mester?

De Kánok már elfordult, s ment is, mert a ringben most kezdődött egy edzőmeccse, az ellenfél türelmetlenül, fejevédőben toporgott.

- Ne engedj le - szólt vissza a vállán keresztül -, így sosem fogsz előbbre jutni. Eredj zsákolni, aztán Balog Lacival játsszatok tíz percig, folyamatosan, megállás nélkül. Óvatosan, nehogy összeverjétek egymást! Vigyázz a szemére, még nem gyógyult be teljesen.

Erzsi ragyogó arccal lépett ki a főiskola kapuján és odafutott a fiúhoz.

- Szia! Sikerült! Gratulálhatsz, a tanár megdicsért, a többiek is azt mondták, jó voltam. Hová megyünk? Nem maradhatok sokáig, még ma este be kell vágnom két Radnótit.

- Hogy...? - bambult Bence. - Mit kell bevágnod?

- Két verset. Nem mondd, hogy nem ismered Radnóti Miklós nevét.

- Dehogynem - nevetett Bence -, csak olyan furcsán mondtad. Két Radnótit rendel, kísérővel!
- tréfálkozott, szándékosan eltúlozva a lány hangsúlyát. - Gyere, siessünk, szeretnék mutatni valamit.

- Mi az? - kíváncsiskodott Erzsi. - Hű, de titokzatos vagy!

- Menjünk! Eláll szemed-szád, ha meglátod.

A Sony a kirakat közepét foglalta el és Bence úgy mutatott rá, mintha ő csinálta volna. A kirakat többi részét pillantásra sem méltatta.

- Na, mit szólsz? Tetszik? - kérdezte büszkén.

- Hát persze - vonta meg a vállát Erzsi. - Klassz. Ezért cipeltél ide, hogy megmutasd?

- Igen. Ha akarom, holnap este az enyém lehet. A *mienk*! - tette hozzá és megölelte a lány vállát, de az elhúzódozott.

- Ennyi pénzed van? Mintha azt mondtad volna, hogy ruhát akarsz venni. Nem hiszem, hogy ez most a legsürgősebb. S mit jelent az, hogy a mienk? Nem vagyunk élettársak.

- Jó, jó, ne kapd fel a vizet - csitította Bence. - Egyszerűen jólesik kimondani, hogy valami a kettőnké, hogy a *mienk*. S nem a ruhapénzből akarom megvenni. Ennyi pénz nincs is a világon. Egészen másról van szó, erről szeretnék beszélni veled. A véleményedre van szükségem, nem akarok marhaságot csinálni. Figyelj... - és sétálás közben elmesélte a Szalóki-val történt beszélgetésüket. - Nos, mit szólsz hozzá? Elvállaljam?

Erzsi töprengve kaparászta a betont cipője orrával és sokáig hallgatott. Amikor megszólalt, nagy barna szemei aggódva néztek fel a fiúra.

- Profi akarsz lenni?

- Dehogyan akarok! - tiltakozott Bence. - Egyetlen edzőmérkőzésről van szó, egy kezdővel.

- S azért kapsz ilyen méregdrága készüléket? Nem létezik, nekem itt valami bűzlik.

- Pedig így van. Szalókinak ez zsebpénz. Nem tétel. Tele van dollárral.

- Látom, nagyon szeretnéd. Tulajdonképpen mit vársz tőlem? Megnyugtatót? Beleegyezést? Hogy vegyem le a felelősséget a válladról? Miért nem döntesz magad?

- Mert... mert... - Bence zavarba jött. - Nem is tudom. Azt hittem, örülsz, ha megosztom veled a dolgaimat. Ha nem akarod, felejtsem el, te sokkal fontosabb vagy.

- Köszönöm - válaszolta Erzsi meghatódva. - Olyan gyerek vagy, Bence, de így szeretlek, ilyen kölyöknek. Miattam nem kell lemondanod a Sonyról, ha annyira ragaszkodsz hozzá. Csak féltetek, nehogy belekeveredj valamibe, ami méltatlan hozzád. Kérlek, vigyázz magadra, légy nagyon óvatos. Sokat olvastam ilyenekről, és apu is rengeteget beszélt róla. A profiboksznak is megvan a maga alvilága, s mindig így kezdik, kicsiben Először egy Sony.... Szalóki Amerikában tanulta ki, hogyan kell lépre csalni és bebolondítani tapasztalatlan fiatalokat. Azt elismerem, hogy egy edzőmérkőzés még nem a világ és nem a fertő közepe, de ígérd meg, hogy mielőtt további lépésekre köteleznéd el magad, szólsz nekem. Rendben?

- Ígérem! - emelte tréfás ünnepélyességgel esküre a kezét Bence. - Asszonyom, az ön kívánsága számomra egyenlő a paranccsal. Mehetek mosogatni? - vágta haptákba magát.

- Bolond! - kacagott Erzsi és belekarolt a fiúba. Bence nem törődve a lány tiltakozásával, megcsókolta a száját. Erzsi kuncogva ellenkezett: - Uram, utcán nem ismerkedem! Kivéve... - mire újabb csók következett.

Nagyon szerették egymást.

*

A megadott házszám alatt kétemeletes, modern házat talált, a legnagyobbat a Pasaréti úti családi villák között. Már messziről könnyű volt felismerni: a ház előtt jobbnál jobb nyugati autók parkoltak saroktól-sarokig. Kaputelefonon kellett felszólnia, bentről nyitották ki a széles bejárati kaput. Kacsaringós lépcső vezetett fel a verandához. Sok vendég lehet - gondolta Bence, amikor becsöngetett.

Széles vállú, tar koponyájú férfi nyitott ajtót. Gyanakodva méregette Bencét és rekedt hangján megkérdezte:

- Mi van? Kit keres?

Bence bemutatkozott és átadta a névjegyet. Nem valami meleg, barátságos fogadtatás - fanyalgott magában.

- Szóval te volnál az, aki megverte Csátót? - kérdezte lekezelően a férfi. - Gyere utánam - és hátra sem nézve elindult az épület mögé.

Megkerülték a házat és egy alacsony, oldalsó ajtón léptek be. Az alagsorba csigalépcső vezetett. Szűk kis szobába jutottak, ahol alig volt berendezés: mindössze egy heverő, két szék, asztal és egy kopott szekrény. Az asztalon bandázs, kesztyű, nadrág és egy pár bokszcipő volt kikészítve. Más semmi.

- Öltözz át - vetette oda a férfi. - Majd szólnak, ha te következel.

Bence kellemetlenül érezte magát, nem ehhez volt szokva. Már megbánta, hogy belement a játékba, és mindenféle kibúvókat keresett.

- Hol van a ring? És hol az ellenfelem? Szeretnék bemelegíteni.

- Nyugi, öcsi, minden rendben lesz, nem kell berezelní. Itt melegíthetsz.

- Nincs fejjvédő... trikó.

- Nem kell fejjvédő... se trikó.

- A szabályok előírják...

- Sok a szöveg, öcsi. Öltözz és készülj. Nálunk szabályok sincsenek. - mondta nyersen a férfi és kiment a szemközti ajtón. Bence odaugrott ahhoz, amin bejöttek és döbbsenten tapasztalta, hogy zárva van.

- Hová kerültem? - sajdukt fel benne a kérdés.

Lehet, hogy Erzsinek volt igaza? Mindegy, olcsón nem adja magát.

Gyorsan átöltözött, közben igyekezett megmozgatni az izmait. Erőtéljes árnyékolásba kezdett és körbetáncolta a szobát. A bandázs keményebb volt a megszokottnál, nehezen tekerte fel, a kesztyűvel azonban végképp nem boldogulhatott. Valaki majd csak jön és segít. Ha legalább az edzője, vagy Dodó bácsi itt volna! - sóhajtott fel és érezte, hogy elfogja a jól ismert versenyláz. Vajon a srác, akinek az edzőpartnere lesz, most ugyanezt érzi? Izgul-e ő is? Pedig, ha tudná, hogy nincs miért, hiszen megígérte, hogy nem veri agyon, elvégre kezdő. Persze, honnan tudhatná? Azért egy kicsit megszorogatja. Ha profi akar lenni, nem árt, ha előre belekóstol, mi vár rá a hivatásosok világában. Ott nem lesznek ilyen kímélettel iránta.

Ide-oda mozgott, villámgyors sorozatokat ütött a levegőbe, rugózott, majd tovább árnyékolt, míg végre nyílt az ajtó és két újabb ismeretlen lépett be rajta, kezükben nagy dobozt hoztak. Bence arca felderült: a doboz oldalán a hön áhított Sony fotója volt látható. Szó nélkül letették, végigmérték a melegítő Bencét, összevgyorogtak és kimentek.

Most Szalóki jött be. Szokása szerint roppant elegáns volt, szmokingot viselt és arany szipkából szívta finom illatú szivarját.

- Ez igen - mondta köszönés helyett. - Látom, rendes gyerek vagy. Hogy érzed magad?

- Jól, köszönöm. Csak furcsa, hogy itt kell dekkolnom. A kesztyűmet nem köthetem be egyedül. Nincs ringsegéd. Már ne haragudjon... Ráadásul egy magánházban udvariasabban is fogadhatnák az embert.

- Nyugalom, fiacskám, azért vagyok itt. Majd én leszek a ringsegéded. Megfelelek? - és élesen felnevetett.

- Nincs fejjvédő... se fogvédő... - sorolta Bence a kifogásokat - Az a nagy melák, aki bevezetett ide, azt mondta, itt nem szokás.

- Így van. Tudod, ezek nem igazi meccsek, csak afféle játszadozások, ahol a szabályokat nem vesszük olyan szigorúan, mint egy hivatalos mérkőzésen. Remélem, nem félsz?

- Azt mondta, Szalóki úr, hogy egy kezdővel kell játszanom. Mi a neve?

- Ejnye, látod, el is felejtettem. Fontos ez? Sajnos, változott a helyzet, másik ellenfelet kapsz. Az előző gyerek lemondta a meccset. De bizonyos értelemben ez is újoncnak tekinthető, mivel ez lesz az első pénzdíjas meccse. Ilyen alapon, ha szigorúan vesszük, te is kezdő vagy, nem igaz - heherészett kedélyesen Szalóki. - Az viszont tény, hogy a mai srác nem egy ilyen kis vacak masináért verekszik, mint te, hanem pénzért, kispajtság, igen-igen komoly pénzért. Ha győz, egy százas üti a markát.

- Egy százas...? - hebegte Bence értetlenkedve.

- Igen. Százezer forint.

Bence körül megfordult a szoba. Alig kapott levegőt.

- Atyaúristen! Hogy létezik ez? Azt mondta, csak egy edzőmérkőzés lesz...

- Igen, az is lett volna, ha ugyanaz a fickó marad, akit eredetileg akartam. Elismerem, hogy így kissé más a helyzet. Nos, lásd, kivel van dolgod: ha megvered az emberemet, ha kiütöd az első menetben, tied a pénz.

Bencében meghűlt a vér.

- Ezt nem mondja komolyan, ugye?

- A legkomolyabban! Ha akarod, írásba adom. Nézd, itt van egy szerződés, csak alá kell írnod, s attól a pillanattól kezdve nekem bonyózol, profi leszel. Az egyesületedet bízd rám, az az én gondom. Nos? Aláírod? Kell a pénz?

Bencének már moccant volna a keze, amikor felvillant előtte Erzsi aggódó tekintete, s hogy mit ígért a lánynak. Ez visszarántotta a valóságba.

- Ne haragudjon, Szalóki úr, talán majd legközelebb. Remélem, nem okozok csalódást így se. Várjuk meg ezt a meccset.

- Ahogy akarod, fiú. Részemről áll az ajánlat. Ha kiütöd az első menetben a srácot, tied a dohány az utolsó fillérig. Persze, ha lehet, húzd ki a négy menetet, hadd szórakozzanak a vendégeim. Na, nézzük azt a kesztyűt... Te következel.

*

Bence igencsak meglepődött, amikor beléptek a teremnyi méretű alagsori helyiségbe, ahol középen fel volt állítva a ring. Talán ha 30-40 ember lehetett, a levegőben úszott a cigarettafüst, az asztalokon különféle italok, egy férfi ölében derékig meztelen nő hevert és zavar-talanul csókolóztak. A többiek rájuk se hederítettek, mindenki Bencét bámulta, akinek egy pillanatra földbe gyökerezett a lába a hihetetlen látvány láttán. Szalóki megbökte, mire kissé bizonytalan léptekkel elindult a ring felé. A kék sarokhoz terelte Szalóki, a piros sarokban már ott ugrált az ellenfél, neki háttal.

Nem úgy nézett ki, mintha igazából kezdő volna.

A kötélbe kapaszkodva rugózott és a sarokpárnát verte villámgyors, kemény sorozatokkal. Valahogy nagyon ismerősnek tűnt a mozgása, még így, hátulról nézve is. Izmos teste megfeszült, vékony ökölvívó lábai pillekönnyen libbentek. Bencének megbicsaklott az önbizalma, de szó nélkül mászott be a kötelek közé. Visszaút nincs. Vár rá a Sony!

S ekkor az ellenfél megfordult és egymásra meredtek.

A piros sarokból saját edzője, Kánok Ferenc bámult rá halálsápadtan!

Szalóki figyelte az arcokat, látta, hogy fehéredik el a két bokszoló és nagyon élvezte a helyzetet. A ring közepére sétált, mikrofont vett elő a zsebéből és lazán beszélni kezdett.

- Hölgyeim és uraim, tisztelt vendégeim, kedves barátaim! Ma este rendkívül érdekes csemegeben lesz részünk, amikor is a mester és tanítványa mérkőzik egymással. Piros sarokban az egykori országos bajnokot, Kánok Ferencet látják, aki jelenleg edzőként tevékenykedik, de még nem vonult vissza végérvényesen. Híresen kemény öklű versenyző, bizonyára sokan emlékeznek még nagyszerű mérkőzéseire. Ellenfele, Bujdosó Bence, egyben tanítványa, még alig lépte át huszadik életévét, ökölvívói pályafutása elején tart, de ez senkit ne tévesszen meg: egy héttel ezelőtt úgy ütötte ki a verhetetlennek hitt Csatót, akit valamennyien jól ismerünk, mint amikor egy apuka elfenekeli a kisfiát. Kék sarokban tehát a nagy Csatót legyőző Bujdosó Bence! Tapsoljuk meg a versenyzőket! Négy menetes küzdelem következik, pehelysúlyban. Engedelmmükkel, magam töltöm be a bírói tisztet. Figyelem, közép! Kézfogás!

Bence most kezdett felocsúdni a döbbenetből.

Ezek itt becsapták, hülyére vették! Nyilvánvaló, hogy nincs esélye Feri bácsival szemben, ráadásul úgy fogja kirúgni őt az egyesületből, mint a rongyot. Amatőr versenyző nem bokszolhat pénz... - de máris megakadt a gondolattal.

Hiszen a mester is tilosban jár! Előre tudta, kit hoznak eléje, biztosra akar menni! Százezer forint a tét, nem szabad kockáztatni. Hát persze! Ezért mondta az edzésen, hogy *holnap nem lesz formában*. Micsoda aljasság! - robbant fel agyában a düh.

Kézfogáskor Kánok odasúgta Bencének:

- Az anyám emlékére esküszöm, nem sejtettem, hogy te leszel az ellenfél. Ha tudom, nem vállalom. Ne haragudj rám. Muszáj, hogy leüsselek. Kell a pénz, beteg a fiam.

Bence hitte is, nem is edzője szavait.

Lehet, hogy mindkettőjüknek hazudtak? Most mi legyen? Hagyja magát azonnal kiütni, legalábbis megijátszani a kiütést, vagy vegye komolyan a meccset és próbálja meg a lehetetlent: kihúzni a négy menetet? Melyik a jobb Feri bácsinak?

Egy biztos: neki itt és most nem szabad győznie, még véletlenül se, ha képes volna is rá, bár erre a legcsekélyebb reménye sincs.

Megszólalt a gong, Szalóki nagyot kiáltott:

- Első menet! Boksz! - és felemelt kezével jelezte, hogy kezdhetnek.

Kánok nem sokat figurázott, hanem azonnal támadásba ment át, beteretelte Bencét a sarokba és irgalmatlanul megsorozta. Az nem tudott mást tenni, mint kettős fedezékbe húzódott és megpróbált elhajolgatni, de így is rengeteg ütés beszédett. Nagy nehezen sikerült átbújni ellenfele karjai alatt és középre táncolt, de érezte, hogy a másik roppant erejével aligha fog bírni, hiába veszi elő összes technikai trükkjét, elegendő egyetlen nagy ütés, s neki vége. Ez a meccs nehezebb lesz, mint a Csató elleni, mert Feri bácsi ismeri, akár a tenyerét, hiszen ő tanította mindenre. Nem is baj - gondolta elkeseredve -, kapja meg a vérdíjat, ha annyira szüksége van rá, de valami neki is kijár. Mégse szép a mestertől, hogy ilyen kíméletlen.

Egyenesekkel próbálta feltartani Kánokot és azonnal oldalra lépett, ahogy tőle tanulta, nehogy a másik keresztbeverje egy széles balcsapattal. Kánok bosszúsán fordult utána, jobbkezét lelógatva. Bence ballal cselezett, Kánok jobbra hajolt, megfedkezve tanítványa kedvenc ütéséről, így pontosan belefordult a fiú kemény, szűken bevitt balhorgába. Kánok körül elfeketült a terem és arccal előre zuhant.

- Gyönyörű! - kiabálták a nézők. - Tökéletes! Ez igen!

Szalóki mérgesen, aggódó képpel számolt, közben halkan szidta a földön fekvő versenyzőt.

- Felkelni!... három... a kurva szentségít, azonnal kelj fel... négy... állj fel, vagy beléd rúgok... öt...

Bence a semleges sarokban várakozva hökkenten figyelte, hogy a mestere kínkeservesen tápáskodik és a fejét rázza. Nyolcra úgy-ahogy rendbe jött, de szemei zavarosak voltak, s még tántorgott. Egy igazi meccsen a vezetőbíró azonnal leállította volna a mérkőzést.

- Bokszt! - csattant Szalóki hangja és a két versenyző folytatta a küzdelmet.

Kánok most már óvatosabb volt. Lassan körözve szurkálta a levegőt és mélyen a kesztyűi mögé húzódott. Várta a megfelelő pillanatot, amikor robbanthat.

Ugyanezt tette Bence is, de el volt szánva, hogy bárhonnan érkezik is az ütés, nem fogja védeni, hagyja, hogy a mester földre vigye őt. Így kívánja a tisztelet, meg a helyzet fonáksga.

Kánok jött is előre, megeresztett egy hatalmas jobbegyenest, de rövid volt, valószínűleg az iménti leütés hatása nyomán még nem tudta jól felmérni az ütéstávot. Bence kettőkkel válasszolt, ütései találtak, de egyik sem volt megrendítő erejű, ám épp elég ahhoz, hogy Kánokot felbőszítse. Óriási tempóval beugrott és szórta a horgokat - a levegőbe! Bence elhajolt, oldalra surrant, s már az ellenfél háta mögött várta, hogy az megforduljon. Szinte tudat alatt, a belérögzült reflex hatására lépett el és abban a pillanatban kivágódott a keze. Nem akart nagyot ütni, de a másik lendülete felfokozta, megsokszorozta az ütés erejét.

Kánok szemei felakadtak és rázuhant a kötélre.

Számolni kellett volna rá, de Szalóki intett, hogy folytassák, nem történt semmi.

Bence kénytelen volt tovább támadni. Még várt, hadd térjen magához a másik. Kicsiket ütött, szinte jelzésszerűen, mert nem akarta a magatehetetlen embert kivégezni, közben csodálkozott: ez lenne a híres Kánok, a KO-király, Csató elődje? Igaz, mostanában nem edz rendszeresen, csak a többiekkel foglalkozik, de akkor is... Ilyen bután belesétálni egy egyenesbe! Vagy ő volt olyan gyors?

Visszalépkedett középre, időt akart adni a mesternek, hogy összeszedje magát. Kánok a fejét rázta, nagy levegőket szívott, pontosan úgy, ahogy nekik magyarázta - aztán előre indult. Olyan erővel esett Bencének, hogy az megbotlott és a kötélre esett, ott megpördült és háttal az ellenfélnek, fél testtel kilógott a ringből.

S ekkor Bence hihetetlen dolgot érzett: Kánok hatalmas kalapácsütéseket mért a feje tetejére, ami a lehető legszabálytalanabb, és szigorúan tilos, mert könnyen végzetes agyrázkódást okozhat. S Kánok ütései egyre záporoztak Bence koponyáján, hiába próbálta kesztyűvel védeni magát. Végre sikerült visszafordulnia, de ekkor Kánok leguggolva, szándékosan, kegyetlen nagy ütéssel vitt be Bence ágyékára. Mélyütés volt, egyértelműen, de Szalóki vagy nem látta, vagy nem akarta látni, mert engedte tovább a mérkőzést, sőt mintha még vigyorgott volna is a jeleneten. Bence a fájdalomtól nyöszörögve összerogyott és kezével jelezte, hogy időt kér, az ütés szabálytalan volt, ám Szalóki nyugodtan, kényelmesen számolt, rá se pillantott Kánokra, nem figyelmeztette, sőt még a semleges sarokba sem küldte el.

- Szóval, így állunk! - eszmélt rá Bence a kegyetlen igazságra.

Itt most életre-halálra megy a játék, s neki ehhez kell asszisztálnia? De miért nem mondták meg előre, becsületesen, őszintén, s akkor vagy vállalja vagy sem, de legalább tudja, mire számíthat.

- Hát nem! - ugrott elő lelke legmélyéről a megsértett sportoló-hiúság. Ilyen könnyen nem hagyja magát legázolni, hogy azok ott lenn, ivás és zabálás közben rajta röhögjenek. És Feri bácsi... a példakép! Ezt megkeserüli!

Megvárta a nyolcat és akkor felállt. Kánok közvetlen közelben lihegve állt, és várta, hogy a bíró jelt adjon, s amikor Szalóki szólt: Bokszt! - azonnal rávetette magát.

Ám Bence számított erre, lebukott és oldalra lépve fogadta Kánok rohamát. Hagyta, hogy kivezesse az ütéseit, így a lendület ereje megduplázódott. Bence fordulásból, alulról felfelé irányított lengővel keresztbe verte Kánokot, aki ettől megtántorodott, de összeesni nem volt ideje: Bence rátapadt és fergeteges sorozásba kezdett: felváltva vitte be az ütéseit fejre és gyomorra, majd ismét fejre; Kánok magatehetetlenül imbolygott és halkán nyögte:

- Elég, hagyd abba, feladom!

Bence azonnal sportszerűen hátralépett, ám ekkor Kánok jobbkeze kiröpült, egyenesen Bence arcába, s el is találja, ha a fiú csodálatos reflexe nem rántja oldalra a fejét.

Ez volt az a pillanat, amikor Bujdosó Bence elfelejtette, kivel áll szemben, s hogy mit ígért Erzsinek. *Csak* bokszoló volt, aki győzni akart és bosszút állni az ellenfél aljassága miatt.

Kibújt Kánok jobbja alól, még háritott egy gyilkos balhorgot, aztán teljes erejéből, derékből ráfordulva, iszonyatos jobbfelütést vitt be Kánok állcsúcsára.

Elég is volt ennyi.

Mint egy darab fa, Kánok elvágódott és nem is kelt fel, hiába biztatta Szalóki ordítva. Úgy kellett ölben kivinni a ringből.

Az első menetből még hátra volt tizenöt másodperc.

Az úri közönség felugrott és rikoltozva, kurjongatva tombolt, éljenzett. Bence undorodva nézte őket és nem integetett vissza a győztes örömeivel.

Szégyellte magát, mint még soha életében.

*

Az öltözőben - ha annak lehet nevezni - Szalóki dühösen ripakodott Bencére.

- Te megőrültél? Négy menetről volt szó, arról, hogy leiskolázod, nem, hogy az első menetben kivered a szart az ellenfeledből. Elhiszem, hogy jó vagy, nem kell okvetlenül bizonyítani. Annyira kell a pénz?

- Miért nem mondta, hogy az edzőmmel kell játszanom?

- Miért kellett volna megmondanom? Számít az valamit?

- Hogyne számítana. Az ember nem áll le a mesterével verekedni,

- Mégis leütötted, mint a lovat.

- Én nem akartam, ő lépett bele az ütésekbe. Már régen nincs versenyformában. Csúnya, igazságtalan meccs volt. Ráadásul szabálytalankodott és maga tovább engedte. Nem igaz, hogy nem látta, hogy kalapácsokat üt és övön alul, mélyeket. Csoda, ha feldühített? De esküszöm, nem akartam ennyire megverni.

- Na ne etessük egymást édes fiam - gúnyolódott Szalóki. - Akkora rutinnal, mint az övé, meg kellett volna ennie téged. Ez is volt az elképzelés. Eljátszadozik veled, a vendégeim pedig szórakoznak és rá fogadnak. Erre jössz te és lemészárolod. Őszintén szólva, én se értem, mi

történt vele. Bár ami azt illeti, te se bántál vele valami jámboran, ritkán láttam így lecsapni embert. S még te jössz nekem itt holmi igazsággal? A pénz beszél, kispajtás, ott van az igazság, nem az edzőteremben és nem a ringben. Tanuld meg.

- Hol van most a mester? Szeretnék beszélni vele.

- Semmi akadály. Gyere velem.

Szalóki kinyitott egy csöppnyi oldalsó ajtót - Bence eddig észre sem vette -, hosszú folyosón mentek végig és beléptek egy szobába. Kánok a heverőn feküdt, homlokán lefagyasztott tejeszacskó. Mellette, riadt képpel, az a férfi tüsténkedett, aki beengedte a házba.

- Elképesztő - mondta Szalókinak fejcsóválva. - Ha nem láttam volna, el nem hinném az anyámnak se, hogy ez a lányos képű kis nyuszi verte laposra a haveromat. Fiú, belőled még nagy bunyós lesz, én értek hozzá.

Bence válaszra sem méltatta. Odaült Kánok mellé és bűnbánatos arccal mondta:

- Sajnálom, mester... De ismerje el, maga se volt valami rendes.

- Tudom... - nyögte Kánok és elfordította a fejét. - Tudom, ne is mondd, igazad van. Bocsáss meg. Nagyon nagy szükségem lett volna a pénzre. Az operációhoz... a fiam... ha nem sikerül megműteni...

- Hát megkapja, nem? - Bence kérdően nézett Szalókira, aki közönyösen vigyorgott.

- A pénz a tied, fiú. Te győztél. Megmondtam, ha az első menetben kiütöd, a tied. Persze, egy pillanatig sem hittem, hogy képes vagy rá. Mindegy, én korrekt vagyok. És tudod mit, a hifitornyodat is megkapod. Zabos vagyok rád, de megérdemled. Még találkozunk.

- Köszönöm... Szeretnék egyedül maradni a mesterrel. Ha lehetne...

Szalóki vállat vont, intett az emberének és kivonultak.

- Mester - mondta halkan Bence -, a pénz a magáé. Nekem nem kell. Ilyen áron nem.

- Szó se lehet róla. Győztél. Ha valamelyikünk tisztességtelen eszközökkel harcolt, az nem te voltál, hanem én. Igen, elismerem. Büszke vagyok rád, jobb vagy, mint a mestered.

- Nem igaz, nem vagyok jobb. Magát a fia iránti szeretet hajtotta, engem a félelem. Fogadja el a pénzt. Ígérem, a többieknek egy szót sem szólok az egésztől.

- Szavadra?

- Becsületszavamra!

- Köszönöm, Bence. Különb ember vagy, mint én.

- Ne mondjon ilyet, Feri bácsi. Elbízom magam. Viszlát az edzésen! - Úgy ment ki a kapun, hogy el se köszönt a házigazdától. Az utcán jutott az eszébe, hogy azért a Sonyt elhozhatta volna. Mindegy. Majd holnap telefonál.

*

A Duna felől lopakodó gyöngye szellő lágyan borzolgatta a szigeti fák leveleit. Ezen a részen kevesen sétáltak. Hallatszott a nagyréten futkározó gyerekek vidám kiáltozása, valahonnan messziről zene is átszűrődött felénk.

Egy padon ültek és gondterhelten néztek egymásra.

- Tehát a pénzt odaadod az edzőnek? Ez a végleges szándékod?

- Igen. Úgy érzem...

- No de Bence! Százezer forintról van szó! Nem sajnálod? Az a pénz téged illet.

- Igazad van, joggal tenném el, de biztos, hogy kiégetné a zsebemet. Feri bácsi jobban rá van szorulva, mint én. Megérdeklődtem, a kisfiát valóban operálni kell. Sürgősen.

- Akkor is - makacskodott harciasan Erzsi -, egy edző nem küzdhet aljas módon a tanítványaival. Miért nem mondta meg Szalóki, kivel kell mérkőznöd? Sejtettem én, hogy valami nem stimmel, nem hiába aggódtam érted, látod, igazam lett. Egy nő megérzi az ilyet. Olyan ez, mint a tiltott kakasviadal. Legközelebb...

- Nem lesz legközelebb - szakította félbe Bence határozottan. - Azon gondolkozom, hogy végleg abbahagyom a bunyót. Elegem van. Megundorodtam az egészből.

- Ezt neked kell eldöntened. Én nem szólok bele, ez a te magánügyed. Csak nem értem, miért beszélsz így. Nem ebből a titkos bokszbarlangból áll az ökölvívás. Válaszd külön a valóságot Szalókitól. A Sonyt elfogadtad...

- El. Meg is bántam. Nem kellett volna. Legszívesebben el se mennék érte.

Erzsi megfogta Bence kezét és arcához szorította.

- Azért, tudod, rendes srác vagy. Kevesen mondanának le ennyi pénzről, pusztá becsületeségből. Ezt szeretem benned. Ha ilyen tudsz lenni az anyagiak terén, ugyanilyen vagy minden más vonatkozásban is. Most egy kissé úgy nézek rád, mint egy romantikus színdarab hősére, te vagy az én a gáncsnélküli lovagom. Szeretlek, Bujdosó! Érted?

- Én is szeretlek... - akarta mondani Bence, amikor egy durva hang reccsent mögöttük.

- Turbékolunk, turbékolunk?

Erzsi riadtan fordult hátra. Három bőrruhás, tarajos frizurájú, meglehetősen vékony dongájú legényke lépett ki a bokorból, öntelt, pimasz vigyorral az arcukon. Mindhármuk kezében rövid, hajlékony, fémes kábeldarab feketéllett fenyvegetően.

- Mi van, bébi, nem tetszik a fazonunk? - kérdezte vihogva a legmagasabb. - Csak nem ezzel a kislánypofával akarsz hetyegni? Neked férfira volna szükséged. Mi jobbak vagyunk, nem fogod megbánni, ha velünk jössz. Tudunk egy klassz helyet.

- Gyere - állt fel komoran Bence -, menjünk innen.

- Becsináltál, öcsi? - kérdezte a középső tarajos. - Félsz, hogy meghúzzuk füledet, mi?

- Igen - bólintott Bence -, félek. Be vagyok gyulladva. De nem tőletek, hanem magamtól. Gyere, Erzsi. Semmi kedvem belekeveredni még egy utcai verekedésbe is. Már csak ez hiányzik. És pont a szigeten.

Erzsi csodálkozva bámult Bence haragtól sápadt arcába.

- Tényleg félsz ettől három gilisztától?

- Nem szabad verekedni. Eltilthatnak...

- Sehova nem mész, kispajtás - állt eléjük a vezér. - Szépen elballagsz velünk és végignézed, hogy tanítjuk meg a csajodat szerelmeskedni. S ha nem tetszik...

- Nézzétek, kötelességem elmondani, hogy bunyózok. Számítsatok rá, hogy...

A bandából ismét kitört a röhögés.

- Srácok, vigyázzunk - vezényelt a főtarajos -, a kisfiú látott bokszkesztyűt a tévében. Ne szaladjunk el? Vagy inkább magyarázzuk el neki, hogy azzal ütni szokás? Na rendben van, leléphetsz, de a csaj velünk marad. Tűnés! Nem hallod, mit mondtam? Eltűnni a francba, mert lecsaplak, mint a gyalogbékát - és jobbkezevel Bence felé sújtott.

A következő pillanatban a lábuknál feküdt: Bence egy villámgyors és nem is túl erős egyenes-sel állon vágta, s már fordult volna a másik kettő felé, de azok halálra rémülten meredtek a földön elterülő vezérükre, aztán, mint a nyúl, futásnak eredtek.

Bence leguggolt az ájult fiúhoz és az arcát veregette.

- Magadhoz térhetsz, nem bántalak. A haverjaid amott szaladnak, mehetsz, még utoléred őket. Nyomás, amíg szépen mondom.

A tarajos szeme sarkából gyáván felnézett Bencére, kezével letörölte az orrából szivárgó vért és egész testében remegve, gyerekesen elbőgte magát. Támolyogva felállt és vissza-visszanézve tétován nyomába eredt a többieknek. Néhány lépés után ő is futni kezdett.

- Menjünk - mondta kedvetlenül Bence. - Ne haragudj, hogy ilyen kellemetlen, hülye helyzetbe hoztalak. Máskor jobban vigyázok.

Erzsi tágra nyílt szemekkel, szótlánul követte a fiút. Félve belekarolt és hízelkedve suttogetta, csak úgy, bele a levegőbe:

- Csodálatos volt! Egy villanás... akár a moziban. Az ember tényleg nem nézné ki belőled. Ha elmesélem a lányoknak, megőrülnek az irigységtől.

- El ne mondd nekik, az ég szerelmére! - könyörgött Bence. - Egyéb se kellene. Nincs utálatosabb, mint amikor egy bunyós visszaél a tudásával.

- No de Bence, te engem védtél! Vagy hagyta volna, hogy ezek az állatok magukkal cipeljenek? Mi a fontosabb, én, vagy a sportkarriered?

- Nem erről van szó. Az természetes, hogy megvédelek, ha kell az életem árán is. Nem lett volna szabad vitába szállnom velük, hanem hagyni őket a fenébe, hadd dumáljanak, vagy nem ide jönni, hanem egy presszóba...

- Ilyen alapon soha ki sem mozdulhatnánk a lakásból. Huligánok a belvárosban is vannak. Túl komolyan veszed a szabályokat. Úgy is mondhatnám: túl becsületes vagy. De jól van így.

- Lehet, hogy igazad van - zárta le a vitát Bence. - Van kedved beülni moziba?

*

- Halkabban, nem akarom, hogy apád felébredjen, nincs valami jól - fogadta Bencét a mamája ajkára tett mutatóujjal. - Egy férfi keresett délután. Azt mondja, Szalókinak hívják. Hol voltál ilyen sokáig? Azelőtt nem maradtál ki éjjel tizenegyig.

- Moziban voltunk Erzsivel, anya, utána hazakísértem. Ne nyugtalankodj. Mondott valami mást is ez a Szalóki?

- Nem, semmit. Mondd csak, fiam, miféle lány ez az Erzsi? Sose beszélsz róla. Egyszer már felhozhatnád bemutatni. Apád is szeretné megismerni, kíváncsi rá és természetesen én is.

- Amikor akarjátok, anya. Gondoltam, megvárom, míg apa jobban lesz. Egyébként első éves színinövendék. Színésznő lesz.

- Ugyan, kisfiam, akkor jobb, ha már most lemondasz róla. Csak nem képzeled, hogy egy színésznő pont ilyen csóró kis autószerelőre utazik. Aztán tudod, milyenek azok a színészek...

- Miért, anya, milyenek? - kérdezte békülékenyen Bence.
  - Én nem ismerek egyet se, de hallok, amit hallok! Az arcukon fél kiló festék, s nincs egy őszinte szavuk, a szeretőiket hetente váltogatják. Nem hozzád való lány az, kisfiam.
  - Várd meg, amíg összeismerkedtek. Gondolhatnád, ha valóban olyan volna, az első találkozáskor faképnél hagyom. Én sem kedvelem a divatmajmokat. Erzsi nem olyan.
  - Jó, jó, te tudod, én nem akarok beleavatkozni, felnőtt lettél, azzal jársz, akivel akarsz, megvan a magadhoz való eszed. - fűjt visszavonulót Bujdosóné. - Az csak nem baj, ha féltetek? Honnan van ez az íz? Mi ez? - mutatott a Sony dobozára. - Az a férfi hozta, pontosabban a sofőrje cipelte be. Azt mondja, a tied. Ott hagytad valahol.
  - Igen, enyém. - Bence kedvetlenül nézte a papírdobozt, amibe a gép be volt csomagolva. Vajon okosan teszi, ha elfogadja? Vagy hallgasson a józan eszére és adja vissza? Ha nem így tesz, azzal elismeri, hogy olyan mérközést vívott, ami törvénytelen bérverekedés, s akkor lőttek a válogatottságnak.
  - Szóval honnan van? - firtatta a mama kitartóan.
  - Nyertem. Ez volt az első díj. - válaszolta Bence és mélyen elpirult.
  - Valami nem tetszik nekem ebben a dologban. Máskor érmet, legfeljebb egy serleget hoztál, nem egy ilyen méregdrága készüléket küldtek utánad.
  - Semmi baj, anya, ne aggódj. Megküzdöttem érte.
  - Nagyon kikaptál?
  - Dehogy! Győztem. Különben hogy adták volna nekem.
  - Na azért! - adta be a derekát Bujdosóné. - Hát persze, hogy győztél. Ki győzött volna?
- Megszólalt a telefon. Bence sietve felvette, hátha Erzsi az. Nem ő volt.
- Megkaptad? - kérdezte egy sima férfihang. Bence felismerte Szalóki hangját.
  - Meg, köszönöm - mondta kurtán.
  - Látod, én állom a szavamat. Ezután is állni fogom.
  - Nem lesz ezután - szakította félbe Bence.
  - Dehogynem lesz, kisfiam. Méghozzá hamarosan! Olvasd el a holnapi sportújságot, elsején megalakul a profi liga. Már ki is néztem az ellenfeledet. Könnyű eset, le fogod gázolni az első menetben, ugyanúgy, mint Kánokot. Meggyőződése, nincs nálad jobb pehelysúlyban.
  - Ne haragudjon, ez nem telefontéma. Viszonthallásra!
  - Várj, várj, hová rohansz! S az átvételi elismervény? Amíg nem írod alá, a pénzt nem kaphatja meg Kánok barátod, hiába voltál te a jószívű lovag. Tudod, a bürokrácia.
  - Rendben van, mikor és hol? - kérdezte szűkszavúan a fiú.
  - Holnap megvárlak edzés után. Jó?
  - Nem jó. Találkozzunk a Fény presszóban. Tudja, hol van? Nem akarom, hogy a többiek meglássák. Főként a mester.
  - A mester! - kacagott gúnyosan Szalóki. - Te vagy a mester, fiacskám. Ám legyen, holnap este hétkor a Fény-ben. Ott leszek. Egyedül gyere.

A presszóban sokan voltak, de sikerült szabad asztalt találni. Bence korábban érkezett, kért egy narancslevet és türelmesen várt. A szomszéd asztalnál bikanyakú izompacsirta két tátott szájjal figyelő lánynak mesélte nagy hangon legújabb szerelmi kalandját, az egész presszót betöltötte a harsogása. Többen rosszállóan odanéztek, de senki nem mert rászólni. Bencét is idegesítette a pasas hőzöngése és legszívesebben kiment volna, hogy a bejárat előtt várakozzék, de éppen ekkor lépett be Szalóki, egy kellemes külsejű, szemüveges férfi kíséretében.

- Dr. Bárándi. Az ügyvédem. - mutatta be a férfit Szalóki, miközben helyet foglaltak.

- Ismerem magát - hajolt közel Bárándi és Bencét megcsapta valamilyen édeskés, nőies parfüm illata. - Láttam játszani, gratulálok. Nagyon tehetséges ökölvívónak tartom, mondhatni, zseniálisnak. Nekem ehhez van szemem.

- Köszönöm - morogta Bence és nem nézett az ügyvédre. Jött a pincér, felvette a rendelést - narancslé, két kávé, Szalókinak egy dupla konyak. Szalóki megjegyezte:

- Narancslé? Nagyon helyes. Szeretem, ha a versenyzőim...

- Nem vagyok a versenyzője - mondta Bence dacosan. - Jobb, ha ezt az elején tisztázzuk.

- Jó, hát akkor nem vagy. Senki nem erőlteti rád a karriert, sem a sok pénzt. Kánok Feri sem akart nekem dolgozni, mégis rákényszerült. Nagy úr a muszáj, fiacskám.

- Megkérhetem, hogy ne fiacskámozzon? S milyen joggal tegez? Mit szólna ahhoz, ha visszategezném?

- Semmit - nevetett Szalóki. - Az égvilágon semmit. Örülnék. Üzlettársak között nem szokás a magázódás. Nyugodtan tegezz vissza, kérlek. Szervusz! - és kezét nyújtotta.

- Nem, nem - visszakozott Bence. - Maga az apám lehetne... elnézést kérek.

- Mivel foglalkozik az édesapja, fiatalember? - nézett fel Bárándi, szemüvegét törölgetve.

- Várja a munkanélküli segílyt, s azt, hogy valahol sikerüljön végre elhelyezkednie. Eredetileg katonatiszt, százados, de betegség miatt kérte a leszerelését. Egy vállalatnál volt műszaki rajzoló. A cég csődbe ment - felelte Bence kelletlenül. - Hárman élünk egy két és fél szobás lakótelepi lakásban. Meg van elégedve a válasszal? Hogy jön ez ide?

- Ó, bocsásson meg, ha tapintatlan voltam - kért elnézést az ügyvéd. - Csupán azon gondolkodom, nem lehet könnyű megélniük a maga keresetből. Mert ha jól értesültem - itt Szalókira nézett -, az édesanyja sem dolgozik. Talán ő is beteg? Ha nem akar, ne válaszoljon.

- Hát... - Bence töprengett, mit akarhat tőle doktor Bárándi. Miért szimatolnak a magánélete után? Mi folyik itt? Különbén sincs semmi titkolni valója - Igen, valóban beteg, asztmás. Ő tanár, de az iskolát, ahol tanított, megszüntették, azóta nem tud elhelyezkedni. Kap nyugdíjat, de az édeskevés. Őszintén szólva, apám sincs valami jó bőrben, megviseli ez a semmittevés, jobban, mint a legnehezebb munka. Gyakorlatilag tényleg az én fizetésemből élünk, össze kell húznunk magunkat. Néha az egyesülettől is kapok jutalmat. De sokan vannak, akik nálunk is nehezebben élnek, nem akarok panaszkodni.

- Megértem, viszont ez akkor sem sok. Ne sértődjön meg, fiatal barátom, de akárhogy is nézzük, egy keresetből felkopik az álluk. Úgy bizony! - bólogatott az ügyvéd, mintha önmagát akarná igazolni. - A világért sem szeretném kioktatni, de most itt a ritka lehetőség, használja ki. Maga rendkívüli képességekkel rendelkezik, különleges reflexei vannak, az ütései erősek, pontosak. Lát a ringben, tud gondolkozni, amit kevés ökölvívó mondhat el magáról. Szalóki úr ajánlata igazán előnyös, meggondolandó. Tegye félre az előítéleteit és bátran mondjon

igent. Nem maga lesz az első, se az utolsó, aki a bokszból él, és nem is akárhogyan. Aligha kell ezt elmagyaráznom egy ökölvívónak. Gondoljon a nagyokra, azokra, akik a ringnek köszönhetik a világhírüket. Mi gazdaggá és híressé tehetjük magát. Soha többé nem lesznek anyagi gondjai. Menedzser nélkül viszont nem tud elindulni a pályán, nekem elhiheti.

Szalóki felhajtotta a kávé és szótlán kíváncsisággal hallgatta a másik kettő beszélgetését. Időnként belekortyolt a konyakjába, elővett egy szivart és rágyújtott.

- Bizonyára igaza van, uram, de én nem akarok profi lenni - mondta Bence tisztelettel. - Lehet, hogy furán hangzik, valójában nem vagyok bokszoló alkat, ki nem állhatom a verekedést, az erőszakot. Igazából soha nem akartam ökölvívó lenni, egy gyerekes bolondság miatt kezdtem edzésekre járni, aztán otthagadtam. Az edzőm azt mondta, szüksége van rám.

- Verték már meg úgy, hogy nem tudott kimenni a ringből a saját lábán?

- Nem - Bence kamaszos büszkeséggel elmosolyodott. - Az az igazság, hogy eddig egyetlen vereségem van, az is sérülés miatt volt. Szerencsés vagyok... Talán olyan ellenfeleket kaptam, akik nem tudtak megszorítani. Igaz, nincs sok mérkőzés mögöttem, többnyire tartalék voltam.

- Nem hiszem el - mondta határozottan Bárándi és ő is rágyújtott egy cigarettára. - A sorozatos győzelmeket nem lehet örökké a szerencsének betudni. Amit Csatóval és Kánokkal művelt, az nem volt véletlen. Mindkettő tapasztalt, öreg harcos. Maga mégis úgy játszott velük, mint macska az egérrel.

- Rossz volt a taktikájuk. Lebecsültek és ez sohasem jó. Én minden ellenfelemet a világ legjobbjának tartom addig, amíg ki nem ismerem és le nem győzöm.

- Helyes - veregette meg a fiú arcát az ügyvéd. - Tartsa is meg ezt a jó szokását, mert hamarosan szüksége lesz rá. Ugyanis szeretnénk egy mérkőzésre lekötni olyan ellenféllel szemben, aki valóban Európa egyik legjobb pehelysúlyúja.

- Nem vállalom - szakította félbe gyorsan Bence. - Megmondtam, nem akarok hivatásos bokszoló lenni.

- Félti a veretlenségét? Vagy a barátnője nem engedi?

Bence meghökkent. Úgy látszik, ezek tényleg mindent tudnak róla.

- Ne keverjük bele a barátnőmet - tiltakozott hevesen. - Van rendes szakmám, megélhetésem. Semmi kedvem bérverekedőnek állni. Szeretném aláírni az átvételi elismervényt és már itt sem vagyok. Kérem...

Szalóki elővette belső zsebéből a papírt és átnyújtotta.

- Itt írd alá - mutatta - A pénzt, ahogy kérted, odaadom Kánoknak. Nagy marha vagy te, fiam. Más helyett vereted össze magad? Vagy nem láttad, Kánok milyen elkeseredetten harcolt ellened, még szabálytalan eszközökkel is?

- De láttam. Éppen ezért nem akarok bekerülni abba a világba, ahol ilyen dolgok előfordulhatnak, ahol ilyen mélyre süllyedhet az ember. Feri bácsi a gyereke miatt csinálta, nem azért, mert hitvány ember. A kényszerűség vitte rá. Szerintem ő jobban szégyellte magát.

- De azért elvállalt még egy meccset.

- A mester? - döbrent meg Bence. - Lehetetlen. Azt mondta, soha többé...

- Hja, ilyen az élet, kis barátom. Te mondtad, a szükség sok mindenre ráviszi az embert. Nos, hogy döntöttél, megpróbálsz még egy meccset? Ígérem, soha senki sem fogja megtudni, sem a barátnőd, sem a mamád, de még csak Kánok mester sem. Nyolc menet... Ha győzöl, 150 ezer

forintot kapsz, ha veszítesz, ötvenet. Ez is több, mint két hónapi fizetésed. Nem kell örökre elkötelezned magad, egyelőre csak ezt az egy meccset vállald el. Aztán majd meglátjuk.

Bence megingott. Rengeteg pénz! Ha sikerülne, elvihetné Erzsit egy hétre valahová külföldre nyaralni. Hogy ragyogott az arca, amikor egy utazási iroda előtt állva a plakátokat nézegették. Talán meg se tudná soha, miből fizette a költségeket. Még egy utolsó szalmaszálba kapaszkodott:

- Miért ragaszkodnak annyira hozzám?

- Nehogy azt hidd, hogy te vagy az egyetlen, akivel kapcsolatban állunk, de neked van egy különleges vonzerőd, ami értékesebbé tesz a többiekénél. Megmondom őszintén - hajolt előre Szalóki -, azért ragaszkodunk hozzád, mert olyan szelíd, becsületes képed van, afféle mama kedvence. Aki látja a lányos arcocskádat, el sem tudná rólad képzelni, hogy egy legyet agyoncsapjál, ezért ellened fogadnak.

- Tessék? Szóval még külön fogadnak is? - lepődött meg Bence. - Akkor ez olyan, mint a lóverseny, csak itt nem lovak, hanem emberek a befutók.

- Nem a legjobb a hasonlat. Gondolj a totóra. Ott is emberek teljesítményére megy ki a fogadás. A profibunyót hivatalosan engedélyezték, olvashattad, elsején megalakítjuk a profi ligát, és akkor örülhetsz, hogy ott leszel a legelső között, s hogy tapasztalatod van.

- Miféle srác az, akivel verekednem kellene? Szeretnék többet tudni róla.

- Na, ez már okos beszéd. Látom kezd megjönni az eszed. Egyébként felesleges sokat tudnod. Nem célszerű, mert befolyásol. Meg tudod verni, legyen ennyi elég. Bízál bennem.

- Mikor lenne a meccs? S hol?

- Szombaton, éjjel tizenegykor. Ugyanott. Ha az első menetben lecsapod a gyereket, megtoldom egy ötvenessel a gázsídat.

- Az kétszázezer...!

- Pontosan. Nettóban és adómentesen. Gyere oda tízre. El ne késs! De először írd alá ezt a szerződést. Hiába, ez már csak így megy a profivilágban.

*

Erzsi Bence nyakába vetette magát, amikor az előhozakodott a külföldi utazás ötletével.

- Csodálatos lenne! Képzeled el, sétálnánk a tengerparton, nagyokat fürödnénk, esténként táncolnánk... De olyan hihetetlen! Ez rengeteg pénz! Én nem tudok beszállni.

- Nem is kell - vigyorgott Bence boldogan. - Nekem van elég pénzem.

- Honnan? Loptad? Betörtél valahová? Hozzám őszinte kell, hogy legyél. Ne feledd, én hordom majd az élelmiszercsomagot, meg a tiszta fehérneműt a börtönbe.

- Hát tudod... - A fiú a füle tövéig elvörösödött. Még nem tanult meg ügyesen hazudni. - Mostanában jól megy a műhely, sok borraalót kapok. Aztán vettem egy ócska járgányt, kipofoztam és jó pénzért túladtam rajta. Mindenki jól járt, a vevő is, mert...

- Bence! Ne hamukálj! Ebből egy szó sem igaz. Honnan van neked ennyi pénzed? Nézz rám! - kiáltott a fiúra a lány.

- Ö...ö... hogy magyarázzam el...

- Ne akarj átverni! Te bunyózol Szalókiéknek. Ne is tagadd.

Bence lehajtotta a fejét. Hiába, Erzszi előtt lehetetlenség alakoskodnia. Különben is jobb, ha mindent tud, mert ebbe a hazudozásba, titkolózásba bele lehet bolondulni, nem áll neki jól. Előbb-utóbb úgyis rájönne. S legalább megkönnyebbül.

- Hát igen - ismerte el bűnbánóan. - Volt néhány meccsem.

- Jézusom! Mennyi az a *néhány*?

- Nem számoltam - dadogta Bence és igyekezett elkerülni, hogy Erzszi szemébe nézzen. - Talán öt, vagy hat... de lehet, hogy több is.

- Lehet, vagy biztos? Ne ötolj-hatolj nekem.

- Jó, mindent elmondok - adta meg magát a fiú. - Tegnap este volt a kilencedik meccsem.

- Kilencedik! - Erzszi szemeit elöntötték a kövér könnycseppek. - Szóval a kilencedik. Te hetek óta bolondot csinálsz belőlem. S még én akarok színész lenni? Szégyelld magad! Ez rosszabb, mintha hazudtál volna. Igenis, hazudtál. Elhitetted velem, hogy vége, és tessék...

- De Erzszi! - Bence megrémült. - Most mi a baj? Talán az, hogy nem akartalak idegesíteni, hiszen tudom, mennyire félsz attól, hogy agyonvernek, leütnek, hogy valami bajom történik. Két hónapja jött ki a rendelet, hogy a profi ökölvívást engedélyezték, már meg is alakult a hivatalos szervezet, semmi törvénytelen dolgot nem csinálok. Igaz, a válogatottságról örökre lemondhatok, pedig az volt minden álmom. Viszont van fogalmad, mennyi pénzt kerestem? Hogy mennyi van a számlámon?

- Nincs és nem is érdekel - durcáskodott a lány.

- Na mégis. Tippelj.

- Mit tudom én... Fogalmam sincs. Százötvenezer...?

- Csacsikám! - kacagott Bence büszkén. - Másfél millió! Ennyi pénzünk van! Érted már?...

Erzsinek leesett az álla a meglepetéstől. Csak hápogott:

- Másf... na ne... Nem létezik! Annyi pénz csak a számtanpéldákban van. Te most is hülyéskedsz velem? Meg akarsz nyugtatni, mert azt hiszed, hogy a pénz, amiért...

- Várj - ölelte magához Bence, és egy betétkönyvet adott a kezébe. - Ezt nézd meg.

- Hihetetlen... - suttogta a lány. - Bár ha belegondolok, mit kellett neked kiállnod ennyi pénzért, nem is olyan sok. Várjunk csak... ez a kettőnk nevére van kiállítva!

Bencéből felszabadult, vidám kacagás szakadt ki. Most, hogy lement válláról a titkolózás terhe, boldog könnyebbséget érzett. Egész lelkét elárasztotta az öröm, legszívesebben a betétkönyvet is odaadta volna a lánynak, hiszen őerte történt mindent.

- Mert a mienk, igen. A kettőnké. Mit gondolsz, miért csinálom? S hogy végleg megnyugodj, eddig minden mérkőzést simán nyertem. Egyetlen meccsem tartott másfél meneten át. Pedig volt egy-két kemény gyerek, Szalókinak van érzéke a menedzseléshez, nem hiába Amerikában tanulta a szakmát. Tudod, akik nem ismernek, nem vesznek komolyan, mert állítólag olyan lányos kinézetem van, ezért mindenki ellenem fogad...

- Hogy-hogy ellened fogad? Nem értem...

- Pedig egyszerű, bár először én se értettem. Tehát lehet fogadni, hogy a két versenyző közül melyik fog győzni, hányadik menetben, sőt még arra is, hogy pontozással, vagy kiütéssel nyer-e. A legnagyobb pénzt az hozza a rám fogadóknak, meg persze nekem is, ha az első menetben sikerül kiütnöm az ellenfelemet. Egy kivétellel ez eddig sikerült.

- Nagyon megtanultad a profiskodást. Olyan erős lettél?
- Inkább technikás. Gyors... Nagyon jók a reflexeim. Szalóki új edzőt hozott, sokat tanulok tőle. Valósággal kicserélt. Igaz, hajtani kell nála, de van értelme és én nem félek a melótól. A műhelytől kiléptem, a kettő nem megy együtt, mert délelőtt is edzünk.

- Vagyis most munkanélküli lettél.

- Így is mondhatjuk, bár...

Erzsi elgondolkozott. Kedvenc sétáló helyükön, a szigeten bandukoltak, körülöttük kevesen jártak, senki sem törődött velük. A múltkori verekedés óta semmi kellemetlenség nem adódott. Az idő langyos volt, mindketten élvezték a ténfergést.

Hová fog ez vezetni? - tűnődött a lány. Bence becsületes, sőt túlságosan az, ebben nem volt oka kételkedni, de azt is tudta, hogy ahol a pénz az úr, ott nem lehet sokáig tisztán maradni. Bence édesanyjával is beszélgettek erről, s az asszony egy pillanatig nem titkolta, hogy aggódik a fiáért, mert a Sony-ügy óta képtelen vele szót érteni, az utóbbi időben olyan furcsán viselkedik. Tehát ez van a változás mögött. Egyszeriben minden megvilágosodott.

- Mikor játszol legközelebb? Szeretnék ott lenni.

- Két hét múlva. Tényleg el akarsz jönni?

- Tényleg. Lehet, hogy lerágom az öklöm kínomban, de látni szeretném, hogy mennek ezek a mérkőzések.

- Semmi akadálya. Én örülök neki. Majd beszélek Szalókiival, hogy biztosítson egy jó helyet, minél közelebb a szorítóhoz.

- És mondd... Sosem félsz? - kérdezte borzongva Erzsi.

Bence elhúzta a száját. Sokáig nem válaszolt, aztán csöndesen mondta:

- Mindenki ezt kérdezi... Talán félek, talán csak lámpaláz, nem tudom... Azt az egyet megtanultam, hogy sosem szabad lebecsülni az ellenfelet. Engem mindenki könnyű prédának tart, ezért úgy is állnak ki ellenem. Aztán persze gyorsan belátják, hogy nem vagyok az a kislányos pubika, aminek kinézek. - Határozottan megrázta a fejét. - Nem, nem félek. Tudom, mire vagyok képes és egy beszédett pofontól nem dől össze a világ.

- Csak nehogy megbánd, drágám - aggodalmaskodott anyáskodva a lány. - Nekem azért szabad téged féltennem, ugye? Szeretlek, Bence!

- Én is szeretlek, kicsim. És köszönöm, hogy féltesz. Ha ott leszel, neked, érted fogok küzdeni és győzni akarok. De azért te ne fogadj rám.

*

- Ül le - kínálta székkal Szalóki Bencét. - Hallom, beszélni akartál velem. Valami baj van? Mesélj. Hallgatlak.

- Nincs semmi probléma, Szalóki úr. Szeretném, ha Erzsi eljöhetne a jövő heti meccsre. Eddig még egyszer látott ringben és kíváncsi, milyen egy igazi profi bokszmeccs...

- Na várjunk csak, fiacskám... Nem bánnám, ha az utána következő mérkőzésre jönne el a barátnőd. Szükségtelen, hogy lássa, mint vernek el, mint a kétfenekű dobót.

- Miért? Olyan nehéz ellenfelet kapok? - kérdezte mosolyogva Bence.

- Ellenkezőleg. A fiú életében először játszik profiként. Ezt most nagyon komolyan mondom. Amatőrként sem ért el számottevő eredményeket. Országos bajnokság ötödik hely... Nehéz mozgású, lassú, üvegállú...

- Akkor nem értem... Miért kellene tartanom tőle? Kifejezetten az én stílusomnak kedvez...

- Az lehet De az *én stílusomnak* kifejezetten ártalmas. Na jó, ne vágj olyan csodálkozó képet, megmagyarázom... Hallottad már azt a szót, hogy - *üzlet*?

- Hogyne hallottam volna - Bence értetlenül nézett Szalókira és fogalma sem volt, hova akar kilyukadni.

- Akkor most jól figyelj rám. Múltkor elmagyaráztam neked, hogy minél többen fogadnak ellened, s te győzöl, annál több pénzt kaszálunk, így te is annak arányában kapsz magasabb gázsit. Emlékszel?

- Emlékszem.

- Az ellenfeledet - nem érdekes a neve - a kutya sem ismeri, vagy ha igen, tudják, hogy az égvilágon semmi esélye sincs veled szemben, hiszen veretlen vagy, neved van a szakmában. Magától értetődik, hogy ezúttal mindenki rád fogad, nem ellened és simán besöprik a nagy dohányt. Nos, itt lép be az üzlet. Nem engedjük tovább nyerni a tisztelt nagyerdeműt. Eddig ment a beetetés, ezután szépen levágjuk őket. Aratani fogunk, öregem!

- Még mindig nem értem...

- Dehogynem. Olyan világos, mint a nap. Ki fogsz kapni. Lehetőleg az első menetben beleszaladsz egy ütésbe és hagyod, hogy kiszámoljanak. Ilyen egyszerű.

- Miért szaladnék bele? Nem vagyok megőrülve.

- Nem fontos tényleg belefutni. Elég, ha nagyot csattan a kesztyűd, már heverhetsz is el a padlón. Az a fontos, hogy tízig lent maradj.

Bence végre kapcsolt. Felháborodásában a haját turkálta és úgy kellett magát visszafognia, nehogy Szalóki vigyorgó képébe másszon.

- Ez közönséges csalás. Erre sosem fog igazi sportolót találni. Legalábbis rám ne számítsen.

- Na ne hülyéskedj, kisfiam. Mit képzelsz, eddigi ellenfeleidet miért győzted le olyan könnyedén? Vagy akkora bunyósnak hiszed magad?

Bence elfehéredett, s egy pillanatra megfordult körülötte a szoba. Alig tudta kinyögni:

- Azt akarja mondani, hogy... szóval, hogy nem igazából győztem, hanem... hanem hogy előre ki volt csinálva minden? Az én ellenfeleim is lefeküdtek?

- Bizony, öcsi, pontosan! - mondta fölényes mosollyal Szalóki és szivarra gyújtott.

- És Csató? Az is kicsinált volt?

- Nem. Az véletlen volt! Csató egy öreg állat, aki elbizakodottságában nem látott, nem hallott. Viszont ennek köszönheted, hogy felfigyeltem rád. Érdekes lettél. Nos, hogy döntesz?

Bence agyában egymást kergették a vadabbnál vadabb gondolatok. Az első: nekiront Szalókinak és ronggyá veri. Aztán a szégyen: hülyére vették, bolondot csináltak belőle! Elhitették, hogy kiváló bokszoló, s lám, kiderült, hogy a győzelmei sem érnek semmit. Erzsi is hisz benne, s most mehet hozzá megszégyenülve. El kell mondania, hogy minden csak csalás volt, hogy egyetlen mérkőzésén sem érdemelte ki, hogy felemeljék a kezét. És Kánok?... Megkérdezte:

- A mester is szándékosan üttette le magát?

- Nem, őt valóban megverted, de a terv szerint mindenképpen ki kellett kapnia, hogy fel-dobjuk a híredet. Más kérdés, hogy a valóság is így hozta. A harmadik menet volt beállítva a győzelmed, döntő fölényel. Te elintézted az elsőben. Annyi baj legyen, még jobb is volt.

- Miért... miért? Képtelen vagyok elhinni. Kánok Feri bácsi sosem tenne ilyet.

- Tessék, harmadik menet... olvasd el. Most már elhiszed? - Bence tenyerébe hajtotta a fejét, s nem sokon múlt, hogy elsírja magát. Szalóki hideg közönnyel figyelte. - Tudod, fiacskám, te még nagyon fiatal vagy, nem ismered a pénz hatalmát. Kánoknak nagyon kellett az a száz rongy, nem maradt sok választása. Mázlija volt, hogy ilyen hófehér lelkű, romantikus hülyével került össze. De azért a vesztesnek járó pénzt is nyugodt szívvel zsebre vágta, amiről persze, neked nem szólt. Halljam, mi a válaszod.? Benne vagy a buliban?

Bence mereven nézett maga elé. Fejében lassan körvonalazódott egy gondolat.

- Két feltételem van.

- Mondjad.

- Az egyik: én hozok ringsegédet. Havancsák Dodó bácsit, a Damjanichból.

- Miért? Az én emberem nem jó?

- Ragaszkodom Dodó bácsihoz. Nélküle nem indulok.

- Havancsák? Hallottam a fickóról. Azt mondják, jó nehézsúlyú volt a maga idejében, de lecsúszott. Rendben van. Mi a másik feltétel?

- A barátnőmnek biztosítson egy jó helyet közvetlenül a ring mellett. A mostani meccsen.

- Ezen ne múljon, fiú. Ha mindenáron ragaszkodsz ahhoz, hogy fekvő lásson, ám legyen. De most te is jegyezz meg két dolgot. Egy: először és utoljára ejtetted ki a szádon a jelenlétben, azt a szót, hogy *feltétel*. Megértetted? Kettő: ha átversz, az anyád szoknyája alól is előkaparlak. Ezt tartsd emlékezetedben. Nem kérdez meg még egyszer, ki lesz az ellenfeled?

- Már mondta. Egy kezdő.

- Hazudtam, kiskomám. Vagy ha úgy jobban tetszik, meggondoltam a dolgot. Igazi ellenfelet kapsz - nevetett gúnyosan Szalóki, s magában azt gondolta: - Majd adok én neked feltételeket! Megtanulod, hol lakik a jó Isten! Velem mersz huzakodni, te kis szarházi? Szétvertem azt a csinos pofikádat!

*

Erzsi megfogta Bence kezét és gyöngéden simogatta. Egy margitszigeti padon ültek, mögöttük illatos bokor susogott. Erzsi szeretett eljátszani a gondolattal, hogy ez volt az öreg Arany János kedvenc padja, ahol az Őszikéket írta, ami persze valószínűtlen volt, de jólesett elhinni. Bence is imádta az „ő padjukat”, itt tudtak legjobban beszélgetni. Erzsi, ha jó kedve volt, meleg, alt hangján verseket mondott, halkán, suttogva, Bence lehunyt szemmel, megilletődve hallgatta.

Most azonban ez sem segített: a fiú komoran, szótlánul merengett és késve válaszolt a lány egy-egy kérdésére. Máskor meg összerezszent, mintha ki tudja, hol járnának a gondolatai.

Erzsi nem is bírta sokáig, kereken rákérdezett:

- Mi van veled? Nem ilyen szoktál lenni. Akármilyen rossz kedvű vagy is, a mi padunkon mindig megnyugszol. Történt valami?

- Nem, semmi. Képzelsz.

- Ne csináld ezt, Bence, nem áll jól neked. Ismerlek annyira, hogy tudjam, bánt valami. Miért nem mondod el?

- Attól tartok, nem értenéd meg. Vagy ha igen, még rosszabb.

- Persze, mert én olyan kis butuska vagyok, igaz? - sértődött meg Erzsi.

- Félremagyarázod a szavaimat. Nem akartalak megbántani.

- Akkor hadd halljam, mi fáj. Összevesztetek Szalókkal?

- Fene tudja... - Bence keserveset sóhajtott. - Bár elmondhatnám... De nagyon nehéz.

- Csacsikám... Előttem nem kell szabadkoznod. Természetesen, ha nem akarod, ne beszélj róla, de talán neked is könnyebb lesz, ha megosztod velem. Azt meg sem kérdezem, hogy nem nő van-e a nagy búslakodás mögött.

Bence bosszúsan legyintett és elnevette magát. Ezzel valahogy fel is oldódott a feszültsége és könnyebben tudott Erzsi szemébe nézni.

- Féltékeny vagy? Ez hízelgő. De sajnos nem ilyen egyszerű. Na jó, essünk túl rajta - határozta el magát -, figyelj, elmondok mindent őszintén, de nagyon nem fogsz örülni neki. Aztán ítéld meg rólam, alávaló, haszontalan alak vagyok-e, vagy csupán jóhiszemű balek. Egyszer azt kérdezted, valóban olyan jó boksoló vagyok-e, emlékszel?

- Igen... szerintem legalábbis...

- Nos, erről van szó. Kiderült, hogy nem érek semmit. Egyetlen mérkőzésemet sem nyertem meg. Magyarán, egy jól kereső, kiválóan megfizetett bohóc ül melletted.

- Nem értem - hökkent meg a lány. - Nem beszélhetnél világosabban?

- Megpróbálom... - és őszintén, szépítgetés nélkül elmesélte a Szalókkal történt beszélgetésüket. Helyenként meg-megakadt, mert nehezen jött szájára az igazság, Erzsi már-már attól tartott, elsírja magát és a szíve szakadt meg a fiúért, de hallgatott és meg tudta állni, hogy ne szóljon közbe. A végén az ő szeme lett könnyes.

- Ez szörnyű... - motyogta, amikor Bence elhallgatott. - Rettenetes. Ne hidd, hogy az elfogultság mondatja velem, hanem az igazságérzetem: igenis, nem te vagy a hibás, te jóhiszeműen vettél részt ebben az aljasságban, főleg önmagadat marcangolni. Te nem csaltál. Más gazemberségéért értelmetlenség volna vállalnod a felelősséget. Az pedig egyenesen butaság, hogy a pénzt visszaadod. Inkább arról beszéljünk, hogyan legyen tovább. Remélem, a következő meccset lemondod, nem engeded, hogy...

- Ellenkezőleg, azt a meccset még lejátszom. Már beszéltem Dodó bácsival, ő lesz a ringsegedem. Neki kis elmondtam mindent és elvállalta. Mindenképpen játszani akarok.

- És hagyod megveretni magad? Az átkozott pénzért? Annyira nem vagy rászorulva. A műhelybe bármikor visszavesznek.

Bence szemrehányón mosolygott és megfogta a lány kezét.

- Azt mondtad, ismersz. Mindent meg is tettem azért, hogy megismerj, olyannak, amilyen vagyok. Akkor most hogy kérdezhetsz ilyet?

- Bocsáss meg... Csak nem értem...

- Majd megérted. Ott fogsz ülni az első sorban. Lehet, hogy lepedőben visznek le a ringből, de lehet, hogy nem. Arra szavamat adom, hogy szégyenkezned nem kell miattam.

- Egy kezdő ellen akarsz bizonyítani?

- Kezdő? Én már nem hiszem el Szalókinak egy szavát sem. Az az érzésem, meglepetést tartogat a számomra. Utalt is rá, hogy meggondolta és igazi ellenfelet ad. Rajta, tegye. Mindent elkövetek, hogy a meglepetés visszafelé süljön el.

*

Iszonyatos hangzavar fogadta a csarnokba belépő Bencét. Előtte Havancsák Dodó lépkedett, kezében törülköző, vödör, és egy kis táska, amiben a varázsszereit tartotta. Hatalmas testével utat nyitott a mögötte komoly, nyugodt arccal bandukoló versenyzőjének. Bence a nyakával körözött és aprókat ütögetett a levegőbe, nehogy lemerevedjen. Dodó bácsi alaposan legyúrta és megdolgoztatta az öltözőben, s most frissnek, harcrakésznek és a végsőkig elszántnak érezte magát.

Amióta közösen készültek a meccsre, Dodó állandóan a nyomában volt, üzte-hajszolta a fiút, valósággal szuggerálta belé a győzni akarást. Elejtett egy-két szót arról, hogy Szalókiival és társaival neki is van némi elszámolni valója, de többet nem volt hajlandó mondani. Kánok megengedte, hogy a régi, megszokott edzőteremben dolgozzanak, szóltanul vette tudomásul, hogy Bence külön gyakorol a többiektől, még edzőpartnert is adott, de egyetlen szóval sem avatkozott közbe, a közelükbe se jött, pedig bizonyára furdalta oldalát a kíváncsiság.

Bence bemutatta Havancsák Dodót Erzsinek, aki nagy szemekkel, elfogódottan nézett a lapos orrú, esetlen mozgású emberre. Dodó megveregette a lány arcát.

- Ne féljen, kislány, ügyes gyerek a maga Bencéje. Megmutatjuk azoknak a gazembereknek, milyen az igazi sportember. Csak aztán maga is vigyázzon rá! Nincs ám etye-petye, meg hasonlók! Értjük egymást?

Erzsi arca lángba borult, de a nagy mackóra nem lehetett haragudni. Dodó félretéve minden ceremóniát, magához szorította a fiatalokat és azt mondta:

- Tudjátok, én sose nősültem meg, mert minden nő elrémült, ha ránézett az ökleimre, pedig kevés jámborabb ember akad nálamnál. Ti lesztek az én gyerekeim. De jegyezzétek meg, hogy szigorú vagyok és ha nem viselkedtek jól, elverlek benneteket.

Erzsi nem válaszolhatott mást, mint felágaskodott és cuppanós pusztit nyomott Dodó arcára.

Most a lány az izgalomtól bénán, sápadtan meredt maga elé. Körülötte felpaprikázott, izgatott emberek üvöltöztek, mindenki mondta a magáét és kevesen akadtak, akiknek egy jó szava lett volna Bencére; úgy látszik, Szalókiék már beindították a reklámhadjáratukat, s az kiválóan működött.

Amikor Bence odaért hozzá, felemelte a tekintetét. Szemeiből annyi aggodás, rémület sugárzott, hogy a fiú megsajnálta. Kesztyűs kezével megérintette az arcát és a fülébe súgta.

- Emlékezz a padunkra! Ma este valami nagyon fontosat akarok mondani!

- Én is - rebegte elhalóan a lány. - Vigyázz magadra!

- Ne aggódj! - mondta Bence és tovább nyomakodott Dodó mögött a piros sarok felé.

A ring mellett Szalóki várta őket, két óriási gorilla kíséretében, akik körbe-körbe vizslattak. Mindkettőjük kezében mobiltelefon volt, időnként beleszóltak. Gúnyosan végigmérték Bencét, valamit mondtak egymásnak, mire egyszerre felröhögtek.

Szalóki odalépett Bencéhez.

- Itt a nagy alkalom, hogy legyél valaki, fiú. Olyan mérkőzést kötöttem le neked, amit, ha megnyersz, felkerülhetsz a csúcsra. Nem volt könnyű összehozni ezt a találkozót, szinte az utolsó pillanatban sikerült, de remélem, megéri a fáradságot. Az összes eddigi meccsed együttvéve sem jelent annyit, mint ez. Emlékszel még, mit beszéltünk az irodában? Remélem, nem vagy bejiedve?

- Egyáltalán nem - mondta ridegen Bence.

Szalóki keményen megmarkolta a fiú vállát, úgy sziszegte:

- Semmi okoskodás! Emlékezz a megállapodásunkra. Első menet! Legfeljebb a második. Utána kiütés. Megértetted?

Bence nem válaszolt. Kerülte Szalóki tekintetét, mereven nézte Dodó hátát. Csak bólintott.

A közönség egy emberként felhőrdült. A ringbe e pillanatban lépett be az ellenfél és Bence úgy érezte, megnyílik alatta a föld. Lábai megremegtek, s még Dodó is megtorpant egy másodpercre.

Az ellenfél Csató volt. A leütött, megalázott Csató, aki bosszúra készült. Szörnyű, véres bosszúra. A kötélén kihajolva, habzó szájjal üvöltötte:

- Kinyírom! A padlóba taposom azt a taknyost! Nem fogja elevenen elhagyni a köteleket! Gyere csak! Gyere, te lánypofájú angyalka, egyenesen az égbe küldelek.

- Nyugi, ne nézz oda, ne hagyd, hogy cukkoljon - dörögte Dodó már fenn a piros sarokban. - Dühös. Ez nekünk jó. Ne csináld össze magad.

Bence kipillantott Erzsire. A lány zsebkendőt szorított a szájához, mintha rosszul lenne. Aztán halványan elmosolyodott és jobb keze hüvelykujját felemelve, visszaintett. Ajkával formálta a szót. Bence így is megértette:

- Szeretlek! Győzz!

- Köszönöm - suttogta Bence és ránevetett a lányra. Aztán Dodóhoz fordult: - Látta Erzsit, Dodó bácsi?

- Láttam. Remek kislány. Miatta is küzdened kell. Megérdemli.

A közönség tombolva ünnepelte Csatót, de sokan voltak, akik a Bujdosó nevet kiabálták. Szalóki természetesen nem mondott igazat, Csatónak nem ez volt az első profi mérkőzése, s bizonyára nem is az utolsó. Ezt valóban neki találták ki, itt kiélhette kegyetlenségét, nem kötötték annyira a szabályok, a bírók is elnézőbbek voltak. Szalóki és az új edző a kék sarokban Csató mellett ügyködött és izgatottan magyaráztak neki valamit, de Csató nem figyelt rájuk, csak sorozta a levegőt, és üvöltözött, mint egy őrült.

- Most visszafizetek a kölyöknek! Megtanítom, hogy kell viselkednie az idősebbel szemben! Szétverem a pofáját, a padlót is felnyalatom vele.

A közönség roppantul élvezte Csató cirkuszát és még jobban behergelte a saját hangjától megvadult bokszolót. Kórusban, ütemesen zengték:

- Nagy vagy, Csató! Üsd ki, Csató! Üsd ki! Üsd ki!

Dodó közben halkán mondta a magáét:

- Ne hősködj! Ne akard az első percben elintézni, mint a múltkor, hagyd, hogy ő kezdeményezzen. Mozogj el, szurkálj és nagyon figyelj, hátha valami újjal hozakodik elő. A kezed legyen állandóan fenn, s csak akkor üss, ha tisztán hagyja a fejét. Gyomorra is próbálkozhatsz, de vigyázz, nehogy kinyílj, mert akkor véged. Csinálj mindent úgy mint akkor... Meg tudod verni, te vagy a jobb, ezt ne felejtsd el. Egyszer már sikerült elkapnod. Csak okosan, nyugodtan, fiú! Arra gondolj, hogy dühből nem lehet bunyózni és Csatóból árad a fékevesztett harag. Ez neked kedvez, ha higgadt tudsz maradni.

A bíró ellenőrizte a kesztyűket, fogvédőt, vesevédőt és mindkét sarokkal váltott néhány barátságos szót, aztán intett a pontozóknak, hogy minden rendben van.

A nagy hangzavarban nem lehetett hallani a vezetőbírót, csupán a keze jelzéseiből látszott, hogy középre szólítja a versenyzőket.

- Tiszta küzdelmet akarok! Mélyütés, kalapácsütés tilos, állj-ra hátralépni. Van kérdés? Jó mérkőzést! Sarokba!

A ringsegédek elhagyták a szorítót. A versenyzők számára ez a legnehezebb pillanat, amikor egyedül maradnak. Bence még mindig nem nézett Csatóra, aki már alapállásban fújtatott, hatalmasakat ütött a levegőbe és úgy kellett az edzőnek visszatartani, hogy még a gongszó előtt rá ne rohanjon ellenfelére.

Végre megszólalt a gong.

Csatót mintha kilőtték volna, leszegzett fejjel vágatott a piros sarok irányába. A közönség dermedten figyelte, hogy Bence nem mozdul, ki se jön a sarokból, leengedett kézzel, állva várja Csató támadását, mint aki eleve megadja magát.

Szalóki feldühödött és elordította magát:

- Hé, ne most... még várjál! - szerencséjére az óriási zajban senki sem hallhatta a szavait.

Csató, mintha puskából lőtték volna ki a kék sarokból, iszonyú jobbkezessel indított, de csak a levegőt találta el, Bence egy kecses sasszéval kilépett a sarokból és két villámgyors, feltartó egyenest vitt be Csató fejére. A közönség hozzáértő része csettintett és megtapsolták a szép kombinációt. Csató vérbeborult szemmel fordult, de Bence már az ellenkező oldalon állt, szoros fedezékben. Csató rávetette magát, ám Bence egy oldallépéssel kitért, hagyta maga mellett elszárgulni. Csató már nem tudta visszafogni a lendületét és esetlen kapálózással keresztül bukdácsolt a szorítón, egészen át a túlsó sarokig, ahol fennakadt a kötél. A tömeg felhördült és Csató hallotta, hogy kinevetik. Ez még jobban megvadította és újabb támadásba ment át.

Szalóki hangja a rettentő zajon is átsüvített:

- Használd az eszedet, te állat! Nem látod, hogy figurázik veled? Állítsd le magad!

Lehet, hogy Csató meghallotta a tanácsot, mert lefékezett, és ide-oda hajlongva körözni kezdett a másik körül. Egyenesekkel jött előre, arra számítva, hogy az ellenfél kénytelen lesz kettős fedezékbe menekülni, s ő átverheti kesztyűi között a horgait. Bence ehelyett lebukott az ütések elől, és egy gyomorszájra bevitt felütés után, oldalról, tökéletesen kivitelezett bal-jobb egyenest helyezett el Csató állán, amitől az egy pillanatra mintha meg is ingott volna. A bíró azonnal odaugrott és lehajolva figyelte, nem kell-e számolnia rá. A közönség extázisba jött és artikulálatlan üvöltéssel biztatta kedvencét - nem lehetett kiszűrni, melyiküket:

- Kettőket üss és lépj vissza! Ne rohanj! Várd meg, míg ő támad. Igen! Szép!

Bence most középére húzódott. Lenyugodott és hideg fejjel, minden mozdulatát kiszámítva várta a másik rohamait. Még arra is volt ideje, hogy eszébe jusson: igaza volt Dodónak, a düh fél vereség és Csatót egyre inkább elragadta a bosszúállás vakító dühe.

A menet közepénél jártak. Csató lihegve, hangosan szuszogva közeledett. A közönségnek is játszott, hogy az iménti nevetséges helyzetet feledtesse, nehogy azt higgyék, ez a kis mitugrász hülyét csinál belőle. Magasra emelte a jobb kezét, jelezvén, hogy azzal fogja lecsapni, kivégezni ellenfelét, de kárára tette: Bence abban a pillanatban egy szűk, nagyon kemény balhoroggal eltalálta, majd lehajolt, hátralépett és erős jobbcsapottat vitt be - s már ott se volt! Csatót a két ütés megrendítette - a bíró azonnal számolni kezdett.

Bence a semleges sarokban állva megkereste tekintetével Erzsit, aki még mindig azonmód ült, zsebkendőjét szorongatta, de arca megszínesedett és szemeiből csodálat, rajongás és büszkeség áradt. Bence rákacsintott, mire a lány csengő hangon felkacagott, a körülötte ülők odakapták a fejüket.

Az első menetnek ezzel vége is volt. Szalóki az edzővel együtt beugrott a ringbe és a székhöz támogatták a bizonytalan lábakon tántorgó Csatót, közben mindketten ordítva szidták, mint a bokrot. Szalóki úgy káromkodott, hogy a bíró odament és figyelmeztette.

Dodó nem engedte leülni Bencét, nehogy lemerevedjen, hanem az arcáról törölgette a fejére rácsurgatott vizet és vazelint kent a szemöldöke tájára.

- Jól van, fiam, nem mondok semmit. Ennél jobban nem lehet csinálni. Így folytasd. Hihetetlen, de meg se tudott ütni. Ha így csinálod tovább, tied a meccs. Csató egy vadállat, ezt ki kell használni. Feleslegesen ne üss, csak ha biztos vagy benne, hogy el is találod. Állandóan mozogj, mert Csató lassú, nehézkes, és engedd, hogy rohangáljon. Ha le akar fogni, azonnal lökd el magadtól, bújj ki a karjából, mert az a szándéka, hogy lefejeljen és felszakítsa a szemöldöködet.

A kék sarokból Szalóki gyilkos szemeket meresztgetett feléjük, de se Dodó, se Bence nem törődött vele. Nagyon jól tudták, mit üzennek a villogó pillantások. Csak hadd mérgeledjön!

- Szorítóból! - jött a vezényszó. Dodó átlépett a kötélén, Szalókit úgy kellett kiküldeni.

Gong! Következett a második menet.

A közönség feszülten figyelte, melyik versenyző fog elsőként kezdeményezni. Csató tanult a leckéből, talán az edző is elmagyarázta a követendő harcmódot, mert most nem rohant előre ész nélkül, hanem lesunt fejjel, óvatosan közelített a leeresztett kézzel, táncosan lépegető ellenfél felé, ám óvatossága csak másodpercekig tartott: a kihívóan leengedett kesztyűk látványára újra ködbe borította az agyát.

Bence éppen erre számított, ezt akarta elérni és Csató bután besétált a csapdába. S amikor előre vetette magát, hogy szétlapítsa a sima, védtelen arcot, Bence ellépett és egy hatalmas jobbhorgot ütött. Majd rögtön rá olyan sorozást mutatott be, amelyet rég nem látott a közönség. Záporoztak az ütések Csató fejére és testére, felütés, horog, felütés... és a végén a befejező, híres Bujdosó-féle balhorog. Szinte nem is lehetett szemmel követni - Csató úgy zuhant a padlóra, mintha letaglózták volna.

Amikor vezetőbíró állj-t kiáltott, Bence már a semleges sarokban állva hallgatta a bíró számolását.

Tudta, hogy győzött.

Csató még nagy keservesen felállt, és a kötélbe kapaszkodva próbált egyenesen talpon maradni, de nyolcnál ismét összecsuklott. Derékig átcúszott a legalsó kötél alatt, már-már attól lehetett tartani, kizuhan és összetöri a zsúriasztalt. A pontozóbírók odaugrottak és nagy nehezen visszataszigálták. - Kilenc, tíz! - fejezte be a vezetőbíró a számolást és két karját keresztbe lendítve jelezte, hogy a mérkőzésnek vége. Magához intette Bencét és magasba emelve kezét, kihirdette a győzelmét, amit hamarosan a hangosbeszélő is megismételt.

Szalóki a piros sarokban álló Bencéhez ugrott, megragadta a két vállánál fogva és az arcába sziszegte.

- Ezért még számolunk, öcskös!

- Mi a probléma? - kérdezte fenyegetően Dodó és Szalóki feje búbjára ejtette lapátnyi kezét. - Valami hézag van, apuskám? Netán hozol még egy ellenfelet? Vállaljuk.

Szalóki úgy nézett Dodóra, hogy ha szemmel ölni lehetne, most a nagy Havancsák holtan rogyott volna össze. De Havancsák Dodót nem olyan fából faragták, hogy egy ránézéssel meg lehetett volna ijeszteni. Büszkén vigyorgott versenyzőjére és a kesztyűjét oldozta.

- Oké, fiú, szép volt. Figyeld, hogy eszik a kefét.

Csatót időközben az orvos úgy-ahogy magához térítette, de igencsak rossz bőrben volt. A székén ült, egész teste reszketett, két karja élettelenül lógott, képtelen lett volna saját lábán elhagyni a szorítót. A közönség felállva tapsolt és tombolva éljeneztek Bujdosót, még azok is, akik kezdetben Csatónak drukkoltak.

Két ember most ölbe kapta a magatehetetlen embert és kezüket összefűzve átbújtatták a kötelek alatt, másik kettő átvette és futottak vele az öltöző irányába. Fűlsiketítő fűttyszó kísérte őket és a sokszoros bajnoknak meg kellett érnie, hogy valóban ölben vitték el és kifűtyülték.

Bence átlépte a kötelet, s már a lépcsőn aljához ért, amikor valaki megfogta a karját. Kánok volt az, egykori edzője és ellenfele.

- Gratulálok! Ezt a bunkót egy életre eltakarítottad a ringből. Bebizonyítottad, hogy a múltkori győzelmed nem volt véletlen. Se ellenem, se Csató ellen. Nagy bunyós lesz belőled, ha nem a legnagyobb.

- Téved, mester - mondta csöndesen Bence -, ez volt az utolsó mérkőzésem. Ez olyanoknak való, mint maga, aki képes eladni a becsületét pénzért. Ne várjon az edzésekre, nem megyek többé.

- No de... nem vagy normális! Ilyen siker után akarod abbahagyni? Ha hárman összefogunk, te, Dodó, én, meg még egy-két srác, annyit keresünk, amennyit nem szégyellünk. Szalóki pedig elmehet a francba.

- A maga dolga, csinálja - válaszolta Bence. - Rám ne számíton. Mehetünk, Dodó bácsi.

Elhaladtukban Bence egy gyors csókot nyomott Erzsi arcára. Az még mindig kába volt az átélt izgalom hatása nyomán, s csak bágyadt mosolyra futotta az erejéből. Szemei vöröslöttek a sírástól.

- Negyedóra múlva kész vagyok - súgta fülébe a fiú. - Várj meg az öltöző előtt. S ne állj szóba senkivel! Érted? Senkivel. Főleg Szalókiékkal ne. - A lány némán bólintott.

Az öltözőben Dodó fejcsóválva dörögte:

- Ez azért már pofátlanság. Megverni egy Csátót, hogy úgy kelljen pelenkában kicipelni, ez a taknyos pedig még csak meg se izzad és egy valamirevaló pofont se kap. Hol itt az igazság? - közben úgy világított arcán a diadalmas vigyor, mintha kizárólag övé volna egyedül a győzelem dicsősége. - Zuhanyozz le, gyúrni nem kell, kutyabajod. Addig én itt maradok.

Szalóki rontott be és már az ajtóban ordította:

- Hogy képzelitek ezt? Nem ezt parancsoltam! Bence, hol vagy?

- Zuhanyozik - tornyosult eléje Dodó. - Tudod, haver, nem akarja kócos hajjal átvenni tőled a dohányt. De ide adhatod nekem is. Egy cég vagyunk.

- Egy fillért se kaptok! Bujdosó nem tartotta be a megállapodást.

- Miért nem, Szalóki úr? - lépett ki a zuhanyozóból Bence ártatlan képet meresztve Szalókira. Dereka köré törülköző volt feltekerve. - Hát nem maga mondta, hogy „*első menet, legfeljebb a második. Utána kiütés*”? Nem tudtam eldönteni, melyiknek örülne jobban, ezért, biztos ami biztos, kiütöttem mind a két menetben. Harmadikról szó sem volt. Tehát mikor kapom meg a pénzemet? Dodó bácsi megharagszik, ha nem fizetem ki neki a mai napot.

- Többé nem játszhatok nálam!

- Nem is akarok, ha a világ minden kincsét nekem adná, akkor sem. Vége, Szalóki úr. Befejeztem. Ott van magának Csátó, Kánok, meg a hasonló nagymenők. Nekik parancsolhat.

Szalóki szája kinyílt, hogy nagy levegőt vegyen, aztán úgy maradt. Feje elkékült a visszafojtott dühtől, de erőt vett magán. Néhány pillanatig fel-alá járkált, majd finom mozdulattal szivart vett elő és rágyújtott.

- Hát jó - mondta és nagyot kacagott, mintha semmi nem történt volna.

Szalóki ízig-vérig üzletember volt, játékos volt ő is a maga módján, aki, ha kellett, tudott veszíteni, s ez a kölyök most alaposan megleckéztette. Mindegy, ez is belefér a pakliba, keresett rajta éppen eleget.

S ha veszített volna is, nem dőlne össze a világ, majd behozza másokon. Dodóval sem érdemes ujjat húzni, egyszer már majdnem megégette a kezét miatta, amikor Kánokot megvásárolta, s a nagy marha fel akarta jelenteni őket. Vállat vont és a kilincset fogva elmenőben visszaszólt.

- Holnap délután négykor jöhetsz a pénzedért, Bujdosó. Utána végeztünk egymással. Azért még haverok maradhatunk.

- Ketten megyünk - mondta Bence. - Jön Dodó bácsi is.

- Mit bánom én, ha az anyukádat hozod is. Ne félj, senki sem fog söprűvel várni a kapuban.

*

- És most hogyan lesz tovább? - kérdezte Erzsi a *padon*. - Nem fog hiányozni a bokszt?

- De, hiányozni fog. Egy ideig minden biztonnal. Azt hiszem, minden meccsen ott fogok ülni a lelátón. S ha tetszik neked, ha nem, a fiaimat is megtanítom bunyózni.

- Hohó, csak lassan a testtel, Bujdosókám, azért ott még nem tartunk, mit képzelsz - pirult el kedvesen Erzsi.

- Komolyra fordítva, egyelőre semmi kedvem folytatni az ökölvívást. Amióta bejött ez a brutális profiszellem, a bokszt többé nem a régi. Sosem lehet tudni, melyik győzelem, mit ér, legfeljebb forintban fejezhető ki. Ha felemelik a kezem, tudni akarom, hogy valóban győztem-e, vagy csak kamu az egész. Én a játékos, *vívó* bokszot szerettem, azelőtt szándékosan sose ütöttem le senkit, Csátót és a Kánok elleni meccsemet kivéve, meg persze azokat, amiket Szalókinál vívtam. Egyik se rajtam múlt. Viszont összeszedtem egy kis tőkét. Emlékszel, a mérkőzés előtt mondtam, szeretnék valami fontosat mondani a padunkon.

- Igen, emlékszem.

- Hát egyebek között erről van szó. A pénzről. Van több, mint két milliónk, tisztán. Nyithatnék egy autószerelő műhelyt. Dodó bácsi is szívesen beszállna, tudod, az öregnek is ez a szakmája. Azt mondja, elege van abból, hogy félállásban ringsegédkedjen.

- Miért nevezed öregnek? Alig több, mint negyven éves.

- Mert szeretem... S valahogy mindig úgy bánt velem, mintha a gyereke volnék. Ő az én *öregem*. De félbeszakítottál. Nos, mi a véleményed? Megcsináljuk?

- Miért ne csinálnátok meg? Ha tehetitek...

- Tudod jól, nem úgy gondoltam. A többesszámban te vagy a *numero egy*.

- Nekem nincs pénzem - húzta fel a vállát zavartan Erzsi. - Nem is értelek...

- De hiszen most mondtam, hogy két milliónk van. A betétkönyv kettőnk nevére szól. Miért mondd, hogy nincs pénzed? Azt szeretném, hogy ami az enyém, az a tiéd is legyen, s ez fordítva is igaz.

- Úgy érted...

- Igen, *úgy* értem. Házasodjunk össze. Elismerem, nagyon fiatalok vagyunk, de nem hiszem, hogy ezen múlna. Nem félek a munkától, jó szakembernek tartanak. Anyámék boldogok volnának, ha náluk lagnánk, már beszéltem velük erről. Apám egészen belédhabarodott. Figyelmeztetek, én is féltékeny vagyok, nem csak te!

- Azt el is várom! Különben az én papám is odavan érted. Amint látom, mindent elrendeztetek, elterveztetek, nekem már csak a beleegyezés marad. Szép kis összeesküvés.

- Művésznő - állt fel Bence, s hogy férfiúi zavarát leplezze, komikus szertartásossággal összecsapta a bokáját és meghajolt -, ezennel van szerencsém megkérni a kegyed kisztihandját. Jól mondtam? Nem értek a lánykérés formáságaihoz. Még virág sincs a kezemben, pedig azt illik, ha jól tudom. Várj, lopok egy párat.

- Te bolond, te! Te kedves, aranyos bolond! Feleségül akarsz venni? Sajnos, van egy rossz hírem. Én meg erről akartam veled beszélni, de nem hagytál szóhoz jutni. Nincs „művésznő” és nem is lesz. Tegnap kirúgtak a főiskoláról, az évvégi rostavizsgán nem jutottam át. Ha tehát egy bukott színinövendék megfelel csendestársnak a vállalkozáshoz, ha jó leszek titkárnőnek, hát egye fene, hozzád megyek. De figyelmeztetek...

- Hurrá! Éljen! - ugrott nagyot Bence és égnek emelt karokkal ordította a margitszigeti estbe a boldogságát.

Ám Erzsi gyorsan lehűtötte:

- Nono, még nem fejeztem be, kispajtás.

- Mi van - riadt meg Bence.

- Az a gyanúm, érdekházasságot akarsz kötni.
  - Megörültél? Én? Ráadásul most mondtad, hogy egy vasad sincs.
  - Az nincs is. De olyan titkárnőt, mint én leszek, sehol sem találsz. S akkor még nem is beszéltem a gyereknevelésről... S ezt mind ingyen?
- Bence nagyot kurjantott örömeiben.
- Hallod, világ? Így beszél egy autószerelő-kisiparos felesége. Ez ám az életrevaló üzletaszony! Esküvő lesz, emberek, amilyen gyorsan csak lehet. Ami eddig történt, az csupán az első menet volt. Jöhet a...
  - Gong! Következik a *második menet!* - kacagott Erzsi és belesimult vőlegénye karjába.

AZ IDEGEN

Migács Péter 22 éves, többszörösen kitüntetett sztahanovista élmunkás, ácsmester, az Oleg Kosevoj ifjúsági munkabrigád vezetője sorsa egy óvatlan mozdulaton és selejtes biztonsági övén múltott, ami rosszkor szakadt szét.

Az épülő lakótelepi tömbházat körülölelő állványzat harmadik szintjén dolgozott. A korláton szabálytalanul kihajolva egy járópallót akart felhúzni a második emeletről, de keze lecsúszott a nedves pallóról, ő utánakapott, megbillent, s már hiába kapálózott.

A biztonsági öv kötele elszakadt, és Migács Péter átbukfencezett a vékony vascső-korláton.

Többre nem emlékezett.

Amikor magához tért, hófehér kórházi ágyon találta magát. A szobában senki más nem tartózkodott, átlátszó üvegbura fedte egyetlen szál lepedővel borított meztelen testét, mindenféle ismeretlen, sose látott műszerek villogtak és ketyegtek körülötte, orrából, vénájából csövek ágaztak szerteszét. Oldalt különös, kékesen villódzó dobozt látott, akkora lehetett, mint otthoni vadonatúj néprádiója, rajta titokzatos cikkcakkban görbe vonalak futottak vízszintesen. A falakon sehol egy Lenin, Sztálin, Rákosi, Marx, Engels fénykép, vagy felirat, amely a szocializmus töretlen építésére és a megbújó imperialista ellenség leleplezésére buzdít, helyettük színes, érthetetlen ábrákkal virító plakátokat látott.

- Hol vagyok? - nyilallt fel benne a rémület.

Hamarosan megkapta a választ, mert nagy lendülettel kitárult az ajtó és két fehér köpenyes férfi meg egy fityulás, nyúlánk nő csörtetett be izgatottan. Elöl kecskeszakállas, szemüveges alak loholt és mekegve kiabálta:

- Magához tért! Nézzék, pislog a szemével, ránk néz!

Migács még jobban megijedt az érthetetlen tülekedés láttán és moccanni sem mert. Az üvegburát felhajtották, a kecskeszakállas megfogta bal keze ütőerét.

- Felébredt! Istenemre, teljesen felébredt! Ha nem látnám, nem hinném. Ehhez fogható még nem volt a praxisomban - suttogta magánkívül, hitetlenkedve, majd Migácshoz hajolt és megkérdezte: - Hall engem? Pislantson, ha érti, mit mondok.

Migács engedelmesen hunyorgott, miközben egyik arcról a másikra rebent a tekintete: vajon kik lehetnek? Honnan szalajtották őket ilyen sietve?

- Professzor úr - lépett az ágyhoz a nő fontoskodó arccal, kezében papírlapokat lobogtatva -, a beteg szívverése és vérnyomása visszaállt normálisra, stabilizálódni látszik.

- Kollégák - emelte fel hangját ünnepélyesen a kecskeszakállas professzor -, rendkívüli pillanatoknak vagyunk szerencsés és kiválasztott tanúi. Kérem, nagyon figyeljenek és jegyezzenek fel mindent, a legcsekélyebb dolgokat is, mert a későbbi eljárásnál a legkisebb apróságnak is jelentősége lehet. Kamerát folyamatos, éjjel-nappali vételre állítani! E pillanattól kezdve rögzítsék a beteg minden szavát és mozdulatát. Megpróbálok kapcsolatot létesíteni a pácienstel. Óvatosan, nehogy kifáradjon - figyelmeztette önmagát.

Széket húzott az ágy mellé, leült, a másik kettő állva maradt és tiszteletteljes távolságból figyelték az eseményeket. Legalább annyira izgatottak voltak, mint a kecskeszakállas.

- Kérem - kezdte kíméletesen a professzor -, csak akkor válaszoljon, ha elegendő erőt érez magában. Hány ujjat mutatok? - és szőrös kezét Migács Péter orra alá dugta.

Migács nem mert ellenkezni, bár nem egészen értette, miért vizsgáztatják, mint egy elsős gyereket. Azért már számolni csak tud.

- Kettőt - közölte reszelős, sípoló hangon.

- Nagyon jó, csodálatos! - lelkesedett a professzor. - És most?

- Hármat.

- Kiváló! A jelek szerint ön képes kommunikálni. Így van?

Kommuni... Mit gyakorászik ez? - hohó, jó lesz vigyázni! Ezek be akarják ugratni! Nem, nem, azt ugyan leshetik. Apjától ismerte a szót, hogy *kommunistázni*, de így, ilyen cselesen, ahogy a szakállas mondta, még soha nem hallotta, bizonyára valami úrias megnevezése ugyanannak. Migács Péter elvhű, öntudatos, odaadó ifjúkommunista volt, aki mindig tudta mit vár tőle a párt, s igyekezett annak megfelelően élni; eljárt a Szabad Nép-félórákra, rendszeresen hozzá- szolt, jegyzetelt, részt minden szemináriumon, az előírtnál is több társadalmi munkát végzett, politikailag fejlődőképesnek tartották - de most fogalma sem volt, hogyan viselkedjék.

Vagy provokál az elvtárs, vagy a lapuló ellenség fizetett bérence.

De az sem kizárt, hogy az ÁVH-n van!

Nyilvánvaló hogy valamiféle káderezésen esik át. Az iménti furcsa szón nem sokáig rágódott, könnyű volt kikövetkeztetnie, mit jelenthet.

- Igen, kérem, képes vagyok és szoktam is kommunistázni, elvégre kommunista vagyok, a Magyar Dolgozók Pártja hűséges tagja. Szabadság, elvtársak! Éljen pártunk, kormányunk és dolgozó népünk bölcs vezére, mindannyiunk atyja, nagy példaképünk, Rákosi Mátyás elvtárs!

A szobában lévők döbbsen néztek össze. A professzor felállt és néhány bizonytalan lépést tett az ágy mellett, hogy összeszedje gondolatait.

- Írja, kérem, - fordult a kórlapot tartó nő felé -, a betegnek kényszerképzetei vannak, de állapota fizikálisan kielégítő, ami, tekintettel a körülményekre, tudományos világszenzációként is felfogható. Folytatom a beszélgetést. - ezzel visszaült a székre.

- Emlékszik a nevére?

- Hogyne - válaszolt fegyelmezetten a beteg. - Migács Péter sztahanovista ács vagyok, a Vörös Csillag vándorzászlóval kétszeresen kitüntetett Oleg Kosevoj ifjúsági munkabrigád csoportvezetője, pártbizalmi, szakszervezeti tag, szemináriumi előadó. Mondják meg, mit kívánok tőlem az elvtársak, és én maradéktalanul végrehajtom a párt utasításait. Ha szabad kérdeznem, egyáltalán hol vagyok? Hogy kerültem ide?

- Családjára, hozzátartozóira emlékszik?

- Az én családom a párt - jelentette ki a beteg. - Csak távoli rokonaim élnek, beírtam az ön-életrajzomba, hogy nem tartom velük a kapcsolatot, mivel az átkos kapitalista világot választották, vagyis megtagadták szocializmust építő hazánkat és a Szovjetuniót. Egyedül élek a munkásszálláson. Mikor mehetek haza? Meddig kell itt maradnom?

- Mindent szép sorjában - nyugtatta a professzor és ismét diktálásba fogott: - A paciens tudatában van kilétének, képes megnevezni önmagát, sőt elvontabb utalásokat is produkál. - Némi töprengés után hozzátette: - Beszéde zavaros, de van benne rendszer. Egyre érdekesebb. Emlékszik, mi történt magával? - fordult újból az ágyhoz.

- Hogy a francba ne eml... bocsánat, elvtársak... igen, természetesen mindenre emlékszem és nagyon sajnálom a dolgot, ezért önkritikát gyakorolok. Nem volt szándékos, erre kommunista szavamat adom. Feszít bennünket a terv és a határidő, s nekem, mint párttagnak, bizalminak és sztahanovistának többszörösen is példát kell mutatnom. Felajánlásunkban kétszázötven százalékot vállaltunk és a túlteljesítés érdekében mindent meg is teszünk, hogy...

- Jó, jó - szakította félbe a professzor -, mellőzzük a részleteket, szorítkozzunk a lényegre. Tehát mi történt? Mondja el röviden, egyszerűen, tömören.

Migácsban meghűlt a vér. Ez nem káderezés, ez kihallgatás! Jól sejtette, valahol az ÁVH-nál tartják fogva, szabotázs gyanúja miatt. Akkor pedig nagy baj van! Egyszeriben szakadni kezdett róla a hideg veríték. Hallott rebesgetni különleges vallatási módszerekről, de álmában sem jutott eszébe, hogy egyszer módjában lesz megtapasztalni. Csak azt furcsállotta, hogy nem gumibottal a kezükben teszik fel a keresztkérdéseket, hanem tiszta, fehér köpenyekben, szép szobában és őszintén szólva nagyon barátságosan.

Ez még gyanúsabbá tette a helyzetet. Nincs értelme feldühíteni őket, ezzel csak saját magának árt. Döntött:

- Elvtársak, mindent töredekiesen bevallok. Mit követtem el? Mi a vád ellenem?

- Ne kérdezzen, hanem válaszoljon. Senki sem vádolja semmivel, micsoda bolond beszéd ez? Tehát mire emlékszik? Kezdje a legelején.

- Értettem! A ma reggeli röpgyűlésen...

- A *ma reggeli*?... Ezt a szót használta, ugye? - kérdezett közbe nyomatékosan a professzor, idegesen kapirgálva a szakállában.

- Igen - folytatta zavartalanul a beteg -, a ma reggeli eligazításnál Krocskó versenyfelelős elvtárs elárulta, hogy a Komszomol munkabrigád tíz százalékkal megelőzött bennünket. Beismerem, hogy ezzel megsértette a marxista-leninista versenyerkölcs szabályait, ami nagyon helytelen, ezért az ő nevében is önkritikát gyakorolok...

- Ne erről beszéljen - állította meg a vallomást a professzor -, ez senkit sem érdekel. Arról szeretnék hallani, mi történt önnel az állványon? Ne hallgasson el semmit.

- Igenis... ő... elvtárs. De biztosíthatom, hogy az ellenség...

- Miféle ellenségről beszél?

- Hát... nem is tudom... - Migács elbizonytalanodva nézett a professzorra. - Csak úgy általában az ellenségről, aki, mint tudjuk, sosem alszik, mert az amerikai imperializmus és az aljas kapitalizmus éber és minden alkalmat megragad, hogy ártsen népi demokráciánk győzelmes harcának... Az osztályellenség, mint olyan...

- Szegény fickó - morogta a másik orvos szánakozva. - Agyára ment a hosszú alvás.

A professzor szemrehányón ránézett, mire gyorsan befogta a száját. A fityulás nővér is megrovóan pillantott fel a jegyzeteiből.

- Maga leesett egy harmadik emeleti állványról. Így történt? - A professzor nem kérdezett, hanem kijelentett.

- Igen, ez igaz, nem is tagadom, és ismételten önkritikát gyakorolok, de higgyék el, nem volt benne semmi szándékosság, és szeretnék visszamenni, mert ha nem vagyok ott, a csoportunk lemarad a tervvel ...

-... és csúnyán bevverte a fejét - fejezte be a professzor. - Érez valami fájdalmat?

- Én? Semmit az égvilágon. Szóval ezért van rajtam ez a sok vacak? Tessék mondani, hány óra van?

A professzor a karórájára pillantott.

- 9,38 perc, délelőtt.

Migács Péter nem bírta megállni, hogy oda ne kapja a tekintetét.

- Jé, de furcsa órája van az orvos elvtársnak, még sosem láttam ilyet. Bizonyára szovjet gyártmány. Ilyeneket máshol nem csinálhatnak, csak az élenjáró szovjet ipar képes rá. Jól mondom? Eltaláltam?

- Nem egészen, ez egy közönséges japán Seiko. Nincs rajta semmi különös, ébresztős és stopperos. Kérem, most ne ez legyen a legfőbb gondja. Mit is kérdezett? Ó, igen... nos, délelőtt, 9,38 perc van.

- Húha, akkor legalább másfél órája fekszem itt. Úgy látszik, elájultam. Szégyellem, elvtársak, még soha nem voltam betegállományban. Itt az ideje, hogy felkeljek. A lustaság, mint Révai elvtárs szokta mondogatni, kispolgári csökevény.

- Egy pillanat - nyomta vissza gyöngéden a professzor. - Még nem tud mindent. Maga nem másfél óráig volt eszméletlen állapotban, barátom.

- Jó, hát akkor valamivel tovább... Nem a pontos időt figyeltem, amikor leestem.

- Egyébként a dátumra emlékszik?

- A mai dátumra? Hát hogy a csudába ne? 1953, február 24. Úgy félnyolc-nyolc óra lehetett, amikor megcsúszott a lábam és lezuhantam.

- Pontosan, Migács úr. Csakhogy nem *ma*. Kérem, legyen erős és készüljön fel arra, hogy furcsát fog hallani. Valami nagyon-nagyon furcsát. Talán el sem fogja hinni első hallásra.

Migács meghökkent. Lehet, hogy már egy egész napja itt nyomja az ágyat? Akkor ez nem letartóztatás. Úgy-ahogy megkönnyebbült. Ám ha ilyen súlyos a sérülése, valamit éreznie kellene, ő pedig esküdni merne, hogy kutyabaja sincs. Semmije se fáj, legfeljebb kissé gyengének érzi magát és beszéd közben kellemetlenül kapar a torka.

- Tegnap hoztak be?

- Nem, Migács úr, nem tegnap és nem is tegnapelőtt. Ön *negyvenhárom éve* fekszik eszméletlen állapotban.

Drámai csönd lett, csak Migács Péter ziháló lélegzetét lehetett hallani. Értetlenül nézett egyik arcra a másikra, arca hol fehér volt, hol lángvörösre gyúlt. Aztán kínosan felnevetett.

- Ez valami vicc, elvtársak? Tréfálnak velem? S miért uraznak, én nem vagyok Migács *úr*, én Migács *elvtárs* vagyok. Jó elvtárs, ezt bárki tanúsíthatja az alapszervezetben.

- Nem kételkedünk az ön politikai megbízhatóságában, kedves Migács úr, de ami az időpontot illeti, abban bizonyos lehet. Ön több, mint negyvenhárom éven át volt kómában. Most 1996, március 11-ét írunk. Vessen egy pillantást erre.

Migács Péter nyöszörögve felült, tétován körülhordozta a tekintetét, rámeredt az orra alá dugott naptárra, aztán nagy sóhajjal visszadőlt a párnára.

Megint elveszítette az eszméletét.

*

Amikor ismét magához tért, dús szemöldökű, bozontos hajú férfit látott az ágya melletti széken ülni, fehér köpenyben, amint előrehajolva, feszülten figyel, kezében kiürített injekciós fecskendőt tartott.

Péter a szeme sarkából gyanakodva nézte, de nem szólt, nem köszönt, várta, hogy a másik kezdje a beszélgetést. A professzor kijelentése, miszerint 43 éven át aludt, föbe kólintotta és hitte is meg nem is. Meg akart győződni, mennyi igaz a dologból, mire megy ki a játék, különben se jó, ha sokat jártatja a száját az ember.

- Hogy érzi magát? - kérdezte meleg, barátságos hangon a férfi.

- Jól, köszönöm - felelte óvatosan Migács és kérdően a fecskendőre pillantott.

- Kapott egy enyhe nyugtatót, de emiatt ne aggódjon. Nincs semmi baj. Attól tartok, olyan dolgokról fog hallani, amik esetleg felzaklatják, s mi nem akarjuk, hogy ismét rosszul legyen. Ért engem? Tud követni?

- Kik azok a *mi*? Le vagyok tartóztatva?

- Ejnye már, honnan veszi ezt a csacsiságot? - csóválta fejét szelíden az orvos. - Maga, Migács úr - jó, jó, tudom, jobban szereti az elvtárs megszólítást, csak hogy, tudja, ez ma már kiment a divatból, jobb lesz, ha megszokja az *urat* -, szóval ön, kedves Migács úr, egy magánklinikán fekszik, igen gondos kezelés és megfigyelés alatt. Úgy vigyázunk magára, mint a két szemünk fényére.

- Akkor hát mégis megfigyelnek. Nem csináltam semmit, de ha a párt úgy kívánja, hajlandó vagyok mindent magamra vállalni.

- Igen, megfigyeljük - hagyta rá a másik -, de nem olyan formában, ahogy maga képzei, semmi köze a pártfeladathoz. Engedje meg, hogy bemutatkozzam, a nevem doktor Fenyő és pszichiáter vagyok, ami annyit tesz, hogy a maga pszichéjével fogok foglalkozni.

- Hogy... mimmel? Sose hallottam a szemináriumon. Nekem olyan nincs, nem is volt. Nem tudom, mi az, de ha kell meg is esküszöm, hogy...

- Dehogy nincs, pszichéje mindenkinek van, még az olyan elvhű párttagoknak is, mint maga, tisztelt Migács elvtárs. A psziché nagyjából annyit jelent, hogy lélek, az ember teljes érzelmi, gondolati és tudati összessége, éntudata, szóval mindaz, amitől az ember - ember.

Ja, így már mindjárt más! Péter azonnal kapcsolt: a magát orvosnak mondó egyén minden bizonnyal a klerikális reakció beépített ügynöke. Ez az idealista szöveg nem volt új a számára és rögtön jelezte is, hadd lássa a nyavalyás, kivel áll szemben, milyen jól képzett ideológiailag. Mint a leckét, darálta:

- Az embert a munka tette emberré az ősközösségben, amikor a gyűjtögetésről áttért az eszközkészítésre és feltalálta a tüzet. A kizsákmányoló kapitalista társadalom megfosztotta a termelőeszközei tulajdonlásától és... - kezdett belezavarodni - ... Csak a láncait veszítheti... A lét határozza meg a tudatot...

- Hagyja már ezeket az elavult halandzsákat, régen kimentek a divatból - vágott közbe bosszúsan Fenyő doktor -, egészen másról van szó. Értse meg, ittletének és a betegségének az égvilágon semmi köze a marxizmusnak, vagy a darwinizmusnak. Maga leesett egy állványról, beverte a fejét és valamilyen agyi sérülést szenvedett, amitől hosszú évtizedekre elveszítette az eszméletét. Ennyi és nem több. Ne keressen mindenáron a háttérben egyéb magyarázatokat. Valahol az agyában megpattanhatott egy ér és a keletkező vérömleny lefedett olyan területeket, melyek meggátolták, hogy a külvilággal érintkezhessék, de az életfunkciók működését

kiválóan megőrizték, sőt... de erről majd később. Arról szeretnék beszélgetni magával, hogy most, negyvenhárom év után milyen változások fogadják majd, amikor ismét kilép az életbe. Mert a maga idejéhez képest jócskán megváltozott a világ. Néhány igen-igen nagy meglepetés fogja érni. Ezekre szeretném fokozatosan felkészíteni.

- Ha igaz, amit mond, akkor én most hány éves vagyok?

- Látja, ez jó kérdés. Ahogy vesszük, nem könnyű válaszolni. Mert nézzük csak: amikor a balesete történt, maga 22 esztendő volt, ennek alapján jelenleg 65 éves, legalábbis a naptári évek számát tekintve. Valójában lehetetlenség megállapítani, mennyit öregedett a szervezete, mivel a kóma alatt - s ez a nagy rejtély, amire az imént utaltam, s amit végképp nem értünk - szinte semmit nem veszített a fiatalságából, a létfontosságú szervei egy körülbelül 26 éves fiatalember állapotának megfelelően működnek, még hozzá tökéletesen. Magyarán, makkegészséges. Azt kell tehát mondjam, hogy ön papíron ugyan 65 éves, biológiailag azonban alig több, mint 25 - 26. Gratulálok! Sokan, én magam is, szívesen cserélnénk önnel, Migács úr. Tessék, nézze meg magát a tükörben.

Péter lesoványodott, de meglehetősen jóképű, fiatal férfiarcot látott, frissen borotválva - bizonyára akkor borotválták meg, amikor elájult -, haja barna volt, erős szálú, szemei sötétek, enyhén mélyenülők - igen, ez ő, semmi kétség, semmit sem változott, ugyanolyan, mint annak idején, 53-ban. Különös.

- Ez az egész história pontosan olyan, mint egy időutazás a jövőbe - folytatta a pszichiáter. - Átaludni azokat vészterhes időket, mint a szörnyű Rákosi-terror, a véreskezű Sztálin diktatúrája, a dicsőséges 1956-os forradalom, nem is beszélve a Kádári időkről, a rendszerváltás nehézségeiről. Igen, maga hallatlanul szerencsés fickó, Migács úr.

Péter elborzadva hallgatta az orvos szavait. Miket hablatyol ez itt össze-vissza? Mi az, hogy *Rákosi-terror*? Sztálin elvtárs *diktatúrája*? Nyilván be akarja ugratni, hogy aztán... Azért mézes-mázaskodik, hogy elterelje a figyelmét, de abból nem eszik! - gondolta.

Mint a villám hasított belé a felismerés: egymás között, haverok, sokat beszéltek erről-arról, politikai viccek, miegymás... és meghallották! Az is lehet, hogy éppen közülük köpte be valaki. Nagyon valószínű. Nincs mese, tagadni és tagadni a végsőkig.

- Hogy beszél az elvtárs Rákosi és Sztálin elvtársakról? - szólt szigorúan. - Az ilyen elvtárs, mint az elvtárs, nem igazi elvtárs.

Fenyő doktor nagyot sóhajtott. Nehezebb lesz Migáccsal megértetni az igazságot és meggyőzni, mint életben tartani, gondolta elkeseredve, de tudományos kíváncsisága és a hírnév lehetősége, amely megcsillant előtte, további erőfeszítésre serkentette.

- Figyeljen rám, Migács úr. 43 év nagy idő, addig sok víz lefolyik a Dunán. Ezzel ugyebár egyetért? Válaszoljon!

- Igen - bólintott Migács kimérten, mert nem talált benne semmi kivetni valót sem ideológiai, sem politikailag. A Dunáról szabad beszélni.

- A maga Rákosijáról kiderült, hogy elárulta a népet.

- Tévedés. Az Rajk elvtárs és bandája volt...

- Nem, róluk megállapították, hogy ártatlanok voltak, koholt per alapján maga Rákosi Mátyás íteltette őket halálra. 1956 tavaszán rehabilitálták és újra temették valamennyiüket.

- Nem hiszem el - motyogta megrendülten Migács Péter.

- Orvosi becsületszavamra mondom! - emelte fel két ujját ünnepélyesen Fenyő doktor.

- Ki hitte volna? - sópáncodott kételkedve Migács. - Biztos Nagy Imre elvtárs intézte el, mert ő nagyon jó elvtárs volt.

- Igen, ebben van valami. Egyébként Nagy Imrét is felakasztották 1957-ben az elvtársai.

- Várjon! Ez nekem magas - nyögte fejét rázva Migács. - Mindenki ellenség volt? Akkor mégis Rákosi elvtársnak lett igaza. Vele most mi van? Él még?

- Rákosi Mátyás száműzetésben halt meg a *volt* Szovjetunióban, de állítólag Pesten temették el, titokban, de lehet, hogy ez csak pletyka. 1956-ban győzött a forradalom és...

- Miket beszél? Mi az, hogy forradalom? Munkások a munkáshatalom ellen? Azt akarja bemészni, hogy legyőztük a Vörös Hadsereget?

- Hát... - nyújtotta el a szót az orvos. - Nem sokon múlt. Utána véres megtorlás következett, ekkor végezték ki Nagy Imrét is Kádár János utasítására. Mellesleg Sztálin alig tíz nappal élte túl a maga balesetét. Meghalt. Akkor derültek ki a disznóságai.

- Magán nem lehet kiigazodni - nyöszörögte Migács -, össze-vissza beszél. Hogy érti azt, hogy *a volt Szovjetunió*? És miféle forradalom? Néphatalom a néphatalommal szemben? Aztán Nagy Imre... Rajk elvtárs, rendszerváltás... Kádár Jánost, a párt belső ellenségét életfogytiglanra ítélték tavalyelőtt... akarom mondani, 1951-ben. Ezek szerint ő is kiszabadult? És Sztálin elvtársat is elveszítettük! Megőrülök! Ha ennek csak a fele is igaz... Mikor fogom én mindezt utolérni és megérteni?

- Pedig ez még nem minden - folytatta irgalmatlanul Fenyő. - A Szovjetunió felbomlott, dűl a polgárháború, nincs már Csehszlovákia, mert ketté váltak, viszont Németország egyesült és Jugoszlávia...

- Tito, az imperialisták láncos kutyája...

- Na igen... valaha így nevezték, amíg bocsánatot nem kértek tőle... Szóval Jugoszlávia sincs, darabjaira esett szét és jelenleg szörnyű háború dűl az egykori tagországok között.

- Nem tudom elhinni... - nyöszörögte Migács félig sírva és a fejét fogta. - Ezek szerint már nem is léteznek elvtársak?

- Hát... azért azt nem merném állítani - húzta el a száját bizonytalanul doktor Fenyő -, maradtak éppen elegendő. Nyugodjon meg, mi se igazán értjük a történelmet. Mától kezdve egy tanfolyamon fog részt venni, s meglátja, egy-kettőre behozza a lemaradást. Kap régi újságokat, könyveket, amit óhajt. De készüljön fel néhány további vaskos meglepetésre.

Migács Péter szemei könnybe lábadtak és csendesen elpityeredett:

- Tehát amiben úgy hittünk, mint a szentírásban, hazugság volt? Kezdhetem előlről az életemet. Legalább azokra a rohadt szemináriumokra ne jártam volna. Hű, de utáltuk!

*

Zsófia nővér gondosan elrendezte a párnákat és a lepedőt a búskomoran maga elé meredő Migács Péter ágyán. Nagyon megkedvelte a férfit és szívesen anyáskodott felette.

Mindenfelé kinyitott könyvek heverték, szanaszét, éktelen rendetlenségben. Sajnálta szegény embert: amióta megértette és felfogta, mi történt vele, azóta alig szólt, nem is igen kérdezett, többnyire csak ült töprengve, időnként olvasgatott, de hamar elsírta magát, az ételt is úgy kellett beleerőltetni. A professzor átvitette egy nagyobb, kényelmesebb szobába, mivel szinte nem volt olyan nap, hogy ne akadt volna két-három látogató valamelyik hazai, vagy külföldi orvostudományi intézettől.

A sajtót egyelőre nem engedték be, pedig a folyosón állandóan ott szobrozott egy rakás újságíró, kijöttek a rádiótól, televíziótól, de a professzor a leghatározottabban megtiltotta, hogy a beteget zaklassák. Éppen elég volt elviselnie szegénynek, hogy egyik vizsgálat követte a másikat. Migács mindezt közönyösen, egykedvű beletörődéssel vette tudomásul.

Az ajtón most egy overállos ember lépett be és az ágygal szemközi állványra helyezett egy kisméretű, Sony márkájú, színes televíziót. Rövid ideig babrált vele, aztán köszönés nélkül kiment, épp hogy rápillantott a betegre, mivel a professzor megparancsolta, hogy észrevétlennek kell maradnia, ám a kíváncsiság nagy úr.

- Kész, be lehet kapcsolni - szólt vissza a válla fölött és becsukta az ajtót.

- Figyeljen rám, Migács úr, mutatok egy érdekes dolgot - ült az ágy szélére a nővér és nem vette észre, hogy szoknyája felcsúszott egy ici-picikét. - Járt annak idején moziba? Most olyat fog látni, hogy szeme-szája eláll.

- Jártam hát - mondta mogorván Péter. Közben a nő combját fixírozta, azt hitte, azt akarja mutogatni a nővér. - Nem rossz, de láttam már különbeket is.

- Félreértett - pirult el Zsófia nővér. - Milyen filmekre emlékszik? Voltak kedvenc filmjei? Fel tudja idézni néhánynak a címét?

Migács Péter elgondolkozott. A fiúkkal sokszor eljártak moziba, mert az önművelés fontos, alapvető pártkövetelmény volt, de egyik film se érdekelte igazából. Mégis muszáj volt odafigyelni, mert utána kiértékeltek a látottakat politikai és ideológiai szempontból. Erőltette az agyát, hátha eszébe jut egy-kettő.

- Hát... talán a Vidám vasárnap - dünnyögte. - Aztán tetszett a Zója, meg a Támadás 6,25-kor, az olyan jó háborús volt, lőtték a nácikat, azok meg szaladtak. A Zója kötelező volt az Oleg Kosevoj miatt. Tudja, így hívták a csoportunkat. No meg az Egy igaz ember. Fából voltak a lábai és megtanult újból repülni, irtotta a fasisztákat, mint a répát. Az marha jó film volt, igen. Aztán tetszett az Állami áruház... Most hirtelenében többre nem emlékszem.

- Színház?...

- Egyszer... Mi is volt a címe? Ja igen, a Mélyszántás. Sose látott parasztot, aki írta.

- Értem, nagyszerű - örvendezett Zsófia. - Sajnos, azok a filmek ma már kissé elavultak, hogy úgy mondjam, eljárt felettük az idő. Volna kedve mozit nézni?

- Nem akarok emberek közé menni, ha nem okvetlenül muszáj. Még sok tanulni valóm van. Minél többet olvasok, annál jobban összekavarodnak bennem a dolgok. Amikor már azt hinném, értem, jön egy csavar, aztán minden megint fejre áll. Maga hogy van ezzel, nővérke?

- Ugyanígy - nyugtatta meg Zsófia nővér. - Egyébként szükségtelen elhagynia a szobáját. A mozit hozzuk ide. Látja azt a dobozt az állványon? Az a mozi.

Péter odameredt, aztán megcsóválta a fejét.

- Már maga is kezdi, Zsófi? Hogy férne el abban a kis dobozban egy mozi?

- Na várjon csak - mondta mosolyogva Zsófia nővér és a távvezérlővel bekapcsolta a készüléket. - Próbáljuk meg, hátha mégis létezik az a fránya mozi.

A képernyő megelevenedett, tiszta, éles kép jött be, éppen valamilyen természetfilmet adtak. Tenger hullámzott, halak ficáinkoltak a smaragdzöld vízben, majd egy erdőrészlet következett, állatok, madarak - gyönyörű volt! Péter tátott szájjal, visszafojtott lélegzettel bámult, nem akart hinni a szemének. A távkapcsolóról tudomást sem vett, elkerülte a figyelmét.

Így ment ez hosszú percekén át, amikor a filmnek vége lett, megjelent egy kedves női arc és egyenesen Péterhez beszélt:

- Kedves nézőink, most híreket olvasunk fel. Megérkezett a Vatikánba az orosz külügyminiszter, ahol tárgyalásokat folytat öszentségével... - s miközben beszélt, a képernyőn már az látszott, hogy a miniszter kedélyesen parolázik a pápával és több bíboros veszi körül.

Péter megbabonázva nézte a képet. Felkelt az ágyból és a készülék mögé settenkedett, hátha ott vannak elrejtve a szereplők. Döbbenet fordult a kíváncsian figyelő Zsófia nővérhez:

- Mi ez? Csoda?

- Figyeljen csak - mondta a nővér, s közben egymás után váltogatta a csatornákat -, mindjárt még érdekesebb lesz. Rögtön vége a híradónak és futballmeccset közvetítenek élőben, ha jól emlékszem, Párizsból.

- Bolondnak néz? - háborodott fel Péter. - Hogy érti azt, hogy élőben?

- Ahogy mondom, szó szerint. Ez a készülék a *televízió*, afféle távolbalátó, ami a maga korában, legalábbis Magyarországon, még nem létezett. No persze a fejlett nyugati országokban, főként Amerikában már régóta ismerték és használták...

- És a Szovjetunióban?

- Ne nevetessen, még a hírét sem hallották! A legtöbb faluban villany se volt. Nálunk sokkal hamarabb behozták. Szóval, ez úgy működik, hogy ami ott a távolban történik, azt itt a szobában ugyanabban a pillanatban látjuk műholdon keresztül, mintha ott volnánk a helyszínen, sőt még jobban. Már kezdődik is.

- Műhold?... - motyogta Péter és a fejét rázta, de a nővér megfogta a könyökét.

- Nézze! A piros ingesek a magyarok!

Éppen a himnuszoknál tartottak. A magyar válogatott mezén tisztán kivehető volt a koronás címer. Migács felhördült.

- Látja, mi van a mellükön? A fasiszta Horthy rendszer jelképe, a korona! Nem félnek ezek, hogy elkapják őket, ha hazajönnek? Hol van a gyönyörű magyar címer, az ötágú csillaggal?

- Most ez az ország hivatalos címere. A vörös csillag be van tiltva, Péterkém. Az Internacionálét csak zárt körben szabad énekelni, nyilvános helyen tilos. A kommunizmus az egész világon megbukott, a Szovjetunióban is. Törődjön bele. Nincs már olyan, hogy *Világ proletárjai egyesüljete!*

- Be van tiltva... be van tiltva... - szajkózta Migács. Kis híján megint elájult. - És mit szól ehhez a szovjet nagykövet?

- Az sincs... Illetve... orosz nagykövet van, de az nem szólhat bele semmibe, helyesebben ... no mindegy, bonyolult kérdés ez, nem nekünk, egyszerű halandóknak való. Most sokkal inkább az amerikai nagykövet véleményére figyelünk.

- És a régi elvtársak? Velük mi lett? Olyanokra gondolok, mint Gerő elvtárs, Révai elvtárs, meg a többiek. Például Szikra elvtárs, ő volt a párttitkárunk. Nem hallott róla?

- Nézze, én nem foglalkozom politikával, mindig utáltam, mert szerintem ahány politikus, annyi gazember, de ami az első kettőt illeti, tudom, hogy azokat már hiába keresi. Ne aggódjon, legtöbbjük megvan és vígan élik világukat, ha csak meg nem haltak. A maga régi jó elvtársai most szinte egytől egyig dúsgazdag nagytőkések, sokszoros milliárdosok, a legbuzgóbb kapitalisták és kivétel nélkül elhatárolják magukat a régi rendszertől.

- Hová züllött a világ! - sóhajtott fel keservesen Migács Péter. - Ha mi ezt akkor sejtettük volna, nem pocskoljuk a drága időt a Szabad Nép-félórákra, kommunista szombatokra önként, ingyen, nem is szólva a békekölcsönről. Lefogadom, hogy olyan sincs már. Pedig ötszáz forintot jegyeztem! Sose kapom vissza.

Most Fenyő doktor lépett a szobába, kopogtatás nélkül.

- Üdvözlöm, Migács úr, elérkezett a nagy nap, amit annyira vártunk, végre kiléphet a világ elé. Remélem, nem felejtette el, hogy ma lesz a sajtótájékoztató, amin maga is részt vesz. Jól érzi magát? Minden oké?

- Semmi se oké... Bár azt sem tudom, mi az, hogy *oké*. Legszívesebben... - kezdte morcosan Migács, de az orvos belefojtotta a szót.

- Muszáj, öregem, ez elkerülhetetlen, az ország lakossága alig várja, hogy láthassa és hallhassa. Fél óra múlva kezdődik sajtóértekezlet. Látom, már megismerkedett a televízióval. Nagyszerű. Ma délután tíz millió ember fogja hallgatni a szavait, ott lesz minden magyar család otthonában, sőt a határokon túl is figyelik, mit mond. Hát nem csodálatos? Láthatják a régi barátai, munkatársai is, biztosan emlékeznek még magára. Maga olyan nekünk, mint egy élő, eleven múzeum. Zsófia nővér, kérem, legyen segítségére Migács úrnak, hogy minél jobban nézzen ki, borotválkozzon meg, satöbbi. Mindjárt hozzák az új ruháját, olyan elegáns lesz, mint egy filmsztár. Igaz, hogy el ne felejtsem, képzelje, még arról is szó van, hogy filmet készítenek magáról. Vetíteni fogják a mozikban.

- Már csak ez hiányzott - morogta az orra alatt Migács.

*

A kórház kultúrterme szűknek bizonyult, még a folyosón is szorongtak az újságírók. Három kamera volt felállítva, óriási reflektorok ontották a fényt és a forróságot, amikor Fenyő doktor kíséretében Migács Péter oldalról kilépett a kis színpadra.

Leültek egy asztal mögé, de Fenyő doktor máris felpattant és rákezdett:

- Hölgyeim és uraim, mindenkit szeretettel üdvözlök. Bemutatom önöknek Migács Péter urat, aki, mint tudják, 43 évnyi eszméletvesztés után másfél hónappal ezelőtt ismét visszatért közénk. Nevezhetik ezt a tényt biológiai csodának, vagy aminek akarják, mi se igazán értjük, hogy történhetett. Migács úr egészséges, megközelítően 26 éves életkornak megfelelő fizikai állapotnak örvend, jóllehet a valóságban 65 éves. Hölgyeim és uraim, tegyék fel kérdéseiket - fejezte be finomkodó mosollyal és leült.

Azonnal felállt egy őszes úr, kezében apró riportermagnót tartott a feje fölé, némi krákogás után bemutatkozott és megkérdezte:

- Mi volt az első benyomása, uram, amikor magához tért?

- Mi az a kezében? - kérdezett vissza Migács barátságtalanul, gyanakodva. - Fegyver? Veszélyesnek látszik. Mutassa!

Kuncogás hallatszott a teremben. A újságíró készségesen közelebb lépett, kivette és felmutatta a kazettát, aztán visszarakta a helyére:

- Parancsoljon, megnézheti, ez egy egyszerű hangfelvevő berendezés. Mindazt, amit mond, rögzíti és annyiszor lehet visszahallgatni, ahányszor akarja az ember - ezzel megnyomott egy gombot és a magnetofon hangszórójából felcsendültek Fenyő doktor bevezető szavai.

Péter fejcsóválva bámulta, majd csöndben megjegyezte:

- Jól mondtam én, fegyver ez, veszedelmes masina, rosszabb, mint a mi cetlis módszerünk.

Felcsattant a nevetés, a sajtóértekezlet résztvevői jót derültek a szellemes megállapításon. Néhányan odakiáltották:

- Igaza van! De még mennyire, hogy igaza van!

- Nos, tehát elmesélné nekünk, mik voltak az első benyomásai, amikor kinyitotta a szemét? Tudta, mennyi idő telt el a balesete óta?

- Nem, nem tudtam. Őszintén szólva még most se igazán akarom elhinni. Megijedtem, azt gondoltam, le vagyok tartóztatva. Egy balesetet könnyen szabotázsnek minősíthettek az ÁVH-s elvtársak és nem sokat kukoricáztak az emberrel.

- Magyar Rádió, Esti Krónika, Varga Ernő - állt fel egy másik férfi. - Ha jól tudom, ön valóságos átképzésen esett át, tehát sok minden olyan dologról értesülhetett, ami a negyvenhárom év alatt történt. Mit szól a rendszerváltozáshoz? Nem sajnálja a régi, megszokott elvtársait? Gondolom, hiányoznak önnek.

- Attól függ, kiről van szó. Úgy hallottam, semmi bántódásuk nem esett, ellenkezőleg, jól megy a soruk. Néhányukat, akikkel együtt tevékenykedtünk a DISZ-ben, látom a televízióban, ott ülnek a parlamentben, úgy hogy nem egészen értem, miből áll a rendszerváltozás. Nem mondom, akad köztük rozzant, ősz hajú, de legtöbbjük jó húsban van, kövér, s nem úgy néznek ki, mint akiket üldöznének. Miért kéne sajnálnom őket? Inkább azt szeretném tudni, hogy élnek most a munkacsoportom tagjai, mi lett velük. Ha hallanak, vagy látnak, keressenek fel, szívesen találkoznék velük.

Csinos, fiatal nő jelentkezett, Migács intett neki, hogy kérdezzen.

- Azt hallottam, hogy ön nőtlen. Mi a terve, szándékozik családot alapítani? Eléggé férfinak érzi magát a nőüléshez 65 éves kora ellenére?

- Erre magam is kíváncsi volnék - somolygott hamiskásan Péter. - A sajtó igazán lehetne olyan nagylelkű, hogy segít bizonyosságot szerezni - és rákacsintott a nőre, mire az lángvörösen leült, attól kezdve durcásan meredt a papírja fölé. A férfikollégák kajánul nevettek. A sajtóértekezlet egyre hangulatosabbá vált - köszönhetően Migács talpraesettségének.

Tudálékos képű, szemüveges, szakállas férfi tolakodott előre.

- Doktor úr, mivel magyarázza, hogy paciensük gyakorlatilag semmit sem öregedett? Ez el-lentmondani látszik a jelenleg érvényben lévő biológiai ismereteinknek.

- Egyetértek - állt fel Fenyő doktor. - Éppen ezért be kell vallanom őszintén, eddig megközelítően sem találtunk rá ésszerű magyarázatot. További vizsgálatokra lesz szükség. Ez azonban mit sem von le abból a tényből, hogy beláthatatlan jelentőségű tudományos szenzációval állunk szemben. A következő kérdést kérem.

- Magyar Napló, Tóth S. Pál. Migács úr, mi a véleménye a privatizációról?

- Elnézést... Miről?

- A privatizációról - ismételte meg csodálkozva Tóth S. Pál. - Közismert szó. Azt jelenti, hogy az állami tulajdont vissza kell juttatni magánkézbe, jó áron, hogy becsalogassuk a külföldi, nyugati működő tőkét. Mi erről a véleménye?

- Hát... - Péter a fogát szívtá és sokáig nézte az újságíró. - Remélem, viccel velem. Megint jönnek a burzsujok, a tőkések, a kizsákmányolók? Csak nem akarnak mindent visszacsinálni? Vagy ha egyszer okvetlenül muszáj, szerintem mindenkinek egyenlő arányban kellene része-

sülnie a bevételből, elvégre a dolgozó nép kezemunkájáról van szó, s ha állami tulajdon valami, akkor az mindenkié, márpedig az állam mi vagyunk, a dolgozó nép, legalábbis nekünk így tanították. Vagy már ez sem igaz? Már nincs dolgozó nép se? Csak nem szüntették meg azt is?

Ismét kitört a taps és a bravózás, Péternek határozottan sikere volt, csak azt nem tudta, miért, hogy mi az, amin olyan jókat derülnek. Ő komolyan gondolta, amit mondott.

- Békés megyei Hírlap, Balogh László. Gondolt arra, hogy papírra veti az emlékeit?

- Nem gondoltam - felelte jámboran Péter. - Tudja, elv... akarom mondani, izé... uram, az ilyesmit nem nekem találták ki, én egyszerű ács vagyok, nem értek az irodalomhoz. De ha segít, szívesen lediktálom, hogy nézett ki egy téesszervezési agitációs propagandamunka annak idején. A maiak tanulhatnának belőle, nem volna ennyi marakodás a pártok között. Ment minden, mint a karikacsapás. Jött velünk a helyi párttitkár, két rendőr, nem is kellett több. Úgy léptek be a parasztok, olyan önkéntesen, mint a pinty, öröm volt nézni.

- Ha már a pártoknál tartunk... - emelkedett fel egy komoly arcú, idős újságíró. - B. Nagy Elemér vagyok a Talpalatnyi Földtől. Mi nagyjából egyidőben voltunk fiatalok. Érdekelne, hogy ön mit szól a jelenlegi többpártrendszerhez. Melyik párttal szimpatizál? Tudott már dönteni? Ön ugyebár, párttag volt?

- Természetesen - mondta önérzetesen Migács -, sőt bizalminak is megválasztottak. Mit képzelsz, hogy lehettem volna csoportvezető? Ilyen komoly beosztásba csak megbízható káderek kerülhettek. Látott már olyan bolond rendszert, amelyik eltűri, hogy az ellenségei felelős helyeken maradjanak?

- Láttam - mondta B. Nagy Elemér és furcsán elborult a tekintete. A teremben hökkent csönd lett. Péter nem vette észre, hogy szavai milyen különös hatást váltottak ki, gyanútlanul folytatta a választ:

- Nem tudom, hogy hívják most a pártomat. Igyekeztem kiigazodni, de mindegyik ugyanazt hajtogatja, mint a régi MDP, viszont egy sincs, amelyik azt mondaná, hogy ő az örökös. Kis pont vagyok én ahhoz, hogy igazságot tegyek. Azt hiszem, egyelőre egyik pártba sem lépek be, hacsak nem lesz kötelező. Próbálkoztam a szakszervezettel, de kiderült, azokból is több féle van és mindegyik a munkásokért harcol, egymással szemben is. Ugyanazokért a munkásokért, csak most nem úgy hívják, hanem középréteg. Nem tudom, mi a különbség, de az biztos, hogy sose volt ilyen jó sora a dolgozóknak, ha ennyi oldalról védik. Biztos azért élnek úgy, ahogy élnek. Hallom, már sztrájkolni is szabad. De ha egyszer olyan jó, mi ellen, ki ellen sztrájkolnak? A munkanélküliekért? Az volna a jó, ha nem lenne miért sztrájkolni, nem igaz?

Kirobbant a taps, Migács hajlongott, bár változatlanul nem értette, miért tapsolnak az emberek. Vigyorgott és remekül érezte magát, jobban, mint a pártiskolán, ott a kutya sem tapsolta meg, ha véletlenül a dolgozók életszínvonalának kérdését szóba hozta.

- Kérem... - somfordált közelebb egy mikrofonos nő. A kontya nagyobb volt, mint a feje. - Hajmásy Jolanda, Szabad Európa Rádió. Azt szeretném kérdezni...

- Magának nem nyilatkozom - tiltakozott felháborodva Péter -, nem vagyok megőrülve, a lázító Szabad Európát tilos hallgatni, ráadásul zavarják, keresgélheti órákon át az ember.

- Már nem tilos - nyugtatta meg fölényes mosollyal a hölgy -, saját, önálló stúdióval rendelkezünk Budapesten és minden egykori szocialista állam fővárosában. Ehhez mit szól?

- Akkor mi értelme az egésznek? Olyan is az, ha már nem is tiltják! Remélem, az Amerika Hangjától nincs itt senki.

Nyurga férfi keze emelkedett a magasba az első sorban.

- Itt vagyunk, uram. Ez egy szabad ország, ahol...

- Tudom, ismerem a szöveget, nekünk is mindig ezt mondták - kotyogott közbe Migács. A férfi pillanatra zavarba jött, aztán folytatta:

-... Ahol mindenki szabadon kifejezheti a véleményét, a sajtószabadság törvénybe van iktatva. Hallott a szólás- és sajtószabadság fogalmáról?

- Hogy a fenébe ne, méghozzá magának Rákosi elvtársnak a szájából, neki kedvenc témája volt. A Szabad Népből is sokszor olvastam. A dolgozók beírhattak és követelhettk például, hogy december 26-a legyen munkanap. Meg is kapták.

- A kettő nem ugyanaz. Az akkori és a mostani között ég és föld a különbség.

- Ha maga mondja, biztos úgy van. Az negyvenhárom évvel ezelőtt volt igaz és úgy, ez meg most és így. Mindegyik a maga idejében. Nem szakmám, nem tudom megítélni, melyik igazság a jobb igazság. Mit akart kérdezni? Ne haragudjon, hogy félbeszakítottam.

- Nos, az ön szeretett Rákosi szívesen példálózott egy bizonyos aranytojást tojó tyúkról. Emlékszik? Mi a véleménye a mostani életkörülményekről? Lát előrelelépést?

- Nem mondhatom, mert idáig kórházban voltam. De hallgatok rádiót, olvasok újságokat, ha nem is értek meg mindent. Csak sejteni merem, hogy azért van olyan sok munkanélküli, azért olyan sok a szegény, mert valahol, valakik, mégis felzabálták azt az aranytyúkot és most hajkurásznak újat helyette. Állandóan emlegetik ezt a piacgazdaságot, vagy mit, bár ne neves- sen ki, ezt se igazából értem, mit jelent. Én úgy tudtam, mindig is a piacról éltünk. Kofák vol- tak, lesznek, mindegy, minek nevezzük a rendszert. Az én időmben is dolgozni kellett, most is. Mi a különbség? Legfeljebb annyi, hogy én havi 800 forintot kerestem, túlórával, és egy szavam se volt, most meg az újság szerint a nyugdíjat is keveslik, ahelyett, hogy örülnének a pénznek, amit kapnak. Biztos az ellenség bujtogatja a népet. Hová fog ez vezetni?

- Talán megnyugtatta, ha kijelentem: már látjuk az alagút végét.

- Jó hosszú alagút lehet, a fene vinné el - csóválta fejét elgondolkozva Migács -, velünk is mindig azt figyeltették. Az ember könnyen hihetné, ennyi idő alatt sikerült a végére jutni. Biz- tos, hogy jó irányba mentek? Nem lehet, hogy az ellenkező oldalon van a kijárat? Mert egyszer már azt is meg kellene célozni, nem csak örökösen lesni, látszik-e már a vége. Ez a piacgazdaság, amit említett, eléggé faramucinak tűnik számomra.

- Szívesen elmagyaráznám - mondta gúnyosan az Amerika Hangos férfi -, de félek, a kollégák rossz néven vennék, ha kisajátítanám önt előlük. Legyen elég annyi, hogy a kínálat és a vá- sárló akarata dönti el, mit termeljünk és mennyiért.

- Így már értem, köszönöm - bólogatott Migács Péter. - Megszűnt a tervgazdálkodás és azért van drágaság, mert kevés a kínálat, és túl nagy a vásárlói akarat. Világos. A mi időnkben azt tanultuk, hogy már Amerikát is lehagytuk, például az egy főre eső tojástermelésben. Szűköltek is az imperialisták rendesen, nem szerettem volna a helyükben lenni. Ha jól sejtem, visszaesett a termelés.

- Nem egészen így van, inkább a fogyasztás tervszerű visszaszorításáról beszélhetünk, kü- lönben sohasem lesz pénzügyi stabilizáció és életszínvonal-növekedés az országban. A monetáris politika... az államadósság terhe...

- Magas ez nekem - csóválta a fejét Péter -, még sokat kell tanulnom. Teljesen megzavart. Azt akarja mondani, minél kevesebbet eszünk, annál jobban élünk? Magának legyen mondván.

- Ez vagy zseni, vagy hülye, vagy az ellenzék betanított embere - hallatszott egy suttogó hang. A teremben ülők odakapták a fejüket: a mikrofonokat kezelő technikusok közül szólta el magát valamelyik.

Fenyő doktor most méltóságteljesen felállt és berekesztette a sajtóértekezletet.

- Köszönöm, hölgyeim és uraim, mára ennyit, nem szabad kifárasztani a pacienseinket. Jövő héten ismét találkozhatnak Migács úrral.

- Még csak egy kérdést, ha szabadna - törtetett előre egy negyven év körüli férfi.

- Tessék - mondta türelmetlenül Fenyő doktor -, de ez lesz az utolsó.

- Mondja, Migács úr, emlékszik arra a névre, hogy Bertalan Zsiga?

Migács elfehéredett és olyan izgatott lett, hogy majdnem leugrott a színpadról.

- Hogyne emlékeznék! Micsoda beszéd! A legjobb barátom, ugyanabban az építőbrigádban dolgoztunk, ő volt a szakszervezeti bizalmink! Mi van vele? Tud róla valamit? Él, egészséges? Jó lenne találkozni vele.

- Él. Ő az apám. Én vagyok az, akit 1953 január 11-én titokban megkereszteltek a katolikus hitre és maga volt a keresztapám. A nevem ifjabb Bertalan Zsigmond. Természetesen kiderült, hogy apám párttag létére templomban kereszteltette meg a gyermekét, azonnal internálták, ön viszont simán megúszta a balesete miatt. Amikor leesett az állványról, akkor éjjel vitték el a szüleimet. Anyám ott halt meg a Hortobágyon. Apám nevében kérdezem, aki most otthon a televízióban nézi magát nyomorékon, fél vesével, özvegyen: hogy van a lelkiismerete, Migács úr? Meg van elégedve a sorsával? Mit tud felhozni a mentségére? Mert ha jól tudom, maga jelentette fel a saját keresztkomáját a pártnál.

Migács levegő után kapkodott, arca szederjessé vált és ismét elájult.

A sajtóértekezletet gyorsan berekesztették.

*

Migács Péter a nagykörúton ballagott és nem győzte kapkodni a fejét. Szinte rá se ismert, annyira megváltozott minden.

Hová lett Sztálin elvtárs óriási szobra a Hősök teréről?

Amikor megkérdezett egy járókelőt, az különös tekintettel végigmérte, ujjával a homlokára mutatott, aztán szó nélkül, egyetlen legyintéssel otthagya.

Az, hogy már nincsenek háborús romok, nem lepte meg, elvégre mégiscsak évtizedek teltek el. Inkább a kirakatok döbbsztették meg, s amiket ott látott - legtöbbjéről azt sem sejtette, mire való. Minden csupa fény, pompa, ragyogás! Hát igen, valahogy így képzeltek ők annak idején a kommunizmust, bár ekkora fantáziával egyikük sem rendelkezett: a valóság felülmúlt minden elképzelést. De azért mégsem egészen így.

Legjobban a feliratok szúrták a szemét. Amikor az első Coca-Cola reklámot meglátta, földbe gyökerezett a lába. Hát már a kábítószer is beengedik? Hiszen egyebet se olvashattak, mint hogy az elbutított amerikai dolgozókkal ezt vedeltetik az imperialisták, ezt a szörnyű lötytyöt, aztán a nép csak tűri kábán, hogy kizsákmányolják, zabálják a rágógumit, ami szintén tele van kábítóval - s most tessék, úton-útfélen ott a Coca-Cola, meg a százféle rágógumi. Na és a

cégtáblák! El se tudta olvasni, mit jelentenek, mert egy-két kivételtől eltekintve, mind idegen nyelven volt írva.

Már abban is kételkedett, hogy a magyar főváros utcáin járkál.

Csak ment előre, vitte a lába és már fogalma sem volt merre jár, csak arra emlékezett, hogy hamarosan el kell érnie a Nemzeti Színházat, vele szemben az EMKE, onnan már kiigazodik.

A zsebében százas címletekben tízezer forint lapult. Amikor Fenyő doktor átadta a vastag köteget, mint a klinika ajándékát, Péter nem akarta elfogadni.

- Ennyi pénz!... Kikérem magamnak, minek néznek engem? Szó sem lehet róla. Mit kezdjek vele, nem vagyok én...

- Ejnye, de megjött az étvágya, Migács úr - mérgelődött a doktor. - Sajnálom, a klinika költségvetése nem teszi lehetővé, hogy többet adjunk. Ezt is nehéz volt kiszorítani.

Most Péterén volt a sor, hogy szabadkozzék.

- Félremagyarázza a szavaimat, doktor úr. Én nem keveslem, ellenkezőleg, túlságosan is soknak tartom ezt az irtózatosan nagy összeget. Az én időmben egy vállalatvezetőnek majd-nem egész évi fizetése lett volna. Csak nem képzelem, hogy az állam pénzét hajlandó vagyok elherdálni? Tisztesség is van a világon.

- Nyugodjon meg - nevetett fanyarul Fenyő -, nem olyan sok ez. Nézze meg az árakat, s akkor majd megérti, hogy nagyon is szűkmarkú volt a klinika vezetősége. Sajnos, ez van.

Péter már az első száz méter után belátta, hogy Fenyőnek igaza van. Az árak elképesztették és zavarba hozták. Hát mennyit keresnek a mai dolgozók? Mindenki milliomos?

Megállt egy újságos bódénál és szájátva nézte, milyen töméntelen mennyiségben sorakoznak a legkülönbözőbb magyar és idegen nyelvű újságok, képeslapok. Nem akart hinni a szemének, hogy még csupasz mellű női fotót is felfedezett. Ki olvassa ezt a rengeteg újságot? Kinek van rá ideje, pénze, igénye? Kár ezen töprengeni, gondolta, válasz úgyszincs rá. Az viszont bizonyos, hogy neki a töredékét se adták oda a kórházban. Talán jobb is.

Az újságos barátságosan rávigyorgott.

- Mivel szolgálhatok, uram?

- Valami újság kellene.

- Akad. Milyenre teszik gondolni? Sport, sci-fi, tudomány, irodalom? Ellenzéki, vagy kormánypárti? Netán egy jó kis szex, pornó?

- Hát... nehéz választani - mondta Péter. - Szabad Népje van?

- Igenis, egy Népszabadság. Parancsoljon. Vadonatúj, alig használt, mai kiadás.

- Elnézést, ezt már olvastam a kórh... mindegy. Én Szabad Népet kérdeztem. Olyanja nincs? Vagy valami hasonló haladó szellemű újság.

Az újságos furcsán nézett rá.

- Maga külföldi, igaz? Mert ha itthon élne, tudná, hogy 56-ban a Szabad Nép megszűnt, helyette van a Népszabadság. Véletlenül nem a Szabad Földre gondolt? Mert az van.

- Nem, köszönöm, akkor inkább nem kérek semmit. Szab... ö... Jó napot!

Tovább sétált. A fene érte ezeket a maiakat. Minden megváltozott?

Egy húsbolt előtt megtorpant és elbűvölten nézte a kirakatot. Micsoda választék! Bezzeg nekik a felvágott is csemegeszámba ment, egy évvel a balesete előtt szűnt meg a húsjegy, s még utána is sorba kellett állni, ha valaki egy héten egyszer húsrá éhezett, ezek meg dúskálnak, üvölt mindenhol a gazdaság, s még panaszkodnak. Tüntetés! Ellenzék! Mi a francokat elleneznek? Hogy ennyi hús van? No meg ezek a konzervek... Kerek, hosszúkás, lapos, gömbölyű... Honnan tudhatja az ember, mik lehetnek bennük, amikor nem is magyarul van ráírva a tartalmuk? Érdekes, cirill betűt nem látott egyet sem.

A húsbolt mellett nagy élelmiszerüzletet pillantott meg, bár az volt kiírva, hogy Szupermarket. Nem bírta megállni, hogy be ne somfordáljon. Kereste az eladókat, de még véletlenül sem talált egyet sem. Ödöngött ugyan ott egy-két egyensapkás alak, de azok a fülük gombját sem mozdították, csak lapos, kutató pillantásokkal méregették a vásárlókat. Az emberek zavartalanul szedték le a pultokról az árut, az egyensapkások meg hagyták, nem avatkoztak közbe, mintha semmi közük sem lett volna a bolthoz. Sorbaállás persze nincs, csak a pénztárnál. Értetlen.

Hol van itt a kiszolgálás? Van egyáltalán, vagy mindenki azt visz, amit akar? Elképesztő árumennyiséget látott felhalmozva, a negyedéről sem tudta, micsoda.

Lehet, hogy ez már tényleg maga a kommunizmus? Nem, mert létezik a pénz, márpedig...

Megszólított egy egyensapkás fiatalembert.

- Mondja, ez mind eladó? Ez a tömérdek áru...

A férfi végigmért és gyanakodva visszakérdezett:

- Mi a probléma, uram? Mit keres? Hát persze, hogy minden eladó. Hol a kosara?

Gyorsan kimenekült az üzletből, de alig tett néhány lépést, újabb meglepetés érte. Két fiatal lány ment előtte, és Péternek fejébe szaladt a vér.

A lányoknak kilátszott a bugyija! Mind a kettőnek!

Nyilván nem sejtették szegénykéik, mert hangosan, vidáman cseverészkedtek. Az egyik térdig erőcsizmát viselt, a másik nehéz, ormótlan bakancsot - nyáron! Péter megsajnálta a kislányokat és melléjük érve, odasúgta.

- Álljanak meg, mondanom kell valamit. Jöjjenek be ide a kapualjba. Nem akarom, hogy mások meghallják.

A két lány meglepődött és akaratlanul is megállt. Kíváncsian követték az illedelmes, komoly arcú, jóvágású fiatalembert, aki nem látszott aszfaltbetyárnak.

- Elvtársnők - mondta halkan Péter -, bizonyára nem tudnak róla, de valami baj van a szoknyájukkal.

A lányok ösztönösen kaptak magukhoz, keresték a hibát, majd egymást kezdték vizsgálni, de nem fedeztek fel semmi rendkívülit.

- Mi a baj a szoknyánkkal? Vagy hülyéskedik velünk? Elvtársnő az öreganyja!

Péter lenyelte a sértést, óvatosan körülnézett, aztán pirulva suttozta:

- Rövid! Annyira, hogy kilátszik a... ízé... szóval a bugyogójuk. S ez nem illik utcán, ugye.

A két csitri leányka összenézett és kibuggyant belőlük a kacagás.

- Ez hülye! - mondta a fiatalabbik, akinek élénk zöldre volt festve a szemhéja. - Vagy vidéki. Faszikám, ha nem tudnád, ez egy miniszoknya! Fel tudod fogni? Máskor keress ügyesebb trükköt az ismerkedéshez. Na pá, buzikám, sok sikert! Ha dugni akarsz, menj a Rákóczi térre - és fuldokló röhögéssel továbbálltak, faképnél hagyva a döbbenettől megbénult Migács Pétert. Hogy beszéltek ezek? Miért menjen a Rákóczi térre? Tudta, hol van, ismerte jól a helyet, békegyűlésen vett részt ott néhány alkalommal, nem pedig... Hogy is mondták? *Dugni?* Mít? Fogalma sem volt, mire céloztak a kislányok. No, majd megkérdezi Zsófia nővért, az biztos tudja. Most jutott eszébe: hátha színészek voltak? Vastagon állt rajtuk a festék, az egyiknek még karika is lógott az orrában. Mit keresnének másként az utcán, így kimázolva?

Elszontyolodva ballagott tovább. Most már módszeresen figyelte a nőket és megrökönyödve fedezte fel, hogy legtöbbjükön ugyanolyan rövid szoknyácska billeg, mint a lányokon. Akkor mégse színészek voltak, hanem ez a mai divat. Pfuj, háborgott magában, hová züllött a marxista-leninista erkölcs - de azért megfordult minden szép női comb után és kezdett begerjedni. Végtére is 26 évesnek mondták, nem 65-nek, s most annyinak is érezte magát.

Zöldséges stand előtt haladt el, morogva. Elhatározta, vesz egy kiló almát, mert megéhezett. Többféle is volt, sőt még narancsot is látott, kisgyerek korában evett is, de már nem emlékezett az ízére, de azt tudta, hogy finom.

Már majdnem kérte az almát, amikor felfedezett egy fürtös, hosszúkás, görbe, sárga gyümölcszerű valamit, amilyenel még sohasem találkozott. Győzött a kíváncsisága.

- Ez mi a szent szösz? - bökött az ismeretlen gyümölcsre.

A természetes eladónő nem volt vicces kedvében. Ráförmedt az idétlenkedő vevőre.

- Ha nem tetszik, nem kell megvennie.

- Nem arról van szó, hogy nem tetszik. Sose láttam ilyet. Mi ez? Hogy kell enni?

- Maga erdélyi? Vagy ukrán? - kérdezte lapos pillantással a nő. - Nézze, nekem ne játssza meg itt magát. Ha éhes, ha kérni akar egyet, mondja meg, de ne csinálja a hülyét. Na fogja, a magáé. Tűnés innen - ezzel leszakított a fürtből egy kisebb darabot és Péter markába nyomta.

Péter bizonytalanul szájába vette. A nő rákiáltott.

- Hé! Legalább húzza le a héját! Ez a lökött tényleg nem látott még banánt. Adja ide - és gyorsan lehámozta. - Látja? Így kell enni. Nem majom maga, hogy héjastól falja fel.

Péter tágra nyílt szemekkel figyelte a nő mozdulatait. Beleharapott a banánba - nagyon ízlett! Gyorsan vett egy egész fürtöt, nem is került sokba, s ott helyben megette az összeset. Úgy jóllakott, mint a duda. Hogy mik vannak! A héjat és a zacskót bedobta egy szemetesbe.

Éppen tovább akart indulni, amikor azt hitte, álmodik.

A földön, a falnak döntve hátát, rongyos, szakállas, féllábú koldus nyújtotta könyörögve mocskos kezét a járókelők felé. Előtte koszlott sapkában némi fém- és papírpénz árválkodott. Az emberek közönyösen mentek el mellette, rá se néztek, láthatóan megszokták a látványt, nem rázta meg őket.

Szóval így állunk? Ez a nagy demokrácia? Most lelepleződött! Egyik oldalon a milliányi áru, a gazdagság, a másikon a kollektív szellem teljes hiánya. Igen, erről tanultak a pártszemináriumokon, a kapitalizmus embertelenségéről. Hát itt van. De ő majd tesz róla!

Odament a koldushoz, leguggolt hozzá és őszinte részvétellel kérdezte:

- Elvtárs, mi történt a lábaddal? Miért kell koldulnod? A társadalom nem segít?

A koldus szemei kikerekedtek, arca elfehéredett, aztán Pétert hanyatt lökve, felugrott és mankóit hóna alá szorítva, teljes erejéből futni kezdett be a mellékutcába.

Péter moccanni sem tudott a megdöbbenéstől. Hiszen ennek semmi baja! Hogy lehet ez?

A Blaha Lujza téren újabb meglepetés várta: a Nemzeti eltűnt! Pedig jó helyen járt, semmi kétség. Ez itt az EMKE, balra, a Rákóczi út végén látható a Keleti pályaudvar, s valamilyen híd. Hol a színház?

Először egy széles vállú, kisportolt alakú nőt szólított meg. Hosszú, göndör haja majdnem a derekáig ért, jobb fülében fém karika lógott. Hátról megérintette a vállát, úgy kérdezte, a tőle telhető udvariassággal:

- Bocsásson meg, hogy megszólítom, kedves... izé... ö... hölgyem, a Nemzeti Színházat keresem. Megmondaná...

A megszólított személy ingerülten fordult vissza és öklét felemelve, mély, zengő bariton hangon förmedt a kővé dermedt Migács Péterre:

- Majd jól lecsaplak, apuskám, akkor megtudod, mi a különbség egy hölgy és egy férfi között.

Péter tisztára paffá lett a meglepetéstől. Megesküdött volna, hogy nőt lát, erre kiderül, hogy férfi. Kissé feljebb még azon tépelődött, hogy az a kamasz srác, akitől kérdezett valamit, hogy-hogy női hangon válaszol, s most ez itt úgy néz ki, mint egy asszonnyá maszkírozott díjbirkózó. Miről tudják megkülönböztetni egymást?

Aktatáskás, csokornyakkendős, választékos eleganciával öltözött bajuszossal próbálkozott, akiről biztosan remélhette, hogy nem álrúhácska. Ezúttal szerencséje volt.

- Ne haragudjon, uram, merre találom a Nemzeti Színházat?

A férfi végigmérte, aztán a falusiaknak kijáró vállveregető jóindulattal azt mondta:

- Üljön fel a 6-os, vagy a 4-es villamosra, menjen egy megállót az Oktogon irányába, ott szálljon át a 74-es trolira és a második megállónál...

- Bocsánat - szólt közbe Péter -, miért üljek villamosra? És mi az a *troli*? Miről fogom felismerni?

- Hogy-hogy? - csodálkozott a férfi. - Nem tudja, mi a troli? Nem hallotta még ezt a szót? Hol él maga, jóember?

- Pesten lakom, de... mindegy, nagyon bonyolult história... Jó, szóval a trolira. De nem akarok villamosozni, ha nem muszáj. Én a Nemzeti Színházat keresem. Valahol itt kéne lennie, nem vagyok bolond, sokat randevúztam az óra alatt, pont, ahol most állunk.

A férfi furcsán nézett rá.

- Hogy állhatott volna maga a Nemzeti előtt lévő óra alatt? Még meg sem született, amikor már rég lebontották.

- Lebontották...? - motyogta Migács lelombozódva és anélkül, hogy megköszönte volna a felvilágosítást, megfordult és tovább akart menni, de ijedten megtorpant és visszafordult. Kezével előre mutatott:

- Mi az ott lent? Légópince? Hová megy az a sok ember?

A férfi megfogta a karját.

- Mondja, jól érzi magát? Ha akarja, hívok orvost.

- Nem, nem, köszönöm, semmi bajom - szabadkozott Péter és legszívesebben elszaladt volna.
- Tudja, régen jártam erre és elfelejtettem...

- Jó régen lehetett, mert ez már több, mint harminc éve így van. Maga pedig alig huszonöt, ahogy így elnézem. Az ott lenn egy aluljáró, és a metró lejárata. Van jegye?

- Mi kell oda, átszálló, vagy elég a vonaljegy? Lehet kapni a kalauznál?

- Tessék?! Mit kérdezett, fiatalember? Nem igaz, hogy maga nem külföldi. Pedig kiválóan beszél magyarul. Előre kell megváltani a jegyet és kilyukasztani, amikor felszáll.

- Ja értem... valóban... illetve, nem egészen... Mi a fene lehet az a metró? - morogta Péter halálos kínban és próbálta kiszabadítani a karját, hogy elkerülje a további magyarázkodást.

Többen odanéztek. A helyzet kezdett egyre nevetségesebbé válni.

A férfi arcán most felderengett valami, tekintetében kigyúlt egy szikra és nagyot kiáltott:

- Várjon! Ne menjen sehová. Most ismerem meg! Fogadni mernék, maga az, aki negyvenhárom évig aludt! Azért kérdez ilyen furákat! De hiszen ez csodálatos, ember! Éppen az után szaladgálok, hogy valamiképpen a közelébe tudjak jutni. Erre jön maga és megszólít. Maga Migács Péter, igaz? Ne is tagadja.

- Nem tagadom, Migács Péter vagyok. - mondta töredelmesen Péter, s magában arra gondolt: szóval így ismerik a nevét?

- Hát ez egyszerűen nem igaz. Mekkora malacom van!

- S nekem ehhez mi közöm? - jött méregbe Péter. - Az elvtárs talán agronómus?

- Miért lennék agronómus? - hökkent meg a férfi. - Honnan veszi ezt? Író vagyok!

- Most közölte, hogy izé... van egy malaca. Vagy már ezt se úgy kell érteni? Mi lett a magyar nyelvből négy évtized alatt? Minden szót értek, de örökké az derül ki, hogy egészen mást jelent. A malac például micsoda?

Az író szívből felkacagott.

- Igaza van, zseniális megállapítás, fel fogom használni valahol, ha megengedi. A nyelvezet ugyanolyan módon változik, amiként az élet. A *micsoda malacom van*, kedves barátom, a mostaniak szóhasználatában azt jelenti: mekkora szerencsém van! Engedje meg, hogy bemutakozzam: a nevem G. Kovács Elemér. Attól tartok, önnek ez a név egyelőre semmit sem mond, de biztosíthatom, hogy a hazai és az európai, sőt a fejlett nyugati irodalmi világban nagyon is sokan kapják fel a fejüket erre a névre, de majd erről saját maga is meggyőződhet. Mit szólna, ha beülnénk egy italra valahová és beszélgetnénk. Nagyon fontos mondanivalóm van az ön számára, igen tisztelt Migács úr.

- Én nem ihatok szeszes italt. Egyelőre még nem. Inkább bambit kérnék, ha lehet - mondta elfogódottan Péter, aki még sohasem látott igazi író-t közletről, s ettől igencsak megilletődött. - De azért beülhetünk, beszélgethetünk. Ráérek.

G. Kovács nem sokat teketóriázott, karon fogta a tétovázó Migácsot és az aluljárón át az EMKÉ-be vezette. Magának konyakot, Péternek kólát rendelt, pohárban, s hozzá két kávét. Péter egyből felhajtotta a maga italát, mert nagyon szomjas volt, no meg ízlett, pedig nem is emlékeztetett a bambira. G. Kovács azonnal újabb adagot hozatott.

- Ivott már kokakólát? - kérdezte ravaszul mosolyogva.

- Isten őrizz, hová gondol? Nem munkásembernek való az. Olvastam annak idején róla eleget. A számba nem venném.

- De azért jólesett, ugye?

Péter elsápadt és nagyot csuklott.

- Azt akarja mondani, hogy amit ittam... hogy ez az izé a pohárban... az volt?

- Az bizony! S látja, nem halt bele. Felejtse el azokat az ostoba politikai propaganda dumákat. A kokakóla közönséges és világszerte közkedvelt üdítőital, egyáltalán nem ártalmas az egészségre, ellenkezőleg.

Péter a fejét csóválta és belekóstolt az italába. Tényleg nagyon finom - gondolta. Szóval ilyen isznak az imperialisták? Fene a gusztusukat, nem is olyan borzasztó.

- Hová indult tulajdonképpen? - kérdezte G. Kovács, csak hogy megindítsa a társalgást.

- Tébláboltam, különösebb cél nélkül, kerestem a régi emlékeket.

- S talált? Egyáltalán felismeri még az akkori helyeket?

- Őszintén szólva, nemigen - mondta búsan Péter. - Annyira megváltozott minden, hogy azt maguk nem is érzékelik. Mások a házak, az üzletek, csupa idegen nyelvű felirat, sehol egy vörös csillag, egy dicsőségtábla, sehol egy kuláklista, a vezetők fényképei, még az emberek is mások lettek, nem is beszélve a ruhájukról. A nők ki vannak festve, világít a fenekük, cigaret-táznak, és senki nem szól rájuk. Mindenki olyan, mintha... - bizonytalanul elhallgatott.

- Mintha?... Rendkívül érdekes. Folytassa! - hajolt előre feszült figyelemmel G. Kovács.

- Nem is tudom... Harapósak, morcosak, csak mennek az orruk után, sehol egy barátságos tekintet, egy összenézés. Itt van ez a rengeteg autó, egyik szebb, mint a másik. Nem hiszem, hogy ennyi igazgató futkározna a városban, akkor meg kié? Ugyanakkor a fiataloknak nem telik rendes ruhára, elhanyagolt, koszos, szakadozott göncökben járnak, valamiféle fülvédővel takarják le a fülüket a zaj ellen, legtöbbjének borbélyra sem futja, haja a vállára lóg, szakállas, hogy nem sül ki a szemük, így kimenni az utcára. Na, adtak volna nekünk a DISZ-ben! Én nem tudom, miféle zenét kedvelnek mostanában, de engem szörnyen zavar, a szövegét se értem, még csak nem is oroszul van. S az a tülekedés, rohanás! Legalább négyen-öten nekem jöttek, hiába kértem elnézést, bólintásra sem méltattak, nem hogy viszonzták volna a jó szót. Ez a sok ismeretlen szerkentyű, a tizedéről sem tudom, mire való. A televíziót már megismerem, de az is annyi fajta, hogy ki nem igazodik köztük az ember. Az imént olyat láttam, hogy egy rakás billentyű, valamilyen írógépféle is tartozott hozzá.

- Bizonyára egy kompjüter volt, egy számítógép.

- Nem értem...

- Figyeljen ide, mutatok valamit - szakította félbe G. Kovács, aki roppantul élvezte a helyzetet, mivel semmit sem imádott jobban, mint magyarázni. Elővett a zsebéből egy menedzser-kalkulátort. - Mit gondol, mi ez? Vegye kézbe nyugodtan, nem fogja tudni elrontani.

- Ez? - Péter kíváncsian forgatta ujjai között a csöppnyi kalkulátort. - Elképzelésem sincs.

- Mutatok valamit. Ki tudja számolni fejben azt, hogy mennyi háromszor hetvenöt? - közben ujjával villámgyorsan bepötyögtette a számokat és megjelenítette a végeredményt.

- Na várjunk csak... sose voltam jó számtanos, de azt mondja, hogy...

- Ne erőltesse az agyát - kuncogott G. Kovács és Péter orra alá dugta a kalkulátort. - Látja? 225. Utánaszámolhat. A gép sosem téved.

- Csodálatos - ámult el Péter. - Hihetetlen. De honnan tudta a szerkezet, hogy minek keressük a végeredményét? Megsúgta neki?

- Megmutatom. Mondjuk... 5789 szorozva 9867-tel. Láttá, hogy ütöttem be a számokat? Most pedig az egyenlőség-jelet... tessék: 57 120 063. Kész.

- Atyaúristen! - Péter levegőt alig tudott venni, annyira lenyűgözte a mutatóvány.

- Ez semmi. Nem csak számolni lehet vele, hanem, nézze... Itt vannak beleírva a telefon-számok, címek, határidők, témakör szerint. És most képzelje el, hogy amit látott, az a sokbílentyűs, s amire azt mondtam, számítógép, ennél sok-sok milliószor többet tud. Hamarosan magának is lehet olyan, ha hajlandó velem együtt dolgozni.

- Nekem? - bambult Péter, aki még közel sem volt a felocsúdáshoz. - Minek az nekem, mire használhatnám? Azt se tudom elképzelni, mit dolgozhatunk mi együtt? Az imént azt mondta, író, én meg ács vagyok... vagy voltam... már magam se tudom.

- Hát persze, hogy író vagyok, nem is akármilyen. A következő ajánlatom van, kedves barátom. Szeretném megírni az élettörténetét először dokumentum-regénynek, később pedig film-forogatókönyvként. Meggyőződésem, hogy óriási sikerünk lesz, dőlni fog hozzánk a pénz. Én kérdezek mindenfélét, maga pedig mesél, ennyi lesz a dolga. S képzelje, ezért még fizetést is kap tőlem. Honoráriumot!

- Inkább a fizetést választanám, nagy szükségem volna valami keresetre, nem élősködhetek örökké a klinika nyakán, már így is szégyellem magam. De sajnos, nem mondhatok se igent, se nemet, mert a Fenyő doktor úr megtiltotta, hogy egyedül, az ő tudta és beleegyezése nélkül döntsék. Szerinte még nem vagyok eléggé felkészülve a mai életből. El is hiszem neki.

- Fenyőt mondott? Már hallottam a nevét. Őt nyugodtan bízsa rám, ismerem a felettese sógorának a barátját, egy telefonomba kerül. Fogja, ez a névjegyem, majd hívjon fel. Este tíz után többnyire otthon vagyok, ha nem, van üzenetrögzítő... jó, jó, látom, azt akarja kérdezni, mi az. Nos, ez is egy gép, rá van kapcsolva a telefonra, bejelentkezik, köszön és maga röviden elmondja, hogy mi az üzenete. Világos? Tudott követni?

- Azt hiszem... Minden géppel működik. Még a köszönés is.

- Nagyszerű! - G. Kovács igen elégedett volt. Hirtelen felbuzdulásában elővett a zsebéből egy olcsó, reklámcélokra gyártott, névkártya méretű zsebszámológépet és átnyújtotta - Fogadja el tőlem addig is ezt a csekélységet megismerkedésünk emlékére. Nem, ne köszönje! Remélem, gyorsan kiismeri magát rajta. Rohanok... Pincér! - Fizetett és felállt. - Várom a hívását, Migács úr. Viszontlátásra! És sok szerencsét kívánok az új életéhez! - ezzel már ott sem volt.

Péter főbekólintva ült még egy darabig, maga elé meredve. Na, ezt se gondolta, vihogott fintorogva, hogy valamikor regény és filmtéma lesz az élete.

Vajon ki játssza majd az ő szerepét?

És Szikra elvtársét?!

Ennél a gondolatnál megfagyott benne a vér, mert eszébe jutott:

- *Mi legyen Bertalan Zsigával?* Muszáj róla is beszélnie?

Belátta, tovább nem halogathatja a találkozást, bármennyire is húzódozott tőle.

A múltat nem lehet becsapni.

Torkában dobogott a szíve, amikor elindult, hogy szembesüljön negyvenhárom évvel ezelőtti életének szegényével.

*

Csöngettek. Kis idő múlva ismét megszólalt a csöngő, élesen, türelmetlenül.

Idősebb Bertalan Zsigmond, rokkant-nyugdíjas, magához vette a botját és nagy nyögések közepette, morogva sántikált ajtót nyitni. Ahogy meglátta az elegáns, jókiállású fiatalembert, első gondolatával vissza akarta zárni, de aztán sóhajtott és megkérdezte:

- A fiamat keresi? Már nem lakik itt.

- Hozzád jöttem. Nem ismered meg, Bertalan elvtárs?

Bertalan most nézte meg jobban a vendéget és haragos ráncba szaladt a homloka.

- Te vagy az? - mondta komoran. - Sejthettem volna, hogy előbb-utóbb idetolod a képedet. Na gyere, ne állj ott, mint egy faszent.

Migács Péter belépett a szegényesen berendezett másfél szobás lakásba. Megállt az előszobában és hosszasan nézték egymást, a pillanat hihetlensége mindkettőjüket megrázta.

- Sose gondoltam volna, hogy így találkozunk - mondta Péter. - Attól tartottam, szóba sem fogsz állni velem.

- Önként nem is. Ha a fiam nem csinálja a felhajtást, ha nem látlak a tévében, tőlem el lehettél volna. De ha már itt vagy, ülj le. Iszol valamit? Ne, gyújts rá. Sajnálom, *Ötéves terv*-vel nem szolgálhatok, már nem gyártják - és egy gyűrött Kossuth-cigaretta csomagot, gyufát lökött a vendég elé. Hozok bort, talán még van a hűtőben.

- Ne fáradj, Zsiga, nem dohányzom és nem iszom. 43 év alatt, amíg aludtam, leszoktam róla. Beszélni szeretnék veled.

- Miről? Ennyi idő után? Semmi értelmét nem látom. Én úgy tudtam, meghaltál, magamban eltemettelek, megbocsátottam, gondoltam, az Úristen elintézte helyettem is, megkaptad, amit megérdemeltél, a többi nem az én dolgom.

- De élünk, Zsiga, élünk és nekem kötelességem a múltammal szembesülni.

- Hát akkor szembesülj, mi közöm hozzá, de engem hagyjál ki a játékból. Rajtam már úgyse segíthetsz, az asszonyt nem adhatod vissza, sem azt a negyvenvalahány évet, amíg úgy kezelték, mint egy bűnözőt, munkát sokáig nem kaptam, éltem, ahogy tudtam. Szerencse, hogy a fiamat békén hagyták, mert kiváló eszű gyerek volt, hála a jó Istennek, az anyja felfogását örökölte, nem az enyémet. Semmi kedvem a múlton rágódni.

- Nem ilyen egyszerű ez, Zsiga. Mi akkor más világban éltünk. Tele voltunk hittel, lelkesedéssel, nekünk Rákosi Mátyás szava maga volt a megtestesült szentírás. A párt volt minden, a kenyér is meg a biblia is. Te se voltál külön, hiába játszod meg itt nekem a mártírt. Vagy azt hiszed, nem tudom, mi történt Sánta Miskával, amikor nem akart szakszervezeti tagdíjat fizetni? Őt ki jelentette fel?

- Én csak elmondtam az elvtársaknak, hogy... hogy Miska... - hebegte Bertalan leforrázva.

- Persze, csak úgy elmondtad... Pontosan azt tetted, amit én. Nekem is *csak úgy* kicsúszott a számon, ultizás közben, haverok között, hogy a fiadat szentelt víz alá tartottuk. Ott ültél te is, hallhattad. Gondoltam, legalább magunk között nyíltan beszélhetünk. Melyikünk sejtette,

hogy négyünk közül *négyen* - igen, Zsiga, mind a négyen, hiába nézel - besúgók voltunk, köteleztük magunkat, hogy mindenről beszámolunk Szikra elvtársnak, az alapszervi párttitkárunknak, persze úgy, hogy más ne hallja. Egymás spiclijei voltunk minden percben és minden körülmények között. Ma volt a kezemben egy régi dosszié, tele olyan feljegyzésekkel, hogy a hajam is égnek állt. Sánta Miska feljelentette Tóth Pityut, mert visszasírta a cseléd-életét, Tóth Pityu beárult engem, mert azt mondtam, hajrá Fradi. Egymás ellen játszottak ki mindannyiunkat. Hát akkor mért vagyok én rosszabb, mint te, vagy a többi megtévesztett hülye? Csak mert ez a csoda történt velem, hogy fiatal maradtam és hogy 43 év kiesett az életemből? A fiad - a saját keresztfiám! - gyűlöl, meg tudna ölni egy kanál vízben és azóta a sajtóértekezlet óta egy jó szót nem hallok, legszívesebben mindenki leköpne. Ugyanazt kapom, amit te annak idején, csak sűrítve, engem is kiinternálnak az emberek maguk közül. Jobb lett volna soha fel sem ébrednem. Na, ennyit akartam elmondani, most megüthetsz, elzavarhatsz, azt csinálsz velem, amit akarsz.

Nagy, súlyos csönd telepedett rájuk, egyikük se szólt. Bertalan megtörtén bólogatott és magába merülten sodorgatta a cigarettáját, meggyújtani elfelejtette. Gyulladásos szeme meg nedvesedett, erős köhögési inger fogta el, gyorsan felhajtott egy korty bort, hogy csillapodjon a rohama. Felállt, a szekrényhez sántikált, elővett egy megsárgult papírdobozt.

- Nézd - mondta könnyes hangon -, ez Jolán, halála előtt, amikor a Hortobágyon laktunk. Meg se lehet ismerni. Ekkor már nagyon beteg volt.

A fényképről nyúzott arcú, csontsovány asszony nézett vissza, kezében gumipitypang palántát tartott, beesett szemeiből néma beletörődés, keserűség, vádoló kérdés áradt - Péternek ösz-szeszorult a szíve. Ő még fiatalnak és szépnek ismerte, úgy maradt meg az emlékezetében. Kegyetlenség Zsigától, hogy megmutatta a képet, gondolta.

- Miben halt meg?

- Szerintem a szomorúság vitte el. Ő még nálamnál is jobban hitt a pártban, hiszen tudod, akkor már letette a szakérettségét és nagyban készült a főiskolára. Mindenáron tanárnő akart lenni. Sehogy sem értette, mitől lett egyszeriben áruló, az anyja miatt egyezett bele, hogy a gyereket megkereszteljük, nem tulajdonított neki jelentőséget. Levelet írt Rákosi Mátyásnak, rendesen feladta a postán. Még akkor éjszaka átvittek bennünket Debrecenbe, külön zárkába kerültünk. Hogy vele mit csináltak, máig se tudom, de az biztos, hogy három nap múlva, amikor kiszabadultunk, többé nem beszélt egy árva szót sem. Mondhattam én annak, amit akartam. Csak sírt, sírt... aztán egy éjjel örökre elaludt. Miben halt meg, azt kérdezed? Jó, akkor most én kérdezem tőled, *miért kellett meghalnia*?

- Nem tudom. Na és te? Veled mi történt Debrecenben?

- Nézz rám és mindent megértesz. Odalett a fél vesém, azok az állatok leverték, hogy valljak be mindent. A két talpam merő egy forradás. Én mondtam, jó, bevallom, de legalább azt mondják meg, mit kell bevallanom. Vertek tovább. S tudod, hányan voltunk ott? Rengetegen! Csak az a magasságos a megmondhatója.

- Értem. Hát nektek aztán kijutott a jóból - mondta Migács, aztán kinyögte: - Képzeld, regényt akarnak írni rólam. Mit szólsz hozzá?

- Hadd írjanak - vonta meg a vállát Bertalan. - Ha megfizetik...

- Na igen, de akkor rólad is beszélnem kell. Nem haragszol, ha benne leszel a regényben?

- Bánom is én! Csak annyi a kikötésem, hogy mondj el mindent őszintén, ne hallgass el semmit. Ennyivel tartozunk az ártatlanok emlékének - mondta és szemei könnybe lábadtak. Péter megértette, hogy a feleségére gondol.

Megint hosszú csönd következett. Egyikük sem tudta, hogyan, mivel folytassák a beszélgetést. Végül is Migács Péter törte meg a kínos hallgatást.

- Ne gyűlöljük egymást, Zsiga.

- Ne. Mert van még valami, amiről nem tudsz és amiről nem tud a fiam se. Ha már így benne vagyunk az emlékezésben.

- Mi az? Fontos, hogy tudjam?

- Az. Fontos. Piszok szerencséd volt neked azzal a balesettel, Péter.

- Miért? - kérdezte megütközve Migács.

- Ha akkor az nem történik veled, téged is elvittek volna.

- Engem? Miért vittek volna el?

- Szikra elvtárs parancsára.

- Mi baja lehetett velem Szikra elvtársnak? - sápadt el Migács.

- Tulajdonképpen semmi. Hanem az öccse volt a pap, aki a kis Zsigát keresztelte.

- Nem létezik! De még ha úgy volt is, mi közöm hozzá?

- Állítólag te tudtál erről.

- Tudta a fészkes fene. Most hallom először.

- Én is csak az ÁVH-nál hallottam. Amikor bevittek, arról faggattak, kit tudhat még erről. Ott voltál a keresztelőn, így te is szóba kerültél. Az ávéhás tiszt mindenképpen azt akarta hallani, hogy te beszéltél erről nekem. Vertek. Gumibottal, ököllel. Amikor már a második fogamat köptem ki, nem bírtam tovább, bevallottam.

- De miért, Zsiga? Te tudod legjobban, hogy ez nem igaz. Fogalmam sem volt, hogy Szikrának van egy öccse. De még ha tudtam volna is, miért kellett volna ezért engem letartóztatni? Nem én csináltam papot az öccséből.

- Szikra nem akarta, hogy nyilvánosságra kerüljön a klerikális kapcsolata és mindenkit elta-
karított az útból. A saját öccsét is. Büntetőtáborban halt meg a szerencsétlen, Recsken. A párt-
ban persze ismerték a Szikra család titkát. Szikrából vezérigazgatót csináltak, sokat olvastam
róla. Aztán 56 után ő is lebukott, állítólag halálra ítélték, nem tudom, nem jártam utána. Sose
hallottam róla többet, igaz, nem is érdekelt. Valaki mintha említette volna egyszer, hogy meg-
halt, de ezeknél sose lehet tudni, mi az igazság. Lehet, hogy nagykövet a világ túlsó felén.
Szerencséd volt, mondom.

- Akkor hát kvittek vagyunk - nyújtotta a kezét Migács Péter. - Nincs harag?

- Nincs - mondta Bertalan és elfogadta a másik kezét. - Ahogy mondtad, kvittek vagyunk.

Kintről ajtózörgés hallatszott és egy csinos fiatalasszony lépett be, mögötte két kamasz, olyan egyformák, mintha ikrek lennének - mint később kiderült, valóban azok voltak.

- Csókolom, apuka - köszönt az asszonyka -, hoztam egy kis süteményt meg... ó, bocsánat, nem tudtam, hogy vendége van. Zsiga azonnal jön, csak lezárja a kocsit.

- A menyem - mutatta be az asszonyt Bertalan, Péternek. - A barátom, volt munkatársam.

- Kati vagyok - lépett közelebb az asszony mosolyogva. Hirtelen elkomolyodott. - Csak nem... csak nem...

- De igen - mondta komoran Péter. - Migács vagyok, az, akit a televízióban látott. Baj, hogy itt talál? Ha akarja, már el is mentem.

Az ifjabbik Bertalan e pillanatban lépett a szobába. Döbbsen lekövetelt és merőn nézte a vendéget. Arca elvörösödött a dühtől, s látszott, nem sok választja el, hogy rá ne rontson.

- Mit keres maga itt?

- Az igazságot, fiatalember. A múltat, ha úgy jobban tetszik.

- Takarodjon innen!

- Megyek - mondta megértően bólogatva Péter, de az öreg Bertalan megfogta a karját és kettőjük közé állt. - Lassan a testtel, fiacskám, ez az én lakásom. Otthon parancsolgass. A barátom itt marad, addig, amíg jólesik neki. Akár ide is költözhetsz.

- Nem értelek, apa... - dadogta zavarodottan a fiú. - Hát nem te mondtad, hogy megtudnád ölni, hogy aljas áruló, meg hasonlók? Én csak miattad...

- Elismerem, valóban mondtam. Most meg azt mondom, nem volt igazam. Éppen azt próbáltuk kibogozni, melyikünk a nagyobb bűnös, ő, én, vagy az a kor, amely ellenségekké nevelt bennünket. Egy biztos: se Péternek, se nekem, nincs mit egymás szemére hányjunk. Úgy hogy ne bánts te az én barátomat, a keresztapádat, édes fiam, vagy ha igen, először engem köpj szemem. Üljetek le mind a négyen, a gyerekek is, és hallgassátok meg, hogy éltünk mi akkor, hogyan válhattunk egymás üldözőivé, anélkül, hogy sejtelmünk lett volna róla és okujatok, nehogy ti is ugyanabba a csapdába essetek, mint mi, mert...

Zihálva elhallgatott, ivott egy korty bort, aztán megfogta fia kezét és hozzátette:

- Mert félek, nagyon kezd hasonlítani a világ arra a régre.

*

Migács Péter lassan sétált a lakótelep girbe-gurba utcáin. Napok óta azt a házat kereste, ahonnan negyvenhárom évvel ezelőtt leesett, de akárhogy törte a fejét és próbált visszaemlékezni, képtelen volt kiigazodni a házrengetegben. Az ő idejükben még 6-8 ház állt, a tereprendezésnek híre sem volt - most meg zsúfolt betontenger vette körül, autó autó hátán, s az épületek olyan lepusztult állapotban pergették fakult vakolatukat, hogy szálnalmas volt nézni. Ide vezetett a népi demokrácia diadala, amikor is a dolgozó nép boldogsága volt a kitűzött cél? Ezek az ócska falak sokkal inkább emlékeztettek a háború utáni évekre, mint a fél évszázados békeidőre. A szocializmus építése győzelmére semmiképpen sem.

Nagyot sóhajtott. Nem, nem változott semmi, csak a felszín lett csillogóbb és a technika modernebb. Az emberek is hasonlóak, csupán a beszédük újszerű, szokatlan, de ezt meg lehet tanulni. A politikusok ugyanazokat a szövegeket szajkózzák, legfeljebb most mást értenek alatta. Péterem kezdett eluralkodni a kiábrándultság és a csüggedés.

Autó fékezett le mellette és idős, hófehér hajú férfi dugta ki fejét a letekert ablakon.

- Ne haragudjon - kérdezte udvariasan -, meg tudná mondani, merre van a Szikra utca?

- Nem, sajnos, nem vagyok ismerős erre felé - mondta Péter, de a kérdés szöveget ütött a fejébe. - Nem tudja véletlenül, honnan származik ez az utcanév?

- Az 1956-os szabadságharc hősről, igazi nagy emberről, a forradalom mártírjáról van elnevezve, de többet ne várjon tőlem, én se tudom a teljes életrajzát, nem is az a fontos. Egy kultúrháznak kell ott lennie, azt keresem.

Pongyolás néni lépett ki az egyik ház bejáratán, szemetes vödörrel a kezében, vitte a kukához. Péter megszólította.

- Elnézést, hol van a Szikra utca?

- Velünk párhuzamos - bökött fejével a háta mögé. - Maguk is a gyűlésre jönnek?

- Miféle gyűlésről beszél?

- Csak annyit hallottam a kerületi kábeltévén, hogy valami megemlékezést tartanak Szikra Béla születésének, vagy halálának évfordulója alkalmából.

- Szikra *Bélát* mondott? - hült meg a vér Migács Péter ereiben.

- Igen, így hívják. Na, jó napot - mondta a néni és visszacsoszogott a házba.

Péter izgatott lett. Lehetséges volna, hogy a mindenki által gyűlölt Szikra elvtárs elárulta a pártot, átállt a forradalmárokhoz és most hősként ünneplik? Ez elképzelhetetlen. Az öccse nem lehetett, Zsiga mondta, hogy meghalt, de az különben is László volt és nem a Szikra nevet viselte, mert szégyellte a bátyját.

Odament az autóshoz és rákönyökölt a nyitott ablak keretére.

- Azt mondja a nő, hogy velünk párhuzamos az utca, amit keres. Mondja, nem venné tala-

- Semmi akadály - mondta az autós -, szálljon be.

Péter beült az sofőr melletti ülésre és rögtön áradozni kezdett.

- Hű, de remek autó. Soha nem láttam ilyen gyönyörű kocsit. Rádió is van benne? Milyen márka ez? Amerikai?

- Gúnyolódik? - nézett rá kelletlenül az autós. - Láthatja, hogy egy öreg Zsiguli 1200-as. Csoda, hogy még gurul. Rádió pedig minden kocsiban van.

- Bocsánat - dadogta megszeppenve Péter. Már megint eljárt a szája, mérgelődött magán. - Nehezen ismerem ki magam az autómárkák között. Nekem sose volt...

- Azért egy Zsigulit amerikainak nézni, már ne haragudjon... A fiamnak Toyotája van.

Pétert most ez érdekelte legkevésbé, de jobbnak látta, ha nem bonyolódik újabb vitába.

- Tényleg? - udvariaskodott, csak hogy mondjon valamit. - És mit tudnak tenni?

- Hogy érti ezt? - lepődött meg a férfi.

- Hát... gondolom, nem mindegy, hogy a fiának... ö... *olyanja* van... Az orvostudomány...

A férfi lelassított és alaposabban megnézte magának utasát.

- Miről beszél tulajdonképpen?

- Hát a kedves fia... - Péter érezte, hogy elvörösödik. - Hogy van neki ez az... ízéje.

- Toyotája?

- Igen... Nem lehet valami kellemes, úgy vélem...

- Mondja, van fogalma egyáltalán, mi az a Toyota?

Péter elátkozta magát, amiért belement a témába. Nincs mese, gondolta, jobb, ha őszinte lesz, előbb-utóbb úgyis rájön a pasas, s legalább újat tanul.

- Nem, nincs fogalmam. Feltételezem, hogy valamilyen betegségről van szó.

A férfi egy ideig hallgatott és a fejét rázta, lesújtóan végigmérte Migácsot.

- Hogy létezik, hogy ennyire nem ismeri az autókat? A Toyota egy japán autómárka és a fiam nagyon büszke rá, teljes joggal. Megdolgozott érte. Az igen, az aztán az autó! Szervokormány, ABS, amit akar. Meg se kottyán neki emelkedőn a 180.

Péter rásandított a férfira, s nem tudta, mit válaszoljon. Vagy a pasas bolondult meg, vagy őt nézi annak. Nyilván túloz a 180-nal, ilyen nem létezik, s különben is, hogy kerülne Magyarországra japán autó. Meglátta a bujkáló mosolyt a férfi ajka körül és megnyugodott.

- Már azt hittem, komolyan beszél - mondta és nevetett. - A mai világban én már semmin se csodálkoznék, még a 180-as sebességen se.

- Mi van ezen csodálkozni való? - fordult feléje egy pillanatra a másik. - Az nem egy nagy tempó. A Mercik, BMW-k, Hondák úgy verik a 220-at, mint a pinty. Tisztára úgy viselkedik, mintha valahonnan Szibériából pottyant volna ide. Ne mondja, hogy még sose hallott a Toyotáról, Suzukiról, vagy a Nissanról, a Mitzubishiről nem is beszélve. Nem találkoztunk mi már valahol? Ismerős az arca.

Péter behúzta a nyakát, nem válaszolt, csak nézte mereven az utat. Biztos a tévében látta a másik. Jobb, ha nem tudja, ki ül a kocsijában. Hát persze, hogy sosem hallotta ezeket a neveket. Na és? Legszívesebben felpofozta volna önmagát. Hát muszáj neki mindenre megjegyzést tennie? Rá kellett volna hagyni, most nem kérdezősködni.

Befordultak egy mellékutcába, s máris ott álltak a Szikra Béla Művelődési Központ előtt. Kiszálltak a kocsiból, mindketten bementek az épületbe, ahol már sokan szorongtak a szűk előcsarnokban, várták a kezdést. Hangszóróból zene hallatszott, rekedt, torz férfihang angolul énekelt, vagy inkább ordított. Péter nem bírta megállni, hogy meg ne kérdezze új ismerősét, akit egyébként sokan köszöntöttek megkülönböztetett tisztelettel.

- Hogy van az, hogy mindig csak angolul énekelnek? Létezik az, hogy minden ember tud angolul? Magyar nótát nem is hallani. Nekem László Imre és Lantos Olivér a kedvencem.

- Kissé régimódi ízlése van - mondta a férfi és otthagya Pétert egyedül.

Időközben elkezdtek beengedni a közönséget a felvirágozott, fellobogózott, aprócska terembe, ahol talán ha százan-százhuszan férhettek el. Péter követte az embereket és elől, a második sorban kapott helyet, középtájon. Két oldalt tévékamerák álltak, felettük hatalmas reflektorok szórták a fényt. Forgatta a fejét ide-oda, hátha lát a régiek közül valakit, de hiába.

A színpad közepén másfél méter magas koronás címer állt, két oldalon, fölül, keresztben, piros-fehér-zöld zászlót tettek, a vöröset nyilvánvalóan elfelejtették kirakni. Péter kis híján felugrott, hogy szól a rendezőségnek, nehogy bajuk legyen, aztán hagyta a fenébe. Az ő dolguk, legyintett magában. Körben felirat ívelt át, rajta a következő szöveggel: EMLÉKEZZÜNK A DICSŐSÉGES MAGYAR FORRADALOM HŐSEIRE!

Most a színpadra bevonult négy férfi és három nő, megálltak a nemzetiszínű terítővel letakart asztal mögött, mire azonnal felcsendültek a Himnusz kezdő hangjai. A közönség felállt, sokan együtt énekeltek a zenével. Péter nem, mert nem tudta a szöveget - az ő idejében az Internacionálét volt kötelező ismerni, a magyar Himnuszt nem.

A színpadon állók között meglepődve ismerte fel az autós férfit. Na, gondolta, ő is ki tudja választani azt, akit nem volna szabad. Szerencsére semmi tilosat nem mondott neki, kivéve az autót - legalábbis remélte.

A Himnusz elhangzása után mindenki elfoglalta a helyét, az autós előre jött a mikrofonhoz és beszélni kezdett.

- Magyar testvéreim, bajtársak! Szeretett honfitársaim! Ha valaki netán nem ismerne, Zánkai Jenő vagyok, egykori elítélt, Szikra Béla barátom egyetlen életben maradt cellatársa. Ünnepelni és emlékezni gyűltünk össze, hogy meghajtsuk fejünket hőseink, elsősorban Szikra Béla áldott emléke előtt, aki ma lenne 85 éves, ha a betegség, melyet a börtönben szerzett, el nem viszi közülünk. Amikor 1958 tavaszán nemzetközi követelésre kegyelmet kapott és kiszabadult, első dolga volt régi bajtársaival mielőbb felvenni a kapcsolatot, pedig ez abban az időben nem volt veszélytelen, hiszen emlékezhetünk, hogy a diktatúra mennyire rajtunk tartotta éber tekintetét, s ritka volt az a hét, amikor valamelyikünket ne tartóztatták volna le. Egyedül Szikra Béla hite és bátorsága tartotta bennünk a lelket, ő adott példát a kitartáshoz. Őt soha nem tudták megtörni. Még vezérigazgatói állásába való visszahelyezését sem akadályozhatták meg, s nagyon sok bajtársunk neki köszönhette megélhetését. Gyűléseinket, bármily titokban és nagy körültekintéssel rendeztük, a hatóság mindig megneszelte és lecsapott...

- Biztos Szikra elvtárs jelentette a titkosrendőrségnek, hogy mi készül - hallatszott az áhítatos csöndben egy dörmögő hang.

A szónok megdermedt, mindenki a hang irányába kapta a fejét, az arcokra felháborodás ült ki. Migács Péter odafagyott a székéhez, elátkozva magát, amiért képtelen hallgatni, de hiába próbált erőt venni magán, a hallottak annyira megdöbbenették, hogy szinte észre sem vette, máris kiszaladt száján a hangos megjegyzés, tisztán, félreérthetetlenül.

Péter szomszédja - egy behemót, munkáskülsejű, kopaszodó férfi - felpattant és a terem zaját keresztül harsogva rámutatott:

- Ez az ember mondta! Az, aki itt ül mellettem. Áruló! A kommunisták küldték közénk, hogy megbontsa a rendet és meggyalázza Szikra Béla emlékét. Legszívesebben agyonverném - s már emelte is mázsás öklét, Péter rémülten bukott le, kezét védekezően a feje fölé tartva.

- Álljon fel! - rivallt rá Zánkai a színpadról. - Ne legyen gyáva, mutassa meg magát.

Péter halálra váltan felemelkedett. Amerre nézett, izzó gyűlölet vette körül, s félő volt, hogy pillanatokon belül meglincselik.

A szónok meglepődve ismerte fel utasát.

- Ez az ember egy utcával arrébb kérezkedett be az autómba. Gúnyolódott, milyen elegáns a Zsigulim, s úgy tett, mintha sose hallotta volna Szikra Béla nevét. Látjátok, bajtársak, ilyenek az árulók. Ne bántsátok! Szerencsére itt van a televízió, így az ország népe, az egész magyar nemzet megláthatja, milyen aljas eszközökkel akarják bemocskolni szent ünnepünket. Beszélgessünk el ezzel a jómadárral. Hozzátok ide, szeretnék a szemébe nézni.

Két markos ember - köztük a behemót szomszéd - se szó, se beszéd, felkapták a kapálózó Migácsot, felcipelték a színpadra és leállították a mikrofon elé.

- Ismétlje meg a szavait! - követelte Zánkai a se eleven, se holt Migácstól.

- Azt mondtam... illetve, nem mondtam semmit... Csak kicsúszott a számon...

A felzaklatott közönség öklét rázta és összehangoltan pfujolt. Pétert a sírás kerülgette.

- Csöndet kérek! - emelte fel hangját Zánkai. - Kit jelentett fel Szikra Béla?

- Mindenkit... - kezdte mondani Péter, de gyorsan elharapta a szót, ám visszaszívni már késő volt, folytatnia kellett. - Az a helyzet, hogy akkor mindenki köteles volt mindenkiről jelentést készíteni. Szikra elvt... Béla is.

- Miről beszél maga? Mit jelent az, hogy *akkor*? Vagy netán személyesen ismerte Szikra Bélát? Együtt koccintgattak?

- Igen... természetesen, bár koccintani nem koccintottunk soha. Ő volt a párttitkárunk. Szigorú ember volt, megkövetelte, hogy naponta számoljunk be, milyen viccek járnak, milyen a közhangulat, satöbbi.

- Na ne mondja! - Zánkai széttárta a karjait, úgy folytatta: - Hogy maga milyen jó megfigyelő! Csak azt felejté el, hogy a mi Szikránk nem párttitkár volt, hanem vezérigazgató. Ő bújtatta a bajtársainkat és szervezte az illegális találkozóinkat. Ehhez mit szól? - Zánkai szavait nagy taps kísérte a nézőtérről.

- Nem tudom, lehet - mondta bizonytalanul Migács, s érezte, hogy agyát lassan előnti a vér. Megmakacsolta magát: most már csak azért is kipakol. Megismételte: - Én viszont arra emlékszem, hogy két naponta meg kellett jelenni Szikra elvtársnál a pártirodában és beszámolni neki arról, mit beszéltek a többiek a munkacsoportban, vagy otthon, a szomszédban, a kocsmában. Mindenki számára kötelező volt. Aztán Szikra elvtárs tovább jelentette, feljebb.

- Miket hord itt össze-vissza? Miféle csoportról beszél? Mikor volt ez?

- Az Oleg Kosevojról. Én voltam a csoportvezető. Sztahanovista élmunkás.

A teremben harsány röhögés csattant. Hangok hallatszottak, amint azt kiabálják: *hagyjátok a szerencsétlent, nem látjátok, hogy nem normális?* Mások füttyögték és követelték, hogy Migácsot kísérvék ki és folytassák a megemlékezést. Zánkai is zavarba jött, de tovább faggatózott. Mindenáron nevetségessé akarta tenni a rendbontót, a reklám miatt.

- Szóval az Oleg Kosevoj. És maguk voltak az Ifjú Gárda, igaz? Zójának nem udvaroltak véletlenül? - még ő maga is jót derült saját viccén. Péter azonban nem vette észre a tréfát, komolyan válaszolt.

- Munkaidő alatt soha. A Zóják egy női takarítóbrigád voltak a belső területen, mi pedig a külső falazatokon dolgoztunk. Napközben nem volt szabad összejárni, beszélgetni, mert szorított bennünket a terv, amit túl kellett teljesíteni. Nekem, mint sztahanovistának, kötelező volt legalább a kétszáz százalék, de inkább több.

Zánkain látszott, hogy kezd összezavarodni.

- Amiről maga beszél, jóember, az még a Rákosi korszakban volt. Maga nem emlékezhet ilyen dolgokra, ahhoz túl fiatal. Még jó, hogy azt nem mondja, együtt dolgozott akkortájt Szikra Bélával.

- De igen, mondom, hogy ő volt a párttitkár. Egyébként persze, hogy a Rákosi korszakról beszélek. Akkor voltam fiatal, 22 éves... Ne tévessze meg a külsőm. 65 éves vagyok.

- Jóságos Isten... - suttogta elfehéredve Zánkai, a mikrofon felerősítette a hangját. A teremben hirtelen olyan csönd lett, hogy a lélegzetet is hallani lehetett. - Te jószagú atyáúristen! Csak nem maga az a bizonyos... az a tetszhalott, vagy micsoda, aki...

- De igen - mondta lehajtott fejjel a kérdező. - Migács Péter vagyok. Az, aki 43 évig volt kómában. Ha valaki, hát én tudom, ki volt Szikra Béla, nekem elhihetik. És ne rám haragudjanak, ha bennem nem egészen olyan kép él róla, ahogyan maguk szeretnék. Nagy gazember

volt! Reszkettünk tőle! És gyűlöltük, ha kimutatni nem is mertük előtte. Még a saját öccsét is elhurcoltatta, mert pap volt. Meghalt Recsken az istenadta.

A teremben egy pissenés nem sok, annyi sem hallatszott. Zánkai ránézett a színpadon ülőkre, hogy most mi legyen. Azok tanácstalanul vonogatták a vállukat, aztán összedugták a fejüket és izgatottan sugdolóztak. Ha legalább a televízió ne volna itt! Ekkora blama! De most már nem volt mit tenni, végig kellett játszani az egészet, lesz ami lesz.

Egyikük, egy magas, hórihorgas férfi, óriási harcsabajusszal, felállt és zsebre dugott kézzel odajött a mikrofonhoz. Szorosan megállt Péter előtt és szemeit rászúrva, annyit mondott:

- Gyanús volt nekem, felismertem magát már az első mondatánál, emlékszem az arcára a televízióból. Öntsünk tiszta vizet a pohárba. Halljuk, beszéljen, mondjon el mindent, amit tud Szikra Béláról.

- Tiltakozom! - ugrott fel idegesen egy másik férfi az asztalnál. - Mindenki életében lehetnek olyan pillanatok, amik kedvezőtlen színbe állíthatják. Majd a történelem...

- Hallgassuk meg Migácsot! - avatkozott közbe az elnökségből két másik tag. A közönség egy emberként csatlakozott hozzájuk és ütemesen, kórusban kiabálták:

- Hall-juk Migácsot! Hall-juk Migácsot!

- Bánom is én, beszéljen - legyintett Zánkai, s a harcsabajszúval együtt visszaült az asztalhoz. Komoran meredtek maguk elé.

Péter kínosan toporgott. Nem volt szokatlan számára nyilvánosság előtt beszélni, híresen jó felszólalónak tartották, még előadónak is felkérték a Szabad Nép félórakon, vagy a szemináriumokban, de tudta, hogy ez most más. Mert vagy az igazságot mondja el és akkor sokaknak az illúzióját fogja lerombolni és ezt egyesek aligha köszönik majd meg - vagy pedig hazudik és hagyja, hogy Szikra elvtársat és a hozzá hasonlókat mennybe menesszék ezek a jóhiszemű, mit sem sejtő dolgozók.

Döntött. Jöjjön aminek jönnie kell - az első változatot választotta.

Ismerjék meg a valóságot.

Beszélni kezdett.

*

Hosszú hónapokba tellett, míg Migács Péter úgy-ahogy kiismerte magát a jelen idő furcsa-ságaiban. Eleinte halmozta a bajokat azáltal, hogy lépten-nyomon, akaratlanul is elmúlt élete megszokásai, elvárásai alapján közelített a dolgokhoz és az emberekhez. Aztán, ahogy egyre többet olvasott, hallgatta a rádiót, nézte a televíziót, beszélgetett ezzel-azzal, fokozatosan megértette: olyan világba csöppent, ahol nem érvényesek a régi szabályok, előről kell tanulnia mindent, főként a politikai szokások avultak el, vagy másként kell értelmezni ugyanazokat a szavakat. Amikért ők lelkesedtek, azokat szidni illik, s amit undorral vettettek el, azt dicsőíteni. Minden visszájára fordult, ugyanakkor azt látta, tapasztalta úton-útfélen, hogy bár a kifejezések és a szólamok megváltoztak, jelentésük maradt, ami volt, csak éppen ellenkező előjellel.

Persze akadt elég, amit továbbra sem értett, de azt megtanulta, hogy okosabb, ha nem kérdezősködik, mert vagy goromba elutasítást kap, vagy a megkérdézett zavarba jön és furcsállkodva néz rá, és az még rosszabb.

Csodálkozott, hogy ha véletlenül régi ismerősökkel találkozott, azok úgy menekültek a közeléből, mint macska a tűztől. Azért mert megöregedtek, ő meg fiatalos maradt? A napokban például egy fekete Mercedesből látta kiszállni Stoller Fricit, akivel a téeszcsé-szervezés idején együtt jártak agitálni egy dunántúli kis faluban - Frici meg is pofozott egy parasztot, mert vitatkozni mert, aztán jót röhögtek rajta - és ugyanabban a DISZ alapszervezetben végeztek ifjúsági mozgalmi munkát, tehát Fricinek okvetlenül emlékeznie kellett rá. S amikor lelkesen ráköszönt - *Szevasz, Frici! Megismersz?* -, Stoller rémülten ugrott vissza az autóba, intett a sofőrnek és füstölgő gumikkal elszáguldottak.

- Ennek meg mi baja? - állt sután, utánuk bambulva, aztán eszébe jutott, hogy Frici bizonyára attól tart, tud róla valamit és most vissza akar ezzel élni, hogy zsarolni akarja, pedig erről szó sincs. No persze, volna mire emlékeznie, de esze ágában sem volt senkit kellemetlen helyzetbe hozni - ám honnan tudhatná ezt azok, akiknek van miért félniük?

A sajtó rendszeres időközönként felkereste, különösen az ellenzéki oldalról és Péter nem fukarkodott ecsetelni az 50-es évek nehéz időszakát. Konkrét személyekről soha nem beszélt, neveket még véletlenül sem említett, csak általánosságokról szólt. Szavait hitték is, nem is, és többnyire elferdítve adták vissza. Sokszor hívták élménybeszámolókra, még vidékre is, később már *csak* vidékre, eldugott kis falvakba, és Péter mindig szívesen, örömmel tett eleget ezeknek a falusi meghívásoknak, mert ott jobban érezte magát.

Hovatovább nem létezett olyan ember az országban, de még gyerek se, aki ne ismerte volna fel arcáról, akár a főváros, akár egy határmenti kis porfészek utcáin járt. Ilyenkor az egyszerű emberek megállították, kezét szorongatták, saját emlékeikről meséltek és tőle vártak visszaigazolást: *ugye, így volt?* Már nem is csodálkozott, hogy a jobb módban élők nem voltak hajlandók szóba állni vele, különösen a régi jó elvtársak, egykori cimborái, harcostársai.

Hosszú hetek nyomozó munkájával végül is sikerült megtalálnia azt a bizonyos házat, ahonnan lezuhant. Leült előtte egy padra és hosszasan merengett akkori életén. Hogy is hívták azt a lányt, akivel egy május elsejei utcabálon ismerkedtek össze? Milyen furcsa: elfelejtette a nevét. De mit is kezdene vele? Ma már ő is bizonyára nagymama, unokák veszik körül, nem ilyen magányos, senkinek sem kellő *idegen*.

- Akárhogy is éltek, mégis az volt az igazi világa - sóhajtotta, közel a síráshoz. Nézte a megvénült házat, s szinte látta maga előtt a nyüzsgést, ami körülvette az építkezést, a régi, jól ismert arcokat, a jókedvű ugratásokat, hallani vélte a harsány dalolást, a betonkeverők dohogását, a daruk nyikorgását, vagy a hangszórót, ahonnan reggeltől estig felváltva zengett a *Szödd a selymet, elvtárs*, meg a *Vörös Csepel*, meg a többi vérpezsdítő mozgalmi ének, vagy éppen Kazal László legújabb slágere, a *Szénát hordanak a szekerek, szekerek, én a bakon ülök teveled, teveled...* De szép volt! De rég volt... Most nem tartozik sehová, senkihez, mindenkinek útjában van, fölöslegessé vált, megunt teher, még Zsófiival is örökösen civakodnak, pedig már egészen megszerette a lányt.

Valósággal meghatódott a rászakadó emlékek hatása alatt. Sajnálta önmagát, s közel állt ahhoz, hogy elbőgje magát, mint egy elveszett gyerek.

Hát igen, mélázott elmerülten, negyvenhárom év telt el, s nekik akkor nem volt idejük aprólékos, gondos munkát végezni, hajtotta őket az ötéves terv, a napi munkaverseny láza, a „minél többet, minél gyorsabban” jelszó. Restelkedve nézte az málladozó vakolatot, a düledező falakat - azért jobban vigyázhattak volna - csóválta a fejét! De aztán, hogy látta, a később épített házak se különbek, sőt még rosszabb állapotban vannak, megnyugodott: az utánuk következők se dolgoztak semmivel sem jobban.

Néha meglátogatta Bertalan Zsigát és nagyokat beszélgettek. A fiatal Bertalan nem nézte jószemmel ezeket a találkozásokat, de igyekezett nem éreztetni. Péter soha nem ment előzetes bejelentkezés nélkül, s a fiatalember ilyenkor még véletlenül sem mutatkozott, ezzel is jelezve apja barátja iránti fenntartásait.

- Nem akarsz megnősülni, Péter? - faggatta örökké Zsiga. - Fiatal maradtál, használd ki.

Péter ilyenkor hímtelt-hámtelt, de végül pironkodva bevallotta, hogy van ott a klinikán, ahol, hogy valami hasznát is vegyék, kertészként alkalmazták, szóval van ott egy nővér... azzal nagy ritkán moziba mennek, de olyan drága a jegy, hogy inkább a szigeten szoktak sétálni.

- Emlékszel, amikor még 50 fillérbe került egy mozijegy ára? - mondta Péter ábrándozva. - Mi még azt is sokalltuk. Sőt volt idő, hogy két tojás volt a belépődíj. Az infláció alatt.

- Hol van az már, pajtás! - sóhajtott Zsiga. - Infláció most is van, igaz, nem akkora, meg azokért a filmekért nem kár. Csak hülyítették az embert.

- Miért, a maiak különbek? - vitatkozott Péter. - Csak elnézem, csupa vér, öldöklés, lövöldözés, erőszak. Minket legalább a munkára lelkesítettek, a mostani gyerekeket meg arra tanítják, hogyan nyírják ki egymást. Melyik a jobb, melyik a rosszabb? - Suttogva közelebb hajolt.

- Képzeld, maradjon köztünk, az egyik ápoló mutatott egy olyan filmet, amin annak rendje-módja szerint... tudod, mit csináltak? Nem fogod elhinni! Igen... *azt!* Látszott rendesen.

- Miért ne hinném? Menj el a Rózsa moziba, tudod, annak a helyén volt valamikor a kommunista párt kerületi székháza, ott éjjel-nappal ilyen filmeket vetítenek, megállás nélkül. Pornó-mozi. De van sok hasonló az országban. Nem kell ezt suttogni, nyíltan csinálják, még saját áruházuk is van. Vehetsz magadnak műanyag nőt, műfarkat, amekkorát akarsz.

- Lehetetlen! - hápogott Péter. - Ennek utánajárok. Hová jutunk így?

Időközben valamennyi fontos párt megkereste Migács Pétert és felajánlották a tagsági igazolványt, de Péter kijelentette: egyelőre semmi kedve politizálni. Valójában egyebet sem tett, hiszen élménybeszámolóiban keményen bírálta mindazt, amit látott maga körül.

Lassan divatba jött, hogy Péter szerepléseire érdemes elmenni, mert olyan jókat mond, alaposan beolvas a kormánynak, meg a pártoknak; szinte társadalmi esemény rangjára emelkedett egy-egy fellépése. A sajtó jelentősebb része támadta és követelte, hogy ezt az *élő kövületet* ne hagyják szabadon garázdálkodni, tiltsák be, hogy a Rákosi rendszer érdekében szónokoljon - a másik része megvédte és részletesen beszámoltak minden megnyilatkozásáról a saját szájuk íze szerint tálalva az elhangzottakat.

Péter fokozatosan, anélkül, hogy erről sejtelve lett volna, két tűz közé került. Zsófia próbálta őt a helyes útra terelni, de ezzel csak még inkább felingerelte a férfit.

- 65 éves vagyok, akárhogy is vesszük, nem gyerek, mindegy, mennyinek látszom. Megvan a magamhoz való eszem. Bízd rám! Ha egyszer akkora fene nagy szólásszabadság van, miért pont én ne beszélhessek? Hallgattam eleget.

Ráadásul előkerült G. Kovács, az író, aki már dolgozott a regény és a filmforgatókönyv vázlatán és állandóan rágta Péter fülét, hogy újabb és újabb részletekkel szolgáljon, de hagyja a neveket, vagy másítsa meg őket. Péternek elment a kedve az egésztől, ám nem volt mit tennie, mert rendszeres havi fizetést kapott az írótól, s ha visszalépne, az utolsó fillérig behajtaná rajta a kifizetett előleget - fenyegette, ahányszor Péter húzódozott a munkától.

A botrány akkor robbant ki, amikor a televízióban a „Találkozás érdekes emberekkel” című műsorban a riporter kérdésére - *Miben látja a legnagyobb különbséget az ön ideje és a mai életviszonyok között?* - valóságos kiselőadást tartott:

- Akkor egyszerűbb volt az élet. Megmondták, mit kell csinálnunk, mit kell gondolnunk, mit kell beszélnünk és nem volt mese. Aki nem dolgozott, azt lecsukták munkakerülésért, most meg amerre nézek, mindenhol azt hallom, mekkora a munkanélküliség, az utcákon hemzsegek koldusok és kukázók. Ha én jól dolgoztam, kiírták a nevem a dicsőségtáblára, amiért ugyan nem adtak kenyeret a boltban, de még mindig jobb, mint hogy valaki nem mer betegálmányba menni, mert kirúgják a munkahelyéről. Mindenkinek megvolt a napi betevője, ami a mai emberekről nem feltétlenül mondható el. Én nem állítom, hogy akkor jobb volt, hiába gúnyolódnak rajtam. Utólag könnyű okosnak meg bátornak lenni és azt mondani, Rákosi-terror. Mi nem úgy érzékeltük, de csak próbálták volna a mai okosok *akkor* kimondani, hogy diktatúrában élünk. Mi hittük, hogy amit csinálunk az jó és hasznos. Építettük tömegével a lakóházakat. Kellett? Kellett! Gyárakat, városrészeket építettünk jóformán a semmiből. Kellett? Naná, most nem volna mit eladni. Miben bízhatnak a maiak? Hogy majd egyszer, talán az unokáinknak jobb lesz? Ezzel etettek minket is. Vagy abban, hogy majd a nyugati tőke megmenti az országot? Jönnek itt nekem az alagút végivel. Furcsa egy alagút ez, nincs se vége, se hossza. Vagy azt hiszik, hülye vagyok, nem látom, mi folyik az egészségügyben, oktatásban, mindenhol? Ma is ugyanazokkal tömik a munkásosztály fejét, csak most rafináltabban, modernebbul fejezik ki magukat a politikusok, csupa idegen szóval, jó ha a melós megérti a negyedét, legalábbis én mindig csak annyit hallok ki belőle, hogy megint emelik valaminek az árát a stabilizáció és a dolgozók érdekében. Pont úgy, mint a mi időnkben. Hogy mi a legnagyobb különbség? Nem tudok rájönni. A melós az melós marad, mindegy, hogy hívják a rendszert. Szerintem nincs is különbség, legfeljebb az, hogy most nem a szovjetek, hanem a nyugatiak tartják megszállás alatt az országot, de ezek keményebb fiúk. A minap olvastam egy József Attila verset és nagyon megragadott egy sora: „*Föl kéne szabadulni már!...*” Elgondolkodtak már ezeken a szavakon?

A riporter zavartan dadogott valamit és gyorsan másra terelte a szót.

*

- Valamit tennünk kell, ez így nem mehet tovább, ez tűrhetetlen - mondta az őszes hajú, markáns arcélű férfi, Komor Levente, aki jelenleg az Egység Párt elnöki tisztét töltötte be. - Ha sokáig hagyjuk ezt az embert szabadon futkározni egyik városból a másikba, nem akad egyetlen olyan párt sem, amelynek a vezetőgárdája be ne sározoznék. Múltja mindenkinek van és az vesse rám az első követ, aki makulátlanul tisztának érezheti magát. Szeretném hallani a véleményeket. Magunk között vagyunk, beszélhetünk őszintén, nyíltan. Jegyzőkönyv, hangfelvétel nem készül, a lehallgatás lehetősége kizárható.

A Jóakarát Párt székházának tanácsstermében az összes számbajöhető párt vezetői ülték körül a hatalmas, ovális alakú asztalt. Előttük tálcán összeaszott szendvicsek, üres kávéscsészék, üdítőitalos poharak álltak és kivétel nélkül mindannyian dohányoztak. Ablakot nem mertek nyitni, nehogy kiszűrődjék valami a megbeszélésből, ezért a füst már-már elviselhetetlen volt, de a bent ülőknek most kisebb gondja is nagyobb volt, mint a levegő minősége.

A hangulat még a bűzös levegőnél is fojtogatóbb volt. Reggel óta tanácskoztak, egyetlen szünet nélkül, csak olykor-olykor állt fel némelyikük, hogy könnyítsen magán a teremhez tartozó mellékhelyiségben. Szerencsájuk volt: a sajtó nem sejtett semmit, sikerült tökéletesen titokban tartani a találkozót. Na persze, egyiküknek sem állt érdekében, hogy a nagyközönség megtudja, mekkora pánikot keltett a pártokban Migács Péter felbukkanása.

- Szerintem... ő... - állt fel nyögve egy irtózatosan kövér férfi, a Szegények Pártja képviselőjében -, szerintem le kell fizetnünk az emberünket. Adni neki egy jó, zsíros állást valahol vidéken és annyi pénzt, hogy eszébe se jusson dumálni. Kapjon lakást, meg kell nősíteni és kész. Akinek tele a hasa, az nem pofázik. Nem áll érdekében. Ilyen egyszerű.

- Nem jó - emelkedett szólásra a vele szemközti székről a Volt Cselédek Pártja vezére, doktor Tóthfalussy Aurél. Negyven évig élt Amerikában, hazajövele óta négy nagyvállalat többségi résztulajdonosának mondhatta magát. Nagy tekintélye volt, különösen üzleti és ellenzéki körökben. Aranykeretes szemüvegét feltolta a homlokára, úgy beszélt, kissé paposan, szavait egyszerre intézve az összes résztvevőhöz. Gyakorlott szónok volt, épp úgy, mint a többiek. - Gondoljatok bele, szeretett felebarátaim, az az örült véletlenül is elkottyinthat valami végzeteset. Ez egy buta, műveletlen ember, aki még mindig a saját kora gondolkodásvilágában él, ennyi idő alatt nem is tudhatott átállni. Élvezi, hogy figyelnek rá, hogy végre ő is valaki - bár lehet, nincs tudatában ennek, csak egyszerűen hajtja a szereplési vágy és a fontossági érzet. Ha nem cselekszünk, de sürgősen ám, tovább jár-kél köztünk, mint egy időzített bomba, s előbb-utóbb robban. Eleve meg kell akadályozni, hogy kinyithassa a száját. Azzal, hogy leküldjük vidékre, még nem fosztottuk meg a lehetőségtől, hogy beszéljen. Mást kell kitalálni.

- Akasszunk pert a nyakába - indítványozta egy kontyos, fúria kinézetű, erősen kifestett, sovány, jó ötvenes asszonyság. Ő természetesen a Magyar Nők Pártját képviselte. - Bárkire, bármikor rá lehet fogni, hogy erkölcstelen, törvényellenes dolgot művelt, vagy mondott. Vállalom, hogy feljelentést teszek ellene szexuális zaklatás címén. S ha a kezünk között van...

Az asztal körül csendes vihogás futott körbe.

- Most mit röhögnek? Olyan lehetetlen az, hogy engem szexuálisan zaklasson valaki?

A nő sértődötten felhúzta a szemöldökét, elhallgatott, többször nem is szólalt meg, csak ült és duzzogva nézett maga elé.

- Egyéb se hiányozna, mint hogy mártírt faragjunk belőle - szólt közbe a Szebb Jövő Párt vezetője, a csavaros agyú, ármányos mosolyú, minden hájjal megkent ügyvéd, doktor Tobak Ottó. - Vegyük figyelembe rendkívüli népszerűségét, különösen az alsóbb népréteg soraiban. Valósággal imádják, csüggnék az ajkán és minden szava egy-egy kinyilatkoztatás. Két lehetőséget látok az elhallgattatására... - mondta és sokat sejtetően körülhordozta ravasz tekintetét.

- Halljuk, halljuk - nógatták az asztal körül ülők. Tisztában voltak azzal, ha ennyit mond, sokkal több van mögötte, mint amennyit elárult.

Tobak Ottó kivárt. A hatásszünettel még inkább fel akarta csigázni az érdeklődésüket, mert tapasztalatból tudta, hogy rá vannak utalva az észére, az összeköttetéseire, s ezt a kivételes alkalmat minél jobban és alaposabban fel akarta használni, hogy a végén minden adu az ő kezében összpontosuljon. Ha most föléjük kerekedik, többé senki ki nem veheti markából az irányítást, és ez a legáhitottabb bársonyszéket is jelentheti a számára.

- Elmondom a holtbiztos megoldást, de van egy feltételem - mondta hideg kimértséggel.

- Mondjad, halljuk, ki vele - kiabálták, egymás szavába vágva, izgatottan.

- Ha sikerül eltenni az útból ezt a Migácsot, amiről egyébként kezeskedem, attól kezdve rendszeresen ugyanígy találkozunk és meghányjuk-vetjük az aktuális politikai helyzetet...

- Nem rossz ötlet! - kottyantotta közbe doktor Tóthfalussy. Az ügyvéd folytatta, anélkül, hogy pillantásra is méltatta volna a főcselédet:

- ...és én fogok elnökölni. Minden esetben én fogok elnökölni. Világos?

Világos volt. Senki nem akadt a szobában, akiben a legcsekélyebb kétség merült volna fel, mire megy ki a játék: Doktor Tobak Ottó általános hatalmat akar és meg is szerzi magának, mert jól tudja, mindenkinek van egy kis vaj a füle mögött, s ha nem neki, hát a pártjabéli nagymenőknek. Persze, ő magának is, de ez nem oszt, nem szoroz: ha egy is elbukik közülük, magával sodorhatja az egész politikai elitet, s többé nem állhatnak a nép elé, mint megmentő messiások.

- Aki elfogadja az ajánlatomat, emelje fel a kezét - csavart egyet rajtuk az ügyvéd-pártvezér. Telt arcán vészjósló mosoly terült szét, és úgy nézett rájuk, mint apa a rakoncátlankodó, de azért hön szeretett hülye gyermekeire.

A kezek, mintegy vezényszóra, magasba lendültek. A szemekben némi csüggedés, de legalább ugyanannyi reménykedés csillogott: talán még nem késő! Senki nem mert a szomszédjára nézni.

- Rendben van - mondta doktor Tobak, alig titkolt diadallal. - Nos, az egyik megoldás: csináljunk belőle államfőt.

Egyszerre hördültek fel a megdöbbenéstől és ki-ki a maga módján azonnal tiltakozott, mondván, erre a posztra tud alkalmasabb jelöltet is. Természetesen kivétel nélkül mindenki önmagára gondolt.

- Akkor ugyanis elemi érdeke, hogy a vezetői kör soha, semmiképpen ne kompromittálódjék - feszítette tovább a húrt az ügyvéd. - Ott a magas államfői székből állandóan szem előtt lesz, meg se mukkanhat a mi jóváhagyásunk nélkül.

- Mi a másik megoldás? - kérdezték kórusban.

- A Csúcshegyen szállodát épít egy külföldi cég, a tulajdonos véletlenül jóbarátom. Már túl vannak az alapozáson, jövő héten kezdik a falakat felhúzni...

- Hogy jön ez ide? - csodálkozott a díszes társaság.

- Arra gondoltam - somolygott doktor Tobak Ottó és golyóstollával apró karikákat rajzolt az előtte fekvő papírra -, talán örömet szerezni a barátunknak, ha visszasegítenék őt eredeti szakmájába. Egy építkezésnél mindig szükség van ácsra.

- És?... Hol van itt a végső megoldás? - nógatták a pártvezérek.

- Egyszer majdcsak elérnek a *harmadik* emeletig. S akkor sok minden megeshet.

A tárgyalóterem levegőjében fogyóban lehetett az oxigén, mert többeket köhögési roham fogott el. Ideje volt, hogy elhangozzék a végső szó: *igen*.

Doktor Tobak Ottó jó politikus volt, és jó kártyás, tudta, hogyan kell keverni a lapokat, hogy mindig ő nyerjen. Most sem volt másként. Véghezvitte a csodát, ami eddig még soha senkinek sem sikerült: a magyarországi többpártrendszerben tökéletes egyetértés alakult ki, ellenszavazat és tartózkodás nélkül.

Migács Péterre kimondták az egyhangú határozatot.

A hüvelykujjak *lefelé* fordultak.

Néhány hét múlva a napilapok rövid, szűkszavú hírben jelentették:

Ismét kómában van a nem rég magához tért hajdani sztahanovista ácsmester, Migács Péter, aki, mint köztudott, 43 évig feküdt eszméletlen állapotban. A véletlen különös tréfája folytán most is munkájának köszönhetette balesetét: lezuhant egy építkezés harmadik emeletéről. Vajon mikor tér vissza közénk - visszatér-e valaha is? Őszintén sajnáljuk ezt a különös sorsú embert, aki soha nem tudott beilleszkedni a modern idők változásaiba, idegennek érezte magát közötünk, s úgy is távozott, idegenként. Adjon neki az álom békét, megnyugvást és egy szerencsésebb korszakban történő felébredést. Úgy legyen!

Egy külvárosi másfél szobás lakásban Bertalan Zsigmond rokkantnyugdíjas öntött magának egy pohár vörösbort és magasra emelve azt mondta:

- Hát mégis utolérték, pajtás. Tudtam én, hogy ami késik, nem múlik. Mindenért fizetni kell, a feltámadásért is. Máskor meggondolod, mikor térj ismét magadhoz.

***

A szerző eddig megjelent művei:

Ki-ki lelke szerint (1995) Elbeszélések

Csoda Józsefvárosban (INTERNET, 1995) Elbeszélések

Zendülés New Hungárián (INTERNET, 1995) Elbeszélések

*

Második menet (INTERNET, 1996) Elbeszélések